

**STUDĒJOŠO PĒTNIECISKĀ DARBĪBA:
TEORIJA UN PRAKSE 2026**

**STUDĒJOŠO STARPTAUTISKĀS ZINĀTNISKI PRAKTISKĀS KONFERENCES
“INVENTIO 2026”
TĒŽU KRĀJUMS**

Rīga 2026

„Studējošo pētnieciskā darbība: Teorija un prakse 2026” – Konferences tēžu krājums.– Ekonomikas un kultūras augstskola, Alberta koledža, 2026.

Tēžu krājums satur Ekonomikas un kultūras augstskolas un Alberta koledžas studējošo un absolventu veikto pētījumu anotācijas. Valodas stila rediģēšana netika veikta.

Galvenā redaktore: Jeļena Titko, Dr.oec., profesore, Ekonomikas un kultūras augstskolas Zinātņu prorektore

© Ekonomikas un kultūras augstskola, 2026

© Alberta koledža, 2026

Ekonomikas un kultūras augstskola

Studējošo pētnieciskā darbība: teorija un prakse 2026. Konferences tēžu krājums

ISBN 978-9984-24-270-5 (pdf)

Alberta koledža

Studējošo pētnieciskā darbība: teorija un prakse 2026. Konferences tēžu krājums

ISBN 978-9934-9348-1-0 (pdf)

Tēžu krājuma galvenā redaktore:

Jelena Titko, Dr.oec., Ekonomikas un kultūras augstskolas Zinātņu prorektore

Tēžu krājuma atbildīgā redaktore:

Jevgenija Dehtjare, Dr.oec., EKA Zinātniskās institūcijas attīstības vadītāja

Tēžu krājuma redakcijas komiteja:

Oksana Lentjušenkova, Dr. oec., EKA rektore;

Ieva Breimane, Alberta koledžas direktores v.i.;

Karina Zalcmane, Dr.iur., EKA studiju un attīstības prorektore;

Evita Krasmane, Mg. oec., Alberta koledžas direktora vietniece studiju kvalitātes jautājumos;

Jelena Budanceva, MBA, EKA studiju programmas „Kultūras vadība“ direktore;

Inga Šīna, Dr. oec., studiju programmu „Biznesa vadība” un „Mārketings” direktore;

Natalja Verina, Mg.iur., EKA studiju programmas „Vadības zinības” direktore;

Kitija Almane-Bulaha, Mg. Arts, EKA studiju programmu „Zīmola dizains”, „Interjera dizains” direktores p.i.;

Vita Zariņa, Dr.oec., EKA studiju programmas „Biznesa ekonomika” un „Grāmatvedība un audits” direktore;

Jolanta Dinsberga, PhD, EKA studiju programmas „Tiesību zinātne” direktore;

Edgars Čerkovskis, Mg.sc.soc., EKA studiju programmas „Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība” direktors;

Jurijs Radionovs, Mg.oec., EKA un AK studiju programmu “Informācijas tehnoloģijas” direktors;

Anete Bērza, Mg., EKA studiju programmas „Datorspēļu dizains” direktore;

Artūrs Homins, Mg. paed., EKA studiju programmas „Starptautisko kultūras projektu vadība” direktors;

Sandra Tetere, Mg.oec., AK studiju programmu “Cilvēkresursu vadība”, “Uzņēmējdarbības vadība” direktore;

Inese Rutka, Mg.philol., AK studiju programmas “Pasākumu producēšana” direktore;

Līga Sileniece, Mg.jur., MBA, AK studiju programmas “Komercedarbības tiesiskais regulējums” direktore;

Ilze Krūmiņa, MBA, studiju programmu „Digitālais mārketings” un „Sabiedriskās attiecības” direktore.

SATURS

AK CILVĒKRESURSU VADĪBA 23

Anastasija Popova. DIGITĀLO TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANAS PILNVEIDE PERSONĀLA VADĪBĀ ORGANIZĀCIJĀ.....	24
Anna Jemeljanova. DARBINIEKU LABBŪTĪBAS VEICINĀŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS KULTŪRAS STIPRINĀŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE STARPTAUTISKĀ PAKALPOJUMA SNIEGŠANA UZŅĒMUMĀ	25
Diāna Barsjaviča. PROFESIONĀLĀ IZDEGŠANA UN TĀS NOVĒRŠANAS IESPĒJAS VALSTS POLICIJĀ	26
Elfa Krista Baške. STRESA VADĪBAS IESPĒJAS ORGANIZĀCIJĀ.....	27
Elīna Aijona Mauriņa. DARBINIEKU MOTIVĒŠANAS SISTĒMAS ELEMENTU IETEKMES ANALĪZE UZ DARBINIEKU LABSAJŪTAS VEICINĀŠANU SIA “RĪGAS SATIKSME”	28
Ilze Matusa. IESTĀŽU UN STRUKTŪRVIENĪBU VADĪTĀJU ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS PILNVEIDE JELGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBĀ	29
Irina Boguša. STRESA VADĪBAS IESPĒJAS RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ	30
Karīna Raginska. PROFESIONĀLĀ IZDEGŠANA UN TĀS NOVĒRŠANAS IESPĒJAS BĒRNU NAMOS	31
Laila Grase. DARBA DEVĒJA TĒLA PILNVEIDE RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ.....	32
Laura Upesleja. DARBINIEKU LABBŪTĪBAS VEICINĀŠANAS PASĀKUMU ..... PILNVEIDE FINANŠU UZŅĒMUMĀ	33
Madara Šmite. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE IT NOZARES ORGANIZĀCIJĀ.....	34
Marita Rižova. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE KLIENTU APKALPOŠANAS NOZARĒ	35
Natālija Radionova. DIGITALIZĀCIJAS PARADOKSS LATVIJĀ	36
Renāte Līga Stebere. PERSONĀLA ADAPTĀCIJAS PROCESA PILNVEIDE BŪVniecības uzņēmumā	37
Sabīna Kireja. KOMANDAS DARBĪBAS PILNVEIDE BANKAS NOZARĒ	38
Signe Marija Stabinge. ATALGOJUMA ATŠĶIRĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI STARP PILNU DARBA LAIKU STRĀDĀJOŠIEM VĪRIEŠIEM UN SIEVIETĒM LATVIJĀ	39
Solvita Neilande. Darbinieku apmierinātību ietekmējošie faktori mazā uzņēmumā	40
Zanda Turka. IZDEGŠANAS DARBĀ IETEKME UZ DARBINIEKU MOTIVĀCIJU UN DARBA EFEKTIVITĀTI.....	41

Zane Freija. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMĀ	42
AK DIGITĀLAIS MĀRKETINGS	43
Artis Habermanis. DIGITĀLĀ MĀRKETINGA KAMPAŅAS IZSTRĀDE TŪRISTU PIESAISTEI NO SPĀNIJAS, ITĀLIJAS UN FRANCIJAS UZ SIGULDAS NOVADU	44
Laura Spruģe. INFLUENCERU STRATĒGIJAS IZSTRĀDE MEŽKOPĪBAS UN CITAS MEŽSAIMNIECĪBAS DARBĪBAS ORGANIZĀCIJĀ.....	45
Linards Vasiļjevs. MĀRKETINGA VIDES NOVĒROJUMS PAŠVALDĪBAS JAUNIEŠU CENTRAM	46
AK INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS.....	47
Aleksandrs Fjodorovs. DIGITĀLO IEKĀRTU VEIDI UN TO PIELIETOJUMS LOGISTIKAS UZŅĒMUMOS.....	48
Elvis Siliņš. LOKĀLĀ DATORTĪKLA IZVEIDE UN KONFIGURĒŠANA, IZMANTOJOT MIKROTIK MARŠRUTĒTĀJUS	49
Emīls Ginters. PROAKTĪVAS DATORU UZRAUDZĪBAS UN PROBLĒMU NOVĒRŠANAS RISINĀJUMA IEVIEŠANA PAŠVALDĪBAS IESTĀDĒ	50
Kārlis Batrags. UZŅĒMUMU GRUPAS DATORTĪKLU TEHNISKĀ PROJEKTA PLĀNA IZVEIDE UN IEVIEŠANA, IZMANTOJOT <i>FORTINET</i> UN <i>CISCO</i> IEKĀRTAS UN PROGRAMMATŪRU	51
Matīss Guļāns. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU IEKĀRTU MONITORINGA RISINĀJUMA IEVIEŠANA BIBLIOTĒKAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAI.....	52
Viktorija Šapovalova. INFORMATĪVĀS SISTĒMAS IEVIEŠANA NEATLIEKAMĀS MEDICĪNAS CENTRĀ.....	53
Žans Mergoļds. TĪKLĀ PIESLĒGTAS DATU GLABĀTUVES SISTĒMAS IEVIEŠANA FOTOSTUDIJĀ	54
Zintis Milts. ATVĒRTĀ PIRMKODA UN BRĪVĀS PROGRAMMATŪRAS RISINĀJUMI ŽURNĀLFAILU APSTRĀDEI UN VIZUALIZĀCIJAI	55
Anna Locmere. TESTĒŠANAS PROCESA AUTOMATIZĀCIJA: TESTA DATU ĢENERĒŠANAS RĪKS AVIĀCIJAS NOZARES PROGRAMMATŪRAI.....	56
Jānis Babris. AUTOMATIZĒTĀS TESTĒŠANAS PĀRSKATU SISTĒMAS IZSTRĀDE IZMANTOJOT CYPRESS UN PHP	57
Konstantīns Martuženoks. UZŅĒMUMA WEB LIETOTNES IZSTRĀDE IENĀKOŠĀ E-PASTA APSTRĀDES PROCESA VAJADZĪBĀM	58
Kristiāns Mežals. NEKUSTAMO ĪPAŠUMU TIRGUS DATU ANALĪTIKAS UN CENU PROGNOZĒŠANAS SISTĒMAS BACKEND UN FRONTEND PROTOTIPU IZSTRĀDE.....	59
Liene Putniņa. KLIENTU VADĪBAS SISTĒMAS LIETOTĀJA SASKARNES PĀRVEIDE	60

Armīns Taputs. TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE ĒDINĀŠANAS SEKTORAM.....	61
AK SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS	62
Sofiņa Grēta France. SABIEDRĪBAS IZPRATNE PAR JĒDZIENU “SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS”	63
Svetlana Grundmane. ZIŅU PATĒRIŅŠ UN TO IEGUVE PAR AKTUĀLO LATVIJĀ UN PASAULĒ.....	64
AK UZŅĒMĒJDARBĪBAS VADĪBA.....	65
Agnese Burve. ZAĻĀS EKONOMIKAS JĒDZIENS UN STRATĒĢISKĀ NOZĪME ILGTSPĒJĪGĀ UZŅĒMĒJDARBĪBĀ	66
Andrejs Smuļko. FINANSIĀLO UN NEFINANSIĀLO MOTIVĀCIJAS INSTRUMENTU, MĀCĪBU PROGRAMMU UN DARBA VIDES IETEKME UZ DARBINIEKU VEIKTSPĒJU UN NOTURĪBU UZŅĒMUMĀ.....	67
Ansis Vilaus. APRITES EKONOMIKAS PRINCIPU INTEGRĒŠANAS IESPĒJAS AUTOREMONTA UZŅĒMUMĀ.....	68
Dagne Raubena. JAUNA UZŅĒMUMA IZVEIDES STRATĒĢIJA AINAVU VEIDOŠANAS UN KOKU KOPŠANAS NOZARĒ LATVIJĀ.....	69
Evelīna Ceļdoma. HIBRĪDĀ DARBA MODEĻA IETEKME UZ FINANŠU UZŅĒMUMA KULTŪRU UN DARBINIEKU IESAISTI AS “SUN FINANCE GROUP”	70
Jānis Stūrmanis. IEPIRKUMU STRATĒĢIJA UN TĀS NOZĪME UZŅĒMUMA KONKURĒTSPĒJĀ.....	71
Kristers Jurciņš-Glapito. SOCIĀLO TĪKĻU MĀRKETINGA IETEKME UZ MAZO UZŅĒMUMU KLIENTU PIESAISTI UN PĀRDOŠANAS REZULTĀTIEM	72
Marina Kuzminova. ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS VADLĪNIJU IZSTRĀDE APĢĒRBU APDRUKAS UZŅĒMUMAM	73
Sandra Beketova. FINANŠU PLĀNOŠANAS PROCESU PILNVEIDE RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ	74
Vitālijs Jekimovs. ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS PILNVEIDE VIESMĪLĪBAS UZŅĒMUMĀ	75
EKA BIZNESĀ EKONOMIKA	76
Kristiāns Zilbers, Aksels Imbovics. Saskaņota cilvēka un mājdzīvniekā apģērba pieprasījums Latvijas tirgū	77
Austra Peltmane, Beatrise Šumahere, Natālija Ļistopada. PIEPRASĪJUMS PĒC SPECIALIZĒTU TRENĪNTĒRPU IZSTRĀDES UN ŠŪŠANAS DEJOTĀJIEM LATVIJĀ.....	78
EKA GRĀMATVEDĪBA UN FINANŠU VADĪBA.....	79

Karlīna Zariņa, Viktorija Celitane, Daiga Okolokulaka. PVN LIKUMA 41.PANTA GROZĪJUMI: NODOKĻA STANDARTLIKMI 21% PALIELINĀJUMS PAR 4% PUNKTIEM.	80
Elīna Lāce, Baiba Stepīna, Arta Zvirbule, Igors Oļisovs. AKCĪZES NODOKĻA PIEMĒROŠANA PRODUKTIEM AR PAAUGSTINĀTU SĀLS SATURU	81
Kristīne Ālmane, Indra Greitāne, Jolanta Klēviņa. PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA LIKUMA 41. PANTA GROZĪJUMI: NODOKĻA STANDARTA LIKMES 21% PALIELINĀJUMS PAR DIVIEM PROCENTA PUNKTIEM	82
Sintija Ribicka. MŪSDIENU INDIVIDUĀLISMA UN SABIEDRĪBAS IETEKME UZ LATVIJAS DZIMSTĪBAS LĪMENI	83
Zane Ustinova, Zane Heinacka, Dana Igala. PAMATOJUMS NORMATĪVO AKTU GROZĪJUMIEM, LAI PILNVEIDOTU NODOKĻU SISTĒMU UN NODOKĻU PIEMĒROŠANU LATVIJĀ GROZĪJUMI MINISTRU KABINETA 2010. GADA 12. OKTOBRA NOTEIKUMU NR.969 “KĀRTĪBA, KĀDĀ ATLĪDZINĀMI AR KOMANDĒJUMIEM SAISTĪTIE IZDEVUMI” 21.2. PUNKTĀ.....	84
EKA KULTŪRAS VADĪBA	85
Ance Priede. ANGLICISMU LIETOŠANAS NORMALIZĒŠANĀS UN LOMA LATVIJAS JAUNIEŠU IKDIENAS KOMUNIKĀCIJĀ	86
Agate Trauberga. “TIKTOK” PLATFORMAS IETEKME UZ UZŅĒMUMA “SHEIN” PATĒRIŅA PIEAUGUMU JAUNIEŠU VIDŪ	87
Agija Elīna Vitauska. Digitālo mediju ietekme uz kultūras pasākumu apmeklēšanas paradumiem.....	88
Anna Aleksandra Viļumova. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANA UN TO MIJEDARBĪBA UZ JAUNIEŠU MENTĀLO VESELĪBU.	89
Annija Sāra Maļinovska. JAUNIEŠU SMARŽU IZVĒLE KĀ PAŠIZPAAUSMES UN SOCIĀLĀS IDENTITĀTES ELEMENTS.....	90
Beāte Beatrise Čodare. TEHNOLOĢIJU IETEKME BĒRNU UN JAUNIEŠU VIDŪ	91
Darina Vasjanova. KĀ BĒRNU NOMETNE POZITĪVI IETEKMĒ BĒRNA ATTĪSTĪBU	92
Darja Volkova. VIENTULĪBA UN SOCIĀLĀ IZOLĒTĪBA SENIORU VIDŪ: KĀ DIGITĀLO PRASMJU TRŪKUMS VAI REĢIONĀLĀ IZOLĀCIJA IETEKMĒ VECĀKA GADAGĀJUMA CILVĒKU DZĪVES KVALITĀTI LATVIJĀ.	93
Elza Hlevicka-Kudļa. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ EMOCIONĀLO LABSAJŪTU UN PAŠVĒRTĒJUMU LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU VIDŪ.....	94
Gabriela Kļaviņa. Z PAAUDZE UN KLUBU KRĪZE: KĀ SOCIĀLIE MEDIJI PĀRRAKSTA JAUNIEŠU ATTIEKSMI UN INTERESI PRET MŪSDIENU NAKTSDZĪVI UN VĒLMI TAJĀ PIEDALĪTIES.	95

Juliāna Ļovkina. LAIKMETĪGĀS DEJAS IETEKME UZ DEJU GRUPAS “BURAS” JAUNIEŠU PAŠVĒRTĒJUMU UN SOCIĀLO PIEDERĪBU GRUPĀ	96
Kitija Čemme. DAŽĀDU VECUMA GRUPU PRIEKŠSTATI PAR SVARĪGĀKAJĀM VĒRTĪBĀM PARTNERATTIECĪBĀS	97
Marta Magone. REKLĀMU IETEKME UZ CILVĒKIEM.....	98
Oskars Einbergs. KONCENTRĒŠANĀS SPĒJU TRŪKUMI PUSAUDŽIEM — GADĪJUMA ANALĪZE VALMIERAS VIESTURA VIDUSSKOLAS MEDIJU UN TEĀTRA MĀKSLAS KLASĒ.....	98
Patrīcija Ketija Kukaine. MĀRKETINGA TEORIJAS UN STRATĒGIJAS PĀRTIKAS VEIKALOS	100
Paula Čapase. CEĻOŠANAS IETEKME UZ IECAVAS JAUNIEŠU PAŠIZAUGSMI UN IDENTITĀTES VEIDOŠANOS.....	101
Paula Līdaka. TAUTAS DEJU KOLEKTĪVOS IESAISTĪTO JAUNIEŠU ATTIEKSME PRET ĢIMENES VEIDOŠANU UN BĒRNU RADĪŠANU LATVIJĀ.....	102
Sintija Ruskule. AKTĪVO MINORITĀTE: LĪDZDALĪBAS KONCENTRĀCIJA JAUNIEŠU ORGANIZĀCIJU BIEDRU VIDŪ	103
Viktorija Martinsone. AZARTSPĒĻU ATKARĪBAS PROBLĒMA LATVIJĀ.....	104
Žanete Jansone. ATTĀLINĀTĀ DARBA IETEKME UZ DARBA UN PRIVĀTĀS DZĪVES LĪDZSVARU	105
EKA MĀRKETINGS	106
Agnese Janoviča, Rihards Podāns. VESELĪGU UZKODU TIRDZniecības AUTOMĀTU BIZNESA ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ	107
Alisa Akmentiņa, Kristiāns Zilbers. PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA IETEKME UZ VESELĪGAS PĀRTIKAS TIRGUS ATTĪSTĪBU LATVIJĀ	108
Inese Leiše. PATĒRĒTĀJU LĒMUMU IETEKMEJOŠIE FAKTORI BEZATKRITUMU (ZERO-WASTE) PRODUKTU IZVĒLĒ LATVIJĀ.....	109
Karolīna Pogule, Olga Lungina, Melisa Sūngaile. STRESA FAKTORU NOVĒRŠANAS IESPĒJAS, IZMANTOJOT KRĀSOŠANAS AKTIVITĀŠU PIEDĀVĀJUMU	110
Kristiana Jansone-Patmalniece, Anna Grigorjeva. PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA ANALĪZE ADITĪVĀS APAVU RAŽOŠANAS NOZAREI LATVIJĀ.	111
Laine Bernāne, Anna Sotņikova, Sindija Linde. SIEVIEŠU FITNESSA STUDIJAS PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS RĪGĀ	112
Laura Āboliņa, Glorija Beķere. SABIEDRISKĀS ĒDINĀŠANAS NOZARES KONKURĒTSPĒJAS FAKTORI LATVIJĀ.....	113
Liza Elizabete Verbicka, Mareks Dzenis. KAS IR SOCIĀLO MEDIJU MĀRKETINGA PAKALPOJUMU MĒRĶAUDITORĪJA	114

Sofija Andersone, Vlass Šiškovs, Ralfs Miks Ziemelis. ĒŠANAS PARADUMU IZMAIŅAS CEĻOŠANAS LAIKĀ UN TO IETEKME UZ VESELĪBU	115
Katrīna Baļuka, Mareks Reins, Ance Spolīte. INFLUENCERU LOMA ILGTSPĒJĪGU PRODUKTU POPULARIZĒŠANĀ	116
EKA VADĪBAS ZINĪBAS.....	117
Agnese Rajevska, Laura Kristīne Anšance. DARBINIEKU APMĀCĪBU IZMAKSU UN LIETDERĪBAS NOVĒRTĒJUMS UZŅĒMUMĀ X	118
Alīna Rutkovska. DOKUMENTU PĀRVALDĪBAS BŪTĪBA OGRES REĢIONA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU IKDIENAS DARBĪBĀ	119
Andželika Haselbauma-Aselbauma. GALDA SPĒĻU KONKURĒTSPĒJA LATVIJAS TIRGŪ.....	120
Anita Martinsone, Vineta Krūmiņa-Drinka. MĀJPUTNU BIOĻOĢISKĀS PRODUKCIJAS RAŽOŠANAS PIEPRASĪJUMS UN ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ	121
Anna Budeviča, Iveta Sīle-Seile. DZIMTU PĒTNIECĪBAS PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVAJUMA ANALĪZE LATVIJĀ.....	122
Anna Isupova. BIZNESA PLĀNOŠANA NOZĪME UZŅĒMUMA “AIRBALTIC” ATTĪSTĪBĀ	123
Arturs Driņins. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS PILNVEIDOŠANAS IESPĒJAS PRIVĀTĀ VALODU SKOLĀ ĶĪNĀ.....	124
Zanda Zuša. BIŠKOPIBAS NOZARES ANALĪZE LATVIJĀ.....	125
Dace Bite, Danila Petrikins, Elvis Kaķis, Žanete Viese. JAUNIEŠU IEKĻĀUŠANĀS DARBA TIRGŪ LATVIJĀ: ŠĶĒRŠĻI UN IESPĒJAMIE RISINĀJUMI	126
Daiga Okolokulaka, Ilze Ozola, Līga Sereda. KIBERDROŠĪBAS IZDEVUMU PAMATOŠANA UZŅĒMĒJDARBĪBĀ: RISKĀ PĀRVALDĪBA UN STRATĒĢISKI LĒMUMI.....	127
Edmunds Vaivads, Ilze Vaivade. AKTĪVĀS ATPŪTAS NOZARES ATTĪSTĪBAS TENDENCES UN IZAICINĀJUMI LATVIJĀ	128
Elīna Lāce, Liene Līrmane. ATRAŠANĀS VIETAS NOTEIKŠANA LOĢISTIKAS UZŅĒMUMA DARBĪBAI LATVIJĀ.....	129
Evelīna Baskakova, Kristīne Leskinoviča. PERSONU SAVSTARPĒJO ZIBMAKSĀJUMU SISTĒMAS IZVEIDES UN IEVIEŠANAS IESPĒJU ANALĪZE LATVIJĀ.....	130
Ilvija Šenkeviča Levke. PAPILDU LABUMU IZMAKSU-IEGUVUMU IZVĒRTĒJUMS MAZUMTIRDZNIECĪBĀ UN TO IETEKME UZ DARBINIEKU NOTURĒŠANU	131
Inese Kļimova, Kristīne Krauze-Kursiņa. IEKŠĒJĀS KOMUNIKĀCIJAS PROBLĒMAS MEDICĪNAS NOZARĒ	132
Irina Zeilāre. SKOLOTĀJU TRŪKUMS IZGLĪTĪBAS NOZARĒ	133

Jana Afanašjeva. KRĀJUMU PĀRVALDĪBA KĀ EKONOMISKĀS EFEKTIVITĀTES INSTRUMENTS SIA “LATS VEIKALI”	134
Jānis Bušs, Dmitrijs Arhipovs, Matīss Strjuks, Unda Vīksna . ĢIMENES MĀJOKĻA ATBALSTA FONDS KĀ FINANŠU INSTRUMENTS PIRMĀS IEMAKSAS SLIEKŠŅA MAZINĀŠANAI LATVIJĀ	135
Kristaps Dambinieks. UZŅĒMĒJDARBĪBAS RISKI AS “LATVIJAS FINIERIS” UN TO IETEKME UZ UZŅĒMUMA ATTĪSTĪBU	136
Laura Paskalova, Angelina Filipova, Gvido Miezis. MĀJOKĻU PALĪDZĪBAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE LATVIJAS PAŠVALDĪBĀS: PĀRVALDĪBAS IZAICINĀJUMI UN NORMATĪVĀS PILNVEIDES PRIEKŠLIKUMI	137
Elīna Ivāne, Laura Lazdiņa, Jūlija Timoščuka. AKTĪVĀ TŪRISMA PAKALPOJUMA “RODEĻU TRASE” PIEPRASĪJUMA UN TO IETEKMĒJOŠO FAKTORU ANALĪZE LATVIJĀ	138
Linda Šilska. KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMAS NOZĪME NEKUSTAMO ĪPAŠUMU APSAIMNIEKOŠANAS UZŅĒMUMU DARBĪBAS PILNVEIDĒ	139
Marita Šipuļina. ATTĀLINĀTĀ DARBA IETEKME UZ DARBINIEKU APMIERINĀTĪBU RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS FINANŠU DEPARTAMENTA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA NODOKĻA PĀRVALDĒ	140
Paula Kirtovska. ROKU DARBA KERAMIKAS TRAUKU RAŽOŠANAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ	141
Paula Svece. LATVIJAS KANDIDĀTU GATAVĪBA DARBAM BIZNESA AVIĀCIJĀ: VAJADZĪBAS UN RISINĀJUMI	142
Santa Škenderska. BRAUKŠANAS KULTŪRAS IETEKME UZ AUTO NOMAS UZŅĒMUMU PEĻŅAS IESPĒJĀM LATVIJĀ	143
Simona Tiščenko. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS NOZĪME UZŅĒMUMA “CAFFEINE” DARBĪBAS EFEKTIVITĀTĒ	144
Valērija Zabolotska, Simona Blūma, Enija Fišere. KLIENTU UZTĪCĪBAS UN LOJALITĀTES VEIDOŠANAS MEHĀNISMI APDROŠINĀŠANAS BROKERU UZŅĒMUMOS: IZAICINĀJUMI UN ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS	145
Valters Piļķis, Laine Ļeonova. CENU AKCIJU IETEKME UZ LATVIJAS STUDENTU PIRKŠANAS UZVEDĪBU MAZUMTIRDZNIECĪBĀ	146
Vladislavs Bižans, Viesturs Titovs. APKALPOŠANAS KVALITĀTES UN KLIENTU APMIERINĀTĪBAS LOMA KAFEJNĪCU KONKURĒTSPĒJAS CELŠANĀ LATVIJĀ ...	147
Laura Batņa. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS PROGRAMMAS IZSTRĀDE ĢIMENES RESTORĀNĀ	148
EKA TIESĪBU ZINĀTNE	149

Agita Holste. BIOLOĢISKĀ TĒVA TIESĪBU AIZSARDZĪBAS PROBLEMĀTIKA ATTIECĪBĀ UZ INFORMĀCIJU PAR BIOLOĢISKĀ BĒRNA ESĪBU	150
Airita Zimina. Privātpersonas tiesības uz kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzinājumu valsts nepamatotas rīcības gadījumā	151
Anatolijs Seredickis. MANTOJUMA PIENĒMŠANAS UN IEGŪŠANAS TIESISKAIS REGULĒJUMS LATVIJĀ	152
Anna Bērziņa. ZAUDĒJUMU TIESISKĀ SASTĀVA REGLAMENTĀCIJAS PROBLEMĀTIKA SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU ĪPAŠNIEKU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANĀ.....	153
Egija Bodnare. KRIMINĀLATBILDĪBAS PAR JAUNO PSIHOAKTĪVO VIELU UN NARKOTISKO VIELU LIETOŠANU PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKA.....	154
Jānis Dreimanis. VALSTS PREZIDENTA 2025. GADA INICIATĪVAS LOMA VĒLĒTĀJU LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANĀ	155
Jekaterina Stepanova. MEDIĀCIJAS IZMANTOŠANA CIVILTIESISKO STRĪDU IZŠĶIRŠANĀ UN AR TO SAISTĪTĀ PROBLEMĀTIKA.....	156
Kristīne Krūmiņa. MEDIĀCIJAS TIESISKAIS REGULĒJUMS UN PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA.....	157
Santa Ulmane. PARTNERĪBAS INSTITŪTS LATVIJĀ: TIESISKIE UN PRAKTISKIE ASPEKTI	158
Toms Priedītis- Grūbe. DISKRIMINĀCIJAS DARBA VIETĀS UN TĀS REGULĒJUMS .	159
EKA INTERJERA DIZAINS	160
Annija Pāvila. VIZUĀLAIS TROKSNIS PUBLISKAJĀ TELPĀ, TĀ MAZINĀŠANA CAUR DIZAINU	161
Laura Lipska. APRITĪGA BŪVNICĪBA UN ATJAUNOTU ELEMENTU PIELIETOJUMS INTERJERA IZVEIDĒ.....	162
Aksela Aivija Ķepale. KARJERAS IZVĒLES PROBLĒMAS JAUNIEŠU VIDŪ	163
Alise Beizaka. DIZAINS KĀ TĒLA VĒSTNESIS. KĀ INTERJERĀ IEKĻAUT NACIONALITĀTI.....	164
Amanda Otto. METĀLA MĒBEĻU UN BETONA (MIKROCEMENTA) POPULARITĀTE UN ESTĒTISKĀ MIJIEDARBĪBA MŪSDIENU INTERJERĀ	165
Amanta Jonāne. ŠODIENAS TELPA. LAIKMETA VAJADZĪBU ATSPUGUĻOJUMS INTERJERĀ	166
Anda Lāne. DIZAINS KĀ TĒLA VĒSTNESIS. KĀ INTERJERĀ IEKĻAUT NACIONALITĀTI.....	167
Anna Žarova. MULTIKULTURĀLĀ IETEKME UZ MŪSDIENU INTERJERA DIZAINU: TRADĪCIJU UN MODERNIZĀCIJAS SAPLŪŠANA	168

Sanda Strauberga. DZIMUMU STEREOTIPI MŪSDIENU SABIEDRĪBĀ	169
Amanda Avgustiņa. PSIHOLOĢISKI INTUITĪVS DIZAINS: PERSONĪGĀS TELPAS RADĪŠANA PIELĀGOJOTIES LIETOTĀJU EMOCIJĀM	170
Dārta Cinovska. SKAŅAS DIZAINS TELPĀ.....	171
Baiba Cīrule. STIKLA IZMANTOŠANA INTERJERA DIZAINĀ: TELPAS PAPLAŠINĀŠANAS UN GAISMAS AKCENTĒŠANAS IESPĒJAS	172
Daniela Cupera. MULTIKULTURĀLĀ IETEKME UZ MŪSDIENU INTERJERA DIZAINU: TRADĪCIJU UN MODERNIZĀCIJAS SAPLŪŠANA	173
Sanija Ērgle. GUDRO MĀJU INTERJERA SPECIFIKA UN DIZAINS	174
Kate Putniņa. DARBA UN STUDIJU APVIENOŠANAS IETEKME UZ IZGLĪTĪBAS KVALITĀTI UN STUDIJU PROCESU LATVIJĀ	176
Kate Putniņa. DABISKO UN LOKĀLO MATERIĀLU IZMANTOŠANA.....	177
Katrīna Liepiņa. 19./20. GADSIMTA IZCILIE MEISTARI - MIHAELS TONETS, EMĪLS GALĒ UN ČĀRLZS RENĪ MAKINTOŠS - IEGULDĪJUMS MĒBEĻU DIZAINĀ.	178
Keita Pļasunova. PĀRSTRĀDĀJAMO MATERIĀLU IZMANTOŠANA MŪSDIENU INTERJERĀ	179
Ksenija Paškeviča. MĀKSLAS DARBI UN DIZAINA PRIEKŠMETI ROKOKO UN BAROKA STILĀ MENCENDORFA NAMA INTERJERĀ	180
Lāsma Pautova. VIEDO TEHNOLOĢIJU INTEGRĀCIJA INTERJERA DIZAINĀ UN LIETOTĀJU PIEREDZE.....	181
Leila Kutkovska. INTERJERA DIZAINS, KĀ RĪKS, LAI UZLABOTU TELPAS UZTVERI UN EMOCIONĀLO PIEREDZI CILVĒKIEM AR REDZES TRAUČĒJUMIEM.....	182
Liene Robežniece. MĀKSLĪGĀ INTELEKTA PIELIETOJUMS INTERJERA PROJEKTA IZSTRĀDES PROCESĀ	183
Megija Valkovska. INOVATĪVI RISINĀJUMI TELPAS PIELĀGOŠANAI UN PĀRVEIDEI MAZU PLATĪBU DZĪVOKĻOS	184
Nikola Seile. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ MOTIVĀCIJU, PROKRASINĀCIJU UN IKDIENAS AKTIVITĀTI	185
Nikola Seile. ZERO WASTE INTERJERA DIZAINS.....	186
Rinalds Miļicins. ZERO WASTE DIZAINS	187
Rinalds Miļicins. 5 DIENU DARBA NEDĒĻA: EFEKTIVITĀTE, IETEKME UN ALTERNATĪVAS	188
Sanda Strauberga. VIEDĀS TEHNOLOĢIJAS INTERJERA DIZAINĀ (INTEGRĀCIJA UN LIETOTĀJU PIEREDZE)	189
Sandija Vasiļjeva. VIZUĀLAIS TROKSNIS PUBLISKAJĀ TELPĀ, TĀMAZINĀŠANA CAUR DIZAINU	190

Sindija Šakale. INTERJERA DIZAINA SPECIFIKA PAGRABU UN PAGRABSTĀVU LABIEKĀRTOŠANĀ.....	191
EKA INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS	192
Artūrs Baikovskis. DATORTĪKLA AIZSARDZĪBA ORGANIZĀCIJĀ	193
Aleksandra Bobrova. VALMIERAS 2. VIDUSSKOLAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDES UN ADMINISTRĒŠANAS ANALĪZE	194
Antons Cvetkovs. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI.....	195
Violeta Čapule. MOBILO LIETOJUMPROGRAMMU IZSTRĀDE ANDROID PLATFORMAI	196
Elizabete Deiko. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI.....	197
Juliāna Dzeidzjule. SPORTA BIEDRĪBAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE	198
Kristaps Ešmits. UZŅĒMUMA/ORGANIZĀCIJAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE UN ADMINISTRĒŠANA	199
Diāna Fiļipova. UZŅĒMUMA BIZNESA PROCESI UN TO VADĪBA.....	200
Kalvis Kažis. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI VAI LIETOJUMPROGRAMMAI, NODROŠINOT PERSONAS DATU APSTRĀDES ATBILSTĪBU GDPR PRASĪBĀM.....	201
Viestarts Kļava. AUTOMAŠĪNAS DATORDIAGNOSTIKA, PROGRAMMĒŠANA UN KODĒŠANA “VOLKSWAGEN”	202
Mārcis Kārklīņš. KALI LINUX DISTRIBUTĪVA IZMANTOŠANA TĪKLA IEVAINOJAMĪBAS ATKLĀŠANĀ.....	203
Kristīne Meldere. BIZNESA PROCESU AUTOMATIZĀCIJA AR LIELAJIEM VALODAS MODEĻIEM	204
Karīna Piļka. UZŅĒMUMA DATORIZĒTĀS VADĪBAS SISTĒMAS IZVEIDE UN PILNVEIDOŠANA VESELĪBAS APRŪPES UZŅĒMUMĀ	205
Kristīne Poļakova. UZŅĒMUMA TĪMEKĻA VIETNES PĀRVEIDOŠANA	206
Toms Trankalis. FINANŠU NOZARES UZŅĒMUMA DATORTĪKLA IZPĒTE.....	207
Rainers Valainis. TĒRZĒŠANAS LIETOTNES IZSTRĀDE	208
EKA DATORSPĒĻU DIZAINS UN GRAFIKA	209
Alans Valpēteris. SOCIĀLO TĪKLU IETEKME UZ LATVIJAS STUDENTU IKDIENU ..	210
Andris Gailītis. UZSKATU POLARIZĀCIJA, CIENĀS TRŪKUMS, NAIDS UN AGRESIJA LATVIJAS SABIEDRĪBĀ	211
Ņikita Badjajevs. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU PSIHOLOĢISKO LABKLĀJĪBU	212

Sanija Melngaile. VIDEOSPĒĻU IETEKME UZ LATVIJAS JAUNIEŠU EMOCIONĀLO PAŠSAJŪTU.....	213
Vadims Ilatovskis. SABIEDRISKĀ TRANSPORTA KVALITĀTE UN TĀS IETEKME UZ IEDZĪVOTĀJU IZVĒLI RĪGĀ	214
EKA ZĪMOLA DIZAINS.....	215
Emīlija Zobena. AUGSTSKOLAS TALISMANA PIEKARIŅŠ AR QR KODU KĀ STUDENTU CEĻVEDIS	216
Marija Valērija Senatorova. GUDRAS MEHĀNISKAS IERĪCES IZSTRĀDE VESELĪGU DARBA PĀRTRAUKUMU VEICINĀŠANAI DARBĀ AR DATORU	217
Elza Zavadska. VIEGLI PĀRNĒSĀJAMS SAULES PANEĻU LĀDĒTĀJS	218
Iveta Simsons. INOVATĪVS RISINĀJUMS DALĪTU TABLEŠU DROŠAI UZGLABĀŠANAI.....	219
Marta Raita Lauža. KOMPAKTA KĀJU BALSTA PROTOTIPA IZSTRĀDE ŽURNĀLGALDIEM LIETOTĀJU KOMFORTA UN VIRSMAS AIZSARDZĪBAS NODROŠINĀŠANAI	220
Raina Pērse. REFLEKTĪVAIS PAŠAPRŪPES KOMPLEKTS KĀ DIZAINA RISINĀJUMS EMOCIONĀLĀ LĪDZSVARA UZLABOŠANAI	221
EKA BIZNESA VADĪBA.....	222
Liene Veidemane. Z PAAUDZES DARBINIEKU LOJALITĀTE UN TĀS VEICINĀŠANA MŪSDIENU DARBA VIDĒ	223
EKA APRĪTES EKONOMIKA.....	224
Zane Sausverde. SENIORU DZĪVESVIETAS IZVĒLES FAKTORU IZPĒTE SOCIĀLĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS KONTEKSTĀ LATVIJĀ	225
Līga Jevdokimova. SENIORU APRŪPES PAKALPOJUMU MĒRĶA AUDITORIJU NOTEIKŠANA LATVIJĀ.....	226
EKA INTERNATIONAL STUDENTS.....	227
BUSINESS ECONOMICS	227
Akhmadov Asliddin. FEASIBILITY STUDY OF OAK BURGERS MARKET ENTRY IN LATVIA	228
Azizbek Kholmatov, Ilminur Khasanova. COMPETITIVENESS OF COFFEE SHOPS IN RIGA, LATVIA	229
MANAGEMENT.....	230
Anna Pilscikova, Anastasija Gribova. IMPACT OF SOCIAL VALUE ON PRODUCT PRICE	231

Komila Suratova, Nikita Evstigneev. DEMAND FOR SPORTSWEAR IN SPORTS CLUBS	232
Harshani Masimbula Vidanalage, Munaf Ashfaq Ahamed, Sandul Siriwardana. EXPLORING AWARENESS OF NON-COMMUNICABLE DISEASE RISKS AND MOTIVATION IN HEALTHY LIFE STYLE PRACTICES AMONG WORKING PROFESSIONALS IN COLOMBO, SRI LANKA.....	233
Khasan Abdurashitov, Bekhruz Ubaydullaev. ASSESSMENT OF THE MARKET SUSTAINABILITY OF FLOWER SHOPS IN RIGA	234
Shailesh Kharat, Khojiabdulloh Niyozov, Boburjon Tojiev. MARKET SUSTAINABILITY OF COFFEE SHOP IN RIGA.....	235
MARKETING	236
Arina Onacka, Ksenija Belova. THE IMPACT OF EMOTIONAL MARKETING ON CONSUMER BEHAVIOR IN THE FITNESS AND WELLNESS INDUSTRY	237
INFORMATION TECHNOLOGIES	238
Asrorbek Olimov. INFORMATION SYSTEMS IN THE STUDY PROCESS	239
Nino Barjadze. DATA PROTECTION TRAINING INFORMATION SYSTEMS.....	240
Adheeksha Preshalee Rajapaksha Rajapaksha Arachchillage. STRATEGIC JUSTIFICATION FOR SMALL BUSINESS WEBSITE CREATION	241
Muhammadsodik Ravshanov. COMPANY'S COMPUTERIZED MANAGEMENT SYSTEM CREATION AND IMPROVEMENT.....	242
David Steban Sanabria Talero. DEVELOPMENT OF A RESPONSIVE WEBSITE FOR "CAFÉ FRIENDS" COFFEE SHOP	243
Riya Ravindra Bhalerao. APPLICATION SOFTWARE DEVELOPMENT IN MS WINDOWS ENVIRONMENT.....	244
Dinusha sahan Ranasingha, Ranasingha Mudiyansele. MICROCONTROLLER SOFTWARE DEVELOPMENT.....	245
Pasindu Deshan Rathnayaka Embillange Gedara. Car Computer Diagnostics, Programming and Coding for BMW Vehicles.....	246
Gathija Athsara Abeygunawardhana Senarath Yapa. DEVELOPMENT OR OPTIMIZATION OF SOUND PROCESSING ALGORITHMS	247
Adheeksha Preshalee Rajapaksha Rajapaksha Arachchillage. STRATEGIC JUSTIFICATION FOR SMALL BUSINESS WEBSITE CREATION	248
Dinithi Tharunya Weerasinghe. ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF DATABASE QUERY PERFORMANCE.....	249
BUSINESS ADMINISTRATION.....	250

Abdullo Karimov. PROFITABILITY FACTORS IN THE AGRICULTURE PRODUCTION SECTOR OF UZBEKISTAN	251
Abdumalik Sattarov. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON CONSUMER PURCHASE DECISION-MAKING PROCESS IN THE REAL ESTATE INDUSTRY IN LATVIA.....	252
Abdunabi Tilovov. THE ROLE OF HUMAN CAPITAL IN IMPROVING SERVICE QUALITY IN TELECOM COMPANIES IN UZBEKISTAN.....	253
Aiswarya Thulasidharan Nair. ATTITUDES AND PURCHASE INTENTIONS TOWARDS SUSTAINABLE COSMETIC PRODUCTS AMONG YOUNG ADULTS IN KERALA, INDIA	254
Aysun Isler. THE CONTRIBUTION OF SUSTAINABLE MINING TO THE TURKISH ECONOMY IN ALIGNMENT WITH UNITED NATIONS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS	255
Ajal Justin. THE IMPACT OF THE ESG ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE MANUFACTURING INDUSTRY IN INDIA	256
Albin Perumalil Joy. INFLUENCE OF BRAND TRUST AND EMOTIONAL ATTACHMENT ON CUSTOMER LOYALTY IN THE FOOD MANUFACTURING INDUSTRY IN INDIA	257
Aleeshamol Thomas. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF GREEN MARKETING ON CONSUMER PURCHASE BEHAVIOR IN THE FAST-MOVING CONSUMER GOODS SECTOR IN INDIA	258
Alex John. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON THE CONSUMER DECISION MAKING PROCESS IN FRUIT RETAIL INDUSTRY IN INDIA	259
Alican Can. IMPACT OF ALGORITHMIC MANAGEMENT ON REMOTE IT PROFESSIONALS IN LATVIA	260
Allwyn Rock Azheekkal Senslavus. THE ROLE OF LEAN SIX SIGMA ON PRODUCTION PERFORMANCE OF MANUFACTURING INDUSTRIES IN LATVIA.....	261
Alvin Joy. ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE POWERED DIGITAL TOOLS TO MAXIMIZE COMPETITIVE ADVANTAGE IN INDIAN HEALTHCARE INDUSTRY...262	
Amrutha Thekkemattathil Pradeepkumar. IMPACT OF REMOTE AND HYBRID WORK ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY IN IT LATVIAN IT INDUSTRY	263
Anoop Pullinkuzhy Ajith. THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON PERFORMANCE OF TOURISM INDUSTRY IN INDIA.....	264
Arosha Piyumanathi Senanayake, Senanayake Pathirannehelage. AUTOMATED SOLUTIONS FOR PROCUREMENT & LOGISTICS IN THE AVIATION INDUSTRY ...265	
Arsage Senal Surain Udayanga Fernando. IMPACT OF BRAND EQUITY TOWARDS CONSUMER ENGAGEMENT IN FMCG INDUSTRY IN SRI LANKA	266

Arsha Joseph. ASSESSMENT OF IMPACT OF INFLUENCER MARKETING ON PURCHASE INTENTION ON BRANDED CLOTHING INDUSTRY IN INDIA	267
Asif Melanchi Saidu Muhammed. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF THE CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT ON SERVICE AND LOYALTY IN THE TYRE MANUFACTURING SECTOR IN KERALA, INDIA	268
B Mohotti Appuhamilage Hansika Hemamali Balasuriya. TOWARDS HYBRID LEADERSHIP: LESSONS FROM TRANSFORMATIONAL AND TRANSACTIONAL APPROACHES TO EMPLOYEE PERFORMANCE	269
Babbitt Babu. THE ROLE OF SUPPLY CHAIN RELIABILITY IN SHAPING CUSTOMER LOYALTY IN INDIAN E-COMMERCE	270
Basil Babu. THE IMPACT OF GREEN MARKETING ON THE CONSUMER ENGAGEMENT IN THE FAST-MOVING CONSUMER GOODS INDUSTRY IN INDIA	271
Bibin Palackal Ittoop. ASSESSING CONTENT FORMATS AND PLATFORM CHOICES FOR IMPROVED ENGAGEMENT WITH EDUCATIONAL VIDEOS AMONG GEN Z IN INDIA IN THE ONLINE EDUCATIONAL INDUSTRY	272
Chamith Nadeeka Chandrakumara, Kaluwadewage. INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEM IMPACT ON QUALITY PERFORMANCE IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY IN SRI LANKA	273
Cyriac George. ASSESSMENT OF FINANCIAL PERFORMANCE DETERMINANTS OF THE MICROFINANCE SECTOR IN ANDHRA PRADESH, INDIA	274
Dewatage Indika Upul Gunarathna. THE IMPACT OF FIRM SIZE ON PROFITABILITY OF MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA	275
Dhanushka Udeshini Peramuna Arachchilage. THE GREEN MARKETING IMPACT ON CUSTOMER BUYING BEHAVIOR IN SUPERMARKETS INDUSTRY IN COLOMBO SRI LANKA	276
Divya Thekkath. FACTORS INFLUENCING WHOLESALER LOYALTY IN THE AGRICULTURAL INDUSTRY IN INDIA	277
Dona Joseph. FACTORS INFLUENCING SALES PERFORMANCE OF SOFTWARE-AS-A-SERVICE PRODUCTS IN THE INDIAN SOFTWARE INDUSTRY	278
Elizabeth Sunny. THE ROLE OF DELIVERY SPEED AND RETURN POLICIES IN BUILDING CUSTOMER LOYALTY IN E-COMMERCE INDUSTRY IN INDIA	279
Gihan Sampath Manamperi. IMPACT OF DIGITAL MEDIA MARKETING ON AGRICULTURE INDUSTRY GROWTH IN SRI LANKA	280
Harikrishnan Veluthedath Giribabu. IMPACT OF DIGITAL MARKETING FACTORS ON E-COMMERCE SECTOR IN INDIA	281

Hashan Tharuka, Kukula Vithanage. SUSTAINABLE MANUFACTURING PRACTICES AND THEIR IMPACT ON BUSINESS PERFORMANCE IN THE TEXTILE MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA	282
Iheb Kriden. FACTORS INFLUENCING CUSTOMER TRUST IN THE BANKING INDUSTRY IN THE EUROPEAN UNION.....	283
Imasha Sathsrani Kossinghala Withanage. IMPACT OF GREEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICES ON SUSTAINABLE AGRICULTURE IN SRI LANKA ...	284
Irfan Nazeer. ROLE OF SELF-SERVICE TECHNOLOGIES IN ENHANCING PASSENGER EXPERIENCE IN THE AVIATION INDUSTRY IN INDIA	285
Ivane Aleksaia. IMPACT OF ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE SCORE ON COMPANY’S PERFORMANCE IN FINTECH INDUSTRY	286
Yaggahavita Liyanage Malinda. IMPACT OF PSYCHOLOGICAL EMPOWERMENT ON JOB SATISFACTION AND EMPLOYEE PERFORMANCE IN THE BANKING SECTOR OF SRI LANKA.....	287
Yasiru Lakshan Jayasekara Arachchige. APPLICATION OF LEAN MANAGEMENT PRACTICES TO IMPROVE OPERATIONAL PERFORMANCE IN SRI LANKAN CERAMIC TILE MANUFACTURING COMPANIES	288
Joseph Abilas. SUPPLY CHAIN RISK MANAGEMENT IN THE PRINTING INDUSTRY IN INDIA	289
Kalidas Kochiparambath Prasannan. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON THE CATERING INDUSTRY IN INDIA.....	290
Kasun Samarasinghe. THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON RECRUITMENT AND SELECTION PRACTICES IN SME COMPANIES IN THE APPAREL INDUSTRY IN SRI LANKA.....	291
Kasuni Geeshani Weerasinghe. THE IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE POLICIES ON EMPLOYEE TURNOVER INTENTIONS IN SRI LANKA’S APPAREL INDUSTRY	292
Katerina Qose. THE IMPACT OF CORPORATE GOVERNANCE QUALITY IN THE EUROPEAN UNION BANKING SECTOR	293
Kavya Adikaledath. HUMAN RESOURCE PROFESSIONALS’ AND JOB CANDIDATES’ PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN RECRUITMENT AND SELECTION WITHIN THE IT INDUSTRY, INDIA	294
Kosgallana Durage Nilesh Shanaka. USE OF AUTOMATED SORTING SYSTEMS FOR PRODUCTIVITY IMPROVEMENT IN WAREHOUSING & STORAGE INDUSTRY IN LATVIA	295
Kridhu Prasad. ASSESSMENT OF FINANCE PERFORMANCE OF MICRO FINANCE INSTITUTIONS IN KERALA, INDIA	296
Lakshmi Nowshad Kunnathully. THE IMPACT OF HR ANALYTICS ON TALENT RETENTION IN THE INDIAN IT INDUSTRY	297

Lasha Bardanashvili. HOW CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IMPACTS FIRMS' FINANCIAL PERFORMANCE.....	298
Lazizjon Asatov. BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF FINTECH AND FINANCIAL INCLUSION	299
Leo Babau. ASSESSMENT OF CREDIT RISK FACTORS IN PRIVATE COMMERCIAL BANKS IN KERALA, INDIA.....	300
Loku Galappaththige Malik Prasan Galappaththi. IMPACT OF SRI LANKAN CONSUMER PERCEPTIONS ON THE DOMESTIC VALUE OF CEYLON CINNAMON INDUSTRY IN SRI LANKA.....	301
Madhushan Rangana Dissanayaka Dissanayaka Mudiyansele. THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON DEALERSHIP PERFORMANCE IN THE SRI LANKAN AUTOMOBILE INDUSTRY	302
Madura Arachchige Amila Nuwan. PERFORMANCE ANALYTICS AS A SUPPORT TOOL FOR FINANCIAL AND MANAGERIAL DECISION MAKING IN MANUFACTURING SECTOR OF SRI LANKA	303
Mariem Dhouib. CONSUMER PREFERENCES IN PLASTIC, WOODEN AND CARDBOARD PACKAGING: ESG PERFORMANCE GAPS IN A CROSS-REGIONAL STUDY OF EU AND BALTIC MANUFACTURING PRACTICES.....	304
Meghna Mary Jose. IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON OPERATIONAL PERFORMANCE IN INDIA'S MANUFACTURING INDUSTRY	305
Midhun Chempakasseril Murali. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF PRICE FACTORS ON THE CUSTOMER LOYALTY IN INDIAN TELECOM SERVICES.....	306
Muhammed Rashid Pulikkal. FACTORS INFLUENCING THE CHOICE OF MOBILE PHONE BRANDS AMONG CONSUMERS IN THE MOBILE PHONE INDUSTRY IN KERALA.....	307
Muhsina Mukkan. IMPACT OF THE ENVIRONMENTAL, SOCIAL, AND GOVERNANCE ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE MANUFACTURING COMPANIES IN INDIA	308
Oleg Li. TRENDS IN PERFUME INDUSTRY IN LATVIA: A DESCRIPTIVE ANALYSIS OF RETAIL SALES DATA	309
Oumaima Brahim. LOCAL AND PRIVATE LABEL FOOD BRANDS AS COMPETITIVE STRATEGY TOOLS IN THE LATVIAN RETAIL INDUSTRY	310
Prabodha Krishani Premarathna, Jayasekara Mudiyansele. THE IMPACT OF TOUCHPOINTS ON CONSUMER PURCHASE DECISION-MAKING PROCESS IN THE RETAIL INDUSTRY IN SRI LANKA	311
Praveen Ponmala. THE IMPACT OF DIGITAL MARKETING ON CUSTOMER LOYALTY IN THE INDIAN E-COMMERCE INDUSTRY	312

Rameez Ismail. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF PLATFORM USABILITY ON THE CUSTOMER LOYALTY IN STREAMING MEDIA INDUSTRY IN INDIA	313
Ranamuka Kankanamalage Shehan Chamath Pramuditha. FACTORS AFFECTING CUSTOMER SATISFACTION IN BANKING INDUSTRY IN SRI LANKA.....	314
Nalinda Pubudu Sampath, Rathnayaka Mudiyansele. APPLICATION OF AI-BASED DECISION SUPPORT SYSTEMS TO IMPROVE PERFORMANCE IN SRI LANKAN HOTEL INDUSTRY.....	315
Raveena Amrithalingam. EMPLOYEE PERCEPTIONS OF WORKPLACE PRACTICES LINKED TO ATTRITION IN THE INDIAN IT INDUSTRY	316
Rejitha Abraham. ASSESSMENT OF INFLUENCER MARKETING AND ITS IMPACT ON CONSUMER ENGAGEMENT IN THE COSMETIC SECTOR IN INDIA	317
Alican Can. ALGORITHMIC MANAGEMENT AND REMOTE IT WORK: PERCEIVED AUTONOMY, TRUST, AND WORK CULTURE IN THE LATVIAN ICT SECTOR	318
Sagarkumar Himmatbhai Kyada. HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AUTOMATIZATION IN THE INDIAN FROZEN FOOD INDUSTRY	319
Sai Kumar Nampally. WAREHOUSE-BACKED DIGITAL TRADE PLATFORMS AS A BUSINESS PROCESS IMPROVEMENT MECHANISM: A CASE STUDY OF THE SHINE BIHARAT GLOBAL TRADE HUB IN THE INDIA-BALTIC AGRICULTURAL TRADE CORRIDOR	320
Sampathawaduge Divya Kavindi Fernando. THE IMPACT OF TRAINING AND DEVELOPMENT ON EMPLOYEE JOB SATISFACTION IN THE SHIPPING INDUSTRY IN SRI LANKA	321
Sandun Maneesha Hettiarachchi. MARKETING IMPROVEMENT OPPORTUNITIES FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN THE TOURISM AND HOSPITALITY SECTOR OF NORTH CENTRAL PROVINCE, SRI LANKA	322
Sawkenda Mudiyansele Shalika Madushani. THE IMPACT OF WORKING CAPITAL MANAGEMENT ON FIRM PROFITABILITY IN THE MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA	323
Snigdha Nelliparambil Nishilkumar. SELLING STRATEGIES INFLUENCING CONSUMER LOYALTY AT INDIAN HYBRID RETAIL ENTERPRISES.....	324
Solvita Korenika. THE RELATIONSHIP BETWEEN SUSTAINABILITY REPORTING AND ESG INTEGRATION IN LATVIAN INDUSTRIAL COMPANIES.....	325
Sonu Prakash. IMPACT OF BRAND TRUST AND EMOTIONAL ATTACHMENT ON CUSTOMER LOYALTY IN THE TYRE RETAIL INDUSTRY IN INDIA	326
Souparnika Sivaram. CYBERCRIME RISK AND INFORMATION SECURITY MANAGEMENT IN THE IT INDUSTRY IN INDIA.....	327

Thilak Weerasiri Hewa Sankaralage. THE RELATIONSHIP BETWEEN EMPLOYEE PRODUCTIVITY AND ORGANIZATIONAL PERFORMANCE IN APPAREL INDUSTRY, SRI LANKA.....	328
Thilini Kanchana Sandamali, Manathunga Archchige. IMPACT OF HYBRID WORK POLICIES ON COMPANY PERFORMANCE IN THE IT INDUSTRY IN SRI LANKA ...	329
Thishan Tharanga Rathnayaka Heennawaththe. THE IMPACT OF INDUSTRY 4.0 ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE IN START-UP COMPANIES IN THE SRI LANKAN APPAREL SECTOR.....	330
Uyanahewage Ravindu Selaru Deemantha. THE INFLUENCE OF CELEBRITY ENDORSEMENTS ON CONSUMER PURCHASE BEHAVIOR IN THE CLOTHING INDUSTRY IN SRI LANKA	331
Viraj Venuranga Gardiya Hetti Arachchige. THE IMPACT OF INTERNAL AUDITING ON OPERATIONAL EFFICIENCY NON-BANK FINANCIAL INSTITUTIONS IN SRI LANKA	332

CIRCULAR ECONOMY AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP 333

Chelakkal Muhammed Abdul Salam. FACTORS INFLUENCING CONSUMER PURCHASE INTENTION FOR REFURBISHED ELECTRONICS IN KERALA, INDIA.....	334
Kavindya Hasith Bandara, Herath Mudiyansele. THE ROLE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN IMPROVING RURAL LIVELIHOODS IN SRI LANKA'S AGRICULTURE INDUSTRY	335
Magalage Chaturangi Harshila, Perera. DEVELOPING A RESEARCH INSTRUMENT TO IDENTIFY THE FACTORS AFFECTING THE ADOPTION OF ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY PRACTICES IN THE HOTEL INDUSTRY IN SRI LANKA	336

INTERNATIONAL CULTURAL PROJECT MANAGEMENT 337

Asitha Vipul Chandrasiri, Karuna Dewalage. DESIGNING A STUDY PROGRAM TO ENHANCE INTERCULTURAL SENSITIVITY AND ACADEMIC PERFORMANCE OF SRI LANKAN STUDENTS IN RIGA	338
Abraham Akpan. STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN INTERNATIONAL PROJECT MANAGEMENT: LATVIAN-NORDIC NETWORK.....	339
Athul Krishna Thoni Purakkal. SOCIAL IMPACT OF THE INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ON THE LOCAL COMMUNITY IN TRIVANDRUM, INDIA.....	340
Nirmal Hari. IMPACT OF COMMERCIAL ACTIVITIES ON KUMBH MELA FESTIVAL	341
Chamindu Malith Lakshan Devapura Atharge. ECONOMIC IMPACT OF CULTURAL TOURISM POSTWAR JAFFNA, SRI LANKA	342

Mansurov Temurkhon. INTERCULTURAL PROJECT MANAGEMENT FOR GENDER DIVERSITY IN ICT: COMPARATIVE ANALYSIS OF WOMEN IN TECH INITIATIVES	343
Ajith Joseph. MANAGING ONAM FESTIVAL FOR INTERNATIONAL TOURISTS IN KERALA: AN ASSESSMENT OF LOCAL ECONOMIC IMPACTS	344
Gavkhar Turaeva. FROM CUISINE TO CULTURE: ADAPTIVE MANAGEMENT OF UZBEK GASTRONOMY PROMOTION IN LATVIA.....	346
Khalil Bouarada. DEVELOPING INTERCULTURAL AWARENESS AND COMPETENCES THROUGH ERASMUS+ PROGRAM	347
Neenumol Varkey. ECONOMIC IMPACT OF TRADITIONAL MUSIC FESTIVALS IN INDIA	348
Rasika Dilrukshi Kande Devage. SOCIAL MEDIA AS PROJECT MANAGEMENT TOOLS IN INTERNATIONAL CULTURAL HERITAGE PROMOTION FOR GENERATION Z .	349
Rushiri Nadee, Dimungu Hewage. CULTURAL INFLUENCES ON PROJECT MANAGEMENT IN INTERNATIONAL SUSTAINABLE PACKAGING PROJECTS: A COMPARATIVE STUDY BASED ON HOFSTEDE’S MODEL.....	350
Shon Kodiyathumolel Paul. SOCIAL MEDIA PROJECT MANAGEMENT FOR INTERNATIONAL AUDIENCE ENGAGEMENT IN CULTURAL EVENTS: THE CASE OF THE JAIPUR LITERATURE FESTIVAL	351
Vivek Mechur Sudhakaran. LEADERSHIP AND ORGANIZATIONAL PRACTICES IN INTERNATIONAL ART FESTIVALS: CASE STUDY OF KMB.....	352

AK CILVĒKRESURSU VADĪBA

Anastasija Popova. DIGITĀLO TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANAS PILNVEIDE PERSONĀLA VADĪBĀ ORGANIZĀCIJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: nastja222@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu dinamiskajā biznesa vidē digitālā transformācija vairs nav tikai izvēle, bet gan priekšnoteikums organizācijas konkurētspējas saglabāšanai. Personāla vadības funkcija piedzīvo fundamentālas izmaiņas, pārejot no administratīvi orientētiem procesiem uz stratēģisku, datu balstītu pieeju. Neraugoties uz moderno tehnoloģiju pieejamību, daudzas organizācijas joprojām saskaras ar izaicinājumiem pilnvērtīgā digitālo rīku integrācijā, kas kavē darba efektivitāti, rada lieku administratīvo slogu un neļauj pilnībā uzlabot darbinieku pieredzi. Tā kā tehnoloģijas attīstās straujāk nekā iekšējās procedūras, rodas nepieciešamība pēc mērķtiecīgas sistēmu pilnveides, lai automatizētu rutīnas darbus un atbrīvotu resursus radošai un stratēģiskai cilvēkkapitāla attīstībai. Aktuālās diskusijas darba tirgū liecina, ka digitālā prātība un modernu HR platformu ieviešana kļūst par galveno faktoru talantu piesaistē un noturēšanā, tāpēc digitālo rīku optimizācija ir kritiska jebkuras mūsdienīgas organizācijas ilgtspējai. Papildus procesu efektivitātei, digitālo tehnoloģiju pilnveide ir kļuvusi par kritisku faktoru datu drošības un atbilstības (GDPR) nodrošināšanā, jo personāla vadība operē ar augsta riska sensitīvo informāciju. Decentralizētas un novecojušas sistēmas rada drošības riskus, ko mūsdienu kiberdraudu apstākļos organizācijas vairs nevar atļauties. Tāpat aktuāls ir jautājums par mākslīgā intelekta (MI) algoritmu integrāciju, kas ļauj prognozēt darbinieku mainību un identificēt talantu attīstības vajadzības vēl pirms to rašanās. Tādēļ pētījums par digitālo rīku pilnveidi ir būtisks ne tikai no tehniskā, bet arī no organizācijas kultūras n pāmaiņu vadības viedokļa, uzsverot nepieciešamību pēc līdzsvarotas mijiedarbības starp tehnoloģijām un cilvēkkapitālu.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt esošo digitālo tehnoloģiju izmantošanu personāla vadības procesos konkrētā organizācijā un izstrādāt pamatotus priekšlikumus to pilnveidei darbības efektivitātes paaugstināšanai.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras un avotu analīze, dokumentu analīze, darbinieku aptauja par digitālo rīku lietojamību un padziļinātās intervijas ar personāla vadības speciālistiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika identificēti galvenie šķēršļi tehnoloģiju pilnvērtīgai izmantošanai

Atslēgas vārdi: personāla vadība; digitālā transformācija; procesu automatizācija; HR sistēmas; efektivitāte

Anna Jemeljanova. DARBINIEKU LABBŪTĪBAS VEICINĀŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS KULTŪRAS STIPRINĀŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE STARPTAUTISKĀ PAKALPOJUMA SNIEGŠANA UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma “Cilvēkresursu vadība”

E-pasts: anna.j.jemeljanova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Darbinieku labbūtība un organizācijas kultūra ir būtiski faktori, kas ietekmē darbinieku motivāciju, darba efektivitāti un uzņēmuma ilgtermiņa veiksmi. Starptautiskas uzņēmējdarbības vides kontekstā, tostarp tādos uzņēmumos kā *SIA Evolution*, darbinieki saskaras ar augstu darba slodzi, stresu un komunikācijas izaicinājumiem, kas var samazināt darba apmierinātību un lojalitāti. Šo problēmu aktualitāti apliecina arī statistikas dati – saskaņā ar ikgadējo ilgtspējas attīstības pētījumu Latvijā 75 % strādājošo iedzīvotāju norāda, ka viņus satrauc stresa faktori, kas saistīti ar ikdienas darba pienākumu izpildi, kas negatīvi ietekmē gan darbinieku pašsajūtu, gan darba sniegumu (InCSR, 2023). Tāpat uzņēmuma tradīcijas, vērtības un kolektīva atmosfēra būtiski ietekmē darbinieku iesaisti un kopējo uzņēmuma klimatu. Nepietiekami attīstīta organizācijas kultūra un darbinieku labbūtības atbalsta pasākumi var pastiprināt stresu un mazināt darbinieku motivāciju, īpaši starptautiskā un dinamiskā darba vidē. Līdz ar to ir aktuāli pētīt, kā pilnveidot pasākumus, kas veicina darbinieku labbūtību un stiprina pozitīvu organizācijas kultūru, lai nodrošinātu darbinieku produktivitāti, motivāciju un ilgtermiņa attīstību.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir analizēt esošos darbinieku labbūtības veicināšanas un organizācijas kultūras stiprināšanas pasākumus *SIA Evolution* un piedāvāt rekomendācijas to uzlabošanai.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota aptaujas metode ar jaukto (kvantitatīvo un kvalitatīvo) pieeju. Kvantitatīvie jautājumi (slēgtie jautājumi) ļauj iegūt statistiski salīdzināmus datus par darbinieku labbūtību un apmierinātību ar organizācijas kultūru. Kvalitatīvie jautājumi (atvērtie jautājumi) sniedze darbinieku subjektīvus viedokļus, pieredzi un ieteikumus pasākumu pilnveidei. Šī pieeja nodrošina gan skaitlisku datu analīzi, gan dziļāku izpratni par darbinieku vajadzībām.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka ievērojama daļa darbinieku saskaras ar paaugstinātu darba slodzi un stresu, vienlaikus īpaši augstu novērtējot kolēģu savstarpējo atbalstu. Respondenti kā nozīmīgākos darbinieku labbūtības veicināšanas pasākumus norādīja elastīgu darba grafiku, labbūtības un veselības programmas, kā arī komandas saliedēšanas aktivitātes.

Atslēgas vārdi: darbinieku labbūtība; organizācijas kultūra; darbinieku motivācija; pasākumu pilnveide; SIA Evolution

Diāna Barsjaviča. PROFESIONĀLĀ IZDEGŠANA UN TĀS NOVĒRŠANAS IESPĒJAS VALSTS POLICIJĀ

Alberta koledža, studiju programma “Cilvēkresursu vadība”,

E-pasts: dianabarsjavica19@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Profesionālā izdegšana ir būtiska problēma mūsdienu darba vidē, īpaši profesijās ar paaugstinātu emocionālo spriedzi, augstu atbildības līmeni un intensīvu darba slodzi. Valsts policijas darbinieki ikdienā saskaras ar paaugstinātu stresu, sabiedrības spiedienu, konfliktsituācijām, nepieciešamību ātri pieņemt lēmumus un neregulāru darba laiku, kas ilgtermiņā negatīvi ietekmē viņu psiholoģisko un fizisko labsajūtu, darba motivāciju, profesionālo efektivitāti un apmierinātību ar darbu. Darba vides risku apliecina arī Latvijas statistika: 2024. gadā valstī reģistrētas 2067 pirmreizēji apstiprinātas arodslimības, par 795 vairāk nekā 2023. gadā (1272 gadījumi), no kurām psihosociālie darba vides riska faktori kā cēlonis norādīti 3 gadījumos (2023. gadā - 2 gadījumos). Tādēļ ir būtiski pētīt profesionālās izdegšanas cēloņus un iespējamus risinājumus Valsts policijā.

Pētījuma mērķis: Izpētīt profesionālo izdegšanu ietekmējošos faktoros Valsts policijā un izstrādāt priekšlikumus tās novēršanas iespējām organizācijā.

Pētījuma metodes: Pētījumā paredzēts izmantot zinātniskās literatūras analīzi un sintēzi, normatīvo aktu un nozares dokumentu analīzi, kā arī kvantitatīvo pētījuma metodi – anketēšanu Valsts policijas darbinieku vidū. Datu apstrādei tiks izmantotas aprakstošās statistikas metodes un iegūto rezultātu salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā tika identificēti galvenie profesionālās izdegšanas riska faktori Valsts policijā, izvērtēta to ietekme uz darbinieku pašsajūtu un darba kvalitāti, kā arī apkopoti iespējamie preventīvie pasākumi. Balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, tika izstrādāti priekšlikumi darba vides uzlabošanai, psiholoģiskā atbalsta stiprināšanai, slodzes mazināšanai un darbinieku labbūtības veicināšanai.

Atslēgas vārdi: profesionālā izdegšana; Valsts policija; darba vide; stress; labbūtība

Elfa Krista Baške. STRESA VADĪBAS IESPĒJAS ORGANIZĀCIJĀ

Alberta koledža, studiju programma „Cilvēkresursu vadība“

E-pasts: ebaske89@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Šobrīd darba tirgū ir liela konkurence un darbiniekiem bieži vien jāpaveic ļoti daudz darbi īsā laika periodā, kas rada milzīgu stresu. Tas nav labi gan veselībai, gan darbam. Tas ir bīstami, jo stress ir viens no galvenajiem iemesliem kāpēc darbinieki jūtas slikti un zūd motivācija. Es uzskatu, ka uzņēmumiem ir jāizprot kā šos riskus atpazīt jau laicīgi, pirms darbinieki sāk iet prom no darba šī iemesla dēļ. Šis pētījums ir aktuāls, jo tajā tiek meklētas praktiskas iespējas, kā sakārtot darba vidi tā, lai stress nepārņem darbiniekus un viņi varētu strādāt bez liekas spriedzes, kas ir guvums gan cilvēkiem, gan uzņēmumam kopumā.

Pētījuma mērķis: Izpētīt kādas ir reālās iespējas regulēt stresu darbā, saprast, kas tieši darbiniekiem liek justies slikti un ieteikt vienkāršas metodes kā uzņēmums varētu palīdzēt cilvēkiem justies labāk un strādāt efektīvāk.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē es izmantoju literatūras analīzi, pētot dažādus pieejamos rakstus un resursus internetā par stresu un izdegšanu darba vidē. Praktiskajā daļā es veicu mazu pētījumu, apjautājot sev tuvākos cilvēkus un ģimenes locekļus par viņu personīgo pieredzi. Man bija svarīgi uzzināt vai viņi ir saskārušies ar stresu darbā un kādi ir bijuši risinājumi, kurus viņi paši vai vadība ir piedāvājuši.

Sasniegtie rezultāti: Izpētot pieejamo informāciju internetā un aprunājoties ar cilvēkiem, es secināju, ka stress darba vidē ir ļoti nopietna problēma, ko nevar ignorēt. Radnieku pieredze rāda, ka gadījumos, kad stresa līmenis kļūst neizturams un vadība to nerisina, daudzi darbinieki tomēr pieņem lēmumu un aiziet no darba, jo veselība un miers ir svarīgāki. Tajā pašā laikā sarunas apstiprināja, ka ir arī pozitīvi gadījumi, kad darba devējs ir ļoti atsaucīgs un rūpējas, lai šādas situācijas vispār nerastos, piedāvājot atbalstu vai mainot darba apstākļus. Rezultātā secinu, ka darba devēja rūpes un savlaicīga rīcība ir galvenais faktors, kas palīdz saglabāt darbinieku un novērst viņu izdegšanu, radot mierīgu un saprotošu vidi visiem darbiniekiem.

Atslēgas vārdi: darbinieku pašsajūta; darba vide; izdegšana; stress; personāla noturība

Elīna Aijona Mauriņa. DARBINIEKU MOTIVĒŠANAS SISTĒMAS ELEMENTU IETEKMES ANALĪZE UZ DARBINIEKU LABSAJŪTAS VEICINĀŠANU SIA “RĪGAS SATIKSME”

Alberta koledža, studiju programma “Cilvēkresursu vadība”

E-pasts: eamaurina@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu dinamiskajā darba vidē, kurā lieli publiskā sektora uzņēmumi kā SIA “Rīgas satiksme” saskaras ar pastāvīgu stresu, darbinieku labsajūtas uzturēšana ir būtiska. Zema labsajūta veicina kadru mainību, mazina darba ražīgumu un palielina kļūdu iespējamību. Šī pētījuma aktualitāte ir nepieciešamība zinātniski pamatot, kā organizācijas ieviestā motivēšanas sistēma - kas ietver gan finansiālos, gan nefinansiālos atbalsta instrumentus – vislabāk mazina darbinieka stresa līmeni. Analīze ir svarīga, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un veselīgu personāla pārvaldību uzņēmumā.

Pētījuma mērķis: analizēt SIA “Rīgas satiksme” darbinieku motivēšanas sistēma DaMoS elementus un izvērtēt to ietekmi uz darbinieku labsajūtas veicināšanu.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota kvantitatīvā pētījuma metode veicot anonīmu aptauju SIA “Rīgas satiksme” darbinieku vidū. Teorētiskā daļa ietver zinātniskās literatūras analīzi par motivācijas teorijām un labsajūtas modeļiem. Aptaujas dati statistiski apstrādāti, izmantojot aptaujā iegūtos rezultātus, lai noteiktu statistiski nozīmīgu un ticamu saistību starp dažādiem motivācijas sistēmas elementiem (neatkarīgie un mainīgie) un darbinieku labsajūtas līmeni (atkarīgais mainīgais).

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti un secinājumi sniedz SIA “Rīgas satiksme” personāla vadībai empīriski pamatotu informāciju par to, kuri motivācijas sistēmas elementi ir visefektīvākie labsajūtas veicināšanā. Būtiskākais ieguldījums būs konkrēti priekšlikumi motivācijas sistēmas optimizēšanai, lai mazinātu darbinieku stresu, veicinātu labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru un sekmētu darbinieku lojalitāti.

Atslēgas vārdi: motivācija; labsajūta; motivēšanas sistēma; korporatīvā labsajūta; cilvēkresursu vadība

Ilze Matusa. IESTĀŽU UN STRUKTŪRVIENTĪBU VADĪTĀJU ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS PILNVEIDE JELGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: ilze.caune6@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Cilvēkresursi ir viens no organizācijas nozīmīgākajiem resursiem, un darbinieku zināšanas un prasmes ir būtisks pamats kvalitatīvai funkciju izpildei, kā arī efektīvai materiālo resursu izmantošanai. Valsts kontroles revīzijās konstatētie trūkumi cilvēkresursu vadības procesos pašvaldībās apliecina, ka darbinieku profesionālā pilnveide un mērķtiecīga vadītāju kompetenču attīstība ir priekšnoteikums kvalitatīvai pašvaldības funkciju izpildei, racionālai budžeta līdzekļu izmantošanai un iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu uzlabošanai. (Valsts kontrole, 2022).

Mērķtiecīga un sistemātiska darbinieku attīstības plānošana ļautu pašvaldībai ne tikai efektīvāk sasniegt savus īstermiņa un ilgtermiņa mērķus, bet arī veicinātu darbinieku kompetenču attīstību, iesaisti un motivāciju.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pētījumā "Pašvaldību publisko pakalpojumu sniegšanas efektivitātes novērtējums" uzsvērts, ka pašvaldībām ir būtiski nodrošināt pastāvīgu esošā personāla kompetenču pilnveidi, stiprinot personālvadības sistēmas un mācību procesu organizēšanu. (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 2024).

Jelgavas novada pašvaldībā darbinieku, tostarp iestāžu un struktūrvienību vadītāju, attīstības plānošana šobrīd nav izveidota kā sistemātisks un stratēģiski virzīts process. Tāpēc šī pētījuma ietvaros plānots izpētīt un izvērtēt esošo situāciju Jelgavas novada pašvaldībā attiecībā uz iestāžu un struktūrvienību vadītāju attīstības plānošanu, lai identificētu galvenos izaicinājumus un piedāvātu priekšlikumus šī procesa pilnveidei.

Pētījuma mērķis: Izpētīt, kā Jelgavas novada pašvaldībā tiek nodrošināta un īstenota sistemātiska iestāžu un struktūrvienību vadītāju attīstība un izstrādāt priekšlikumus vadītāju attīstības pilnveidei.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās metodes: literatūras un informācijas avotu analīze, aptauja Jelgavas novada pašvaldības iestāžu un struktūrvienību vadītājiem, kā arī grafiskā un salīdzinošā analīze datu interpretācijai.

Sasniegtie rezultāti: Vadītāju attīstības sistēma pašvaldībā nav izveidota kā vienots un pārvaldīts process; pašvaldībā trūkst skaidras informācijas, kritēriju un vadlīniju par vadītāju kompetenču sistēmu; vadītāju attīstība nav sasaistīta ar pašvaldības attīstības virzieniem, stratēģiskajiem mērķiem; vadītāju attīstībai trūkst finanšu un laika resursu; pašvaldībā faktiski nepastāv vadītāju individuālie attīstības plāni; nav pietiekams vadības atbalsts vadītāju attīstībai; vadītājiem nepieciešama attīstība personālvadībā un motivēšanā, stratēģiskajā plānošanā un pārmaiņu vadībā; vairāk nekā 90 % vadītāju neuzskata par efektīvu vadītāju attīstības sistēmu pašvaldībā.

Atslēgas vārdi: attīstība; vadītāji; pašvaldība; plānošana; pilnveide

Irina Boguša. STRESA VADĪBAS IESPĒJAS RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma „Cilvēkresursu vadība“

E-pasts: kikaleo@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Stress darbā ir nopietna mūsdienu problēma. Tas ietekmē ne tikai darbinieku veselību, bet arī uzņēmuma efektivitāti. Saskaņā ar *Eiropas Darba drošības un veselības aģentūras* veikto aptauju 2025.gadā „OSH Pulse 2025“ secināts, ka aptuveni 29 % strādājošo cieš no ar darbu saistīta stresa, depresijas vai trauksmes, un līdzīga situācija vērojama arī Latvijā, kur 69 % iedzīvotāju norāda uz stresa un nervozitātes negatīvu ietekmi uz labsajūtu. Liela darba slodze, stingri termiņi, neskaidri uzdevumi, nepietiekama komunikācija un vadības atbalsta trūkums veicina stresa līmeņa paaugstināšanos darbinieku vidū. Tas var novest pie izdegšanas, veselības pasliktināšanās un produktivitātes samazināšanās. Stresa apstākļos darbinieki zaudē koncentrēšanās spējas, pieļauj vairāk kļūdu un grūtāk sadarbojas kolektīvā. Mūsdienu uzņēmumā, kur no darbiniekiem sagaida lielu produktivitāti un efektivitāti, stresa pārvaldīšana ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu darbinieku labklājību un uzņēmuma panākumus.

Pētījuma mērķis: Izpētīt stresa vadības iespējas ražošanas uzņēmuma administratīvajam personālam un izstrādāt priekšlikumus darbinieku labbūtības uzlabošanai.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras analīze; kvantitatīvā metode. Teorētiskajā daļā veikta zinātniskās literatūras un citu avotu analīze, lai izprastu stresa būtību, stresa vadības metodes un to pielietojumu ražošanas uzņēmuma administratīvā personāla vidē. Praktiskajā daļā veikta anketēšana un iegūto datu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti atklāja, ka galvenie stresa faktori ražošanas uzņēmumā ir liela darba slodze, laika trūkums un nepietiekams vadības atbalsts. Darbinieki visbiežāk izmanto individuālas stresa pārvarēšanas metodes, tomēr uzņēmuma līmenī stresa vadības mehānismi ir nepietiekami attīstīti. Pamatojoties uz iegūtajiem datiem, izstrādāti ieteikumi darba vides uzlabošanai un stresa mazināšanai, tostarp vadības un darbinieku komunikācijas pilnveidošana, emocionālā atbalsta pasākumi un darba organizācijas uzlabošana.

Atslēgas vārdi: stress; stresa vadības; atbalsta pasākumi

Karīna Raginska. PROFESIONĀLĀ IZDEGŠANA UN TĀS NOVĒRŠANAS IESPĒJAS BĒRNU NAMOS

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: karina.raginska23@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Profesionālā izdegšana bērnu namu darbinieku vidū ir būtiska problēma, kas ietekmē darbinieku emocionālo un psiholoģisko labklājību, kā arī aprūpes kvalitāti. Darbs ar bērniem, īpaši ar tiem, kuri piedzīvojuši traumatisku pieredzi, ir emocionāli intensīvs un prasa augstu atbildības līmeni. Pētījumi liecina, ka aptuveni 20% sociālo darbinieku cieš no izdegšanas sindroma, savukārt līdz pat 50% darbinieku izjūt izteiktu emocionālo izsīkumu. Tāpat ir konstatēts, ka bērnu aprūpes un sociālās palīdzības jomā strādājošie darbinieki ir īpaši pakļauti izdegšanas riskam augstās emocionālās slodzes un darba specifikas dēļ. Ilgstoša emocionālā slodze, stress un nepietiekami resursi var veicināt izdegšanas sindroma attīstību. Tādēļ ir svarīgi izpētīt šīs problēmas cēloņus un meklēt efektīvus risinājumus tās novēršanai bērnu nama vidē.

Pētījuma mērķis: Izpētīt profesionālās izdegšanas cēloņus bērnu nama darbinieku vidū, kā arī identificēt efektīvas metodes tās novēršanai un mazināšanai.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantot zinātniskās literatūras analīzi, lai apkopotu teorētisko informāciju par profesionālo izdegšanu, tās cēloņiem un ietekmi uz darbiniekiem sociālās aprūpes iestādēs. Kā arī veikt aptauju, lai noskaidrotu bērnu nama darbinieku pieredzi saistībā ar profesionālo izdegšanu.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā noskaidrot galvenos profesionālās izdegšanas cēloņus bērnu nama darbinieku vidū, kā arī identificēt biežāk sastopamās izdegšanas izpausmes. Tomēr, būtiskākie faktori varētu būt augsta emocionālā slodze, darba intensitāte un nepietiekams atbalsts. Tāpat paredzēts noteikt efektīvākās profesionālās izdegšanas novēršanas iespējas, piemēram, psiholoģiskā atbalsta nodrošināšanu un darba vides uzlabošanu.

Atslēgas vārdi: profesionālā izdegšana; bērnu nams; stress; darba vide; emocionālā slodze

Laila Grase. DARBA DEVĒJA TĒLA PILNVEIDE RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: laila.grase@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Kvalifikācijas darba temata aktualitāte ir saistīta ar to, ka mūsdienu ražošanas uzņēmumiem darba devēja tēls kļūst par stratēģisku konkurētspējas faktoru, jo nodarbinātības līmenis Latvijā 2025. gadā bija 64,5 %, bet bezdarba līmenis tikai aptuveni 6,7 %, radot spēcīgu konkurenci par kvalificētu darbaspēku. Ekonomikas teorijā tiek uzskatīts, ka, bezdarba līmenim pietuvojoties dabiskajam bezdarba līmenim (aptuveni 4–6 % robežās), ekonomika sasniedz pilnas nodarbinātības situāciju, kurā brīvi pieejamā darbaspēka apjoms būtiski samazinās un darba devēji saskaras ar pieaugošu konkurenci par darbinieku piesaisti (Blanchard, 2017; OECD, 2023). Īpaši ražošanas nozarē (NACE 16.24 – koka taras un iepakojuma ražošana) darbinieku piesaistes un noturēšanas izaicinājumi tieši ietekmē uzņēmuma produktivitāti un finansiālos rezultātus. Spēcīgs darba devēja tēls palīdz samazināt atlases izmaksas, jo piesaista vairāk atbilstošu kandidātu un saīsina vakanto amatu aizpildes laiku, vienlaikus veicinot darbinieku lojalitāti un organizācijas atpazīstamību darba tirgū. Tādējādi darba devēja tēla pilnveide ir būtiska gan uzņēmuma darbības efektivitātei, gan ilgtermiņa attīstībai.

Pētījuma mērķis: Kvalifikācijas darba mērķis ir izstrādāt priekšlikumus darba devēja tēla pilnveidei SIA "Kronus", lai paplašinātu kvalitatīvo kandidātu pieteikumu skaitu un veicinātu SIA "Kronus" atpazīstamību darba tirgū.

Pētījuma metodes: Pētniecības metodes, kuras tika izmantotas kvalifikācijas darba sagatavošanā ir jaukto metožu pieeja. Pirmkārt, tika veikta SIA "Kronus" pašreizējā darba devēja tēla stratēģijas analīze, lai gūtu ieskatu pašreizējā praksē un identificētu jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, kas balstījās uz informācijas avotu izpēti darba devēja tēla pozicionēšanā. Turklāt tika veikta kvantitatīvā pētījuma aptauja, lai iegūtu rezultātus par uzņēmuma atpazīstamību darba tirgū un iekšējā darbinieku aptauja par vajadzībām, kas saistītas ar darba devēja tēla attīstību uzņēmumā, tādā veidā ar loģiski konstruktīvās metodes palīdzību secinot, ko izmantot uzņēmumā un, kas darba devēja tēlā ir jāpilnveido.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika veikta SIA "KRONUS" darba devēja tēla visaptveroša analīze, apvienojot teorētiskās atziņas ar iekšējās un ārējās aptaujas datiem. Pētījums ļāva identificēt uzņēmuma stiprās puses un galvenos uzlabojamos aspektus, kas ietekmē darbinieku piesaisti un noturēšanu. Balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, tika izstrādāti konkrēti un praktiski priekšlikumi darba devēja tēla pilnveidei. Darba mērķis bija, nodrošinot uzņēmumam uz pierādījumiem balstītu un praktiski īstenojamus priekšlikumus darba devēja tēla pilnveidei un konkurētspējas stiprināšanai darba tirgū.

Atslēgas vārdi: darba devēja tēls; personāla vadība; darbinieku piesaiste; darbinieku noturēšana; uzņēmums

Laura Upesleja. DARBINIEKU LABBŪTĪBAS VEICINĀŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE FINANŠU UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: laura.upesleja@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu organizācijās arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta darbinieku labbūtībai, jo tā būtiski ietekmē gan darbinieku darba sniegumu, gan organizācijas ilgtspējīgu attīstību. Īpaši aktuāla šī tēma ir finanšu nozarē, kur raksturīgs augsts darba intensitātes un atbildības līmenis. Šādos apstākļos pieaug psihosociālo risku ietekme, kā arī izaicinājumi saistībā ar darbinieku iesaisti un noturēšanu. Līdz ar to būtiski ir attīstīt efektīvus un mērķtiecīgus darbinieku labbūtības veicināšanas pasākumus, kas atbilst darbinieku vajadzībām un darba vides specifikai.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt darbinieku labbūtības veicināšanas pasākumus finanšu uzņēmumā un izstrādāt priekšlikumus to pilnveidei, balstoties uz teorētiskajām atziņām un empīrisko datu analīzi.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras analīze par darbinieku labbūtību un tās nozīmi organizāciju darbībā, kā arī veikta kvantitatīva darbinieku aptauja finanšu uzņēmuma vienā no lielākajām struktūrvienībām "Produktu attīstība un tehnoloģijas". Datu iegūšanai izmantota arī 5 punktu Likerta skala, kas ļāva novērtēt darbinieku attieksmi pret dažādiem labbūtības aspektiem. Iegūtie dati tika apkopoti, analizēti un interpretēti, izmantojot statistiskās analīzes metodes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka darbinieki kopumā savu labbūtību vērtē pozitīvi, tomēr ir identificētas vairākas pilnveides jomas. Noskaidrots, ka būtiskākie faktori, kas ietekmē labbūtību, ir darba slodzes plānošana un darba procesu kvalitāte. Vienlaikus atsevišķas iniciatīvas, piemēram, psiholoģiskais atbalsts un labbūtības apmācības, bieži tiek vērtētas neitrāli, kas norāda uz to nepietiekamu praktisko pielietojamību vai pieejamību. Balstoties uz iegūtajiem datiem ir izstrādāti priekšlikumi, kas vērsti uz darba organizācijas pilnveidi, vadības kompetenču attīstību un darbinieku atbalsta pasākumu efektivitātes paaugstināšanu.

Atslēgas vārdi: darbinieku labbūtība; finanšu nozare; personāla vadība; labbūtības veicināšanas pasākumi; darbinieku iesaiste

Madara Šmite. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE IT NOZARES ORGANIZĀCIJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: mshmite@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: IT nozares organizācijās darbinieku motivācija ir būtisks faktors kvalificētu speciālistu noturēšanai, augstas produktivitātes nodrošināšanai un projektu izpildes kvalitātei. Pētījumos konstatēts, ka zems darbinieku iesaistes līmenis IT nozarē palielina darbinieku mainības risku (Gallup, 2024), savukārt ierobežotas profesionālās izaugsmes iespējas negatīvi ietekmē darbinieku lojalitāti (McKinsey & Company, 2023). Konkrētajā IT nozares organizācijā tika konstatētas līdzīgas problēmas, kas nosaka nepieciešamību pilnveidot personāla motivēšanas pasākumus.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt priekšlikumus personāla motivēšanas pasākumu pilnveidei IT nozares organizācijā, balstoties uz esošās motivācijas sistēmas analīzi un CV Market aptaujas datiem par IT darbinieku motivācijas faktoriem Latvijā.

Pētījuma metodes: Kvalitatīvā metode: tika veikta esošo iekšējo dokumentu, procedūru un motivācijas pasākumu analīze organizācijā, lai identificētu esošās pieejas, to mērķus un praktisko pielietojumu. Kvantitatīvā metode: tika analizēti sekundārie dati no iepriekš veiktajiem pētījumiem, CV Market aptaujas rezultāti un pieejamie statistikas rādītāji, lai izvērtētu motivācijas faktoru ietekmi uz darbinieku iesaisti, lojalitāti un produktivitāti. Loģiski konstruktīvā metode: tika izmantota, lai secīgi analizētu problēmas, identificētu cēloņus un izstrādātu priekšlikumus personāla motivēšanas pasākumu pilnveidei.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika apvienota darbinieku motivācijas teorētiskā analīze ar organizācijas iekšējo dokumentu izvērtējumu un sekundārajiem datiem no CV Market aptaujas. Identificētas galvenās problēmas: nepietiekama darbinieku iesaiste lēmumu pieņemšanā, ierobežotas profesionālās izaugsmes iespējas un zems motivācijas līmenis noteiktās darbinieku grupās. Izveidots priekšlikums biznesa stratēģijai, kas veicina darbinieku motivāciju, produktivitāti un lojalitāti, kā arī samazina darbinieku mainību un uzlabo organizācijas konkurētspēju.

Atslēgas vārdi: motivācija; iesaiste; produktivitāte; efektivitāte; izaugsme

Marita Rižova. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE KLIENTU APKALPOŠANAS NOZARĒ

Alberta Koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: m182@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Personāla motivācija ir viens no būtiskākajiem faktoriem organizācijas darbības efektivitātes un konkurētspējas nodrošināšanā, īpaši klientu apkalpošanas nozarē, kur iesaiste tieši ietekmē pakalpojumu kvalitāti un klientu apmierinātību. Neatkarīgi no nozares motivēts darbinieks ir produktīvāks, lojālāks un inovatīvāks. Starptautiskā līmenī veiktie pētījumi apliecina, ka zems darbinieku motivācijas līmenis būtiski samazina organizāciju produktivitāti un palielina darbinieku mainību. Saskaņā ar starptautiskā analītikas un konsultāciju uzņēmuma *Gallup* veikto pētījumu 23 % darbinieku ir augsti iesaistīti savā darbā, savukārt 77 % darbinieku strādā ar zemu vai vidēju iesaistes līmeni, kas negatīvi ietekmē darba rezultātus un klientu apkalpošanas kvalitāti (*Gallup, 2023*). Makroekonomiskie rādītāji liecina, ka Latvijas darba tirgū bezdarba līmenis saglabājas salīdzinoši zems. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem faktiskais bezdarba līmenis Latvijā 2025.gada novembrī bija 6,9 %, salīdzinot ar 2024.gada novembri, bezdarba līmenis ir palielinājies par 0,1 procentpunktu (*Centrālā statistikas pārvalde, 2025*). Šāda situācija pastiprina konkurenci par kvalificētiem darbiniekiem un aktualizē efektīvas personāla motivēšanas nepieciešamību. Īpaši pēc Covid-19 pandēmijas ir mainījušās darbinieku vajadzības un motivācijas faktori, palielinot nemateriālo motivēšanas pasākumu nozīmi ("Dzīve ar Covid-19", 2021).

Pētījuma mērķis: Izstrādāt priekšlikumus motivēšanas pasākumu pilnveidei klientu apkalpošanas nozarē.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika veikta zinātniskās literatūras analīze par personāla motivācijas teorijām un to praktisko pielietojumu organizācijās. Empīriskajā daļā tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - anonīmā aptauja dažādu organizāciju klientu apkalpošanas vidū.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika apkopotas teorētiskās atziņas par personāla motivāciju un veikts empīrisks pētījums klientu apkalpošanas nozarē. Autore secina, ka darbinieku motivācijā būtiska nozīme ir nemateriālajiem motivēšanas faktoriem, tostarp vadības attieksmei, atzinībai, profesionālās izaugsmes iespējām un darba vides kvalitātei. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, tika identificēti nozīmīgākie motivācijas faktori un izstrādāti priekšlikumi personāla motivēšanas pasākumu pilnveidei klientu apkalpošanas nozarē.

Atslēgas vārdi: personāla motivēšana; darba efektivitāte

Natālija Radionova. DIGITALIZĀCIJAS PARADOKSS LATVIJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: apm3@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Digitalizācija būtiski ietekmē valsts pārvaldes attīstību un sabiedrības digitālo iekļautību Latvijā. Eiropas Komisijas dati liecina, ka iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 74 gadiem ar vismaz pamata digitālajām prasmēm īpatsvars Latvijā joprojām ir zem Eiropas Savienības vidējā līmeņa. Vienlaikus digitālo publisko pakalpojumu un elektroniskās identifikācijas izmantošana sabiedrībā ir salīdzinoši augsta. Šī disproporcija starp digitālo kompetenci un pakalpojumu izmantošanu aktualizē digitalizācijas paradoksus Latvijā. Digitalizācijas procesi Latvijā tiek īstenoti plānveidīgi valsts politikas dokumentu ietvaros, kas paredz sabiedrības digitālo kompetenču attīstību, kā arī pakalpojumu turpmāku digitalizāciju (LR MK rīkojums Nr. 490, 2021).

Pētījuma mērķis: Analizēt digitalizācijas paradoksus Latvijā, izvērtējot iedzīvotāju pamata digitālo prasmju līmeni un e-pakalpojumu izmantošanas 2023. gada oficiāli apstiprinātus un metodoloģiski salīdzināmus statistikas rādītājus.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota loģiski konstruktīvā metode, zinātniskās un politikas dokumentu analīze, kvantitatīvā statistisko datu analīze un salīdzinošā metode, izmantojot Eiropas Komisijas, Eurostat un Centrālās statistikas pārvaldes publiski pieejamos datus.

Sasniegtie rezultāti: Autore konstatēja, ka e-pakalpojumu izmantošana pārsniedz vismaz pamata digitālo prasmju līmeni par 27,7 procentpunktiem. Augsta interneta pieejamība un regulāra interneta lietošana veicina e-pakalpojumu izmantošanu arī situācijā, kad digitālās prasmes nav pietiekami attīstītas. Rezultāti norāda uz nepieciešamību mērķtiecīgi pilnveidot digitālās prasmes un uzlabot e-pakalpojumu lietojamību.

Atslēgas vārdi: digitalizācija; digitālās prasmes; e-pakalpojumi; digitālā iekļautība

Renāte Līga Stebere. PERSONĀLA ADAPTĀCIJAS PROCESA PILNVEIDE BŪVNICĪBAS UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts:renate.karklina@inbox.

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu mainīgajos darba tirgus apstākļos, personāla vadībā arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta darbinieku adaptācijas procesa efektivitātei. Efektīva darbinieku adaptācija paātrina jaunā darbinieka produktivitātes sasniegšanu par 25-40% (Harvard Business Review, 2018), kā arī, būtiski uzlabo darba apmierinātību un iesaisti. Darba tirgū, darbaspēka trūkums un jauno darbinieku noturēšana ir būtisks izaicinājums darba devējiem. Personāla adaptācijas process jāpilnveido, nodrošinot Z un Alfa paaudzei skaidru un vizuāli viegli uztveramu komunikāciju, regulāru atbalstu un mūsdienīgus digitālos rīkus, kas padara darbu saprotamāku un efektīvāku jau no pirmajām dienām. (Z and Millennial Survey 2023 / 2024). Pētījumi norāda, ka 20-30% darbinieku pamet darbu pirmajos trīs mēnešos, ja adaptācija nav kvalitatīva, savukārt strukturēta adaptācijas programma var samazināt darbinieku mainību līdz pat 50%. Tāpēc adaptācijas procesa pilnveide ir būtiska, lai uzlabotu darbinieku iesaisti, stiprinātu lojalitāti un veicinātu organizācijas ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

Pētījuma mērķis: Izpētīt un izanalizēt esošo darbinieku adaptācijas procesu organizācijā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantotas šīs datu vākšanas metodes: literatūras analīze un intervēšana.

Sasniegtie rezultāti: Sasniegtie rezultāti rāda, ka Latvijas būvniecības uzņēmumos personāla adaptācijas process, ja tas ir strukturēts un pielāgots dažādām amatu grupām, būtiski uzlabo jauno darbinieku integrāciju, motivāciju, noturību un darba drošību, tomēr pastāv nepieciešamība pilnveidot procesus, ieviešot digitalizētus materiālus, regulāru atgriezenisko saiti un individualizētu atbalstu.

Atslēgas vārdi: personāls; adaptācijas process; organizācija; darbinieki

Sabīna Kireja. KOMANDAS DARBĪBAS PILNVEIDE BANKAS NOZARĒ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: sabinakireja@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pētījuma aktualitāte ir saistīta ar būtiskajām pārmaiņām banku nozarē, ko ietekmē strauja digitalizācija, finanšu tehnoloģiju attīstība, regulatīvās prasības un pieaugošās klientu gaidas pēc ātriem, drošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem. Šādos dinamiskos apstākļos banku konkurētspēja un ilgtspējīga attīstība arvien vairāk ir atkarīga no darbinieku spējas efektīvi sadarboties komandās. Banku organizācijās darbs pārsvarā tiek veikts starpdisciplinārās komandās, kurās sadarbojas dažādu jomu speciālisti, tādēļ komandas darba efektivitāte kļūst par vienu no galvenajiem faktoriem, kas ietekmē organizācijas darbības rezultātus, operacionālo drošību un klientu apmierinātību. Swedbank īpašā darbinieku aptauja "People Pulse" rāda, ka darbinieku apmierinātības/iesaistes indekss (Engagement Index) bankas grupā ir pietiekoši augsts, bet svārstīgs atkarīgi no valsts. Latvijā šis rādītājs ir 87 no 100, bet Zviedrijā ir tikai 79 no 100 (swedbank.com). Šie skaitļi norāda, ka darbinieki lielākoties jūtas iesaistīti un apmierināti ar savu darbu (augstākie rādītāji Baltijā). Bet tomēr ir daļa no darbiniekiem, kura ir mazāk apmierināta ar savu darbu, jo ne visi cilvēki spēj ātri pielāgoties bankas dinamiskai videi. Lai risinātu šo problēmu ir nepieciešam identificēt faktorus, kuri ietekme darbinieku/komandas apmierinātību un efektivitāti.

Pētījuma mērķis: ir analizēt komandas darbības pilnveides iespējas banku nozarē un identificēt galvenos faktorus, kas ietekmē komandas darba efektivitāti.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas vairākas metodes, tostarp zinātniskās literatūras analīze, normatīvo aktu izpēte, banku darbinieku anketēšana un kvantitatīvā datu analīze. Šo metožu kombinācija ļāva vispusīgi izvērtēt gan teorētiskos, gan praktiskos aspektus, kas saistīti ar komandas darba organizēšanu bankās.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka būtiskākās problēmas banku komandās ir nepietiekama iekšējā komunikācija, vadītāju atbalsta trūkums, nepilnīgas motivācijas sistēmas un digitālo rīku neefektīva izmantošana. Secināts, ka šo problēmu risināšana var būtiski uzlabot komandas darba efektivitāti un banku darbības kopējo sniegumu.

Atslēgas vārdi: komandas darbs; banka; komunikācija; sadarbība; motivācija

Signe Marija Stabinge. ATALGOJUMA ATŠĶIRĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI STARP PILNU DARBA LAIKU STRĀDĀJOŠIEM VĪRIEŠIEM UN SIEVIETĒM LATVIJĀ

Alberta koledža, studiju programma “Cilvēkresursu vadība”

E-pasts: signe.stabinge@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Dzimumu nevienlīdzība darba vidē ir aktuāla problēma gan Latvijā, gan visā pasaulē (European Commission, 2022). Neraugoties uz likumā noteiktām prasībām par vienlīdzīgiem darba apstākļiem un vienlīdzīgu atalgojumu, dažādu nozaru statistika liecina, ka vīrieši joprojām pelna vidēji par 13,9% vairāk nekā sievietes (Centrālā Statistikas pārvalde, 2025). Ir svarīgi saprast, vai šī atšķirība rodas dzimuma vai citu faktoru, piemēram, izglītības, pieredzes vai nostrādātā stāža dēļ. Šajā pētījumā tiek analizēts, cik šī problēma ir aktuāla Latvijā starp 25-64 gadus veciem pilnu darba laiku strādājošiem darbiniekiem dažādās profesijās un nozarēs.

Pētījuma mērķis: Izpētīt, vai Latvijā pastāv atalgojuma atšķirība starp 25-64 gadus veciem pilnu darba laiku strādājošiem vīriešiem un sievietēm, kā arī identificēt faktorus, kas ietekmē starpību, ja tāda pastāv.

Pētījuma metodes: Tiek izmantota jaukta tipa metode aptaujas veidā ar slēgtiem un atvērtiem jautājumiem, lai iegūtu pēc iespējas precīzākus un objektīvākus datus. Iegūtie dati tiek analizēti ar loģiski konstruktīvo metodi pēc respondenta dzimuma, profesionālās nozares, darba stāža, izglītības līmeņa, vecuma un vidējā mēneša atalgojuma bruto.

Sasniegtie rezultāti: Analizējot 89 respondentu atbildes pēc 4 faktoriem – dzimuma, nozares, kurā strādā, darba stāža un ieņemama amata, tika secināts, ka atalgojuma atšķirība pastāv, un vīrieši vidēji saņem vairāk nekā sievietes. Noskaidrota atalgojuma mediānas atšķirība procentos starp pētāmajiem subjektiem.

Atslēgas vārdi: atalgojums; dzimums; nevienlīdzība

Solvita Neilande. Darbinieku apmierinātību ietekmējošie faktori mazā uzņēmumā

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: neilande.solvita@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Darbinieku apmierinātība Latvijā pēdējos gados ir kļuvusi par būtisku izaicinājumu gan mazajos, gan mikro uzņēmumos. Pētījumu kompānija Kantar 2025.gada septembrī veica pētījumu, rezultāti liecina, ka 70% Latvijas strādājošo savu emocionālo labsajūtu darbā vērtē kopumā pozitīvi, tostarp puse (51%) norādījuši, ka to vērtē "drīzāk pozitīvi". (Kantar, 2025) Tas norāda, ka strādājošo kopējais apmierinātības līmenis ir tikai vidējs un atkarīgs no vadības kvalitātes, komunikācijas un darbinieku atbalsta sistēmas. Privātā uzņēmējdarbības vidē efektīva personāla vadība ir būtisks priekšnoteikums ilgtspējīgai uzņēmuma attīstībai un darbinieku apmierinātībai. Mikro un mazos uzņēmumos dažkārt nav atsevišķas personāla daļas, un personāla vadības funkcijas tiek novirzītas citu amatu pārstāvjiem, kas var radīt nepilnības cilvēkresursu pārvaldībā.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt personālvadības funkciju trūkuma saistību ar darbinieku apmierinātību maza izmēra uzņēmumā (līdz 50 cilvēkiem), kurā nav nodarbināts personāla speciālists, kā arī izstrādāt priekšlikumus pilnveidei, lai nodrošinātu efektīvāku personāla vadību un darbinieku interešu aizsardzību.

Pētījuma metodes: Kvalitatīvā pētījuma metode, kas iekļauj: teorētiskās literatūras analīzi par personāla vadības procesiem, normatīvajiem aktiem, publicētajiem pētījumiem. Kvantitatīvā pētījumu metode: aptaujas veikšana uzņēmuma darbiniekiem, rezultātu apkopošana, analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika identificēti galvenie faktori, kas ietekmē darbinieku labsajūtu. Pētījuma rezultātā tika izstrādāti praktiski priekšlikumi personāla vadības funkciju sakārtošanai un pilnveidei uzņēmumā.

Atslēgas vārdi: apmierinātība; funkciju pilnveide; ietekmējošie faktori

Zanda Turka. IZDEGŠANAS DARBĀ IETEKME UZ DARBINIEKU MOTIVĀCIJU UN DARBA EFEKTIVITĀTI

Alberta Koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: zanda.valdmane18@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetera

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu darba vidē arvien biežāk tiek novērota darbinieku izdegšana. Kantar 2025.gadā veiktā pētījuma rezultāti atklāj, ka, lai gan gandrīz 2/3 (64%) darbinieku pēdējā gada laikā ir saskārušies ar kādu emocionālu vai psiholoģisku problēmu, izdegšanas pazīmes darbā ir piedzīvojuši aptuveni 2/5 (44%) darbinieku. Izdegšanu veicina augsts darba intensitātes līmenis, pastāvīgs stress un nepietiekams atbalsts no vadības. Izdegšanas sindroms negatīvi ietekmē ne tikai darbinieku emocionālu un fizisko labsajūtu, bet arī darba kvalitāti, motivāciju un organizācijas kopējo efektivitāti. Pieaugot prasībām darba tirgū un mainoties darba organizācijas formām, piemēram, attālinātajam darbam, izdegšanas riski kļūst arvien aktuālāki. Tādēļ ir būtiski pētīt izdegšanas cēloņus un tās ietekmi uz darbinieku darba sniegumu.

Izdegšana ir saistīta arī ar arodslimībām. 2023. gadā pēc Veselības inspekcijas datiem izdegšanas pazīmes izjuta 43% aptaujāto darbinieku, un izdegšanas sindroms kā viena no pārslodzes izraisītām arodslimībām (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 908) kļūst arvien biežāk diagnosticēts.

Pētījuma mērķis: Izpētīt izdegšanas darbā cēloņus un tās ietekmi uz darbinieku motivāciju, kā arī identificēt faktorus, kas var mazināt izdegšanas risku organizācijā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras analīze par izdegšanas sindroma būtību un to ietekmējošiem faktoriem. Empīriskajā daļā veikta kvantitatīvā pētījuma metode jeb darbinieku aptauja. Datu analīzei izmantotas statistiskās metodes, lai noteiktu sakarības starp izdegšanas līmeni un darba motivāciju. Papildus veikta datu interpretācija un salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka galvenie izdegšanas cēloņi ir pārmērīga darba slodze, nepietiekams novērtējums un nesabalansēts darba un privātās dzīves līdzsvars. Tika konstatēts, ka augstāks izdegšanas līmenis būtiski samazina darbinieku motivāciju, iesaisti un darba efektivitāti. Vienlaikus tika secināts, ka atbilstoša darba vide, elastīgs darba grafiks un regulāra atgriezeniskā saite var samazināt izdegšanas risku.

Atslēgas vārdi: izdegšana; stress; motivācija; darba efektivitāte

Zane Freija. PERSONĀLA MOTIVĒŠANAS PASĀKUMU PILNVEIDE MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Cilvēkresursu vadība"

E-pasts: zanefreiija@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: personāla motivēšana ir būtisks faktors uzņēmuma darba efektivitātes un konkurētspējas nodrošināšanā. Kā norāda Frederick Herzberg divu faktoru teorija, darbinieku motivāciju ietekmē gan darba saturs, gan atzinība. (Herzberg, 1959). Savukārt Maslow vajadzību hierarhijas teorija parāda, ka motivācija ir saistīta ar cilvēku vajadzību apmierināšanu, kas veicina gan darbinieku apmierinātību, gan organizācijas darba efektivitāti. (Maslow, 1943). Mežizstrādes nozarē darba specifika (fiziska slodze, riski, sezonālitate) īpaši ietekmē darbinieku motivāciju un noturību. Pēc Eurostat datiem 2024. gadā dati Latvijā nodarbinātie mežsaimniecībā un ar koksni saistītajā rūpniecībā — NACE 2. red. bija 16 700 darbinieku, kas parāda, ka konkurence nozarē ir liela. (ec.europa.eu/eurostat). 2025 gadā bezdarba līmenis Latvijā bija 6,7 % un nodarbinātība 64,8 % (<https://stat.gov.lv>), pēc šiem datiem var secināt, ka darbiniekiem ir viegli mainīt darbu, jo pēc viņiem ir pieprasījums. Mežizstrādē, kur darbs ir smags un sezonāls, notiek liela darbinieku rotācija, kas nozīmē, ka konkurents X viegli var pārvilināt darbinieku, piedāvājot simpātiskāku motivēšanas pasākumu grozu. Tādēļ motivēšanas pasākumu pilnveide mežizstrādes uzņēmumā ir aktuāla, lai veicinātu darbinieku apmierinātību un darba rezultātus.

Pētījuma mērķis: ir izpētīt personāla motivēšanas procesa teorētiskās un praktiskās nostādnes, lai izstrādātu priekšlikumus personāla motivēšanas pasākumu pilnveidošanai mežizstrādes uzņēmumā.

Pētījuma metodes: pētījumā izmantotas teorētiskās un empīriskās pētniecības metodes, tai skaitā literatūras un interneta resursu analīze, darbinieku aptauja, intervija ar uzņēmuma vadību, kā arī iegūto datu analīze, salīdzināšana un vispārināšana.

Sasniegtie rezultāti: pamatojoties uz pētījuma rezultātiem mežizstrādes uzņēmumā, tika secināts, ka uzņēmumā nepieciešams pilnveidot personāla motivēšanas sistēmu, ieviešot līdzsvarotu materiālo un nemateriālo motivēšanas instrumentu kombināciju. Pētījuma gaitā tika identificētas galvenās problēmas uzņēmuma motivācijas sistēmā, analizēts darbinieku un vadības viedoklis, kā arī noteikti būtiskākie faktori, kas ietekmē darbinieku motivāciju un apmierinātību ar darbu.

Atslēgas vārdi: darbinieku motivācija; personāla motivēšana; motivēšanas veidi; analīze; vadītājs

AK DIGITĀLAIS MĀRKETINGS

Artis Habermanis. DIGITĀLĀ MĀRKETINGA KAMPAŅAS IZSTRĀDE TŪRISTU PIESAISTEI NO SPĀNIJAS, ITĀLIJAS UN FRANCIJAS UZ SIGULDAS NOVADU

Alberta koledža, studiju programma “Digitālais mārketingš”

E-pasts: habermanis.artis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA, Ilze Krūmiņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Ārvalstu tūristu piesaiste galamērķiem arvien biežāk notiek digitālajos kanālos, kur ceļotāja lēmumu pieņemšanu ietekmē saturs sociālajos tīklos un ātri pieejama informācija par galamērķi. Baltijas reģionā galamērķi konkurē ar plašu Eiropas tūrisma piedāvājumu, tāpēc katram galamērķim ir nepieciešams skaidrs pozicionējums un komunikācija ar konkrētu auditoriju. Siguldas novadam kā vienam no vadošajiem aktīvās atpūtas un dabas galamērķiem Latvijā ir potenciāls piesaistīt Dienvideiropas tirgus tūristus, kuriem pieaug pieprasījums pēc vēsākiem un mierīgākiem galamērķiem un vēlme izvairīties no pārpildītām vietām. Tas rada nepieciešamību pēc mārketinga kampaņas, kas auditorijai mazina informācijas barjeru un virza to no iedvesmas līdz ceļojuma plānošanai oficiālajā tūrisma tīmekļvietnē.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt sociālo mediju mārketinga kampaņu, lai palielinātu tūristu plūsmu no Spānijas, Itālijas un Francijas uz Siguldas novadu vasaras mēnešos, veicinot ilgāku uzturēšanās laiku galamērķī.

Pētījuma metodes: Darbā izmantota zinātniskās literatūras analīze par galamērķa mārketingu un mārketinga plānošanas procesu, kvantitatīvā pētniecības metode (anketēšana ar respondentiem no mērķvalstīm), SVID analīze, kā arī 4P mārketinga miksa salīdzinošā analīze ar konkurējošajiem Baltijas reģiona galamērķiem (Rīga, Lahema, Birštona).

Sasniegtie rezultāti: Aptaujas dati liecina, ka 67,8% Spānijas, Itālijas un Francijas respondentu pirms tās par Siguldu nebija dzirdējuši, savukārt informācijas trūkums ir galvenais šķērslis Latvijas izvēlei par ceļojuma galamērķi. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, izstrādāta sociālo mediju kampaņa “Sigulda Nature Break” ar SMART mērķi (vismaz 4 000 unikāli tīmekļvietnes tourism.sigulda.lv apmeklējumi no mērķvalstīm), KPI sistēmu, mērķauditorijas profilu, vēstījumu virzieniem un mediju plānu Instagram un TikTok platformām. Kampaņa veidota kā secīgs ceļš no iedvesmas sociālajos tīklos līdz plānošanai tourism.sigulda.lv tīmekļvietnes sadaļās.

Atslēgas vārdi: galamērķa mārketingš; digitālie kanāli; sociālo mediju kampaņa; SVID; tīmekļvietne

Laura Spruģe. INFLUENCERU STRATĒGIJAS IZSTRĀDE MEŽKOPĪBAS UN CITAS MEŽSAIMNIECĪBAS DARBĪBAS ORGANIZĀCIJĀ

Alberta koledža, studiju programma “Digitālais mārketingš”

E-pasts: lauraspruge321@gmal.com

Zinātniskais vadītājs: MBA, Ilze Krūmiņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Influenceru mārketingš ir kļuvis par nozīmīgu mārketinga stratēģiju. Izmantojot sociālo mediju spēku, tiek iesaistītas mērķauditorijas un tiek veicināta zīmola atpazīstamība. Patērētāji vairs neuztver tradicionālās reklāmas kā pārliecinošas, bet tiecas meklēt influencerus un zīmolus, kas demonstrē caurspīdīgumu un ētisku rīcību (Chen, 2023). Influenceri bieži tiek uztverti kā draugi, jo viņi ar saviem sekotājiem dalās informācijā un izsaka savu viedokli par produktiem un zīmoliem, kā arī sniedz ieteikumus un pieredzes stāstus, kas palīdz sekotājiem pieņemt lēmumus. Šī pieeja veicina ciešāku saikni starp zīmolu un patērētāju, padarot influenceru mārketingu par efektīvu komunikācijas rīku (Skazal, 2022).

Pētījuma mērķis: izstrādāt influenceru stratēģiju uzņēmumam AS “Latvijas valsts meži”.

Pētījuma metodes: literatūras analīze; kvalitatīvā pētījuma metode “ekspertu intervija”; kvantitatīvā pētījuma metode “aptauja” un kvalitatīvā satura analīze – influenceru mārketinga satura izpēte.

Sasniegtie rezultāti: influenceru mārketingš ir kļuvis par lielu nozari pasaulē un tas ir svarīgs mārketinga instruments. Ekspertu viedokļi liecina, ka veiksmīgas influenceru mārketinga stratēģijas izveides pamatā ir skaidri definēti mērķi un atbilstošu influenceru izvēle. Influenceri var ietekmēt sabiedrības viedokli par uzņēmumu, tomēr ir svarīgi rūpīgi izvēlēties sadarbības partnerus, lai izvairītos no negatīvas ietekmes uz uzņēmuma tēlu. Darbojoties vairākos biznesa virzienos, AS “Latvijas valsts meži” būtu ieteicams sadarboties ar nišas influenceriem, lai katrs varētu pilnvērtīgi pārstāvēt savu darbības jomu.

Atslēgas vārdi: influenceru mārketingš; influenceru stratēģija, mārketingš valsts kapitālsabiedrībās

Linards Vasiļjevs. MĀRKETINGA VIDES NOVĒROJUMS PAŠVALDĪBAS JAUNIEŠU CENTRAM

Alberta koledža, studiju programma “Digitālais mārketinga”

E-pasts: linards.v@inbox.lv

Zinātniskā vadītāja: MBA, Ilze Krūmiņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu dinamiskajā un mainīgajā sabiedrībā arvien lielāka nozīme tiek piešķirta efektīvai mārketinga darbībai arī publiskajā sektorā, tostarp jauniešu centros. Lai nodrošinātu pareizu darbību, piesaistītu mērķauditoriju un veicinātu jauniešu iesaisti, ir būtiski saprast un izvērtēt organizācijas mārketinga vidi. Tā ietver gan ārējos faktorus, piemēram, sociālos, ekonomiskos un tehnoloģiskos apstākļus, gan iekšējos resursus un organizācijas spējas.

Pētījuma mērķis: Kvalifikācijas darba mērķis ir novērtēt organizācijas mārketinga vidi un noteikt faktorus, kas ietekmē mērķauditorijas sasniegšanu, kā arī izstrādāt ieteikumus, lai efektīvāk sasniegtu jauniešus caur mārketinga aktivitātēm.

Pētījuma metodes: kvantitatīvā pētniecības metode – aptauja, kvalitatīvo datu vākšanas metode – dokumentu analīze, kā arī literatūras analīze; vispārzinātniskā pētniecības metode – analīze.

Sasniegtie rezultāti: darba autora būtiskākie secinājumi - mārketinga vide būtiski ietekmē jauniešu centra darbību, jo tā nosaka organizācijas spēju sasniegt mērķauditoriju; organizācijas darbības analīze liecina, ka centram ir skaidri definēti darbības mērķi un uzdevumi; analizējot komunikācijas kanālus, secināts, ka sociālajiem tīkliem ir būtiska nozīme jauniešu sasniegšanā; aptaujas rezultāti liecina, ka, neskatoties uz augsto atpazīstamību, jauniešu iesaiste centra aktivitātēs ne vienmēr ir regulāra; veiktās aptaujas rezultāti parādīja, ka Gulbenes jauniešu centram “Bāze” ir augsta atpazīstamība jauniešu vidū. Visi aptaujātie respondenti bija dzirdējuši par centru, kas apliecina veiksmīgu informācijas apriti un centra atpazīstamību novadā.

Atslēgas vārdi: mārketinga vide; jaunieši; “Bāze”

AK INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS

Aleksandrs Fjodorovs. DIGITĀLO IEKĀRTU VEIDI UN TO PIELIETOJUMS LOĢISTIKAS UZŅĒMUMOS

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: asdlolik@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.educ., Mg.sc.env. Andris Gabrānovs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu loģistikas uzņēmumos arvien plašāk tiek izmantotas digitālās iekārtas, kas nodrošina efektīvāku preču apriti, datu apstrādi un komunikāciju starp iesaistītajām pusēm. Digitalizācijas attīstība būtiski ietekmē uzņēmumu konkurētspēju, darba kvalitāti un procesu drošību. Loģistikas nozarē svarīga ir precīza informācijas apmaiņa un ātra datu pieejamība. Digitālo tehnoloģiju izmantošana palīdz samazināt kļūdu iespējamību un optimizēt darba procesus. Pieaugot datu apjomam un tehnoloģiju daudzveidībai, aktuāla kļūst arī informācijas drošība un sistēmu savietojamība.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir analizēt digitālo iekārtu veidus un to pielietojumu loģistikas uzņēmumā, izvērtējot to ietekmi uz loģistikas procesu efektivitāti, kvalitāti un drošību. Darba ietvaros tika analizētas digitalizācijas tendences Latvijā un pasaulē, kā arī izvērtēti dažādi digitālo risinājumu pielietojuma aspekti. Tika pētīti uzņēmuma izmantotie tehnoloģiskie risinājumi un to funkcionalitāte. Darbā tika analizēta digitālo iekārtu nozīme krājumu pārvaldībā, datu uzskaitē un komunikācijā. Īpaša uzmanība pievērsta uzņēmuma darbības efektivitātes uzlabošanai.

Pētījuma metodes: Kvalifikācijas darba izstrādē tika izmantotas literatūras analīzes, dokumentu analīzes un novērojuma metodes. Literatūras analīze tika izmantota, lai izpētītu digitālo tehnoloģiju attīstību un to pielietojumu loģistikā. Dokumentu analīze ļāva izvērtēt uzņēmuma izmantotos risinājumus un darba organizācijas procesus. Novērojuma metode tika izmantota uzņēmuma darba procesu izpētei un digitālo iekārtu praktiskās izmantošanas novērtēšanai. Pētījuma laikā tika salīdzināti dažādi tehnoloģiskie risinājumi un to priekšrocības.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika identificēti būtiskākie digitālo iekārtu pielietojuma virzieni loģistikas uzņēmumos un izvērtēta to ietekme uz darba efektivitāti. Tika secināts, ka digitālo tehnoloģiju izmantošana uzlabo datu apstrādes ātrumu un samazina cilvēkfaktora radīto kļūdu risku. Darba gaitā tika analizēti uzņēmuma izmantotie risinājumi un noteikti to galvenie ieguvumi un trūkumi. Izstrādāti secinājumi un priekšlikumi turpmākai digitālo procesu pilnveidei uzņēmumā. Pētījuma rezultāti var tikt izmantoti loģistikas procesu optimizēšanā un uzņēmuma tehnoloģiskās attīstības plānošanā.

Atslēgas vārdi: digitālās iekārtas; loģistika; digitalizācija; datu apstrāde; informācijas tehnoloģijas.

Elvis Siliņš. LOKĀLĀ DATORTĪKLA IZVEIDE UN KONFIGURĒŠANA, IZMANTOJOT MIKROTIK MARŠRUTĒTĀJUS

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: silinselv2@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp., Mg.paed., Roberts Glaudiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Lokālie datortīkli mūsdienās ir kļuvuši par būtisku informācijas tehnoloģiju infrastruktūras sastāvdaļu gan mājsaimniecībās, gan uzņēmumos. Pieaugot tīklā pieslēgto ierīču skaitam, palielinās arī prasības attiecībā uz tīkla drošību, stabilitāti un veiktspēju. Nepareizi konfigurēts lokālais datortīkls var radīt drošības riskus, savienojuma traucējumus un datu pārraides problēmas. MikroTik tīkla iekārtas nodrošina plašas konfigurēšanas iespējas un tiek plaši izmantotas nelielu un vidēju tīklu izveidē. Darbā analizēti lokālo datortīklu teorētiskie aspekti, tīkla topoloģijas un maršrutēšanas principi. Tiek apskatīti arī datortīklu standarti, protokoli un drošības principi, kas nepieciešami efektīvas tīkla infrastruktūras izveidei. Pētījums ir aktuāls, jo kvalitatīva lokālā tīkla izveide nodrošina uzticamu un drošu datu apmaiņu dažādās vidēs.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izstrādāt un praktiski realizēt funkcionālu lokālā datortīkla risinājumu, izmantojot MikroTik tīkla iekārtas, kā arī analizēt izveidotā tīkla darbību un novērtēt tā atbilstību izvirzītajām prasībām. Darba ietvaros tika pētīti lokālo datortīklu darbības teorētiskie pamati un analizētas dažādas tīkla topoloģijas. Tika izvēlēta piemērota tīkla arhitektūra mājas vides vajadzībām un izstrādāts IP adresācijas plāns. Praktiskajā daļā tika konfigurēts MikroTik maršrutētājs un bezvadu piekļuves punkts, izmantojot WinBox programmu. Darbā tika analizēta izveidotā tīkla darbība un pārbaudīta tā funkcionalitāte. Tika novērtēta tīkla stabilitāte, savienojuma kvalitāte un konfigurācijas efektivitāte. Pētījuma rezultātā izstrādāti arī secinājumi un priekšlikumi tīkla darbības uzlabošanai.

Pētījuma metodes: Kvalifikācijas darba izstrādē tika izmantota zinātniskās un tehniskās literatūras analīze par lokālajiem datortīkliem, to darbības principiem un drošības risinājumiem. Tika veikta MikroTik dokumentācijas un tīkla konfigurēšanas iespēju izpēte. Darbā izmantota salīdzinošā analīze par dažādu tīkla iekārtu ražotāju risinājumiem un to piemērotību lokālo tīklu izveidē. Praktiskajā daļā tika veikta lokālā datortīkla projektēšana un konfigurēšana reālā vidē. Tīkla darbības pārbaudei tika izmantoti testēšanas rīki, piemēram, ping un tracert. Tika analizēta datu pārraides kvalitāte, savienojuma stabilitāte un bezvadu tīkla darbība. Pētījuma rezultāti tika izvērtēti, balstoties uz praktiski iegūtajiem datiem un tīkla darbības novērojumiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika izveidots funkcionējošs lokālais datortīkls, izmantojot MikroTik maršrutētāju un bezvadu piekļuves punktu. Izvēlēta zvaigznes topoloģija nodrošināja pārskatāmu tīkla struktūru un stabilu savienojumu starp ierīcēm. Tika veiksmīgi izstrādāts un ieviests IP adresācijas plāns, kas nodrošina efektīvu tīkla pārvaldību. Praktiskajā darbā tika konfigurēts gan vadu, gan bezvadu savienojums dažādām ierīcēm. Tīkla testēšanas rezultāti apliecināja, ka konfigurētais risinājums nodrošina stabilu un drošu datu pārraidi. Analīzes rezultātā tika secināts, ka MikroTik iekārtas ir piemērotas mājas un nelielu uzņēmumu lokālo tīklu izveidei. Darba noslēgumā tika izstrādāti priekšlikumi regulārai tīkla uzraudzībai un konfigurācijas rezerves kopiju veidošanai, lai uzlabotu tīkla uzticamību un drošību.

Atslēgas vārdi: lokālais datortīkls; MikroTik; maršrutētājs; tīkla konfigurēšana; IP adresācija

Emīls Ginters. PROAKTĪVAS DATORU UZRAUDZĪBAS UN PROBLĒMU NOVĒRŠANAS RISINĀJUMA IEVIEŠANA PAŠVALDĪBAS IESTĀDĒ

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: emilsgi@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp. Agnis Škuškovniks

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu pašvaldību iestādēs informācijas tehnoloģiju infrastruktūras stabila darbība ir būtiska ikdienas darba nepārtrauktībai un pakalpojumu pieejamībai. Daudzās organizācijās datoru uzraudzība joprojām tiek veikta reaktīvi, reaģējot tikai pēc lietotāju sūdzībām vai incidentu rašanās. Šāda pieeja palielina sistēmu dīkstāves risku un sarežģī IT speciālistu darbu. Savlaicīga problēmu identificēšana ļauj novērst iespējamus traucējumus pirms tie ietekmē lietotājus un organizācijas darbību. Proaktīvas uzraudzības ieviešana nodrošina efektīvāku resursu izmantošanu un uzlabo IT pakalpojumu kvalitāti.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis bija ieviest proaktīvas datoru uzraudzības un problēmu novēršanas risinājumu pašvaldības iestādē. Darba gaitā tika analizēta esošā IT vide un izvērtētas tās uzraudzības iespējas. Tika salīdzināti dažādi monitoringa risinājumi un izvēlēts piemērotākais rīks organizācijas vajadzībām. Autors izstrādāja uzraudzības sistēmas konfigurāciju un definēja svarīgākās uzraudzības metrikas. Papildus tika izvērtēta risinājuma ietekme uz IT infrastruktūras uzturēšanas procesu un problēmu novēršanas efektivitāti.

Pētījuma metodes: Kvalifikācijas darba izstrādē tika izmantota literatūras un dokumentācijas analīze, lai izpētītu proaktīvas uzraudzības principus un monitoringa risinājumu darbību. Darbā izmantota salīdzināšanas metode dažādu uzraudzības sistēmu izvērtēšanai. Tika veikta praktiska sistēmas konfigurēšana un novērojumi par tās darbību reālā IT infrastruktūrā. Uzraudzības rezultāti tika analizēti, izmantojot kvantitatīvus datus par sistēmu veikspēju un pieejamību. Pētījuma gaitā tika izvērtēti arī brīdinājumu sliekšņi un to efektivitāte problēmu savlaicīgai identificēšanai.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā pašvaldības iestādē tika ieviesta centralizēta datoru uzraudzības sistēma, izmantojot Zabbix risinājumu. Tika nodrošināta darba vietu datoru veikspējas, disku aizpildījuma un pieejamības uzraudzība reāllaikā. Ieviestais risinājums ļāva savlaicīgi identificēt potenciālās problēmas un novērst tās pirms lietotāju iesaistes. Praktiskās ieviešanas laikā tika samazināts incidentu skaits un uzlabota IT infrastruktūras pārvaldība. Iegūtie rezultāti apliecina, ka proaktīva uzraudzība uzlabo IT pakalpojumu stabilitāti un palielina darba efektivitāti.

Atslēgas vārdi: proaktīva uzraudzība; Zabbix; IT infrastruktūra; monitorings; datoru administrēšana

Kārlis Batrags. UZŅĒMUMU GRUPAS DATORTĪKLU TEHNISKĀ PROJEKTA PLĀNA IZVEIDE UN IEVIEŠANA, IZMANTOJOT *FORTINET* UN *CISCO* IEKĀRTAS UN PROGRAMMATŪRU

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: karlis.batrags@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.paed.Mg.sc.comp.. Roberts Glaudiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu uzņēmumu darbība ir cieši saistīta ar stabilu un drošu datortīklu infrastruktūru. Pieaugot kiberdraudu skaitam un tīklu sarežģītībai, uzņēmumiem nepieciešami centralizēti, mērogojami un droši tīkla risinājumi. Esošās infrastruktūras decentralizācija, nepietiekama segmentācija un viena atteices punkta riski var radīt būtiskus traucējumus uzņēmuma darbībā. Tādēļ aktuāla ir modernu tīkla arhitektūras risinājumu ieviešana, izmantojot Fortinet un Cisco iekārtas un programmatūru.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt un ieviest uzņēmumu grupas datortīklu tehnisko projektu, izmantojot Fortinet un Cisco iekārtas un programmatūru, lai nodrošinātu centralizētu tīkla pārvaldību, augstu pieejamību un uzlabotu drošību. Darba ietvaros tika veikta esošās infrastruktūras analīze, izstrādāts tīkla modernizācijas plāns, izveidota testa vide un veikta risinājuma ieviešana centrālē un filiālēs.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē tika izmantotas kvalitatīvās primārās un sekundārās pētniecības metodes, literatūras un dokumentu analīze, esošās tīkla topoloģijas izpēte, drošības risku analīze, kā arī sekundāro datu analīze, pētot tīkla iekārtu žurnālfailus. Tika veikta dažādu datortīklu arhitektūras un drošības risinājumu salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā tika izstrādāts un ieviests centralizēts datortīkla risinājums, izmantojot Fortigate uguns mūrus, Fortiswitch komutatorus un Cisco komutatorus. Izveidotais risinājums nodrošina dinamisko maršrutēšanu ar BGP protokolu, IPsec tuneļu izmantošanu, tīkla segmentāciju ar VLAN, augstas pieejamības risinājumus un padziļinātu drošības kontroli. Tika secināts, ka izstrādātais risinājums būtiski uzlabo tīkla drošību, mērogojamību un darbības nepārtrauktību uzņēmumu grupas infrastruktūrā.

Atslēgas vārdi: datortīkls; Fortinet; Cisco; BGP; tīkla drošība

Matīss Guļāns. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU IEKĀRTU MONITORINGA RISINĀJUMA IEVIEŠANA BIBLIOTĒKAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAI

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: matiss.gulans@outlook.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp. Agnis Škuškovniks

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu bibliotēku informācijas sistēmu darbība ir cieši saistīta ar stabilu un nepārtrauktu IT infrastruktūras darbību. Informācijas tehnoloģiju iekārtu bojājumi vai darbības traucējumi var negatīvi ietekmēt datu pieejamību un lietotāju apkalpošanu. Daudzās organizācijās monitoringa risinājumi netiek pilnvērtīgi izmantoti, tādēļ problēmas bieži tiek konstatētas novēloti. Savlaicīga IT iekārtu uzraudzība ļauj identificēt sistēmu darbības novirzes un novērst incidentus pirms to ietekmes uz lietotājiem. Centralizēta monitoringa sistēma uzlabo infrastruktūras pārvaldību un palīdz nodrošināt efektīvāku IT resursu izmantošanu.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis bija ieviest informācijas tehnoloģiju iekārtu monitoringa risinājumu Ogres Centrālās bibliotēkas informācijas sistēmai. Darba gaitā tika analizētas bibliotēkas IT infrastruktūras prasības un izvērtēti dažādi monitoringa risinājumi. Tika noteikti svarīgākie uzraudzības parametri un izvēlēta organizācijas vajadzībām atbilstoša sistēma. Autors praktiski ieviesa izvēlēto monitoringa risinājumu un konfigurēja tā darbību. Pētījuma laikā tika novērtēta sistēmas efektivitāte un tās piemērotība bibliotēkas IT infrastruktūras uzraudzībai.

Pētījuma metodes: Kvalifikācijas darba izstrādē tika izmantota dokumentu un literatūras analīze, lai izpētītu IT iekārtu monitoringa principus un pieejamos risinājumus. Darbā tika pielietota salīdzināšanas metode dažādu monitoringa sistēmu izvērtēšanai. Tika veikta praktiska sistēmas konfigurēšana un novērojumi par tās darbību bibliotēkas infrastruktūrā. Pētījuma gaitā analizēti uzraudzības dati par iekārtu pieejamību, veiktspēju un sistēmu stāvokli. Rezultātu izvērtēšanai tika izmantota novērojuma metode un praktiskās ieviešanas rezultātu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā Ogres Centrālās bibliotēkas informācijas sistēmai tika ieviests centralizēts IT iekārtu monitoringa risinājums. Tika nodrošināta serveru, tīkla iekārtu un darba staciju darbības uzraudzība reāllaikā. Ieviestā sistēma ļāva savlaicīgi identificēt problēmas un uzlabot incidentu novēršanas procesu. Praktiskās ieviešanas laikā tika uzlabota IT infrastruktūras pārvaldība un samazināts iespējamo sistēmu darbības traucējumu risks. Iegūtie rezultāti apliecina, ka monitoringa risinājuma ieviešana uzlabo IT pakalpojumu stabilitāti un veicina efektīvāku infrastruktūras uzturēšanu.

Atslēgas vārdi: IT monitorings; bibliotēkas informācijas sistēma; infrastruktūras uzraudzība; serveri; tīkla iekārtas

Viktorija Šapovalova. INFORMATĪVĀS SISTĒMAS IEVIEŠANA NEATLIEKAMĀS MEDICĪNAS CENTRĀ

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: viktorijafomina992@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp. Agnis Škuškovniks

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās veselības aprūpes iestādes arvien biežāk izmanto informatīvās sistēmas pacientu datu pārvaldībai un darba procesu optimizācijai. Neatliekamās medicīnas centros informācijas pieejamībai ir būtiska nozīme, jo tā ietekmē pacientu apkalpošanas ātrumu un ārstniecības procesa efektivitāti. Esošās sistēmas bieži rada problēmas datu attēlošanā un informācijas pieejamībā pacientiem. Digitālo risinājumu ieviešana palīdz uzlabot darba organizāciju un samazināt informācijas aprites kļūdas. Pētījuma tēma ir aktuāla, jo ārstniecības iestādēm nepieciešami efektīvi un pārskatāmi informācijas attēlošanas risinājumi.

Pētījuma mērķis: Darba mērķis ir ieviest informatīvo sistēmu Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas Neatliekamās medicīnas centra uzņemšanas nodaļā. Pētījuma laikā tika analizēta neatliekamās medicīnas centra darba specifika un izvērtētas esošās informācijas sistēmas. Tika identificēti sistēmu trūkumi un noskaidrotas lietotāju vajadzības. Darba ietvaros veikta piemērotākā tehniskā risinājuma izvēle un sagatavoti nepieciešamie ieviešanas resursi. Praktiskajā daļā tika uzstādīta informatīvā sistēma un digitālais ekrāns pacientu informācijas attēlošanai.

Pētījuma metodes: Kvalifikācijas darba izstrādē tika izmantota novērojuma metode, literatūras analīze un salīdzināšanas metode. Literatūras analīze tika izmantota veselības aprūpes informatīvo sistēmu izpētei un tehnisko risinājumu izvērtēšanai. Novērojuma metode palīdzēja analizēt neatliekamās medicīnas centra darba procesu un identificēt problēmas informācijas aprītē. Salīdzināšanas metode tika izmantota dažādu tehnisko risinājumu priekšrocību un trūkumu izvērtēšanai. Praktiskajā daļā veikta sistēmas konfigurēšana un digitālā ekrāna uzstādīšana.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā tika veiksmīgi ieviesta informatīvā sistēma Neatliekamās medicīnas centra uzņemšanas nodaļā. Izstrādātais risinājums nodrošina pacientu informācijas attēlošanu digitālajā ekrānā un uzlabo informācijas pieejamību pacientiem un personālam. Tika konfigurēta servera vide, nodrošināta sistēmas automātiskā palaišana un veikta tīkla konfigurēšana. Praktiskajā testēšanā tika secināts, ka izvēlētais risinājums atbilst iestādes prasībām un uzlabo darba organizāciju. Darba noslēgumā izstrādāti secinājumi un priekšlikumi sistēmas uzturēšanai un pilnveidošanai.

Atslēgas vārdi: informatīvā sistēma; neatliekamā medicīna; digitālais ekrāns; veselības aprūpe; pacientu informācija

Žans Mergolds. TĪKLĀ PIESLĒGTAS DATU GLABĀTUVES SISTĒMAS IEVIEŠANA FOTOSTUDIJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: mergold.jean@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.ing. Agnis Škuškovniks

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās fotostudijās tiek uzkrāts liels apjoms multimediju datu, kuru droša un centralizēta uzglabāšana kļūst arvien nozīmīgāka. Nepietiekami strukturēta datu pārvaldība var radīt datu zuduma riskus, sarežģīt failu koplietošanu un apgrūtināt ikdienas darbu. Tādēļ aktuāla ir uzticamas tīklā pieslēgtas datu glabātuves (NAS) sistēmas ieviešana, kas nodrošinātu efektīvu datu glabāšanu, pārvaldību un rezerves kopiju veidošanu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt un ieviest tīklā pieslēgtas datu glabātuves sistēmu fotostudijā, izmantojot TrueNAS Community Edition platformu, lai nodrošinātu centralizētu un efektīvu multimediju datu glabāšanu un pārvaldību. Darba ietvaros tika analizētas fotostudijas prasības datu uzglabāšanai, salīdzināti dažādi datu glabāšanas risinājumi un aprakstīts NAS sistēmas ieviešanas process.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē tika izmantotas dokumentu analīzes, literatūras analīzes un sekundāro datu analīzes metodes. Tika veikta dažādu datu glabāšanas risinājumu salīdzinošā analīze, izvērtēti datu drošības principi un analizētas TrueNAS platformas iespējas centralizētas datu glabāšanas nodrošināšanai.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā tika izstrādāts un ieviests NAS sistēmas risinājums fotostudijas vajadzībām, izmantojot TrueNAS CE platformu. Izveidotais risinājums nodrošina centralizētu datu glabāšanu, strukturētu piekļuvi failiem, automatizētu rezerves kopiju un replikācijas procesu konfigurēšanu, kā arī efektīvāku multimediju datu pārvaldību. Tika secināts, ka TrueNAS CE funkcionalitāte ir pietiekama fotostudijas vajadzībām un papildu programmatūras ieviešana nav nepieciešama.

Atslēgas vārdi: NAS; TrueNAS; datu glabāšana; RAID; datu drošība; fotostudija

Zintis Milts. ATVĒRTĀ PIRMKODA UN BRĪVĀS PROGRAMMATŪRAS RISINĀJUMI ŽURNĀLFAILU APSTRĀDEI UN VIZUALIZĀCIJAI

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: zintis.c@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.ing., Anita Stivriņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte Mūsdienu IT infrastruktūrās žurnālfaili ir būtisks informācijas avots sistēmu darbības uzraudzībā, drošības incidentu analizē un problēmu diagnostikā. Dažādu sistēmu, lietotņu un tīkla iekārtu ģenerētie žurnālfaili atšķiras pēc struktūras un formāta, tādēļ to manuāla apstrāde kļūst laikietilpīga un sarežģīta. Centralizēta žurnālfailu savākšana un vizualizācija ļauj efektīvāk analizēt notikumus un savlaicīgi identificēt darbības traucējumus. Darbā īpaša uzmanība pievērsta atvērtā pirmkoda risinājumu iespējām, jo komerciālie risinājumi bieži ir finansiāli nepieejami mazākām organizācijām. Pētījums ir aktuāls, jo organizācijām nepieciešami elastīgi un izmaksu ziņā pieejami žurnālfailu pārvaldības risinājumi.

Pētījuma mērķis Darba mērķis ir izpētīt un praktiski salīdzināt atvērtā pirmkoda risinājumus Graylog Open un Elastic Stack žurnālfailu apstrādei un vizualizācijai. Pētījumā analizēta šo sistēmu piemērotība centralizētai žurnālfailu savākšanai, filtrēšanai, datu analīzei un grafiskajai attēlošanai. Tika izveidota testa vide ar Ubuntu serveri, Windows darbstacijām, MikroTik tīkla iekārtu un Synology NAS datu glabāšanas serveri. Darba gaitā autors izvērtēja abu risinājumu konfigurēšanas sarežģītību, lietošanas ērtumu un funkcionalitāti. Pētījuma rezultātā noteiktas abu risinājumu priekšrocības un ierobežojumi.

Pētījuma metodes Darba izstrādē izmantotas vispārzinātniskās, kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes. Teorētiskajā daļā veikta literatūras, tehniskās dokumentācijas un nozares publikāciju analīze. Praktiskajā daļā tika veikta žurnālfailu serveru uzstādīšana, konfigurēšana un testēšana virtualizētā vidē. Datu vākšanā izmantoti dažādi žurnālfailu avoti, tostarp Windows, Linux un tīkla ierīces. Pētījumā veikta arī praktiska datu filtrēšanas un vizualizācijas iespēju salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti Pētījuma rezultāti parādīja, ka abi risinājumi nodrošina centralizētu žurnālfailu apstrādi un efektīvu notikumu uzraudzību. Graylog Open izceļas ar vienkāršāku ieviešanu, intuitīvāku lietošanu un ātrāku konfigurēšanu ikdienas uzraudzības vajadzībām. Savukārt Elastic Stack piedāvā plašākas datu analīzes un vizualizācijas iespējas, kas piemērotas sarežģītākām infrastruktūrām. Praktiskajā testēšanā tika identificēta arī korektas laika sinhronizācijas un strukturētu datu nozīme žurnālfailu analīzē. Darba noslēgumā izstrādāti secinājumi un priekšlikumi par piemērotākā risinājuma izvēli atkarībā no organizācijas vajadzībām.

Atslēgas vārdi: žurnālfaili, datu vizualizācija, Graylog Open, Elastic Stack, centralizēta žurnālfailu pārvaldība

Anna Locmere. TESTĒŠANAS PROCESA AUTOMATIZĀCIJA: TESTA DATU ĢENERĒŠANAS RĪKS AVIĀCIJAS NOZARES PROGRAMMATŪRAI

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: anna.locmere@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp Andrejs Liepiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Aviācijas nozares informācijas sistēmās testēšanas process ir būtisks programmatūras kvalitātes nodrošināšanai, jo sistēmas apstrādā sarežģītus un savstarpēji saistītus datus. Uzņēmuma praksē ievērojams laiks tiek patērēts manuālai testa datu sagatavošanai, kas palielina kļūdu risku un samazina testēšanas efektivitāti. Mantotā koda un nepilnīgas dokumentācijas dēļ kvalitatīvu testa datu sagatavošana kļūst īpaši sarežģīta. Tādēļ automatizēta testa datu ģenerēšana ir aktuāls risinājums testēšanas procesa uzlabošanai.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izpētīt testa datu ģenerēšanas pieejas un izstrādāt automatizēta testa datu ģenerēšanas rīka prototipu aviācijas nozares inventāra pārvaldības sistēmai, lai samazinātu manuālās datu sagatavošanas laiku, uzlabotu datu kvalitāti un paaugstinātu testēšanas procesa efektivitāti.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē izmantota literatūras un dokumentu analīze, sistēmas dokumentācijas analīze, projektēšana un modelēšana, kā arī praktiska eksperimentēšana ar prototipa izstrādi un testēšanu. Pētījuma gaitā analizētas testa datu ģenerēšanas metodes, izvērtēti esošie risinājumi un izstrādāts JavaScript prototips, izmantojot MVC arhitektūru un objektorientētās programmēšanas principus.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādātais prototips nodrošina pasažieru sarakstu ģenerēšanu un CSV datu transformāciju atbilstoši aviācijas nozares biznesa prasībām. Rīks ļauj automatizēt datu sagatavošanu un būtiski samazināt testa datu izveides laiku no 15–30 minūtēm līdz 2–3 minūtēm vienam scenārijam. Lietotāju novērtējums apliecina rīka lietojamību un potenciālu turpmākai attīstībai uzņēmuma vidē.

Atslēgas vārdi: testa datu ģenerēšana; programmatūras testēšana; aviācijas sistēmas; automatizācija; mantotais kods

Jānis Babris. AUTOMATIZĒTĀS TESTĒŠANAS PĀRSKATU SISTĒMAS IZSTRĀDE IZMANTOJOT CYPRESS UN PHP

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: janisbabris2@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.ing. Anita Stivrīņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu programmatūras izstrādē arvien plašāk tiek izmantota automatizētā testēšana, kas ļauj nodrošināt programmatūras kvalitāti un savlaicīgi identificēt kļūdas sistēmu darbībā. Lielos uzņēmumos rodas nepieciešamība centralizēti pārvaldīt testu rezultātus un nodrošināt pārskatāmu testēšanas procesu uzraudzību. Esošie risinājumi ne vienmēr pilnībā atbilst uzņēmumu specifiskajām prasībām, tādēļ aktuāla kļūst pielāgotas testēšanas pārskatu sistēmas izstrāde, izmantojot mūsdienīgas tīmekļa tehnoloģijas un automatizētās testēšanas rīkus.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt funkcionālu automatizētās testēšanas pārskatu sistēmas prototipu, kas nodrošina Cypress testu centralizētu pārvaldību un vizualizāciju PHP balstītā tīmekļa lietotnē, balstoties uz uzņēmuma "LMT Retail & Logistics" vajadzībām. Darba ietvaros tika analizēti esošie testu pārvaldības risinājumi, izpēģināta Cypress arhitektūra un testu rezultātu formāti, kā arī izstrādāts sistēmas dizains, datubāzes struktūra un lietotāja saskarne.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē tika izmantotas vairākas pētījuma metodes – zinātniskās literatūras un nozares standartu analīze, salīdzinošā analīze starp esošajiem testu pārvaldības risinājumiem, kā arī aptaujas metode, lai noskaidrotu uzņēmuma darbinieku funkcionālās prasības sistēmai. Praktiskajā daļā tika izmantota sistēmas projektēšana, prototipēšana un programmatūras testēšana.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā tika izstrādāts automatizētās testēšanas pārskatu sistēmas prototips, kas ļauj centralizēti uzglabāt, pārvaldīt un vizualizēt Cypress testēšanas rezultātus. Izveidotais risinājums nodrošina pārskatāmu testēšanas datu attēlošanu un atvieglo testēšanas procesa uzraudzību uzņēmuma vajadzībām. Tika izstrādāta sistēmas arhitektūra, datubāzes struktūra un lietotāja saskarne, kā arī veikta sistēmas testēšana un efektivitātes novērtēšana.

Atslēgas vārdi: automatizētā testēšana; Cypress; PHP; testēšanas pārskati; tīmekļa lietotne

Konstantīns Martuženoks. UZŅĒMUMA WEB LIETOTNES IZSTRĀDE IENĀKOŠĀ E-PASTA APSTRĀDES PROCESA VAJADZĪBĀM

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: k.martuzenok@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. Phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte Mūsdienu uzņēmumos ienākošo e-pastu apstrāde ir būtiska klientu atbalsta procesa sastāvdaļa, jo lielais vēstuļu apjoms ietekmē darba kvalitāti un reakcijas ātrumu. LDZ IT&T Pakalpojumu dienestā esošā WEB lietotne vairs nenodrošināja pilnvērtīgu integrāciju ar Jira sistēmu un radīja problēmas pieteikumu reģistrācijā. Darbiniekiem bieži bija jāizmanto vairākas sistēmas vienlaicīgi, kas palielināja laika patēriņu un kļūdu risku. Īpaši aktuāla bija konkurences problēma, kad vairāki darbinieki vienlaicīgi apstrādāja vienu e-pastu. Darba aktualitāti papildina Python Reflex ietvara izmantošana pilna cikla WEB lietotņu izstrādē.

Pētījuma mērķis Pētījuma mērķis bija projektēt un izstrādāt WEB lietotnes prototipu ienākošo e-pastu apstrādes procesa optimizācijai. Darba ietvaros tika analizēta esošā sistēma un definētas jaunās lietotnes funkcionālās prasības. Tika izvēlētas piemērotas Python bibliotēkas darbam ar IMAP serveri, Jira API un datu bāzi. Autors izstrādāja lietotnes arhitektūru, datu bāzes modeli un lietotāja saskarni. Papildus tika realizēta dinamiska Jira formu ģenerēšana un e-pastu rezervēšanas mehānisms.

Pētījuma metodes Darba izstrādē tika izmantota dokumentācijas analīze, kontentanalīze un novērojums. Dokumentācijas analīze tika pielietota Python Reflex, Jira API un citu bibliotēku izpētei. Kontentanalīze tika izmantota Jira createmeta JSON datu struktūras izpētei un ievades lauku tipizēšanai. Novērojuma metode palīdzēja analizēt Pakalpojumu dienesta darbinieku ikdienas darba procesu un identificēt galvenās problēmas. Testēšanas posmā tika veikta manuālā funkcionālā pārbaude, izmantojot reālus e-pastus un Jira testa vidi.

Sasniegtie rezultāti Darba rezultātā tika izstrādāts funkcionējošs Pvs2 WEB lietotnes prototips, kas integrē e-pasta serveri un Jira sistēmu vienotā risinājumā. Lietotne nodrošina e-pastu ielādi, rezervēšanu, HTML satura korektu attēlošanu un pieteikumu reģistrāciju Jira sistēmā. Izstrādātais rezervēšanas mehānisms novērš iespēju vairākiem lietotājiem vienlaicīgi apstrādāt vienu vēstuli. Dinamiskā formu ģenerēšana nodrošina sistēmas pielāgošanos Jira projektu izmaiņām. Testēšanas rezultāti apliecināja, ka prototips veiksmīgi pilda definētās funkcijas un uzlabo darba procesa efektivitāti.

Atslēgas vārdi: e-pastu apstrāde, Python Reflex, Jira API, WEB lietotne, SQLAlchemy, Pakalpojumu dienests

Kristiāns Mežals. NEKUSTAMO ĪPAŠUMU TIRGUS DATU ANALĪTIKAS UN CENU PROGNOZĒŠANAS SISTĒMAS BACKEND UN FRONTEND PROTOTIPU IZSTRĀDE

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: kmezals2202@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Nekustamā īpašuma tirgus Latvijā un Baltijā kļūst arvien dinamiskāks, savukārt tirgus dati ir fragmentēti un izvietoti dažādos avotos, kas apgrūtina objektīvu tirgus analīzi un lēmumu pieņemšanu. Esošie risinājumi pārsvarā nodrošina tikai sludinājumu publicēšanu, nepiedāvājot strukturētu datu analītiku, cenu prognozēšanu un vizuālu tirgus interpretāciju. Pieaug nepieciešamība pēc moderniem digitāliem risinājumiem, kas apvienotu datu apstrādi, validāciju un analītiku vienotā platformā, nodrošinot lietotājiem saprotamu un uzticamu informāciju.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt funkcionējošu nekustamā īpašuma tirgus datu analītikas platformas prototipu (MVP), kas nodrošina datu integrāciju, backend apstrādi un frontend vizualizāciju. Mērķa sasniegšanai tika analizēti nekustamā īpašuma tirgus teorētiskie aspekti, izvērtēti datu avoti Latvijā, izstrādāta sistēmas arhitektūra un realizēts backend un frontend prototips ar pamata analītikas funkcionalitāti. Darbā īpaša uzmanība pievērsta modulārai arhitektūrai, datu kvalitātes nodrošināšanai un sistēmas paplašināmībai nākotnē.

Pētījuma metodes: Darbā izmantota literatūras analīze, salīdzinošā analīze, sekundāro datu analīze, sistēmas modelēšana un prototipēšana, kā arī eksperimentālā metode prototipa testēšanā. Praktiskajā daļā izmantota backend un frontend tehnoloģiju integrācija, REST API arhitektūra, datu validācija un strukturēta datu plūsmas organizēšana.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā izstrādāts funkcionējošs nekustamā īpašuma tirgus analītikas sistēmas MVP prototips, kas demonstrē strukturētu datu plūsmu, backend API darbību un frontend lietotāja saskarni. Tika realizēta modulāra sistēmas arhitektūra, datu validācijas mehānismi un lietotāju scenāriji sludinājumu pārlūkošanai un detalizētai apskatei. Secināts, ka izstrādātais risinājums nodrošina stabilu tehnisko pamatu sistēmas turpmākai attīstībai, tostarp mākslīgā intelekta balsfītu cenu prognozēšanas modeļu integrācijai.

Atslēgas vārdi: nekustamā īpašuma analītika; datu vizualizācija; MVP; backend-frontend arhitektūra; cenu prognozēšana

Liene Putniņa. KLIENTU VADĪBAS SISTĒMAS LIETOTĀJA SASKARNES PĀRVEIDE

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: liene.putnina20@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās uzņēmumu darbībā arvien lielāka nozīme ir efektīvām klientu vadības sistēmām un ērtai lietotāja pieredzei. Daudzās organizācijās izmantotās sistēmas ir tehniski novecojušas un neatbilst modernu tīmekļa lietotņu lietotāja saskarnes principiem, kas apgrūtina sistēmas lietošanu un samazina darba efektivitāti. Pieaug nepieciešamība pēc intuitīvām, vizuāli strukturētām un lietotājiem saprotamām saskarnēm, kas nodrošina ērtu informācijas pārvaldību un uzlabo darba procesus uzņēmumā.

Pētījuma mērķis: Pārveidot klientu vadības sistēmas lietotāja saskarni atbilstoši modernu lietotāja saskarņu principiem. Mērķa sasniegšanai tika veikta esošās klientu vadības sistēmas analīze un salīdzinājums ar mūsdienu klientu vadības sistēmām, izpētīti moderno tīmekļa lietotņu lietotāja saskarņu principi, izstrādāti „Figma” wireframe un mockup risinājumi, kā arī realizēta jaunās lietotāja saskarnes programmēšana. Darbā īpaša uzmanība pievērsta lietojamībai, informācijas strukturēšanai un vizuālajai konsekvencei.

Pētījuma metodes: Darbā izmantota literatūras analīze, salīdzinošā analīze un sistēmas izpēte. Praktiskajā daļā izmantota lietotāja saskarnes prototipēšana un programmēšana, pielietojot modernu tīmekļa lietotņu izstrādes principus un dizaina pieejas.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā izstrādāts klientu vadības sistēmas administrācijas sadaļas lietotāja saskarnes prototips, kas atbilst modernu lietotāja saskarņu principiem. Tika izveidoti wireframe un mockup risinājumi, realizēta jauna lietotāja saskarne un uzlabota informācijas attēlošana sistēmā. Secināts, ka jaunais dizains nodrošina ērtāku lietotāja pieredzi un pārskatāmāku sistēmas izmantošanu salīdzinājumā ar iepriekšējo risinājumu.

Atslēgas vārdi: lietotāja saskarne; klientu vadības sistēma; tīmekļa lietotnes; UX/UI dizains; prototipēšana

Armīns Taputs. TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE ĒDINĀŠANAS SEKTORAM

Alberta koledža, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: arminstaputs16@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās arvien lielāka nozīme ir digitālajiem risinājumiem, kas nodrošina ātru piekļuvi informācijai un uzlabo lietotāju ikdienas pieredzi. Ēdināšanas nozarē klientiem ir svarīgi operatīvi atrast tuvākos pusdienu piedāvājumus un īpašos akciju piedāvājumus. Daudzu ēdināšanas uzņēmumu tīmekļa vietnēs informācija ir nepilnīga vai grūti pieejama, tādēļ nepieciešami risinājumi, kas apvieno informāciju vienotā un lietotājiem ērtā platformā.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt un realizēt funkcionējošu tīmekļa vietnes prototipu ēdināšanas sektoram, kas lietotājiem nodrošina iespēju, balstoties uz atrašanās vietu, ātri un ērti atrast tuvākos pusdienu un īpašos ēdināšanas piedāvājumus. Mērķa sasniegšanai tika veikts Latvijas ēdināšanas uzņēmumu tīmekļa vietņu apskats, analizētas iespējamās izstrādes metodes un tehnoloģijas, izstrādāts tīmekļa vietnes dizains, kā arī realizēta lietotāja un administratora saskarnes izstrāde.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē izmantota monogrāfiskā metode, analīzes metode un intervijas metode. Tika veikta Latvijas ēdināšanas uzņēmumu tīmekļa vietņu un līdzīgu platformu analīze, kā arī izmantota dažādu tīmekļa tehnoloģiju izpēte un praktiska pielietošana sistēmas izstrādē.

Sasniegtie rezultāti: Darba rezultātā izstrādāts tīmekļa vietnes prototips ēdināšanas sektoram ar lietotāja un administratora saskarni. Tika realizēta datu bāzes izstrāde, front-end un back-end funkcionalitāte, kā arī integrēts Google ģeolokācijas pakalpojums. Izstrādātais risinājums nodrošina lietotājiem ērtu piekļuvi informācijai par tuvākajiem ēdināšanas piedāvājumiem un uzlabo informācijas pieejamību digitālajā vidē.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietne; ēdināšanas sektors; lietotāja saskarne; ģeolokācija; tīmekļa izstrāde

AK SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS

Sofija Grēta France. **SABIEDRĪBAS IZPRATNE PAR JĒDZIENU “SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS”**

Alberta koledža, studiju programma “Sabiedriskās attiecības”

E-pasts: sofijafrance@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: MBA Ilze Krūmiņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: sabiedriskās attiecības mūsdienās būtiski ietekmē organizāciju reputāciju, sabiedrības uzticēšanos un dialogu ar dažādām auditorijām. Lai gan PR ir stratēģiska komunikācijas un attiecību vadības joma (Kazaka, 2019), sabiedrībā tā nereti tiek šauri uztverta kā reklāma, tēla veidošana vai manipulācija. Digitālās komunikācijas vide vēl vairāk pastiprina nepieciešamību pēc atklātas, uzticamas un savlaicīgas komunikācijas.

Pētījuma mērķis: noskaidrot sabiedrības viedokli un izpratni par jēdzienu “sabiedriskās attiecības”.

Pētījuma metodes: darbā izmantota teorētiskās literatūras analīze un kvantitatīvā pētījuma metode — anonīma aptauja Google veidlapās. Aptauja tika izplatīta WhatsApp vidē no 2025. gada 9. līdz 11. decembrim, un tajā piedalījās 69 respondenti vecumā no 16 līdz 70 gadiem. Aptaujā bija 9 slēgta tipa jautājumi un viens atvērta tipa jautājums.

Sasniegtie rezultāti: pētījums parādīja, ka lielākā daļa respondentu sabiedriskās attiecības saista ar komunikāciju, informācijas apmaiņu un attiecību veidošanu ar sabiedrību. 82,6 % respondentu PR uztver kā komunikāciju ar sabiedrību un klientiem, savukārt 62,3 % to saista ar attiecībām ar sabiedrību un kopienu. Vienlaikus daļa respondentu joprojām PR pielīdzina reklāmai vai mārketingam, kas norāda uz nepilnīgu jēdziena izpratni.

Atslēgas vārdi: sabiedriskās attiecības, komunikācija, reputācija, sabiedrības izpratne, uzticēšanās

Svetlana Grundmane. ZIŅU PATĒRIŅŠ UN TO IEGUVE PAR AKTUĀLO LATVIJĀ UN PASAULĒ

Alberta koledža, studiju programma “Sabiedriskās attiecības”

E-pasts: svetlana.grundmane@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Ilze Krūmiņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Informācijas patēriņa un ziņu ieguves paradumi pēdējos gados ir būtiski mainījušies, pārejot no tradicionālajiem medijiem uz digitālajiem kanāliem. Tas ietekmē sabiedrības izpratni par ticamību un informācijas kvalitāti, kā arī atspoguļo mūsdienu mediju ekoloģijas dinamiku Latvijā un pasaulē. Šī pētījuma mērķis izprast sabiedrības ziņu iegūšanas paradumus un uztveri, lai veicinātu informatīvu un kritiski domājošu sabiedrību.

Pētījuma mērķis: izvērtēt, kur Rīgas iedzīvotāji iegūst ziņas par notikumiem Latvijā un pasaulē. Analizēt viņu uztveri par dažādu informācijas avotu ticamības līmeni.

Pētījuma metodes: empīriskā anonīma aptauja izmantojot platformu www.visidati.lv. Apjautas rezultātā tika iegūtas 63 respondenta atbildes, veikta literatūras un pētījumu analīze, kā arī iegūto rezultātu atspoguļošana grafiskā formātā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījums atklāja, ka Rīgas iedzīvotāju ziņu iegūšanas paradumi ir būtiski mainījušies digitālās vides ietekmē: visbiežāk informācija tiek iegūta no digitālajiem kanāliem, īpaši sociālajiem medijiem, kuriem respondenti seko vairākas reizes dienā, savukārt tradicionālo drukāto laikrakstu izmantošana ir ievērojami samazinājusies. Aptauja parādīja arī augstu saskarsmi ar dezinformāciju 75% respondentu norādīja, ka ar to sastopas bieži vai ļoti bieži, tomēr tikai daļa informāciju konsekventi pārbauda citos avotos, kas liecina par kritiskās domāšanas prasmju nepietiekamu nostiprināšanos. Tajā pašā laikā respondenti visaugstāko uzticēšanos piešķir ekspertiem un profesionālajiem žurnālistiem. Nevis influenceriem vai draugu viedokļiem, kas uzsver sabiedrības vajadzību pēc kvalitatīva, pārbaudīta un profesionāli izveidota satura.

Atslēgas vārdi: ziņu iegūšanas paradumi; digitālie mediji; dezinformācijas risks; kritiskā domāšana; uzticēšanās medijiem

AK UZNĒMĒJDARBĪBAS VADĪBA

Agnese Burve. ZAĻĀS EKONOMIKAS JĒDZIENS UN STRATĒGISKĀ NOZĪME ILGTSPĒJĪGĀ UZŅĒMĒJDARBĪBĀ

Alberta Koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: amelkoagnese@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pēdējos gados zaļā ekonomika ir kļuvusi par vienu no nozīmīgākajiem attīstības virzieniem Eiropas Savienībā un Latvijā, ņemot vērā klimata pārmaiņas, dabas resursu ierobežotību un pieaugošās ilgtspējas prasības uzņēmējdarbībā. Eiropas Savienības līmenī zaļā pāreja tiek īstenota Eiropas Zaļā kursa, REPowerEU iniciatīvas un ilgtspējas ziņošanas prasību ietvaros, kas tiešā veidā ietekmē uzņēmumu stratēģiskos lēmumus un darbības modeļus. Latvijas kontekstā zaļās ekonomikas nozīmi apliecina augstais atjaunojamo energoresursu īpatsvars gala enerģijas patēriņā, kas 2023. gadā sasniedza aptuveni 43 %, kā arī siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums par aptuveni 37 % salīdzinājumā ar 1990. gadu. Vienlaikus zaļā uzņēmējdarbība kļūst arvien nozīmīgāka darba tirgū, nodrošinot nodarbinātību vairāk nekā 30 tūkstošiem cilvēku Latvijā un vairāk nekā 4,5 miljoniem Eiropas Savienībā, kas norāda uz šīs nozares ekonomisko un sociālo potenciālu. Tomēr empīriskie dati liecina, ka zaļās ekonomikas attīstība uzņēmējdarbības līmenī ir nevienmērīga, un ne visi reģistrētie uzņēmumi veido ilgtspējīgus un ekonomiski aktīvus darbības modeļus. Situāciju būtiski ietekmē arī izmaiņas uzņēmumu klasifikācijā, tostarp NACE 2.1 ieviešana no 2025. gada, kā arī normatīvā regulējuma un finansējuma pieejamība. Minētie aspekti apliecina nepieciešamību analizēt zaļās ekonomikas attīstību ilgtspējīgas uzņēmējdarbības kontekstā, īpašu uzmanību pievēršot uzņēmumu darbībai atjaunojamo energoresursu un aprites ekonomikas nozarēs, normatīvā regulējuma ietekmei un finansējuma lomai ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeļu veidošanā.

Pētījuma mērķis: Analizēt zaļās ekonomikas attīstību ilgtspējīgas uzņēmējdarbības kontekstā Latvijā, izvērtējot uzņēmumu darbību atjaunojamo energoresursu un aprites ekonomikas nozarēs, kā arī normatīvā regulējuma un finansējuma nozīmi ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeļu veidošanā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota kvalitatīvo un kvantitatīvo metožu kombinācija, analizējot Eiropas Savienības un Latvijas politikas dokumentus, kā arī Centrālās statistikas pārvaldes, Eurostat un Lursoft datus. Uzņēmumu darbība izvērtēta, izmantojot NACE klasifikāciju, īpašu uzmanību pievēršot atjaunojamo energoresursu un aprites ekonomikas nozarēm.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka Latvijā pastāv labvēlīgi priekšnoteikumi zaļās ekonomikas attīstībai, tomēr ilgtspējīgi uzņēmējdarbības modeļi zaļās ekonomikas nozarēs veidojas nevienmērīgi. Analīze parādīja, ka atjaunojamo energoresursu un aprites ekonomikas nozarēs ievērojams reģistrēto uzņēmumu skaits ne vienmēr pārtop ekonomiski aktīvā un ilgtspējīgā uzņēmējdarbībā, ko būtiski ietekmē normatīvā regulējuma stabilitāte un finansējuma pieejamība. Iegūtie rezultāti apliecina nepieciešamību mērķtiecīgi veicināt ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeļu attīstību zaļās ekonomikas ietvaros.

Atslēgas vārdi: zaļā ekonomika; ilgtspējīga uzņēmējdarbība; zaļā pāreja; atjaunojamie energoresursi; aprites ekonomika

Andrejs Smulko. FINANSIĀLO UN NEFINANSIĀLO MOTIVĀCIJAS INSTRUMENTU, MĀCĪBU PROGRAMMU UN DARBA VIDES IETEKME UZ DARBINIEKU VEIKTSPĒJU UN NOTURĪBU UZŅĒMUMĀ

Alberta Koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: andrejs.smulko@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pētāmajā uzņēmumā "X" darbinieku kvalifikācija ir īpaši nozīmīga, jo darba pienākumu izpilde prasa specifiskas zināšanas un praktiskas iemaņas. Darbinieka darbs tiek vērtēts katru dienu, tādēļ motivācijai ir būtiska nozīme, lai darba rezultāti un kvalitāte ilgtermiņā saglabātos augstā līmenī. Nemitīga ikdienas darba snieguma novērtēšana nosaka nepieciešamību uzturēt augstu darbinieku motivācijas līmeni.

Tēma ir aktuāla arī pēc makroekonomiskajiem rādītājiem. Bezdarba līmenis Latvijā 2025.gadā ir samazinājies 6.9 % (CSP;2025). Palielinājies arī jauniešu nodarbinātības līmenis (CSP;2025). Latvijā jauniešu bezdarba līmenis samazinājies par 5,8(CSP;2025). Gada laikā nodarbinātības līmenis palielinājās par 1,0 procentpunktu, bet nodarbināto skaits – par 12,0 tūkstošiem. (CSP;2025). Nodarbinātībai uzlabojoties tiek veicināta konkurence, kā rezultātā darba devējam ir vairāk jāpievērš uzmanība motivācijai uzņēmumā, lai noturētu kvalificētu darbaspēku. Tā kā uzņēmuma misija ir pastāvīgi paaugstināt nozares standartus attiecībā uz piedāvāto produktu un pakalpojumu kvalitāti, būtiska loma šī mērķa sasniegšanā ir darbiniekam kā vienam no nozīmīgākajiem uzņēmuma resursiem. Autors padziļināti izanalizēja esošo darbinieku atestācijas un gada pārrunu rezultātus. Tika izvērtētas izmantotās metodes un zināšanu pārbaudes kārtība.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt priekšlikumus uzņēmuma "X" motivācijas instrumentu pilnveidei.

Pētījuma metodes: Kvalitatīvās pētījuma metodes (literatūras analīze, uzņēmuma "X" dokumentu un materiālu analīze, darbinieku intervijas) un kvantitatīvās pētījuma metodes (datu apkopošana un salīdzinošā analīze, secinājumu un priekšlikumu izstrāde)

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika izstrādāti priekšlikumi motivācijas programmas un darbinieku veiktspējas novērtēšanai.

Atslēgas vārdi: motivācija; darbinieks; attīstība; vide; apmācība

Ansis Vilaus. APRITES EKONOMIKAS PRINCIPU INTEGRĒŠANAS IESPĒJAS AUTOREMONTA UZŅĒMUMĀ

Alberta Koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: vilaus.ansis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Aprites ekonomikas ieviešana organizācijā nav tikai par to, kā samazināt CO₂ izmešu. Aprites ekonomika piedāvā alternatīvu pieeju, kuras mērķis ir pagarināt produktu dzīves ciklu, samazināt atkritumu daudzumu un nodrošināt efektīvu resursu izmantošanu. Aprites ekonomijā izmanto produktu koplietošanu, remontu, renovāciju, pārbūvi un pārstrādi, lai izveidotu slēgta cikla sistēmu. Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kā šāda principu ieviešana organizācijā var veicināt ilgtspējīgu attīstību un efektīvu resursu izmantošanu, un kā šo produktu, pakalpojumu noturēt ekonomikā pēc iespējas ilgāk. Pētījumā tiktu izmantota literatūras analīze, pieredze aprites ekonomijas ieviešana organizācijā. Sasniegtais rezultāts būtu ilgtspējīgs produkts vai pakalpojums. Ieviešot aprites ekonomiju organizācijā iespējams samazināt atkritumu apjomu, ražošanas izmaksas un negatīvo ietekmi uz vidi.

Mērķis: Izstrādāt priekšlikumus aprites ekonomikas principu integrēšanai autoservisa uzņēmumā, identificējot konkrētus pasākumus resursu efektīvai izmantošanai, atkritumu samazināšanai un materiālu aprites ciklu noslēgšanai.

Pētījuma metodes: Loģiski konstruktīvā pētījuma metode, Latvijas normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu analīze, zinātniskās literatūras apskats par aprites ekonomikas principiem transporta pakalpojumu nozarē.

Sasniegtais rezultāts: Pētījumā tiks identificētas galvenās aprites ekonomikas ieviešanas jomas auto servisa uzņēmumā – bīstamo atkritumu (atstrādātas eļļas, riepas, akumulatori) atbilstoša apsaimniekošana, pārražotu rezerves daļu izmantošana un energoefektivitātes uzlabošana. Izstrādātie priekšlikumi sniegs organizācijai praktisku ietvaru, kā vienlaikus samazināt atkritumu apjomu un izmaksas, izpildīt normatīvo aktu prasības un stiprināt uzņēmuma konkurētspēju.

Atslēgas vārdi: aprites ekonomika; vide; bīstamo atkritumu apsaimniekošana; auto serviss; ilgtspējīga

Dagne Raubena. JAUNA UZŅĒMUMA IZVEIDES STRATĒGIJA AINAVU VEIDOŠANAS UN KOKU KOPŠANAS NOZARĒ LATVIJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: d.jamberga@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Ainavu veidošanas un uzturēšanas nozare Latvijā pēdējo gadu laikā ir piedzīvojusi attīstību, ko veicina gan zaļā domāšana Eiropēiskā skatījumā, gan pieaugošā sabiedrības interese par sakārtotu un estētisku dzīves vidi, gan arī pašvaldību un uzņēmumu ieguldījumi publiskās ārtelpas labiekārtošanā. Ņemot vērā stabilos būvniecības rādītājus privātajā un komercsektorā, ko apliecina *Centrālās statistikas pārvaldes* dati par izsniegtajām būvatļaujām (privātmājām Latvijā 2021. gadā 2692 gab., 2022. gadā 2603 gab., 2023. gadā 2500 gab. un 2024. gadā 2522 gab., savukārt, Biroju ēkām: 2021. gadā 63, 2022. gadā 42, 2023. gadā 35, 2024. gadā 49), darba autore paredz, ka pieaug pieprasījums pēc kvalitatīviem ainavu arhitektūras, labiekārtošanas un uzturēšanas pakalpojumiem. Šo attīstību apliecina arī *Lursoft* datu bāzē pieejamā informācija, ka šobrīd ir 575 aktīvi uzņēmumi ar NACE klasifikāciju 81.30: *Ainavu veidošanas un uzturēšanas darbības* (no kopumā 183 581 uzņēmumiem jeb 0,31%). Tāpēc jauna uzņēmuma izveide šajā nozarē prasa stratēģisku pieeju, kas ietver gan tirgus un klientu vajadzību analīzi, gan resursu efektīvu izmantošanu, kā arī ir nepieciešamība pārskatīt investīciju iespējas un riskus. Darba autore pētījumā vērš uzmanību uz biznesa stratēģijas izveidi.

Pētījuma aktualitāti nosaka nepieciešamība izstrādāt un pamatot stratēģiju jauna uzņēmuma dibināšanai ainavu veidošanas un uzturēšanas jomā Latvijā, ņemot vērā gan ekonomiskās, gan ekoloģiskās attīstības tendences. Šāda izpēte sniedz ieguldījumu uzņēmējdarbības pārvaldības teorētiskajā un praktiskajā laukā, vienlaikus veicinot ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstību.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izstrādāt biznesa stratēģijas vadlīnijas jauna uzņēmuma darbības uzsākšanai ainavu veidošanas un uzturēšanas jomā Latvijā.

Pētījuma metodes: Loģiski konstruktīvā metode, literatūras un dokumentu analīze, tirgus salīdzinošā analīze, analītiskā metode (SVID), Porter piecu spēku analītiskā metode.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā ir izveidotas biznesa stratēģijas vadlīnijas uzņēmuma darbības uzsākšanai ainavu veidošanas un koku kopšanas nozarē.

Atslēgas vārdi: biznesa stratēģija; ainavu veidošana

Evelīna Ceļdoma. HIBRĪDĀ DARBA MODEĻA IETEKME UZ FINANŠU UZŅĒMUMA KULTŪRU UN DARBINIEKŪ IESAISTI AS “SUN FINANCE GROUP”

Alberta koledža, studiju programma “Uzņēmējdarbības vadība”

E-pasts: evelinaceldoma@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Finanšu tehnoloģiju sektora dinamiskā attīstība un pieaugošā konkurence par augsti kvalificētu darbspēku ir izvirzījusi hibrīdo darba modeli kā stratēģisku nepieciešamību uzņēmuma operatīvajā darbībā. Tomēr pāreja uz decentralizētu darba vidi rada riskus organizācijas kultūras integritātei un korporatīvo vērtību pārņemšanai. Finanšu uzņēmumā AS “Sun Finance Group” ir būtiski izvērtēt, kā attālinātā darba proporcija ietekmē komandas saliedētību un darbinieku iesaisti, lai nodrošinātu ilgtspējīgu biznesa efektivitāti un inovāciju attīstību.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt priekšlikumus hibrīdā darba modeļa pilnveidei finanšu uzņēmuma AS “Sun Finance Group” kultūras un darbinieku iesaistes veicināšanai.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē izmantota literatūras analīze par mūsdienīgām vadības metodēm hibrīdā vidē. Praktiskajā daļā veikta AS “Sun Finance Group” darbinieku aptauja un intervijas ar nodaļu vadītājiem. Iegūto datu apstrādei izmantota salīdzināšanas metode, lai noteiktu sakarības starp izvēlēto darba režīmu un darbinieku piederības sajūtu uzņēmumam.

Sasniegtie rezultāti: Pētījums apstiprina, ka hibrīdais darba modelis AS “Sun Finance Group” vidē ir efektīvi integrēts, ļaujot darbiniekiem saglabāt darba un privātās dzīves līdzsvaru, nezaudējot produktivitāti. Secināts, ka esošās iekšējās komunikācijas metodes un tehnoloģiskie rīki nodrošina stabilu informācijas apriti un darbinieku iesaisti. Apkopotie ierosinājumi ir vērsti uz veiksmīgas korporatīvās kultūras uzturēšanu ilgtermiņā, īpašu uzmanību pievēršot neformālās saiknes stiprināšanai starp komandām arī attālinātā darba apstākļos.

Atslēgas vārdi: hibrīdais darba modelis; finanšu uzņēmuma kultūra; darbinieku iesaiste; komandas sadarbība

Jānis Stūrmanis. IEPIRKUMU STRATĒGIJA UN TĀS NOZĪME UZŅĒMUMA KONKURĒTSPĒJĀ

Alberta koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: janisturmanis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Iepirkumu stratēģija kļūst par vienu no kritiskākajiem uzņēmumu konkurētspējas faktoriem, ņemot vērā, ka globalizācija saglabājas vēsturiski augstā līmenī un pasaules tirgi ir cieši savstarpēji savienoti, neraugoties uz pēdējo gadu ekonomiskajiem, ģeopolitiskajiem un loģistikas satricinājumiem (Altman, Bastian, 2024). Efektīva iepirkumu pārvaldība pozitīvi ietekmē uzņēmuma darbības rezultātus, jo empīriskie pētījumi apliecina, ka stratēģiska iepirkšana un piegādes vadības spējas uzlabo uzņēmumu veiktspēju un konkurētspēju (Chen, Paulraj, Lado, 2004; Carr, Smeltzer, 1999). Vienlaikus pieaug piegādes ķēžu trauslums un nepieciešamība pēc noturības, ko uzsvēr arī pētījumi par risku vadības un sadarbības nozīmi traucējumu mazināšanā (Christopher, Peck, 2004). OECD TiVA rādītāji liecina par pieaugošu starpvalstu starppatēriņa īpatsvaru, tostarp Latvijā, kas palielina uzņēmumu atkarību no ārējiem piegādātājiem (OECD, 2023). Latvijas uzņēmumi darbojas augstas ārējās tirdzniecības atkarības apstākļos, ko apliecina Centrālās statistikas pārvaldes dati, padarot iepirkumu stratēģiju un piegādes stabilitāti par būtisku konkurētspējas priekšnoteikumu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt priekšlikumus iepirkumu stratēģijas pilnveidei, izpētot tās būtību un izstrādes principus, novērtējot ietekmi uz uzņēmuma konkurētspēju.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas kvalitatīvās pētījumu metodes, kā zinātniskās literatūras un normatīvo aktu analīze, salīdzinošā analīze un gadījuma izpēte, analizējot iepirkumu stratēģijas piemērus privātajā un publiskajā sektorā. Tāpat tiks pielietotas kvantitatīvās metodes, kā datu apkopošana, statistiskā analīze, lai novērtētu iepirkumu stratēģiju ietekmi uz uzņēmumu konkurētspējas rādītājiem.

Sasniegtie rezultāti: Darba autors izpēta, ka pārdomāta iepirkumu stratēģija būtiski veicina uzņēmuma efektivitāti, izmaksu samazināšanu un piegādātāju attiecību uzlabošanu. Pētījuma rezultāti apliecina, ka stratēģiska pieeja iepirkumiem sekmē uzņēmuma spēju pielāgoties tirgus izmaiņām, stiprina piegādes ķēžu noturību un veicina ilgtspējīgu attīstību. Izstrādātie priekšlikumi var tikt izmantoti uzņēmumu iepirkumu stratēģiju pilnveidei un konkurētspējas paaugstināšanai ilgtermiņā.

Atslēgas vārdi: iepirkumu stratēģija, konkurētspēja, piegādes, izmaksas

Kristers Jurciņš-Glapito. SOCIĀLO TĪKLU MĀRKETINGA IETEKME UZ MAZO UZŅĒMUMU KLIENTU PIESAISTI UN PĀRDOŠANAS REZULTĀTIEM

Alberta Koledža, studiju programma “Uzņēmējdarbības vadība”

E-pasts: kristers.glapito@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu uzņēmējdarbības vide kļūst arvien digitālāka, un sociālie tīkli ir kļuvuši par nozīmīgu klientu piesaistes un pārdošanas veicināšanas kanālu mazajiem uzņēmumiem. Aktualitāti pamato Eurostat dati: 2025. gadā sociālos tīklus izmantoja 63,57% ES uzņēmumu, tostarp 60,59% mazo uzņēmumu. Latvijā DataReportal norāda uz 1,42 milj. sociālo tīklu lietotāju identitāšu 2025. gada beigās jeb 76,8% no iedzīvotāju skaita, bet LSM, atsaucoties uz Eurostat, ziņo, ka 2024. gadā 33,89% Latvijas uzņēmumu izmantoja maksas interneta reklāmu. Ekonomisko kontekstu papildina Lursoft dati: 2023. gadā informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozares vidējā rentabilitāte bija 6,51%, bet profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarē — 7,85%.

Pētījuma mērķis: Izpētīt sociālo tīklu mārketinga ietekmi uz mazo uzņēmumu klientu piesaisti un pārdošanas rezultātiem, noskaidrojot, kuri satura veidi, komunikācijas paņēmieni un platformas visvairāk ietekmē patērētāju interesi, uzticēšanos zīmolam un pirkuma lēmumu.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantota zinātniskās literatūras analīze, sekundāro avotu analīze par digitālo mārketingu un patērētāju uzvedību, anketēšana mazo uzņēmumu klientu vidū, kā arī daļēji strukturētas intervijas ar uzņēmējiem, kuri savā darbībā izmanto sociālos tīklus. Iegūtie dati tiks salīdzināti un interpretēti, lai noteiktu kopējās tendences.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tiks noteikti efektīvākie sociālo tīklu izmantošanas paņēmieni mazo uzņēmumu vajadzībām, identificēti galvenie faktori, kas ietekmē klientu piesaisti, un izstrādāti praktiski ieteikumi uzņēmējiem satura plānošanā, auditorijas uzrunāšanā un pārdošanas veicināšanā. Rezultāti var kalpot par pamatu efektīvākai mārketinga stratēģijas izveidei.

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; digitālais mārketingš; mazie uzņēmumi; klientu piesaiste; pārdošana

Marina Kuzminova. ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS VADLĪNIJU IZSTRĀDE APĢĒRBU APDRUKAS UZŅĒMUMAM

Alberta koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: kuzminova.marina@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Teterē

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Personalizēta apģērbu apdruka pēdējos gados kļuvusi par nozīmīgu tendenci gan Latvijā, gan pasaulē, ko veicina digitalizācija un patērētāju vēlme pēc individuāliem produktiem. (Pieaugot tehnoloģiskajām iespējām, arī mazie uzņēmumi spēj nodrošināt kvalitatīvus apdrukas pakalpojumus, tomēr vienlaikus pieaug arī konkurence. Tāpēc jaunam uzņēmumam ir būtiski izstrādāt pārdomātas attīstības stratēģijas vadlīnijas, kas balstās uz tirgus izpēti un klientu vajadzību analīzi.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt attīstības stratēģijas vadlīnijas jaunam personalizēto apģērbu apdrukas uzņēmumam.

Pētījuma metodes: Pētījumā pielietotās pētījuma metodes: kvantitatīvās, kvalitatīvās, loģiski-konstruktīvā metode. Pētījumā tiek analizēta literatūra par uzņēmējdarbības vadību un mārketinga pieejām, kā arī veikta anketēšana, lai noskaidrotu potenciālo klientu vajadzības un vēlmes. Papildus tam tika veiktas intervijas ar nozares speciālistiem, kas sniedza praktisku ieskatu reālajos tirgus apstākļos un nozares izaicinājumos.

Sasniegtie rezultāti. Pētījuma rezultātā tika izstrādātas attīstības stratēģijas vadlīnijas apģērbu apdrukas uzņēmumam, balstoties uz teorētisko analīzi, patērētāju aptaujas un ekspertu interviju rezultātiem. Vadlīnijas ietver ieteikumus zīmola veidošanai, mērķauditorijas noteikšanai un klientu piesaistei, uzsverot kvalitātes, radošuma un individuālas pieejas nozīmi klientam, kas saskaņā ar mārketinga teoriju ir būtiski faktori uzņēmuma konkurētspējas nodrošināšanai.

Atslēgas vārdi: attīstība; vadlīnijas; uzņēmējdarbība; apģērbu druka; mārketingis

Sandra Beketova. FINANŠU PLĀNOŠANAS PROCESU PILNVEIDE RAŽOŠANAS UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: sandra.beketova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.oec. Sandra Tetere

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Tēmas aktualitāti nosaka finanšu plānošanas nozīme uzņēmumu stabilitātes nodrošināšanā. Īpaši nozīmīga tā ir mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuri veido 99,8% no kopējā Latvijā reģistrēto uzņēmumu skaita un ir būtisks ekonomikas virzītājspēks. Pētījuma objekts ir PINGONS SIA – vidējs apstrādes rūpniecības uzņēmums, kas nodarbojas ar zeķu ražošanu Latvijā. 2026. gadā mainīgajos ekonomikas apstākļos, kad ģeopolitiskie riski, energoresursu cenu svārstības, degvielas cenu kāpums un piegāžu traucējumi palielina uzņēmumu izmaksas, finanšu plānošana kļūst par kritiski svarīgu instrumentu uzņēmuma maksātspējas, stabilitātes, konkurētspējas un ilgtspējas nodrošināšanai. Turklāt efektīva plānošana palīdz uzņēmumiem pielāgoties mainīgām tirgus prasībām, optimizēt kapitāla plūsmu un piesaistīt investīcijas, tādējādi stiprinot dzīvotspēju un izaugsmes potenciālu ilgtermiņā.

Pētījuma mērķis: mērķis ir izvērtēt ražošanas uzņēmuma PINGONS SIA finanšu plānošanas procesus, identificēt to nepilnības un izstrādāt priekšlikumus to pilnveidei.

Pētījuma metodes: darbā ir izmantotas teorētiskās literatūras analīze, uzņēmuma iekšējo datu un finanšu plānošanas dokumentu analīze, salīdzinošā metode, kā arī ekspertu intervijas ar PINGONS SIA vadību, ekspertu no cita ražošanas uzņēmuma un bankas speciālistu.

Sasniegtie rezultāti: darbā ir izstrādāti priekšlikumi budžeta kontroles uzlabošanai, naudas plūsmas prognozēšanas pilnveidei, debitoru un kreditoru kontrolei, kā arī digitālo rīku efektīvākai izmantošanai ražošanas uzņēmumā.

Atslēgas vārdi: finanšu plānošana; budžets; naudas plūsma; ražošanas uzņēmums

Vitālijs Jekimovs. ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS PILNVEIDE VIESMĪLĪBAS UZŅĒMUMĀ

Alberta koledža, studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"

E-pasts: jekimovs@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.soc. Rita Burceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pētījuma nepieciešamību nosaka pieaugošā konkurence, mainīgā ārējā vide un digitalizācijas un ilgtspējas prasības viesmīlības nozarē, kas aktualizē viesnīcu attīstības stratēģijas pilnveidi, balstoties uz uzņēmuma finanšu, iekšējās un ārējās vides izvērtējumu.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir pilnveidot viesmīlības nozares uzņēmuma "X" attīstības stratēģiju, balstoties uz kopējo viesmīlības nozares analīzi, uzņēmumu finanšu rādītāju izvērtējumu un empīrisko pētījumu rezultātiem, lai veicinātu uzņēmuma konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādē izmantota teorētiskā literatūra par stratēģisko vadību, viesmīlības nozares attīstību, digitalizāciju un ilgtspējīgu uzņēmējdarbību, kā arī statistikas dati, uzņēmuma iekšējie dokumenti, finanšu pārskati un empīriskajā pētījumā iegūtā informācija anketēšanas un intervijas rezultātā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izdarīti vairāki būtiski secinājumi. Viesmīlības uzņēmumu ilgtermiņa konkurētspēju nosaka spēja pielāgoties ārējās vides pārmaiņām, attīstīt digitalizāciju, ievērot ilgtspējas principus un regulāri pilnveidot attīstības stratēģiju. Uzņēmuma "X" darbības analīze atklāja gan attīstības potenciālu, ko veido izdevīgā atrašanās vieta un plašais pakalpojumu klāsts, gan būtiskas problēmas - finanšu rādītāju pasliktināšanos, augstu aizņemto līdzekļu īpatsvaru, nepilnīgu resursu izmantošanu un nepieciešamību uzlabot iekšējos procesus. Pamatojoties uz finanšu analīzi, darbinieku aptauju un vadības intervijām, uzņēmuma attīstības stratēģijā prioritāri ieteicams pilnveidot pakalpojumu piedāvājumu, paplašināt digitalizāciju, uzlabot energoefektivitāti un efektīvāk izmantot pieejamos resursus. Pētījuma rezultātā izstrādātie priekšlikumi var kalpot kā pamats uzņēmuma turpmākajai attīstībai.

Atslēgas vārdi: attīstības stratēģija; digitalizācija; finanšu analīze; ilgtspēja; viesmīlība

EKA BIZNESA EKONOMIKA

Kristiāns Zilbers¹, Aksels Imbovics². Saskaņota cilvēka un mājdzīvniekā apģērba pieprasījums Latvijas tirgū

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Biznesa Ekonomika"

E-pasti: ¹zilbers32@inbox.lv, ²aks.im@inbox.lv

Zinātniskā vadītāja: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pārmaiņas cilvēka un mājdzīvnieku savstarpējās attiecības dinamikā, ietekmē mājdzīvnieku preču tirgus. Arvien biežāk īpašnieki uztver savus mājdzīvniekus, kā ģimenes locekļus, kā ietekmē mainās preču iegādes tendences (Bouma et, al., 2023). Pieaug simbolisko preču iegāde un patēriņš, kā ietekmē saskaņots cilvēka un mājdzīvnieka apģērbs varētu kalpot kā kopējais identitātes un dzīves stila izpausmes veids (Apaolaza, et. al., 2022). Konkrēti šis tirgus segments ir maz pētīts, tādēļ būtu būtiski izpētīt un analizēt potenciālo patērētāju interesi konkrētajā produkta veidā šajā jomā.

Pētījuma mērķis: izpētīt potenciālo patērētāju interesi iegādāties saskaņoto apģērbu mājdzīvnieka īpašniekam un mājdzīvniekam.

Pētījuma metodes: literatūras analīze, sekundāro datu analīze, aprakstošā statistikas metode, grafiskā analīze, anketēšana, finanšu analīze.

Sasniegtie rezultāti: pētījumā tika analizēta esošā situācija un pieprasījums pēc saskaņota cilvēka un mājdzīvnieka apģērba Latvijas tirgū. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem izstrādāti secinājumi un priekšlikumi.

Atslēgas vārdi: mājdzīvnieks; apģērbs; saskaņots apģērbs; Latvija

Austra Peltmane¹, Beatrise Šumahere², Natālija Ļistopada³. PIEPRASĪJUMS PĒC SPECIALIZĒTU TRENĪNTĒRPU IZSTRĀDES UN ŠŪŠANAS DEJOTĀJIEM LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Biznesa ekonomika”

E-pasti: ¹austra.peltmane@gmail.com, ²bsumahere@gmail.com, ³nata.serebrjakova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sporta deju vidē sacensību tērpiem ir noteikti konkrēti noteikumi, taču treniņ apģērbam vienotu oficiālu prasību nav. Tajā pašā laikā dejotājiem un treneriem ir savs priekšstats par to, kādam jābūt piemērotam apģērbam treniņiem. Daudzi dejotāji ikdienā izmanto parastu sporta apģērbu, kas ne vienmēr ir pilnībā piemērots sporta dejām. Tas var radīt grūtības treniņu procesā, jo apģērbam šajā vidē ir svarīga ne tikai estētika, bet arī ērtums, kustību brīvība un atbilstība konkrētā deju stila prasībām, ko intervijā uzsver LSDF tiesnese un “Aurum” sporta deju trenere (J. Daņiļčenko intervija, 2026). Tāpēc ir svarīgi noskaidrot, vai pastāv pieprasījums pēc specializēta treniņ apģērba.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt pieprasījumu pēc specializētu treniņtērpu izstrādes un šūšanas dejotājiem Latvijā.

Pētījuma metodes: Datu vākšanas metodes – literatūras un interneta avotu analīze, intervija un anketēšana. Datu apstrādes metodes – datu apkopošana, grafiskā analīze un rezultātu interpretācija.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma laikā tika noskaidrots, ka sporta deju vidē treniņ apģērbam ir nozīmīga loma. Tam jābūt ērtam, jānodrošina kustību brīvība un jāatbilst deju videi. Anketēšanas rezultāti parādīja, ka lielākā daļa respondentu treniņos izmanto daļēji sporta, daļēji deju apģērbu, bet pilnībā specializēts treniņ apģērbs netiek izmantots bieži. Respondenti kā svarīgākās treniņ apģērba īpašības norādīja ērtumu, kustību brīvību un atbilstību deju videi. Lielākā daļa aptaujāto uzskata, ka specializēts treniņ apģērbs sporta dejām ir nepieciešams un būtu ieinteresēti to iegādāties. Tas parāda, ka šādai biznesa idejai varētu būt attīstības iespējas Latvijā.

Atslēgas vārdi: sporta dejas; sacensības; treniņ apģērbs; šūšana

EKA GRĀMATVEDĪBA UN FINANŠU VADĪBA

Karļina Zariņa¹, Viktorija Celitane², Daiga Okolokulaka³. PVN LIKUMA 41.PANTA GROZĪJUMI: NODOKĻA STANDARTLIKMI 21% PALIELINĀJUMS PAR 4% PUNKTIEM.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Grāmatvedība un finanšu vadība"

E-pasti: ¹karlinaazarinaa@gmail.com, ²viktorijacelitane@gmail.com, ³olokulaka.daiga@gmail.com

Zinātniskie vadītāji: Mg.oec. Tatjana Daudiša, Mg.sc.soc. Edgars Čerkovskis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) ir viens no būtiskākajiem Latvijas valsts budžeta ieņēmumu avotiem, un jebkuras tā likmes izmaiņas var ievērojami ietekmēt ekonomiskos procesus – gan uzņēmumu darbību, gan mājsaimniecību patēriņa paradumus. Diskusijas par PVN standartlikmes paaugstināšanu Latvijā kļūst aktuālas periodos, kad pastāv nepieciešamība palielināt budžeta ieņēmumus vai nodrošināt fiskālo stabilitāti. Tāpēc pētījumā analizētie PVN likuma 41. panta grozījumi, kas paredz standartlikmes palielinājumu no 21% līdz 25%, ir būtiski, jo tie skar valsts fiskālās politikas ilgtspēju, inflācijas risinājumus un nodokļu sloga sadali starp sabiedrības grupām. Šo grozījumu ietekmes izvērtēšana ir īpaši svarīga nestabilas ekonomiskās situācijas apstākļos, kad valsts meklē risinājumus fiskālās telpas palielināšanai.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt PVN standartlikmes paaugstinājuma fiskālo, ekonomisko un administratīvo ietekmi, nosakot galvenos ieguvumus un riskus, kas saistīti ar nodokļa likmes pieaugumu Latvijā.

Pētījuma metodes: Literatūras analīze, normatīvo aktu analīze, statistikas datu apstrāde

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā konstatēts, ka PVN standartlikmes paaugstināšana būtiski palielinātu budžeta ieņēmumus, vienlaikus radot īstermiņa inflācijas spiedienu un palielinot administratīvo slogu uzņēmumiem un valsts iestādēm. Fiziskajām personām administratīvais slogs pieaugtu minimāli, taču patēriņa līmenī ietekme būtu jūtama. Noskaidrots, ka sabalansētai izmaiņu ieviešanai būtu nepieciešami kompensējoši mehānismi sociāli mazāk aizsargātām grupām un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

Atslēgas vārdi: PVN; nodokļu slogs; likme; budžeta ieņēmumi

Elīna Lāce¹, Baiba Stepīņa², Arta Zvirbule³, Igors Oļisovs⁴. AKCĪZES NODOKĻA PIEMĒROŠANA PRODUKTIEM AR PAAUGSTINĀTU SĀLS SATURU

^{1, 2, 3} *Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Grāmatvedība un finanšu vadība”*

⁴ *Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Biznesa ekonomika”*

E-pasts: arta.plesa@gmail.com

Zinātniskie vadītāji: Mg.oec. Tatjana Daudiša, Mg.sc.soc. Edgars Čerkovskis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pārmērīgs sāls patēriņš uzturā negatīvi ietekmē sabiedrības veselību. Aktuāls izaicinājums ir sāls patēriņa ierobežošana. Ir nepieciešams izvērtēt kā akcīzes nodokļa ieviešana sālim ietekmētu veselību, valsts budžetu un ekonomiku kopumā. Kā arī veikt izvērtējumu, vai akcīzes nodokļa ieviešana sālim būtu efektīvs instruments patēriņa un kaitējuma mazināšanai. Projekta īstenošana veicinātu alternatīvu risinājumu izmantošanu, mazinot sāls negatīvo ietekmi un nodrošinot ilgtspējīgu un sabiedrības veselībai draudzīgu pieeju.

Pētījuma mērķis: Izpētīt, kā akcīzes nodokļa piemērošana sālim varētu veicināt sāls patēriņa samazināšanu uzturā, kā arī veikt analīzi kā tas varētu ietekmēt valsts budžeta ieņēmumus.

Pētījuma metodes: Likumdošanas analīze, sekundāro datu analīze, ekspertu intervijas, aprakstošās statistikas metode, secinošās statistikas metode, loģiski konstruktīvā metode, grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Veikta akcīzes nodokļa likumdošanas analīze. Apkopota informācija par sāls izmantošanu uzturā. Veikta analīze par sāls ietekmi uz cilvēka veselību. Izstrādāta sāls patēriņa analīze, izvērtējot tā nozīmi veselībai. Izvērtēta projekta ietekme uz sabiedrības grupām un tautsaimniecību, kā arī veikta analīze par projekta ietekmi uz valsts budžetu un pašvaldības budžetiem.

Atslēgas vārdi: sāls; akcīzes nodoklis; veselība; Rīga; Daugavpils

Kristīne Ālmane¹, Indra Greitāne², Jolanta Klēviņa³. PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA LIKUMA 41. PANTA GROZĪJUMI: NODOKĻA STANDARTA LIKMES 21% PALIELINĀJUMS PAR DIVIEM PROCENTA PUNKTIEM

^{1,2,3} Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Grāmatvedība un finanšu vadība”

E-pasts: indra.bicaala@gmail.com

Zinātniskie vadītāji: Mg.oec. Tatjana Daudiša, Mg.sc.soc. Edgars Čerkovskis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Latvijas fiskālā situācija 2024. gadā raksturojama ar pieaugošu budžeta spiedienu, jo valsts budžeta deficīts sasniedza 1,8 % no IKP, bet valsts parāds pieauga līdz 19 miljardiem eiro. Vienlaikus PVN ieņēmumi, kas veido aptuveni 29 % no kopējiem nodokļu ieņēmumiem, pieauga tikai par 0,1 %, ievērojami atpaliekot no kopējās nodokļu dinamikas. Šī disproporcija pastiprina fiskālās ilgtspējas riskus un aktualizē nepieciešamību pārskatīt nodokļu politiku. OECD rekomendācijas norāda uz nodokļu sloga pārorientēšanu no darbaspēka uz patēriņu, tādēļ PVN standarta likmes paaugstināšana līdz 23 % tiek identificēta kā potenciāls risinājums budžeta ieņēmumu stabilizēšanai. Tomēr šādas izmaiņas var radīt nevienmērīgu ietekmi uz tautsaimniecību, ņemot vērā reģionālās atšķirības, ienākumu nevienlīdzību un nozares jutību pret patēriņa izmaiņām.

Pētījuma mērķis: izvērtēt PVN standarta likmes paaugstināšanas no 21% uz 23% fiskālo ietekmi uz valsts budžeta ieņēmumiem un analizēt sekas reģionālajai attīstībai, nodarbinātībai, ražošanas un būvniecības nozarēm, ārējai tirdzniecībai, mājsaimniecībām un uzņēmējdarbības videi.

Pētījuma metodes: normatīvo aktu un literatūras analīze, statistisko datu izpēte, scenāriju modelēšana un fiskālās ietekmes analīze.

Sasniegtie rezultāti: PVN paaugstināšana no 21 % uz 23 % palielina nodokļu ieņēmumu īpatsvaru no 27 % līdz 29,57 % un samazina budžeta deficītu par 0,17 procentpunktiem, taču izraisa aptuveni 1,65 % cenu kāpumu. Šī ietekme ir regresīva un visvairāk skar zemāko ienākumu mājsaimniecības, īpaši reģionos ar zemāku nodarbinātību un lēnāku algu dinamiku. Visjutīgākās ir patēriņa nozares, savukārt eksportā ietekme ir minimāla 0 % likmes dēļ. Sociālekonomisko risku mazināšanai nepieciešama mērķēta atbalsta politika un samazināto likmju saglabāšana būtiskām preču grupām.

Atslēgas vārdi: PVN; budžeta ieņēmumi; budžeta deficīts; ekonomiskā ietekme

Sintija Ribicka. MŪSDIENU INDIVIDUĀLISMA UN SABIEDRĪBAS IETEKME UZ LATVIJAS DZIMSTĪBAS LĪMENI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Grāmatvedība un finanšu vadība"

E-pasts: sintija.ribicka@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās cilvēks vēlas dzīvot sev, baudīt un priecāties par dzīvi un pasauli. Katrs cilvēks ir individuāls ar mērķiem, sapņiem un vajadzībām, savukārt sabiedrībai rūpes par struktūru. Mūsdienās ir labi attīstīties gan individuāli, gan sabiedrībai. Bet vai tas ietekmē bērnu dzimstību? Lai nodrošinātu bērnu pamatvajadzības ir nepieciešami finanšu līdzekļi. Bet vai sabiedrības un indivīda pamatvajadzības ietekmē lēmumu par bērnu dzimstību Latvijā? Mūsdienās lielai sabiedrības daļai ir raksturīga tendence atlikt domas par bērna dzimšanu uz vēlāku laika posmu.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot vai mūsdienās individuālisms un sabiedrība ietekmē dzimstības līmeni Latvijā.

Pētījuma metodes: Teorētiskā literatūras analīze un anketēšana. Iegūto rezultātu apstrādei izmantotas apstrādes metodes: grafiskā metode un aprakstošā statistika.

Sasniegtie rezultāti: Analītiskajā daļā pēc statistikas datiem izpētīts, ka Latvijā nav sasniegts minimālais summārais dzimstības koeficients vidēji uz katru sievieti. Indivīda dzīves posmi līdz bērnu dzimstībai tika pielīdzināta U teorijas metodei, lai izveidotos sociāli labvēlīga ģimene. Veikta anketēšana, kur 43 respondenti atbildēja uz 12 jautājumiem. Apkopojot anketas rezultātus, autors secināja, ka mūsdienās individuālisms ietekmē dzimstības līmeni Latvijā. Kā arī rezultāti liecina, ka indivīdi vēlas lielāku atbalstu no sabiedrības, kas nozīmē, ka sabiedrība arī ietekmē dzimstības līmeni Latvijā.

Atslēgas vārdi: dzimstība; atbalsts; individuālisms; ģimenes; briedums

Zane Ustinova¹, Zane Heinacka², Dana Igala³. PAMATOJUMS NORMATĪVO AKTU GROZĪJUMIEM, LAI PILNVEIDOTU NODOKĻU SISTĒMU UN NODOKĻU PIEMĒROŠANU LATVIJĀ GROZĪJUMI MINISTRU KABINETA 2010. GADA 12. OKTOBRA NOTEIKUMU NR.969 “KĀRTĪBA, KĀDĀ ATLĪDZINĀMI AR KOMANDĒJUMIEM SAISTĪTIE IZDEVUMI” 21.2. PUNKTĀ

^{1, 2, 3} *Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Grāmatvedība un finanšu vadība”*

E-pasts: zane.heinacka@inbox.lv

Zinātniskie vadītāji: Mg.oec. Tatjana Daudiša, Mg.sc.soc. Edgars Čerkovskis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 12. oktobra noteikumu Nr.969 “Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi” 21.1. apakšpunktu komandējuma dienas nauda Latvijas Republikā ir 8,00 eiro par katru komandējuma dienu. Pēdējais 21.1. apakšpunkta grozījums veikts 2019. gada 29. novembrī, kad dienas naudas apmērs tika paaugstināts no 6,00 eiro uz 8,00 eiro par katru komandējuma dienu. Kopš tā laika patēriņa cenu līmenis pārtikas un sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu jomā Latvijā ir pieaudzis vidēji par 50,3%, kas norāda uz būtisku neatbilstību starp normatīvajā aktā noteikto dienas naudas apmēru un aktuālo dzīves dārdzību.

Pētījuma mērķis: izvērtēt un pamatot nepieciešamību veikt grozījumus Ministru kabineta noteikumu Nr.969 21.2. apakšpunktā, analizējot normatīvos aktus, ekonomiskos rādītājus un starptautisko praksi, lai sagatavotu priekšlikumus par dienas naudas apmēra atbilstību mūsdienu ekonomiskajai situācijai Latvijā.

Pētījuma metodes: datu ieguvei izmantota literatūras analīze, normatīvo aktu analīze, dokumentu analīze un sekundāro datu analīze. Datu apstrādei izmantota grafiskā analīze, korelācijas analīze un finanšu koeficientu aprēķins.

Sasniegtie rezultāti: konstatēts, ka spēkā esošais 8,00 eiro dienas naudas apmērs neatbilst nedz aktuālajai dzīves dārdzībai Latvijā, nedz pārējo Baltijas valstu likmju līmenim un veido iekšēju pretrunu pašos Ministru kabineta noteikumos Nr. 969, kuru 1. pielikumā komandējumam uz Lietuvas un Igaunijas Republiku noteikti attiecīgi 30,00 un 40,00 eiro dienā. Izstrādāts priekšlikums noteikt komandējuma dienas naudas apmēru Latvijas Republikas teritorijā 30,00 eiro apmērā, piesaistot to 4% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, noapaļojot līdz pilnam eiro. Šāds mehānisms nodrošina paritāti ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 1. pielikumā Baltijas valstu noteikto likmi un automātisku pielāgošanos dzīves dārdzības izmaiņām nākotnē.

Atslēgas vārdi: komandējumi Latvijas Republikā; dienas nauda

EKA KULTŪRAS VADĪBA

Ance Priede. ANGLICISMU LIETOŠANAS NORMALIZĒŠANĀS UN LOMA LATVIJAS JAUNIEŠU IKDIENAS KOMUNIKĀCIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: ancepriede2006@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās jaunieši Latvijā ikdienas komunikācijā arvien biežāk izmanto angļu valodas vārdus jeb anglicismus. To lielā mērā ietekmē sociālie tīkli, video saturs, mūzika un datorspēles, kur jaunieši nepārtraukti saskaras ar angļu valodu. Šie vārdi tiek lietoti ne tikai digitālajā vidē, bet arī ikdienas mutvārdu sarunās ar draugiem, ģimeni un vienaudžiem. Daudzi jaunieši šādus vārdus lieto neapzināti un bieži pat neaizdomājas par to izmantošanu ikdienas valodā. Šī tēma ir aktuāla, jo anglicismu lietošana kļūst arvien izplatītāka un pakāpeniski veidojas par ierastu jauniešu komunikācijas sastāvdaļu.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, cik bieži un kāpēc Latvijas jaunieši ikdienas komunikācijā lieto anglicismus, kā arī izpētīt, kādu lomu tie ieņem jauniešu savstarpējā saziņā un vai to lietošana kļuvusi par ierastu komunikācijas daļu.

Pētījuma metodes: Pētījuma veikšanai tiks izmantota zinātniskās literatūras un interneta avotu analīze, lai izpētītu anglicismu lietošanas tendences un angļu valodas ietekmi uz jauniešu komunikāciju. Tāpat tiks izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - anketēšana. Dati tiks iegūti ar tiešsaistes aptaujas palīdzību Google Forms platformā. Aptaujā piedalīsies jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem, un plānots iegūt vismaz 50 respondentu atbildes. Iegūtie dati tiks apkopoti, analizēti un attēloti grafiski.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā plānots noskaidrot, cik izplatīta ir anglicismu lietošana Latvijas jauniešu vidū un kādi ir galvenie to izmantošanas iemesli. Tāpat paredzams noskaidrot, vai anglicismu lietošana jauniešu vidū jau kļuvusi par normālu un ikdienišķu komunikācijas sastāvdaļu.

Atslēgas vārdi: anglicismi; jauniešu komunikācija; normalizēšanās; sociālā loma; ikdienas valoda

Agate Trauberga. “TIKTOK” PLATFORMAS IETEKME UZ UZŅĒMUMA “SHEIN” PATĒRIŅA PIEAUGUMU JAUNIEŠU VIDŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: agatetrauberga0@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: “Fast fashion” nozares straujā attīstība un uzņēmuma “SHEIN” popularitāte jauniešu vidū, kas veicina patēriņu; Platformas “TikTok” influenceru ietekme uz jauniešu iepirkšanās paradumiem un lēmumu pieņemšanu.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir noskaidrot kā platforma “TikTok” ietekmē Valmieras jauniešu, vecumā no 19 līdz 20 gadiem, pirkšanas uzvedību attiecībā uz uzņēmumu “SHEIN”.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantotas teorētiskās un anketēšanas izpētes metodes. Izveidošu pētījuma metodoloģiju. Izmantošu anketēšanas metodi, lai iegūtu datus par jauniešu iepirkšanās paradumiem un viņu attieksmi pret uzņēmumu “SHEIN”. Izstrādāšu secinājumus, iegūtos datus apkopošu ar deskriptīvās statistikas metodi.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā paredzēts noskaidrot sociālo mediju platformas “TikTok” ietekmi uz jauniešu pirkšanas uzvedību un paradumiem attiecībā pret uzņēmumu “SHEIN”.

Atslēgas vārdi: sociālie mediji; jaunieši; pirkšanas uzvedība

Agija Elīna Vitauska. Digitālo mediju ietekme uz kultūras pasākumu apmeklēšanas paradumiem

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: avitauska@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Digitālo mediju popularitāte pēdējos gados ir ievērojami pieaugusi, ietekmējot sabiedrības kultūras patēriņa paradumus. Arvien vairāk cilvēku kultūras saturu patērē digitālajā vidē, izmantojot straumēšanas platformas, sociālos tīklus, interneta medijus un citas digitālās platformas. Tas ietekmē klātienē kultūras pasākumu apmeklēšanas biežumu un sabiedrības iesaisti kultūras procesos, tādēļ ir svarīgi izvērtēt digitālo mediju ietekmi uz kultūras pasākumu apmeklēšanas paradumiem Latvijā.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā digitālo mediju lietošana ietekmē kultūras pasākumu apmeklēšanas paradumus Latvijas sabiedrībā.

Pētījuma metodes: Pētījumā galvenokārt tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - aptauja. Datu iegūšanai tika izveidota anonīma anketa platformā visidati.lv. Aptaujā tika izmantoti slēgtie un viens atvērtā tipa jautājums. Iegūtie dati tika analizēti, izmantojot grafisko analīzi un satura analīzes metodi.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tiks noskaidrots, kā digitālo mediju lietošana ietekmē kultūras pasākumu apmeklēšanas paradumus Latvijas sabiedrībā. Tiks analizēti respondentu digitālo mediju lietošanas paradumi, kultūras pasākumu apmeklēšanas biežums un sabiedrības viedoklis par digitālo mediju ietekmi uz kultūras dzīvi Latvijā.

Atslēgas vārdi: digitālie mediji; kultūras patēriņš; kultūras pasākumi; kultūras paradumi; sabiedrība

Anna Aleksandra Viļumova. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANA UN TO MIJIEDARBĪBA UZ JAUNIEŠU MENTĀLO VESELĪBU.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: a.vilumova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās jaunieši lielāko daļu brīvā laika pavada sociālajos tīklos, kuri sniedz spēju uzturēt kontaktus, sazināties ar citiem, iegūt informāciju, sekot līdzi aktuālākajām tendencēm, paust savu viedokli, dalīties ar pieredzi vai radošiem darbiem, kā arī meklēt iedvesmu un izklaidi. Šī tēma ir aktuāla, jo sociālie tīkli ir kļuvuši par neatņemamu jauniešu ikdienas daļu un ietekmē ne tikai saziņu un brīvā laika pavadīšanu, bet arī pašvērtējumu, emocionālo labsajūtu un attiecības ar citiem. Digitālajā vidē jaunieši sastopas ar nepārtrauktu informācijas plūsmu, salīdzināšanos ar citiem, idealizētiem dzīves attēlojumiem un dažādiem sociālā spiediena veidiem, kas var negatīvi ietekmēt viņu mentālo veselību, tādēļ ir svarīgi saprast kādi ir sociālo tīklu riski un arī ieguvumi.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā sociālo tīklu lietošana ietekmē jauniešu mentālo veselību, un saprast, kādas ir šīs ietekmes galvenās izpausmes ikdienā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantota kvantitatīvā metode — anonīma anketēšana, kurā piedalīsies jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem Latvijā. Papildus tiks veikta interneta resursu un literatūras avotu izpēte un analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tiks noteikti sociālo tīklu lietošanas paradumi jauniešu vidū un to saistība ar miega kvalitāti, emocionālo labsajūtu un pašvērtējumu, kā arī tiks identificēti galvenie riski saistībā ar sociālo tīklu pārmērīgu patērēšanu.

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; jaunieši; mentālā veselība

Annija Sāra Maļinovska. JAUNIEŠU SMARŽU IZVĒLE KĀ PAŠIZPAAUSMES UN SOCIĀLĀS IDENTITĀTES ELEMENTS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: malinovskannija@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu sabiedrībā jauniešu identitātes veidošanas process kļūst arvien sarežģītāks, jo to ietekmē globalizācija, sociālie mēdiji un plašas patēriņa iespējas. Tajā pašā laikā šo izvēli ietekmē ne tikai pašas vēlmes, bet arī apkārtējie cilvēki, reklāmas un sabiedrībā pieņemtās normas. Pētījuma aktualitāti arī nosaka tas, ka mūsdienās pieaug interese par jauniešu ikdienas patēriņu sabiedrībā un to, kā šīs izvēles atspoguļo jauniešu vērtības, identitāti un sociālo mijiedarbību.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā jaunieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem izvēlas smaržas, kā šī izvēle palīdz viņiem izpaust sevi un kā sabiedrība to ietekmē, kā arī kā smaržas ietekmē jauniešu pašsajūtu un to, kā viņi tiek uztverti sabiedrībā..

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks veikta literatūras un elektronisko avotu analīze, lai noskaidrotu teorētisko pamatojumu par smaržu izvēli, pašizpaušmi un identitātes veidošanos. Papildus tam tiks veikta iegūto datu statistiskā analīze, lai identificētu likumsakarības un tendences. Empīriskās daļas ietvaros tiks veikta jauniešu anketēšana vecumā no 18 līdz 30 gadiem, lai noskaidrotu viņu viedokļus, pieredzi un smaržu izvēles faktorus.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā ir noskaidrot kā smaržu izvēle ietekmē jauniešu pašizpaušmes un identitātes veidošanos sabiedrībā, kā arī identificēt galvenos izvēles ietekmējošos faktorus.

Atslēgas vārdi: jaunieši, smaržas, Identitāte, sociālā ietekme

Beāte Beatrise Čodare. TEHNOLOĢIJU IETEKME BĒRNU UN JAUNIEŠU VIDŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: codare2@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu sabiedrībā digitālās tehnoloģijas ir kļuvušas par neaizvietojamu ikdienas sastāvdaļu, radot fundamentālas izmaiņas veidā, kā jaunā paaudze mācās un komunicē. Globālā līmenī ir acīmredzams, ka bērni un jaunieši, būdami "digitālie pirmiedzīvotāji", arvien vairāk laika pavada virtuālajā vidē, kas krasi atšķiras no agrākiem gadiem, kad tehnoloģijas bija tikai sekundārs informācijas ieguves rīks. Latvijā šī tendence izpaužas līdzīgi – pieaug ne tikai ierīču lietošanas laiks, bet arī kognitīvās veselības riski un svešvalodu, īpaši angļu valodas, dominance jauniešu ikdienā. Vecāku emocionālā izdegšana un saspringtais darba grafiks nereti veicina agrīnu bērnu pieradināšanu pie ekrāniem, radot dopamīna atkarības ciklu. Ir svarīgi izpētīt šo jautājumu, lai izprastu robežu, kurā tehnoloģijas no attīstības rīka kļūst par šķērslī veselīgai sociālajai un psihoemocionālajai attīstībai. Tas palīdzēs vecākiem un pedagogiem mazināt tehnoloģiju radītos riskus.

Pētījuma mērķis: Ņemot vērā šos apstākļus, pētījuma mērķis ir noskaidrot tehnoloģiju ietekmi uz savstarpējām attiecībām un komunikācijas prasmēm, identificējot gan pozitīvos, gan negatīvos aspektus tehnoloģiju lietošanā bērnu un jauniešu ikdienā. Tāpat pētījuma ietvaros tiks skaidrota tehnoloģiju ietekme uz bērna un jaunieša garīgo veselību un koncentrēšanās spējām.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiek izmantota kvantitatīvā datu vākšanas metode – anketēšana, izmantojot strukturētu aptauju ar slēgtiem jautājumiem un lineāro skalu intensitātes mērīšanai. Pētījuma mērķauditorija ir bērni un jaunieši. Aptauja tiek veikta digitāli, izmantojot *Google Forms* platformu, anketu izplatot izglītības iestādēs.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti tiks prezentēti konferences laikā.

Atslēgas vārdi: digitālās tehnoloģijas; jaunieši; garīgā veselība; komunikācija; ietekme

Darina Vasjanova. KĀ BĒRNU NOMETNE POZITĪVI IETEKMĒ BĒRNA ATTĪSTĪBU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: darina.vasjanova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās bērni arvien vairāk laika pavada digitālajā vidē, kas bieži negatīvi ietekmē viņu fizisko aktivitāti, sociālās prasmes un emocionālo attīstību. Tādēļ bērnu nometnes kļūst īpaši nozīmīgas, jo tās nodrošina iespēju bērniem aktīvi pavadīt brīvo laiku, attīstīt komunikācijas prasmes, iegūt jaunus draugus un kļūt patstāvīgākiem. Nometnes veicina bērnu fizisko, emocionālo un sociālo attīstību, palīdz pārvarēt dažādas grūtības, kā arī māca sadarboties komandā un pielāgoties jaunai videi. Šī tēma ir aktuāla arī tādēļ, ka daudzi vecāki joprojām šaubās par nometņu pozitīvo ietekmi uz bērna attīstību agrīnā vecumā.

Pētījuma mērķis: Analizēt un identificēt bērnu nometņu pozitīvo ietekmi uz bērna attīstību, īpašu uzmanību pievēršot sociālajai, emocionālajai, fiziskajai un intelektuālajai attīstībai. Pētījumā tika analizēts, kā bērnu nometnes ietekmē bērnu komunikācijas prasmes, patstāvību, spēju sadarboties ar citiem, pielāgoties jaunai videi un tikt galā ar dažādām grūtībām.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādē tika izmantota zinātniskās literatūras un interneta avotu analīze, datu apkopošana un aptaujas metode. Aptauja tika veikta sociālajā tīklā “Instagram”, un tajā piedalījās 137 respondenti vecumā no 13 līdz 30+ gadiem. Aptaujas rezultāti tika analizēti un izmantoti, lai noteiktu bērnu nometņu ietekmi uz bērna attīstību un sociālajām prasmēm.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti apliecina, ka bērnu nometnes pozitīvi ietekmē bērna attīstību. Lielākā daļa respondentu norādīja, ka pēc nometņu apmeklēšanas bērni kļuvuši patstāvīgāki, sabiedriskāki un pārliecinātāki par sevi. 85% vecāku atzina, ka bērns pēc nometnes kļuvis patstāvīgāks, savukārt 57% novēroja komunikācijas prasmju uzlabošanos. Pētījums pierāda, ka bērnu nometnes ir nozīmīga bērna personības attīstības daļa, kas palīdz attīstīt sociālās prasmes, emocionālo stabilitāti un veselīgu dzīvesveidu.

Atslēgas vārdi: bērnu nometnes; bērna attīstība; socializācija; patstāvība; komunikācijas prasmes

Darja Volkova. VIENTULĪBA UN SOCIĀLĀ IZOLĒTĪBA SENIORU VIDŪ: KĀ DIGITĀLO PRASMJU TRŪKUMS VAI REĢIONĀLĀ IZOLĀCIJA IETEKMĒ VECĀKA GADAGĀJUMA CILVĒKU DZĪVES KVALITĀTI LATVIJĀ.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: darja.volkova@icloud.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Latvijā sabiedrība strauji noveco, un daudzi seniori dzīvo vieni, jo jaunāki cilvēki ir devušies strādāt vai dzīvot uz ārzemēm. Īpaši tas ir redzams lauku reģionos – Latgalē, Vidzemē un Kurzemē. Mūsdienās arvien vairāk pakalpojumu un saziņas notiek digitāli, taču daudziem vecāka gadagājuma cilvēkiem nav pietiekamu digitālo prasmju. Tas rada grūtības ikdienā un var izraisīt vientulības sajūtu, trauksmi un sajūtu, ka viņi nav vajadzīgi sabiedrībā. Papildus tam reģionos bieži ir slikta transporta infrastruktūra, kas vēl vairāk palielina sociālo izolāciju. Tādēļ ir svarīgi pētīt, kā digitālo prasmju trūkums un dzīve attālākos reģionos ietekmē senioru dzīves kvalitāti Latvijā.

Pētījuma mērķis: Analizēt, kā digitālo prasmju trūkums un reģionālā izolācija ietekmē Latvijas senioru dzīves kvalitāti un sociālo izolāciju.

Pētījuma metodes: literatūras un iepriekšējo pētījumu apskats, statistisko datu analīze, kā arī anketēšana. Tika analizēti CSP un Eurostat dati, bet informācijas iegūšanai izmantota aptauja senioru vidū no dažādiem Latvijas reģioniem. Aptaujas tika veiktas interviju, telefonaptauju un tiešsaistes formātā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījums parādīja, ka aptuveni 34% Latvijas senioru izjūt vientulību, kas ir vairāk nekā vidēji Eiropas Savienībā. Senioriem, kuriem nav digitālo prasmju, biežāk rodas sociālā izolācija un grūtības ikdienas dzīvē. Tika secināts, ka bibliotēkas un kopienu centri palīdz senioriem apgūt digitālās prasmes un mazināt vientulību. Efektīvas izrādījās arī starppaaudžu programmas, kur jaunāki cilvēki palīdz vecāka gadagājuma cilvēkiem

Atslēgas vārdi: vientulība; digitālā atstumtība; reģionālā izolācija; seniori; dzīves kvalitāte

Elza Hlevicka-Kudļa. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ EMOCIONĀLO LABSAJŪTU UN PAŠVĒRTĒJUMU LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU VIDŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: elza.hlevicka@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sociālo tīklu lietošana mūsdienu sabiedrībā ir kļuvusi par ikdienas dzīves neatņemamu sastāvdaļu, īpaši jauniešu un pieaugušo vidū. Tādu soc. tīklu kā Instagram, TikTok, Facebook u.c. būtiski ietekmē cilvēku komunikāciju, pašizpausmi un identitātes veidošanos. Arvien vairāk pētījumu norāda, ka intensīva sociālo tīklu lietošana var būt saistīta ar emocionālās labsajūtas pasliktināšanos, paaugstinātu trauksmi, depresijas simptomiem un zemāku pašvērtējumu. Salīdzinot ar agrākiem gadiem, sociālie tīkli mūsdienās ir daudz intensīvāk integrēti ikdienas dzīvē, kas pastiprina to ietekmi uz lietotājiem. Latvijā līdzīgi kā citās Eiropas valstīs - sociālo tīklu lietošana ir plaši izplatīta, īpaši jauniešu un pieaugušo vidū. Šī pētījuma izpēte ir svarīga, jo tā palīdz labāk izprast digitālās vides ietekmi uz cilvēku veselību. Iegūtie rezultāti var būt noderīgi sabiedrības veselības veicināšanā, kā arī pašiem sociālo tīklu lietotājiem, lai veicinātu veselīgākus digitālos paradumus.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kā sociālo tīklu lietošana ietekmē cilvēku emocionālo labsajūtu, pašvērtējumu un paradumus, kā arī izvērtēt saistību starp sociālo tīklu lietošanas intensitāti un psiholoģisko stāvokli.

Pētījuma metodes: Literatūras un pētījumu apskats, datu analīze, anketēšana (kvantitatīvā pētniecības metode).

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti tiks apkopoti, analizēti un prezentēti darba noslēgumā. Tie ļaus izvērtēt sociālo tīklu lietošanas ietekmi uz emocionālo labsajūtu, pašvērtējumu un paradumiem. Atslēgas vārdi: sociālā salīdzināšanās;

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; emocionālā labsajūta; pašvērtējums; digitālā vide

Gabriela Kļaviņa. Z PAAUDZE UN KLUBU KRĪZE: KĀ SOCIĀLIE MEDIJI PĀRRAKSTA JAUNIEŠU ATTIEKSMI UN INTERESI PRET MŪSDIENU NAKTSDZĪVI UN VĒLMI TAJĀ PIEDALĪTIES.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: gabriela.ezitis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Naktsklubu kultūra ilgstoši ir bijusi būtiska pilsētvides sociālās dzīves un jauniešu identitātes veidošanās sastāvdaļa. Tomēr pēdējos gados arvien biežāk tiek runāts par to, ka Z paaudze - paaudze, kas dzimusi pēc 1995. gada - izrāda ievērojami mazāku interesi par tradicionālu naktsdzīvi, salīdzinot ar iepriekšējām paaudzēm. Z paaudze, kas uzaugusi interneta un sociālo mediju vidē, arvien biežāk izvēlas alternatīvus brīvā laika pavadīšanas veidus, samazinot interesi par tradicionālo naktsdzīvi un klubu kultūru. Šis pārmaiņas īpaši pastiprināja COVID-19 pandēmija, kas būtiski ietekmēja jauniešu socializēšanās paradumus, pārvietojot lielu daļu sociālās komunikācijas digitālajā vidē. Vienlaikus sociālie mediji ir kļuvuši ne tikai par komunikācijas, bet arī pašreprezentācijas un sociālās kontroles telpu, kur jauniešu uzvedību ietekmē pastāvīga redzamība, sociālā salīdzināšana un bailes kaut ko palaist garām (FOMO).

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā sociālie mediji pārveido Z paaudzes attieksmi un interesi pret naktsdzīvi, analizēt cilvēku kopējo interesi un attieksmi pret naktsklubiem, noskaidrot motivācijas, kas veicina vai, otrādi, ierobežo piedalīšanos naktsdzīvē, kā arī novērtēt, kādu ietekmi uz cilvēka skatījumu un pieredzes gaidām par naktsdzīvi atstāj saturs, kas tiek ikdienā vērots sociālajos medijos.

Pētījuma metodes: Pētījumu un informācijas avotu apskats, anketēšana, datu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka Z paaudze naktsklubus apmeklē retāk nekā mileniāji, dodot priekšroku mierīgākām un sociāli drošākām brīvā laika pavadīšanas formām. Galvenie faktori, kas ietekmē naktsklubu apmeklējuma samazināšanos, ir augstās izmaksas, nepievilcīgs piedāvājums un jauniešu mainīgās sociālās vērtības, vienlaikus saglabājoties interesei par alternatīviem pasākumiem bez alkohola lietošanas.

Atslēgas vārdi: Z paaudze; sociālie mediji; naktsdzīve; izmaksas

Juliāna Ļovkina. LAIKMETĪGĀS DEJAS IETEKME UZ DEJU GRUPAS “BURAS” JAUNIEŠU PAŠVĒRTĒJUMU UN SOCIĀLO PIEDERĪBU GRUPĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: juliana161006@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Arvien vairāk tiek pievērsta uzmanība jauniešu uzvedībai, emocionālajam stāvoklim un pašvērtējumam. Sabiedrības spiediens, sociālie mediji un augstās prasības negatīvi ietekmē jauniešu pašapziņu un emocionālo stāvokli. Vienlaikus pieaug interese par radošajām aktivitātēm, tostarp laikmetīgo deju, kas jauniešiem palīdz izpaust emocijas, attīstīt komunikācijas prasmes un iegūt piederības sajūtu. Tomēr laikmetīgajai dejai var būt negatīva ietekme no pasniedzēju vai vienaudžu puses, kas ietekmē jauniešu pašvērtējumu un dejošanas paradumus.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izpētīt laikmetīgas dejas ietekmi uz deju grupas “Buras” jauniešu, vecumā no 15 līdz 30, pašvērtējumu un sociālo piederību grupā.

Pētījuma metodes: Darbā tiks izmantotas zinātniskās literatūras analīze un anketēšana. Teorētiskā daļā tiks analizēta sociālās identitātes teorija un dažādu sociologu atziņas par pašvērtējumu, sociālo piederību un laikmetīgās dejas nozīmi jauniešu attīstībā. Empīriskajā daļā tiks veikta jauniešu anketēšana, lai noskaidrotu viņu viedokli par laikmetīgās dejas ietekmi uz pašvērtējumu un sociālo piederību grupā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tiks noskaidrots laikmetīgās dejas ietekme uz deju grupas “Buras” jauniešu pašvērtējumu un tā sociālo piederību grupā.

Atslēgas vārdi: laikmetīgā deja; pašvērtējums; jaunieši; sociālā identitāte; sociālā piederība

Kitija Čemme. DAŽĀDU VECUMA GRUPU PRIEKŠSTATI PAR SVARĪGĀKAJĀM VĒRTĪBĀM PARTNERATTIECĪBĀS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: kitijacemme11@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās partnerattiecību un ģimenes vērtību nozīmes sabiedrībā pakāpeniski mainās. Dažādu vecuma grupu cilvēkiem ir atšķirīgi priekšstati par to, kas attiecībās ir vissvarīgākais, kādām jābūt veiksmīgām partnerattiecībām un kādas īpašības tiek meklētas partnerī. Jaunākās paaudzes biežāk akcentē emocionālo tuvību, savstarpēju sapratni un personīgo brīvību, savukārt vecākajām paaudzēm nozīmīgāka ir stabilitāte, uzticība un tradicionālās vērtības. Sabiedrības attīstība, sociālie tīkli un nemītīgi mainīgā pasaule ietekmē cilvēku uzskatus par partnerattiecībām, tādēļ šķiet būtiski izpētīt, kā dažādu vecuma grupu cilvēki uztver attiecību vērtības, vai un kā tās laika gaitā ir mainījušās.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot dažādu vecuma grupu priekšstatus par svarīgākajām vērtībām partnerattiecībās un analizēt- vai un kā laikam ejot šīs vērtības ir mainījušās.

Pētījuma metodes: Pētījuma veikšanai tiks izmantota kvantitatīvā pētījuma metode – anketēšana. Aptauja tiks izveidota platformā Google Forms un izplatīta ar ģimenes locekļu palīdzību dažādu vecuma grupu respondentiem. Anketā tiks iekļauti jautājumi par partnerattiecībās svarīgākajām vērtībām, emocionālo atbalstu, uzticēšanos, attiecību stabilitāti un gaidām pret partneri. Tiks izmantoti slēgtie jautājumi, Likerta skalas jautājumi un atvērtie jautājumi viedokļa izteikšanai. Iegūtie dati tiks apkopoti un analizēti, salīdzinot dažādu vecuma grupu atbildes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tiks noskaidrots, kuras no vērtībām partnerattiecībās, laikam ejot, ir saglabājušās un nemainīgi ir svarīgas visām vecuma grupām, un kuras vērtības ir mainījušās vai ir izteiktākas konkrētai vecuma grupai.

Atslēgas vārdi: partnerattiecības; vērtības; vecuma grupas

Marta Magone. REKLĀMU IETEKME UZ CILVĒKIEM

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: martamagone@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Reklāmu ietekme uz cilvēkiem ir diezgan aktuāla tēma mūsdienu sabiedrībā. Cilvēki ar reklāmām saskaras dažādās platformās, sākot ar televīziju un radio, sociālajiem tīkliem, tīmekļa vietnēm un beidzot ar žurnāliem un laikrakstiem. Mani īpaši ieinteresēja tas, cik lielā mērā reklāmas spēj ietekmēt cilvēku domāšanu, emocijas un lēmumus par produktu iegādi. Reklāmas bieži vien spēlē uz emocijām, kas veicina šo lietu vai pakalpojumu iegādi. Reklāmām raksturīga pozitīvo īpašību izcelšana vai pārspīlēšana un negatīvo īpašību noklusēšana, tā ir sava veida manipulācija ar cilvēkiem. Reklāmas var veidot gan vizuālas, gan pievienot tām skaņu un tekstu, lai pastiprinātu to iedarbību. Reklāmai jāizceļas uz konkurentu fona un jārosina patērētājs uz noteiktu rīcību. Tai ir jāspēj piesaistīt patērētāju uzmanību, jāspēj radīt un noturēt interesi par produktu, jābūt viegli uztveramai, saprotamai un oriģinālai. Realizētai piemērotā vietā un laikā, regulāri jāatkārtojas. Protams, reklāmas ir svarīga ekonomikas sastāvdaļa, jo tā veicina tirgus attīstību. Reklāmu attīstībā ir arī svarīga slavenību ietekme, kurā tās atbalsta kādu produktu vai zīmolu, veicinot slavu, naudu un popularitāti, tās bieži tiek iesaistītas reklāmas kampaņās, piemēram, televīzijas vai preses reklāmās, lai reklamētu konkrētus vai publiski pieejamus produktus.

Pētījuma mērķis: Veicot darba izpēti, noskaidrot, kā reklāmas ietekmē cilvēka izvēli par produktu vai pakalpojumu iegādi.

Pētījuma metodes: Literatūras un interneta avotu analīze, dokumentu analīze, datu apkopošana un empīriskā datu vākšanas metode – aptauja.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma laikā tika noskaidrots, ka reklāmas būtiski ietekmē cilvēku ikdienu un patērēšanas paradumus. Aptaujas rezultāti parādīja, ka lielākā daļa respondentu regulāri pievērš uzmanību reklāmām un dažkārt reklāmu ietekmē iegādājas produktus vai pakalpojumus. Tika secināts, ka reklāmas izmanto dažādus psiholoģiskus paņēmienus, lai piesaistītu auditoriju, un mūsdienās digitālās reklāmas kļūst arvien ietekmīgākas.

Atsēgas vārdi: reklāma; reklāmu ietekme; patērētāji; sociālie mediji; psiholoģija

Oskars Einbergs. KONCENTRĒŠANĀS SPĒJU TRŪKUMI PUSAUDŽIEM — GADĪJUMA ANALĪZE VALMIERAS VIESTURA VIDUSSKOLAS MEDIJU UN TEĀTRA MĀKSLAS KLASĒ.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: Oskarseinbergs@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pusaudžiem bieži sagādā grūtības ilgstoši saglabāt koncentrēšanās spējas, īpaši ilgstošu mēģinājumu vai paaugstināta stresa apstākļos. Valmieras Viestura vidusskolas mediju un teātra klašu kontekstā šī problēma izpaužas situācijās, kad mēģinājumi ir gari vai tuvojoties izrādēm un festivāliem pieaug spriedze. Vienlaikus paaugstināts stresa līmenis var arī veicināt koncentrēšanos un atbildības sajūtu, jo skolēni apzinās, ka viņu sniegumu vērtēs žūrija.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir noskaidrot vai tuvojoties izrādēm un teātra festivālam “Un es iešu un iešu...” radītais spiediens ietekmē pusaudžu koncentrēšanās līmeni un iesaisti mēģinājuma procesā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota literatūras un pētījumu analīze, slēpta ārējā novērošana, kā arī Anketēšana. Anketa tika izsniegta tiem skolēniem kuru uzvedība tika novērota mēģinājuma laikā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka spiediena ietekme uz skolēnu koncentrēšanos nav viennozīmīga. Daļai skolēnu, palielinoties spiedienam, samazinājās koncentrēšanās spējas un pieauga izklaidība, savukārt citiem skolēniem novērojama lielāka iesaiste un efektīvāka darbība mēģinājumu procesā. Tika konstatētas arī atšķirības starp dažādām vecuma grupām.

Atslēgas vārdi: pusaudži; koncentrēšanas spējas; stress

Patricija Ketija Kukaine. MĀRKETINGA TEORIJAS UN STRATĒĢIJAS PĀRTIKAS VEIKALOS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: pkukaine@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Cilvēki ikdienā visbiežāk iepērkas pārtikas veikalos, taču daudzi neapzinās, kādas mārketinga stratēģijas un "triki" tiek izmantoti, lai ietekmētu viņu uzmanību un izvēles. Veikalu izkārtojums, preču novietojums acu augstumā vai zemākajos plauktos, cenu zīmes, atlaides, īpašie piedāvājumi un veikala atmosfēra ir rūpīgi plānoti, balstoties uz patērētāju psiholoģiju un tirgus analīzi. Mūsdienās šādas stratēģijas kļūst arvien precīzākas, tāpēc ir svarīgi saprast, kā tās ietekmē patērētāju uzmanību un vai pircēji spēj saglabāt kritisku attieksmi iepirkšanās laikā.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā dažādi mārketinga paņēmieni un stratēģijas pārtikas veikalos ietekmē klientu un viņu iepirkšanās paradumus.

Pētījuma metodes: Teorētiskie materiāli, interneta avoti un literatūra, kvantitatīvā aptauja, aptaujas datu analīze un attēlošana diagrammās.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā noskaidrots, ka izvirzītā hipotēze neapstiprinājās, jo preces, kas novietotas zemākajos plauktos, nepārdodas tikpat veiksmīgi kā preces, kas novietotas acu augstumā. Mārketinga miksa un citu teoriju analīze parādīja, ka to izmantošana palīdz veidot efektīvas mārketinga stratēģijas, kas palielina pārdošanas apjomus un ļauj labāk pielāgot produktus un pakalpojumus klientu vēlmēm. Rezultāti liecina, ka pārdomāts preču izvietojums, loģisks veikala plānojums, skaidras cenu zīmes, atlaides un īpašie piedāvājumi būtiski ietekmē pircēju uzmanību un lēmumu pieņemšanu, veicot arī impulsīvus pirkumus.

Atslēgas vārdi: mārketingas; mārketinga stratēģijas; pārtikas veikali; pircēju uzvedība; preču novietojums

Paula Čapase. CEĻOŠANAS IETEKME UZ IECAVAS JAUNIEŠU PAŠIZAUGSMI UN IDENTITĀTES VEIDOŠANOS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: pcapase@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās jauniešu vidū arvien populārāka kļūst ceļošana kā veids, lai iegūt jaunu pieredzi un zināšanas ārpus formālās izglītības vides. Bieži tiek uzsvērts, ka, ceļojot, iespējams apgūt dzīvē noderīgas prasmes, kuras ne vienmēr var pilnvērtīgi iegūt skolā. Tomēr jaunieši uztver ceļošanu galvenokārt kā izklaidi un atpūtu, neapzinoties tās ietekmi uz personīgo attīstību. Pētījumā izvēlēti tieši Iecavas jaunieši, jo ceļošana jauniešu vidū kļūst arvien aktuālāka arī mazākās pilsētās. Ņemot vērā, ka vecumposms no 16 līdz 20 gadiem ir būtisks identitātes veidošanās un pašizaugsmes periods, ir svarīgi izpētīt, kā ceļošana ietekmē tieši Iecavas jauniešu personīgo attīstību.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā ceļošana ietekmē Iecavas jauniešu (16–20 gadi) pašizaugsmi un identitātes veidošanos.

Pētījuma metodes: Literatūras un pētījumu apskats. Pētījumā tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - anketēšana. Anketēšanā piedalījās Iecavas jaunieši vecumā no 16 līdz 20 gadiem. Iegūtie dati tika apkopoti, analizēti un salīdzināti, lai noskaidrotu ceļošanas ietekmi uz jauniešu pašizaugsmi un identitātes veidošanos.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka ceļošana pozitīvi ietekmē jauniešu pašizaugsmi un identitātes veidošanos. Tā veicina pašapziņas attīstību, patstāvību, komunikācijas prasmes, kā arī spēju pielāgoties jaunām situācijām. Tāpat ceļošana palīdz jauniešiem labāk izprast sevi un apkārtējo vidi. Daļa respondentu norādīja, ka ceļošana palīdzējusi attīstīt spēju risināt problēmas, plānot laiku un finanšu resursus, kā arī kļūt atvērtākiem jaunai pieredzei. Secināts, ka ceļošana ir nozīmīgs faktors jauniešu personīgajā attīstībā.

Atslēgas vārdi: ceļošana; jaunieši; pašizaugsme; identitāte; personīgā attīstība; socioloģija; Iecava

Paula Līdaka. TAUTAS DEJU KOLEKTĪVOS IESAISTĪTO JAUNIEŠU ATTIEKSME PRET ĢIMENES VEIDOŠANU UN BĒRNU RADĪŠANU LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: paula.lidaka@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes datiem, Latvijā samazinās dzimstība. Jauniešu vidū ir tendence arvien vēlāk un retāk radīt bērnus. Vienlaikus sociālās identitātes teorija uzsver, ka indivīda attieksme un uzvedība daļēji veidojas, balstoties uz piederību sociālajām grupām. Latvijā izteikta sociālā grupa ir tautas deju kolektīvu dalībnieki jeb tautas deju dejotāji. Starp viņiem ir spēcīga kultūras, nacionālisma, kopības un tradīcijām bagāta vide.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot 18-30 gadus vecu tautas deju kolektīvu dalībnieku attieksmi pret ģimenes veidošanu un bērnu radīšanu un analizēt vai piederība tautas deju kolektīviem kā sociālai grupai ietekmē jauniešu attieksmi pret ģimenes veidošanu un bērnu radīšanu Latvijā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantotas teorētiskās un empīriskās pētniecības metodes. Teorētiskajā daļā tiks veikta literatūras un elektronisko datu analīze. Empīriskajā daļā tiks izmantota kvantitatīvā pētniecības metode - anonīma anketēšana. Iegūtie dati tiks apstrādāti, izmantojot deskriptīvās statistikas metodes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā plānots noskaidrot tautas deju kolektīvu dalībnieku vecumā no 18 līdz 30 gadiem attieksmi pret ģimenes veidošanu un bērnu radīšanu Latvijā, kā arī identificēt iespējamās attieksmju tendences šajā sociālajā grupā. Tiks izvērtēts, vai piederība tautas deju kolektīviem kā sociālajai grupai ir saistīta ar jauniešu vērtību sistēmu un nostāju pret ģimenes veidošanu, bērnu radīšanu.

Atslēgas vārdi: tautu deju dejotāji, jaunieši, sociālā identitāte, bērnu radīšana, ģimene

Sintija Ruskule. AKTĪVO MINORITĀTE: LĪDZDALĪBAS KONCENTRĀCIJA JAUNIEŠU ORGANIZĀCIJU BIEDRU VIDŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Kultūras vadība”

E-pasts: ruskule.sintija@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Jauniešu līdzdalība sabiedriskajos procesos tiek uzskatīta par nozīmīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības priekšnoteikumu, tomēr praksē bieži novērojama situācija, kurā sabiedriskajās aktivitātēs piedalās salīdzinoši neliela jauniešu grupa. Daļa jauniešu vienlaikus iesaistās vairākās organizācijās, projektos un iniciatīvās, kamēr citi sabiedriskajās aktivitātēs nepiedalās vispār. Šāda līdzdalības koncentrācija var veidot “aktīvās minoritātes” fenomenu, kurā sabiedriskā aktivitāte kļūst raksturīga vieniem un tiem pašiem jauniešiem. Tādēļ ir aktuāli analizēt, cik plaši izplatīta ir vairākkārtēja iesaiste jauniešu vidū un kādi faktori ietekmē jauniešu līdzdalības koncentrēšanos noteiktā grupā.

Pētījuma mērķis: Izpētīt jauniešu līdzdalības koncentrāciju un noskaidrot, vai sabiedriskajās aktivitātēs un jauniešu organizācijās biežāk iesaistās vieni un tie paši jaunieši.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras analīze un kvantitatīvā pētījuma metode – anketēšana. Iegūto datu apstrādei izmantota frekvenču jeb biežumu analīze un salīdzinošā datu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Rezultāti tiks prezentēti Studējošo konferencē “Inventio” 2026.

Atslēgas vārdi: jaunieši; līdzdalība; aktīvā minoritāte, organizācijas

Viktorija Martinsons. AZARTSPĒĻU ATKARĪBAS PROBLĒMA LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: vikuciss@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Azartspēļu atkarība mūsdienās ir kļuvusi par būtisku sociālu problēmu gan pasaulē, gan Latvijā. Tiešsaistes azartspēļu attīstība un vieglā pieejamība internetā veicina arvien lielāku cilvēku iesaisti azartspēlēs, īpaši jauniešu vidū. Azartspēļu atkarība negatīvi ietekmē cilvēka psiholoģisko veselību, finansiālo stāvokli, ģimenes attiecības un sociālo dzīvi. Latvijā pēdējos gados pieaug interaktīvo azartspēļu popularitāte, kā arī sabiedrības diskusijas par nepieciešamību ierobežot azartspēļu reklāmas un mazināt atkarības riskus.

Pētījuma mērķis: Izpētīt azartspēļu atkarības problēmu Latvijā, analizējot tās cēloņus, sekas un sabiedrības attieksmi pret azartspēlēm, kā arī salīdzināt iegūtos aptaujas rezultātus ar Latvijas statistikas datiem un socioloģijas teorijām.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādē tika izmantota zinātniskās literatūras analīze, socioloģisko publikāciju analīze, statistikas datu analīze un aptaujas metode. Aptauja tika veikta internetā, izmantojot Google Forms platformu, un tajā piedalījās 63 respondenti dažādās vecuma grupās. Iegūtie dati tika analizēti un salīdzināti ar Latvijas statistikas datiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka lielākā daļa respondentu uzskata azartspēļu atkarību par nopietnu sociālu problēmu. Tika secināts, ka galvenie atkarības cēloņi ir vēlme ātri iegūt naudu, emocionālas problēmas un stress. Respondenti atbalsta stingrākus azartspēļu reklāmu ierobežojumus un lielāku sabiedrības izglītošanu par atkarības riskiem. Salīdzinot aptaujas rezultātus ar Latvijas statistiku, redzams, ka sabiedrības bažas pieaug vienlaikus ar azartspēļu nozares attīstību.

Atslēgas vārdi: azartspēles; atkarība; psiholoģiskā veselība

Žanete Jansone. ATTĀLINĀTĀ DARBA IETEKME UZ DARBA UN PRIVĀTĀS DZĪVES LĪDZSVARU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Kultūras vadība"

E-pasts: jansonezanetee@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu darba tirgū attālinātais darbs ir kļuvis par jauno normu, nojaucot pārveidojot izpratni par tradicionālo darba vietu un laiku. Ikviens var kļūt pats sev priekšnieks, strādāt kad grib un kur grib, taču vai ir tik vienkārši kā tas izklausās? Robežu izžušana starp profesionālo un privāto telpu rada jauns sociopsiholoģiskus izaicinājumus. Kā fiziskās vides izmaiņas ietekmē indivīda spēju saglabāt kvalitatīvu dzīves līdzsvaru un darbinieka sociālo identitāti.

Pētījuma mērķis: Analizēt attālinātā darba ietekmi uz darba un privātās dzīves balansu, identificējot galvenos faktorus, kas veicina vai tieši pretēji - kavē sekmīgu robežu nošķiršanu starp profesionālo un personīgo dzīvi.

Pētījuma metodes: Pētījuma ietvaros tiek veikta informācijas avotu analizēšanas un anketēšana, kurā tiek aptaujāti attālināta vai hibrīddarba darbinieki.

Sasniegtie rezultāti: Tiek noskaidrotas iespējas attālinātu darbu balansēt ar privāto dzīves režīmu atrodoties vienā "telpā".

Atslēgas vārdi: hibrīddarbs; līdzsvars; privātā dzīve; mentālā veselība; balanss

EKA MĀRKETINGS

Agnese Janoviča¹, Rihards Podāns². VESELĪGU UZKODU TIRDZNICĪBAS AUTOMĀTU BIZNESA ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Mārketings”

E-pasti: ¹agnesejanovica@gmail.com, ²303rihards@gmail.com

Zinātniskā vadītāja: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Liekais svars un aptaukošanās ir nozīmīga sabiedrības veselības problēma Eiropas Savienībā. Saskaņā ar statistikas datiem 2022. gadā 50,6 % Eiropas Savienības iedzīvotāju vecumā no 16 gadiem bija ar lieko svaru. Starp Eiropas Savienības valstīm pastāv būtiskas atšķirības - liekā svara izplatība svārstās no 41,3 % Itālijā līdz 62,0 % Maltā. Latvijā liekā svara aptaukošanās izplatība ir viena no augstākajām Eiropas Savienībā, un 2022. gadā sieviešu ar lieko svaru īpatsvars sasniedza 56,7 %, bet aptaukošanās izplatība sieviešu vidū - 23,9 %, kas bija augstākais rādītājs ES valstīs (Eurostat, 2024). Aptaukošanās būtiski palielina hronisku slimību risku, tostarp sirds un asinsvadu slimību, otrā tipa cukura diabēta un hipertensijas attīstības iespējamību. Viens no faktoriem, kas ietekmē uztura paradumus, ir pieejamā pārtikas vide, tostarp pārtikas produktu pieejamība izglītības iestādēs (World Health Organization, 2023).

Pētījuma mērķis: Analizēt veselīgu uz kodu tirdzniecības automātu ieviešanas iespējas augstskolās Latvijā kā inovatīvu biznesa risinājumu studentu uztura paradumu uzlabošanai un aptaukošanās riska mazināšanai.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodes, tostarp studentu anketēšana, teorētisko avotu un sekundāro datu analīze, dokumentu analīze, kā arī datu statistiskā apstrāde, izmantojot aprakstošās statistikas un grafiskās attēlošanas metodes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka veselīgu uz kodu tirdzniecības automātu ieviešana augstskolās var veicināt studentu uztura paradumu veidošanos un radīt jaunas uzņēmējdarbības attīstības iespējas. Vienlaikus identificēti iespējamie izaicinājumi, tostarp augstākas ieviešanas izmaksas un patērētāju paradumu maiņas nepieciešamība.

Atslēgas vārdi: veselīgs uzturs; tirdzniecības automāti; studentu uztura paradumi; sabiedrības veselība; uzņēmējdarbība

Alisa Akmentiņa¹, Kristiāns Zilbers². PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA IETEKME UZ VESELĪGAS PĀRTIKAS TIRGUS ATTĪSTĪBU LATVIJĀ

¹*Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Mārketings", e-pasts: akmentina.a@gmail.com*

²*Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Biznesa Ekonomika", e-pasts: zilbers32@inbox.lv*

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pārtikas tirgus Latvijā pēdējos gados piedzīvo būtiskas izmaiņas, ko nosaka gan cenu kāpums, gan iedzīvotāju ienākumu dinamika un ēšanas paradumu maiņa. Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka mainās dažādu pārtikas produktu patēriņš: samazinās piena produktu, cūkgaļas, kartupeļu un cukura patēriņš, bet pieaug maizes izstrādājumu, pārstrādātas gaļas, tropisko augļu un bezalkoholisko dzērienu patēriņš. Šīs tendences skaidrojamas gan ar mājsaimniecību budžeta ierobežojumiem, gan paradumu maiņu, tostarp biežāku ēšanu ārpus mājas (Oficiālās statistikas portāls, 2026).

Vienlaikus CSP jaunākajās publikācijās uzsvērts, ka mājsaimniecību izdevumu struktūra turpina mainīties un pārtikas izdevumu īpatsvars saglabājas būtisks, kas ietekmē gan pieprasījuma elastību, gan patērētāju izvēles iespējas. CSP statistikas gadagrāmata apstiprina, ka pārtikas sektors ir viena no lielākajām un dinamiskākajām tautsaimniecības jomām, kuras rādītāji cieši saistīti ar kopējo ekonomisko situāciju valstī (Centrālā statistikas pārvalde, 2024).

Nemot vērā šīs pārmaiņas, veselīgas pārtikas tirgus analīze ir aktuāla ne tikai patērētāju paradumu izpētei, bet arī uzņēmumu konkurētspējai un nozares ilgtermiņa attīstībai, jo tirgus dalībniekiem ir jāpielāgojas strauji mainīgam pieprasījumam un cenu līmeņa svārstībām.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izpētīt, kā pieprasījuma un piedāvājuma mijiedarbība ietekmē veselīgas pārtikas tirgus attīstību Latvijā, īpašu uzmanību pievēršot cenu izmaiņām, patērētāju pirktspējai un uzņēmumu spējai pielāgot savu piedāvājumu tirgus apstākļiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota sekundāro datu analīze, balstoties uz publiski pieejamiem statistikas avotiem par Latvijas mājsaimniecību izdevumiem un veselīgas pārtikas tirgus attīstības tendencēm. Lai pilnīgāk izprastu tirgus piedāvājuma veidošanos, tika veikta arī dokumentu analīze, izmantojot nozares pārskatus un pieejamos uzņēmumu materiālus. Patērētājam uzvedības izpētei tika pielietota anketēšanas metode, kas sniedza kvantitatīvu informāciju par pircēju paradumiem, izvēles kritērijiem un attieksmi pret veselīgās pārtikas iegādi. Savāktie dati tika apstrādāti, izmantojot grafisko datu analīzes paņēmienus, kas ļāva skaidri attēlot pieprasījuma un piedāvājuma izmaiņas, kā arī identificēt būtiskas tirgus tendences.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti rāda, ka veselīgas pārtikas tirgus attīstību Latvijā lielā mērā nosaka pieprasījuma un piedāvājuma savstarpējā ietekme. Cenu kāpums un patērētāju ierobežotā pirktspēja samazina pieprasījumu, savukārt tirgus izaugsme ir cieši saistīta ar to, cik veiksmīgi uzņēmumi spēj pielāgot sortimentu, cenas un piedāvājuma apjomu mainīgajiem apstākļiem.

Atslēgas vārdi: pieprasījums, piedāvājums, pārtikas tirgus, cenu politika, Latvija

Inese Leiše. PATĒRĒTĀJU LĒMUMU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI BEZATKRITUMU (ZERO-WASTE) PRODUKTU IZVĒLĒ LATVIJĀ.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Mārketing”

E-pasts: inese.leise@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Latvijā pakāpeniski pieaug pieprasījums pēc videi draudzīgiem un bezatkritumu produktiem, tomēr to lietošana vēl nav kļuvusi par dominējošu patēriņa paradumu. Pastāv zināmi šķēršļi patērētāju uzvedībā, tostarp nezināšana par šo produktu ieguvumiem, ierobežota pieejamība un augstāka cena. Šie faktori rada izaicinājumus ilgtspējīga mārketinga komunikācijā, jo nepieciešams ne vien informēt, bet arī izglītot sabiedrību, motivēt rīcību un stiprināt uzticību bezatkritumu zīmoliem. 2024. gadā veiktajā “Miltton Latvia” pētījumā secināts, ka 83% Latvijas iedzīvotāju, iepērkoties, rūp produktu kvalitāte un ilgmūžība, kas norāda uz pieaugošu gatavību izvēlēties ilgtspējīgākus risinājumus, ja vien tie ir pareizi pozicionēti un saprotami komunikācijā (Miltton Latvia, 2024).

Pētījuma mērķis: Identificēt, kādi faktori ietekmē patērētāju uzvedību attiecībā uz bezatkritumu produktiem un izstrādāt rekomendācijas ilgtspējīga mārketinga komunikācijas uzlabošanai šajā segmentā.

Pētījuma metodes: Literatūras apskats, anketēšana, strukturēta intervija

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāti ieteikumi un priekšlikumi uzņēmumiem par to, kā pielāgot savu piedāvājumu un mārketinga stratēģijas, lai uzlabotu pārdošanas rezultātus un veicinātu zero-waste produktu pieprasījuma pieaugumu.

Atslēgas vārdi: ilgtspējīgs mārketing; patērētāju uzvedība; bezatkritumu produkti; zīmolu komunikācija; videi draudzīgs patēriņš

Karolīna Pogule¹, Olga Lungina², Melisa Sūngaile³. STRESA FAKTORU NOVĒRŠANAS IESPĒJAS, IZMANTOJOT KRĀSOŠANAS AKTIVITĀŠU PIEDĀVĀJUMU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Mārketings"

E-pasti: ¹karolinapogule@gmail.com, ²olga.lungina@gmail.com, ³melissapavlovska@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Stress ir dabiska ķermeņa reakcija uz pārmaiņām vai izaicinājumiem. Tas ietekmē cilvēka psiholoģisko un fizisko veselību. Ikviens laiku pa laikam piedzīvo stresu. No tā nevar izvairīties. Taču stresa pārvaldības metodes var palīdzēt ar to tikt galā. Ilgstošs stress var negatīvi ietekmēt koncentrēšanās spējas, miega kvalitāti, darba produktivitāti un vispārējo dzīves kvalitāti (Cleveland Clinic, 2024). Līdz ar to pieaug nepieciešamība pēc vienkāršiem, pieejamiem un ikdienā izmantojamiem stresa mazināšanas risinājumiem. Viena no metodēm ir radošas aktivitātes, tostarp krāsošana. Krāsošana ir veselīgs veids, kā mazināt stresu. Tā nomierina smadzenes un palīdz ķermenim atpūsties. Spēj uzlabot miegu un mazināt nogurumu, vienlaikus arī mazinot ķermeņa sāpes, sirdsdarbības ātrumu, kā arī depresijas un trauksmes sajūtas (Bobby, 2022).

Pētījuma mērķis: Izvērtēt stresu ietekmējošos faktorus, analizējot krāsošanas aktivitāšu potenciālu stresa mazināšanā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas šādas datu ieguves metodes kā anketēšana un sekundāro datu analīze. Un kā datu apstrādes metodes tika izmantota grafiskā analīze un aprakstošā statistika.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka lielākā daļa respondentu ikdienā piedzīvo paaugstinātu stresa līmeni, ko visbiežāk ietekmē darba vai mācību slodze, laika trūkums un emocionāla pārslodze. Tika konstatēts, ka stress negatīvi ietekmē koncentrēšanās spējas, miega kvalitāti un vispārējo pašsajūtu. Analizējot respondentu viedokli par stresa mazināšanas metodēm, secināts, ka radošas aktivitātes tiek vērtētas kā efektīvs un pieejams veids spriedzes mazināšanai. Īpaši krāsošanas aktivitātes tika atzītas par nomierinošām, palīdzot novērst domas no ikdienas problēmām un veicinot relaksāciju. Kopumā iegūtie dati apstiprina, ka krāsošana var tikt uzskatīta par vienkāršu, praktisku un potenciāli efektīvu stresa mazināšanas līdzekli, ko iespējams integrēt ikdienas rutīnā.

Atslēgas vārdi: stresa faktori; krāsošana; veselība; risinājumi

Kristiana Jansone-Patmalniece¹, Anna Grigorjeva². PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA ANALĪZE ADITĪVĀS APAVU RAŽOŠANAS NOZAREI LATVIJĀ.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Mārketings”

E-pasti: ¹jansonepatmalniecekristiana@gmail.com, ²anna.stroza@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: 3D printēto apavu tirgus pašlaik gan Eiropā, gan pārējā pasaulē piedzīvo strauju izaugsmi, ko veicina tehnoloģiskie sasniegumi un patērētāju nepieciešamība pēc ilgtspējīgiem un personalizētiem risinājumiem. (Grand View Research, 2026) Globālais adatīvi ražoto apavu tirgus 2023. gadā tika novērtēts aptuveni 1,64 miljardu ASV dolāru vērtībā un tiek prognozēts, ka līdz 2030. gadam tas sasniegs 5,38 miljardus ASV dolārus, pieaugot vidēji par 18,6 % gadā. (Grand View Research, 2026), (3D-Printed Footwear Market - Global Forecast 2026-2032, 2026), kas norāda uz nozares potenciālu attīstībai arī Latvijā. Nozīmīga loma 3D printēto apavu izvēlē ir patērētāju ieradumu maiņā. Personalizācija kļuvusi par būtisku faktoru apavu izvēlē, īpaši Z paaudzes un Mileniāļu vidū (Cui TC, 2024), kas rada potenciālu 3D printētu apavu izaugsmei arī Latvijā. Arī Finanšu Ministrijas prognozes, kas vēsta, ka 2026. gadā privātajam patēriņam būs būtiska nozīme Latvijas ekonomiskajai attīstībai (Finanšu ministrija, 2025) norāda uz to, ka inovatīvu produktu ienākšanai tirgū varētu būt labvēlīga vide.

Pētījuma mērķis: Izpētīt 3D printēto apavu pieprasījuma un piedāvājuma aktualitātes Latvijas tirgū, balstoties uz Eiropas attīstības tendencēm, ekonomiskajiem, tehnoloģiskajiem faktoriem un patērētāju uzvedību tirgū.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiks izmantota sekundāro datu analīze, zinātniskās literatūras un informatīvo ziņojumu analīze, kā arī statistikas datu interpretācija Latvijā un pasaulē par tirgus tendencēm un makroekonomisko situāciju, lai analizētu 3D printēto apavu pieprasījumu un piedāvājumu, un to konkurētspēju. Pētījuma gaitā tiks veikta patērētāju aptauja, lai novērtētu to attieksmi pret 3D printētu apavu izvēli un inovatīvu ražošanas risinājumu pieņemamību. Iegūto rezultātu uzskatāmai interpretācijai tiks pielietota grafiskā metode, savukārt patērētāju viedokļa novērtēšanai tiks izmantota Likerta skala.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika identificēti galvenie adatīvi ražoto apavu konkurētspējas faktori tirdzniecībā Latvijā: patērētāju interese inovatīvu un personalizētu apavu iegādē, produkta ilgtspējīgums, kā arī ražošanas procesa izdevīgums. Analīzes rezultātā pierādīts, ka 3D printētie apavi ne tikai ir ilgtspējīgs risinājums apavu ražošanai, bet arī tā potenciāls Latvijas tirgū. Sekundāro datu un Likerta skalas rezultāti liecina par pozitīvu patērētāju attieksmi pret inovatīviem ražošanas risinājumiem, vienlaikus uzsverot cenu un izturības nozīmi kā būtiskus konkurētspējīgu risinājumu apavu tirgū noteiktos nišas segmentos.

Atslēgas vārdi: 3D printēti apavi, aditīvā ražošana, personalizācija, ilgtspējība, patērētāju uzvedība, inovācijas, apavu tirgus

Laine Bernāne¹, Anna Sotņikova², Sindija Linde³. SIEVIEŠU FITNESAS STUDIJAS PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS RĪGĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Mārketings"

E-pasti: ¹laine.bernane@gmail.com, ²anna.sotnikova02@gmail.com, ³lindesindija@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta veselīgam dzīvesveidam un regulārām fiziskajām aktivitātēm, tomēr Latvijā iedzīvotāju fiziskā aktivitāte joprojām ir salīdzinoši zema. Pētījumi liecina, ka tikai neliela daļa Latvijas iedzīvotāju regulāri apmeklē fitnesa klubus, kas norāda uz nepieciešamību attīstīt pieejamus un motivējošus sporta pakalpojumus. Vienlaikus daļa sieviešu tradicionālajās sporta zālēs var justies neērti vai nedroši, jo treniņi notiek kopā ar vīriešiem, kas var samazināt motivāciju regulāri sportot. Tādēļ pieaug pieprasījums pēc specializētām fitnesa studijām, kas paredzētas tikai sievietēm un nodrošina komfortablu, drošu un atbalstošu vidi fiziskajām aktivitātēm. Šāda pieeja var veicināt sieviešu iesaisti sportā un vienlaikus radīt jaunas uzņēmējdarbības iespējas fitnesa pakalpojumu tirgū Rīgā. (Lemon Gym, 2023)

Pētījuma mērķis: Novērtēt pieprasījumu pēc sievietēm paredzētas fitnesa studijas Rīgā.

Pētījuma metodes: Sekundāro datu analīze, grafiskā analīze, statistikas metode un aptauja.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izstrādāta sievietēm paredzētas fitnesa studijas biznesa koncepcija, noteikta potenciālā mērķauditorija un novērtēts pieprasījums pēc šāda pakalpojuma Rīgā. Sagatavots arī sākotnējais pamatojums projekta īstenošanas iespējām un tā konkurētspējai fitnesa pakalpojumu tirgū.

Atslēgas vārdi: fitnesa studija; labsajūta; veselīgs dzīvesveids; sievietes; uzņēmējdarbība

Laura Āboliņa¹, Glorija Beķere². SABIEDRISKĀS ĒDINĀŠANAS NOZARES KONKURĒTSPĒJAS FAKTORI LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Mārketingus”

E-pasti: ¹laura.abolina05@gmail.com, ²glorija.bekere@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sabiedriskās ēdināšanas nozare ir nozīmīga ekonomikas daļa, kas nodrošina būtisku nodarbinātības īpatsvaru Eiropas Savienībā (Eurostat, 2022). 2022. gadā ES viesmīlības un ēdināšanas sektorā darbojās vairāk nekā 1,5 miljoni uzņēmumu, nodarbinot ap 10 miljoniem cilvēku (Eurostat, 2022). Latvijā ēdināšanas uzņēmumu apgrozījums 2023. gadā pārsniedza 1 miljardu eiro, un nozare saskārās ar darbaspēka un izmaksu pieauguma problēmām (Centrālās statistikas pārvalde, 2024). Pētījumi rāda, ka digitalizācija un inovācijas būtiski uzlabo viesmīlības sektora konkurētspēju (OECD, 2024).

Pētījuma mērķis: Identificēt sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu konkurētspējas faktorus Latvijā.

Pētījuma metodes: zinātniskās literatūras un grāmatu analīze, statistikas datu bāzu datu analīze, anketēšana, aprakstošā statistika, grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā konstatēts, ka nozīmīgākie konkurētspējas faktori ir pakalpojumu kvalitāte, cenu politika, digitalizācijas risinājumi un darbinieku kvalifikācija. Uzņēmumi, kas izmanto tiešsaistes rezervācijas sistēmas un sociālo mediju mārketingu, spēj palielināt klientu lojalitāti un apgrozījumu.

Atslēgas vārdi: sabiedriskā ēdināšana; konkurētspēja; digitalizācija, pakalpojumu kvalitāte; sabiedriskā ēdināšana Latvijā

Liza Elizabete Verbicka¹, Mareks Dzenis². KAS IR SOCIĀLO MEDIJU MĀRKETINGA PAKALPOJUMU MĒRĶAUDITORIJA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Mārketings"

E-pasti: ¹verbickaliza5@gmail.com, ²mareksdzenis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Goldman Sachs (2023) ziņojumā norādīja, ka "satura veidotāju ekonomikā" (Creator Economy) individuālajiem profesionāļiem un mazajiem uzņēmējiem arvien svarīgāk ir nodrošināt kvalitatīvu saturu. Viņi prognozē, ka "Creator Economy" tirgus vērtība līdz 2027. gadam sasniegs 480\$ miljardus. Viņu ziņojumā ir teikts, ka individuālie profesionāļi tagad darbojas kā mazie uzņēmumi. Tomēr, šo cilvēku segments, bieži saskaras ar "satura izdegšanas" (creative burnout) problēmu, jo nepieciešamība pēc nepārtrauktas digitālās klātbūtnes patērē līdz pat 44% no darba nedēļas laika kā uz to norāda Adobe State of Creativity Report (2026), veicot atkārtotus, tehniskus uzdevumus (montāža, formatēšana, publicēšana), nevis nodarbojas ar savu pamatdarbu. DataReportal (2024) dati rāda uz to, ka 94,3% interneta lietotāju izmantoja vismaz vienu sociālo mediju pēdējā mēnesī šo datu vākšanas laikā, kas nozīmē, ka šīs ir būtisks veids sasniegt klientus. Pētījumi liecina, ka 62% satura veidotāju regulāri izjūt izdegšanu (Inc., 2025), savukārt aģentūru augstās izmaksas padara profesionālu atbalstu šim segmentam nepieejamu (SocialRails, 2026).

Pētījuma mērķis: Noteikt, kuri personīgā zīmola attīstības posmi vai nozaru segmenti ir visvairāk ieinteresēti šādu pakalpojumu izmantošanā un izstrādāt sociālo mediju mārketinga pakalpojumu piedāvājumus (Basic, Standard, Premium) individuālajiem profesionāļiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota sekundāro datu analīze, anketa, tirgus un konkurentu piedāvājumu salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izstrādāts (Basic, Standard, Premium) sociālo mediju mārketinga pakalpojumu piedāvājums, kas definē pakalpojumu atbilstību individuālo speciālistu vērtībām un finansiālajām iespējām. Tika secināts, ka vislielākā interese par pakalpojumu ir speciālistiem ar ierobežotu laiku, kuriem nepieciešams pielāgojams atbalsts, lai nodrošinātu profesionālu un regulāru komunikāciju sociālajos medijos bez personīgās izdegšanas riska.

Atslēgas vārdi: pakalpojumi; pētījums; saturs; sociālie mediji

Sofija Andersone¹, Vlass Šiškovs², Ralfs Miks Ziemelis³. ĒŠANAS PARADUMU IZMAIŅAS CEĻOŠANAS LAIKĀ UN TO IETEKME UZ VESELĪBU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Mārketingas”

E-pasti: ¹asofija@gmail.com, ²vlas00929@gmail.com, ³ralfsmiksziemelis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās daudziem ceļošana ir kļuvusi par neatņemamu dzīves sastāvdaļu. Pieaugot ceļošanas popularitātei arvien biežāk tiek uzdots jautājums, par tās ietekmi uz veselību un ēšanas paradumiem. Lielākā daļa cilvēku ikdienā mājās pieturās pie puslīdz vienādas diētas un produktiem, taču ceļojumos rodas vēlme izmēģināt kaut ko jaunu, kā arī mazāk uzmanība tiek pievērsta ēdiena sastāvam un kvalitātei. Pētījumi liecina, ka biežiem ceļotājiem ir lielāks aptaukošanās un paaugstināta asinsspiediena risks. (Natural Foods Plus, 2024) Šo veselības risku pieaugumu var skaidrot ar izmaiņām ēšanas paradumos ceļojumu laikā, tostarp biežāku augstas kaloritātes un cukuru bagātu produktu patēriņu, kā arī neregulārām ēdienreizēm. Apskatot datus var novērot, ka cilvēku ēšanas paradumi ceļojuma laikā mainās, līdz pat 40% - vairāk uzturā tiek uzņemtas jūras veltes, ogas un augļi, kā arī dažādi deserti un saldumi, kas bieži ievērojami atšķiras no ikdienas uztura mājās (Local food and changes in tourist eating habits in a sun-and-sea destination: a segmentation approach, 2020) Tai skaitā, ceļojumu laikā tiek samazināta fiziskā aktivitāte vai, tieši pretēji, tā kļūst neregulāra vai nesabalansēta, kas var negatīvi ietekmēt organisma vielmaiņu.

Pētījuma mērķis: Izpētīt, kā ceļošanas laikā mainās cilvēku ēšanas paradumi un kā šīs izmaiņas ietekmē ceļotāju veselības stāvokli un pašsajūtu.

Pētījuma metodes: Sekundāro datu izpēte un to analīze, anketēšana, grafiskā analīze

Sasniegtie rezultāti: Balstoties uz sekundāro datu analīzi, aptaujām un grafisko analīzi, pētījums identificē respondentu galvenās ēšanas paradumu izmaiņas ceļošanas laikā un to saistību ar labsajūtu pēc ceļošanas. Tiek izvirzītas rekomendācijas ēšanas paradumu uzlabošanai vai nostabilizēšanai.

Atslēgas vārdi: ceļošana, ēšanas paradumi, veselība, uzturs, dzīvesveids

Katrīna Baļuka¹, Mareks Reins², Ance Spolīte³.INFLUENCERU LOMA ILGTSPĒJĪGU PRODUKTU POPULARIZĒŠANĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Mārketingus"

E-pasti: ¹katrina.baluka@gmail.com, ²mareksreins625@gmail.com, ³ancespolite05@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Iepriekšējie pētījumi pierāda, ka sociālo mediju influenceri būtiski ietekmē jauniešu pirkuma nodomu un zīmola uztveri, īpaši uzsverot uzticamības un autentiskuma nozīmi (Ahmad u.c., 2019). Tomēr, pieaugot sabiedrības interesei par ilgtspējīgu patēriņu, joprojām nepieciešams padziļināti izpētīt influenceru lomu tieši ilgtspējīgu produktu popularizēšanā. Pētījumi apliecina, ka sociālo mediju influenceri būtiski ietekmē patērētāju ilgtspējīgas uzvedības nodomu, īpaši uzsverot uzticamības un autentiskuma nozīmi. (Berne-Manero & Marzo-Navarro, 2020)

Pētījuma mērķis: Izpētīt influenceru lomu un ietekmi ilgtspējīgu produktu popularizēšanā, noskaidrojot, kā influenceru komunikācija ietekmē patērētāju uztveri, uzticēšanos un pirkuma nodomu.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota sekundāro datu analīze par digitālo mārketingu, ilgtspējīgu patēriņu un influenceru mārketingu, kā arī veikta kvantitatīvā pētījuma metode - aptauja, lai noskaidrotu patērētāju attieksmi pret influenceru veidotu saturu par ilgtspējīgiem produktiem. Datu analīzē izmantotas aprakstošās statistikas metodes un rezultātu salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka influenceri būtiski ietekmē patērētāju informētību un attieksmi pret ilgtspējīgiem produktiem. Tika konstatēts, ka uzticamība, autentiskums un influenceru personīgā pieredze ar produktu ir galvenie faktori, kas veicina pozitīvu pirkuma nodomu. Vienlaikus tika secināts, ka pārlietu komerciāls saturs var mazināt auditorijas uzticēšanos. Pētījums apliecina, ka pareizi izvēlēta influenceru sadarbības stratēģija var būt efektīvs instruments ilgtspējīgu produktu popularizēšanā.

Atslēgas vārdi: influenceri; ilgtspējīgi produkti; digitālais mārketingus; patērētāju uzvedība; sociālie tīkli

EKA VADĪBAS ZINĪBAS

Agnese Rajevska¹, Laura Kristīne Anšance². DARBINIEKU APMĀCĪBU IZMAKSU UN LIETDERĪBAS NOVĒRTĒJUMS UZŅĒMUMĀ X

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: ^{1,2} rajevskaagnese@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. V.Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Darbinieku apmācības ir stratēģisks ieguldījums nākotnē, kas ļauj uzņēmumam augt, pielāgoties pārmaiņām un saglabāt konkurētspēju. Darbinieki ir viens no svarīgākajiem uzņēmuma resursiem, kas palīdz uzņēmumam sasniegt augstākus rezultātus un būt konkurētspējīgiem. Vairums uzņēmumu saviem darbiniekiem nodrošina gan iekšējās, gan ārējās apmācības, lai uzlabotu darbinieku profesionālās prasmes un nodrošinātu kvalitatīvu darba pienākumu izpildi. Lai gan darbinieku apmācības ir ļoti būtisks aspekts, jāņem vērā arī tas, ka apmācību nodrošināšana ir papildus izmaksu slogs uzņēmumiem. Darbinieku attīstība un jēgpilns darbs kļūst par izšķirošiem faktoriem mūsdienu darba tirgū. Gandrīz 70% darbinieku Latvijā šogad ir piedalījušies apmācībās, un puse atzīst, ka viņu darbs ir interesants un jēgpilns - tomēr tas ne vienmēr nozīmē lojalitāti (Alma Career Latvia, 2025). Apmācību iespējas un to nodrošināšana ir tikai viens no faktoriem, kas mūsdienās var noturēt darbinieku uzņēmumā. Tomēr jāatzīst, ka vairumā tiek runāts par darbinieka attīstību, savukārt aizmirsts par uzņēmuma izmaksām un ieguldījumu, kā arī ieguvumiem vai zaudējumiem pēc apmācību organizēšanas. Tāpēc uzņēmumiem ir būtiski analizēt darbinieku apmācību izmaksas un novērtēt to lietderību, lai varētu pieņemt pamatotus lēmumus par turpmākajiem ieguldījumiem.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot darbinieku viedokli par uzņēmuma X organizētajām apmācībām un to lietderību ikdienas darba pienākumu izpildē.

Pētījuma metodes:

- Datu ieguves metode: anketēšana.
- Datu apstrādes metodes: grafiskā analīze; aprakstošā statistikas metode.

Sasniegtie rezultāti: Izvērtēta darbinieku apmācību izmaksu un norises ietekme uz darba izpildi un efektivitāti uzņēmumā X, balstoties uz darbinieku aptaujas rezultātiem, kā arī novērtēta apmācību kvalitāte un iegūto zināšanu praktiskā pielietošana.

Atslēgas vārdi: darbinieku apmācības; apmācību izmaksas; apmācību lietderība; apmācības; darba efektivitāte

Alīna Rutkovska. DOKUMENTU PĀRVALDĪBAS BŪTĪBA OGRES REĢIONA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU IKDIENAS DARBĪBĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadību zinības"

E-pasts: rutkovska.alina@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.iur. Natalja Verina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Veikt izpratni par nozīmīgumu dokumentu pārvaldībā un tās organizētību Ogres reģiona izglītības iestādēs.

Pētījuma mērķis: - Izvērtēt un noskaidrot cik svarīga ir dokumentu pārvaldības - lietvedības funkciju nepieciešamība izglītības iestādē, un kā tas uzlabo mācību vidi kopumā.

Pētījuma metodes: - Literatūras apkasts, kur izanalizēta un apkopota informācija par dokumentu pārvaldības jēdzienu un būtību. Pētījuma daļā darba autore raksturo apkopoto anketēšanas rezultātu nelielo kopumu, lai noskaidrotu, dokumentu pārvaldības lietveža amata pienākumu veicēja viedokli par darba apjomu attiecīgajā mācību iestādē, darba specifiskajām iezīmēm, un to kāda ir personīgā pieredze ir šajā darbības sfērā. Lai analizētu aptaujas rezultātus, darba autore izmantoja literatūras analīzi un grafiskās analīzes metodi no iegūtajiem anketēšanas rezultātiem.

Sasniegtie rezultāti: Darba autore, sasniedza izvirzīto darba mērķi, noskaidrojot dokumentu pārvaldības būtību Ogres reģiona izglītības iestāžu darbā. Darbs ar dokumentiem ir svarīgs un ļoti apjomīgs izglītības iestādē, jo saskare ne tikai ar personāla dokumentiem, bet arī ar izglītojamo datu apstrādi. Parasti noslogotākais periods ir pirms skolas sākšanās, lai sakārtotu un savadītu nepieciešamo informāciju ne tikai digitāli pieejamajos dokumentos, bet arī dokumentējot izglītības iestādes lietu mapēs. Mācību vide ir sakārtota, ja dokumenti ir sakārtoti un pārredzami ne tikai lietu mapēs, bet arī digitāli. Pateicoties dokumentu pārvaldības sistēmai un to atbildīgajiem darbiniekiem mācību process gan pedagogiem, gan izglītojamajiem un viņu vecākiem ir saprotamāks.

Atslēgas vārdi: izglītība; dokumentu pārvaldība

Andželika Haselbauma-Aselbauma. GALDA SPĒĻU KONKURĒTSPĒJA LATVIJAS TIRGŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: andzelikahaselbauma@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec.Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Galda spēlēm ir nozīmīga loma gan izklaides, gan izglītības jomās. Par spīti tam, ka digitālās tehnoloģijas šobrīd ir daudz aktuālākas izklaides tirgū, arvien vairāk cilvēku meklē alternatīvus un kvalitatīvus brīvā laika pavadīšanas veidus. Viena no iespējām iegūt šādu izklaides pieredzi ir galda spēles. Tāpat, galda spēles ir veids, kā attīstīt dažādas prasmes – loģisko domāšanu, plānošanas un sadarbības prasmes. Iepriekš minētie iemesli galda spēlēm rada papildu pievienoto vērtību un veido daudz plašākas pielietojuma iespējas, jo tās var tikt izmantotas ne tikai izklaidei ģimenes un draugu lokā, bet arī mācību procesā izglītības iestādēs. 2026. gadā veiktais pētījums liecina, ka galda spēļu industrija Eiropā piedzīvo izaugsmi un tiek prognozēts pieaugums līdz par 2034. gadam. (Market Data Forecast, 2026) Latvijā vadošais šī segmenta uzņēmums ir “Brain Games”, kas nodrošina, starptautiski izplatītu galda spēļu pieejamību, gan veido oriģinālas spēles. Tādējādi tiek sekmēta konkurence un veicināta kvalitātes uzlabošanās un inovatīvu ideju ieviešana šajā nozarē.

Pētījuma mērķis: izvērtēt galda spēļu konkurētspēju Latvijā.

Pētījuma metodes: kvalitatīvā informācijas avotu (literatūras, interneta resursu un publikāciju) analīze, anketēšana, grafiskā analīze un secinošā statistika.

Sasniegtie rezultāti: veikta galda spēļu konkurētspējas analīze Latvijas tirgū, ņemot vērā patērētāju uzvedību un tirgus attīstības tendences. Balstoties uz informācijas avotu analīzi un anketēšanas rezultātiem, tika apkopoti secinājumi un izstrādāti priekšlikumi galda spēļu nozares konkurētspējas attīstībai Latvijā.

Atslēgas vārdi: galda spēles; konkurētspēja; Latvija

Anita Martinsons¹, Vineta Krūmiņa-Drinka². MĀJPUTNU BIOLOĢISKĀS PRODUKCIJAS RAŽOŠANAS PIEPRASĪJUMS UN ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹magnola@inbox.lv, ²vinetakrumina@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Lauksaimniecība ir viena no nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm Latvijā un arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta videi draudzīgai un ilgtspējīgai pārtikas ražošanai. Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienībā pieaug pieprasījums pēc bioloģiski sertificētas pārtikas, tostarp bioloģiskās māļputnu produkcijas. Patērētāji arvien biežāk izvēlas produktus, kuru ražošanā tiek ievērotas dzīvnieku labturības prasības, samazināta ķīmisko vielu izmantošana un nodrošināta augstāka pārtikas kvalitāte. Šīs tendences veicina bioloģiskās lauksaimniecības attīstību gan Eiropā, gan Latvijā.

Eiropas Komisijas publicētā informācija liecina, ka bioloģiskās lauksaimniecības attīstība ir viena no Eiropas Savienības prioritātēm, un līdz 2030. gadam plānots būtiski palielināt bioloģiski apsaimniekotās lauksaimniecības zemes īpatsvaru. Savukārt pētījumos par bioloģisko putnkopību norādīts, ka pieprasījums pēc bioloģiskās māļputnu produkcijas turpina pieaugt, jo patērētāji arvien vairāk izvēlas veselīgus un ilgtspējīgi ražotus pārtikas produktus.

Vienlaikus Latvijā bioloģiskās māļputnu audzēšanas nozare joprojām ir salīdzinoši maz attīstīta, īpaši bioloģisko tītaru audzēšanas segmentā, tādēļ pastāv iespējas jaunu uzņēmumu attīstībai un vietējās produkcijas piedāvājuma palielināšanai. Bioloģisko māļputnu produkcijas ražošanas attīstību Latvijā ietekmē vairāki faktori – pieaugošais pieprasījums pēc vietējās bioloģiskās produkcijas, Eiropas Savienības un valsts atbalsta programmas, kā arī sabiedrības interese par veselīgu dzīvesveidu. Vienlaikus nozari ierobežo augstās ražošanas izmaksas, stingrās bioloģiskās sertifikācijas prasības un salīdzinoši nelielais vietējo ražotāju skaits.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izpētīt bioloģiskās māļputnu produkcijas ražošanas pieprasījumu un attīstības iespējas Latvijā, analizējot nozares attīstības tendences, tirgus situāciju un bioloģiskās putnkopības perspektīvas.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota vispārzinātniskās literatūras un normatīvo aktu analīze, statistikas datu apstrāde un salīdzināšana. Lai izvērtētu bioloģiskās produkcijas attīstības tendences un pieprasījuma dinamiku, izmantotast kvantitatīvas metodes un veikta datu grupēšana, un grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā iegūta informācija par bioloģiskās māļputnu produkcijas ražošanas situāciju Latvijā un tās attīstības iespējām, kā arī noteikti pastāvoši ierobežojumi un problēmas nozares attīstībai.

Atslēgas vārdi: bioloģiskā lauksaimniecība; māļputnu audzēšana; bioloģiskā putnkopība; BIO produkcija; BIO

Anna Budeviča¹, Iveta Sīle-Seile². DZIMTU PĒTNIECĪBAS PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVAJUMA ANALĪZE LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹anna.smite92@gmail.com, ²lavrin@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Ģenealoģija pēdējos gados piedzīvo ievērojamu attīstību gan pasaulē, gan Latvijā. Pieaugošā sabiedrības interese par savu izcelsmi, ģimenes vēsturi un kultūras identitāti veicina pieprasījumu pēc informācijas par dzimtas saknēm. Šo procesu būtiski ietekmē arī globalizācija, migrācijas procesi un digitālo tehnoloģiju attīstība, kas padara vēsturiskos datus arvien pieejamākus plašākai sabiedrībai.

Kā norāda nozares speciālisti - digitalizācijas attīstība, arhīva materiālu pieejamība un dažādu tiešsaistes platformu izveide un attīstība veicina dzimtu pētniecības pakalpojuma attīstību. Tomēr, neskatoties uz pieaugošo interesi un tirgus attīstību, pētījumi par dzimtu pētniecības nozari Latvijā ir ierobežoti.

Nemot vērā iepriekš minēto, pētījums par dzimtu pētniecības pakalpojuma pieprasījuma un piedāvājuma analīzi Latvijā ir aktuāls, jo tas ļauj izprast nozares attīstības tendences, identificēt galvenos faktorus, kas ietekmē pakalpojuma pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru, kā arī sniegt ieteikumus nozares turpmākai attīstībai.

Pētījuma mērķis: Analizēt dzimtu pētniecības pieprasījumu un piedāvājumu Latvijā, izvērtējot to savstarpējo atbilstību un identificējot galvenos ietekmējošos faktorus.

Pētījuma metodes: Pētījuma ietvaros izmantotas divas datu vākšanas metodes- kvalitatīvā datu ieguves metode, kuras laikā veiktas strukturētas intervijas ar 3 dzimtu pētniecības speciālistiem, kā arī izmantota kvantitatīvā datu ieguves metode-aptauja. Datu apstrādei izmantota statistiskā datu analīze un salīdzinošā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Noskaidroti potenciālo klientu uzskati par dzimtas pētniecības pakalpojuma izmaksām, viņu maksātspēja, veikta reālo cenu izpēte un iegūto datu salīdzināšana. Analizēti galvenie faktori, kas ietekmē dzimtas pētniecības pakalpojuma attīstību Latvijā un sniegti secinājumi.

Atslēgas vārdi: dzimta; dzimtas izpēte; senči; ģenealoģija; Latvija

Anna Isupova. BIZNESA PLĀNOŠANA NOZĪME UZŅĒMUMA “AIRBALTIC” ATTĪSTĪBĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: anjaisupova@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Aviācijas nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām un strauji mainīgākajām nozarēm, kur uzņēmumu attīstība ir cieši saistīta ar efektīvu biznesa plānošanu un stratēģisko vadību. Mūsdienu ekonomiskajos apstākļos biznesa plānošana kalpo kā būtisks instruments, kas nodrošina uzņēmuma spēju prognozēt pieprasījumu, optimāli sadalīt resursus un pielāgoties tirgus svārstībām. Saskaņā ar Starptautiskā gaisa transporta asociācija datiem pasažieru pieprasījums 2024. gadā pasaulē pieauga par 10,4 %, savukārt kopējais apjoms sasniedza 99 % no pirms-pandēmijas līmeņa, kas liecina par nozares stabilu atkopšanos un turpmāku izaugsmi. (Iata, 2025) Vienlaikus Eiropas Savienības statistikas birojs dati rāda, ka 2024. gadā Eiropas Savienības lidostās apkalpoto pasažieru skaits pārsniedza 1,1 miljardu, kas ir pieaugums par 8,3 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, tādējādi būtiski palielinot konkurences līmeni aviācijas tirgū. (Eurostat, 2024). Latvijas nacionālā aviokompānija airBaltic 2024. gadā pārvadāja vairāk nekā 5 miljonus pasažieru, kas ir pieaugums par aptuveni 13 % salīdzinājumā ar 2023. gadu, savukārt 2023. gadā pasažieru skaits pieauga par 36%, sasniedzot 4,5 miljonus. Šāda izaugsmes dinamika norāda uz mērķtiecīgas un sistemātiskas plānošanas nozīmi uzņēmuma darbībā. (Lsm.lv, 2024) Zinātniskajā literatūrā tiek uzsvērts, ka efektīva biznesa plānošana veicina uzņēmuma konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību. (OECD, 2024). Tādējādi aktuāli ir analizēt biznesa plānošanas nozīmi uzņēmuma “airBaltic” attīstībā.

Pētījuma mērķis: Noteikt biznesa plānošanas nozīmi uzņēmuma “airBaltic” attīstībā.

Pētījuma metodes: Sekundāro datu analīze, literatūras analīze, aprakstošā statistika, salīdzinošā analīze.
Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika noskaidrota biznesa plānošanas loma uzņēmuma attīstības nodrošināšanā, identificēti galvenie faktori, kas ietekmē uzņēmuma izaugsmi aviācijas nozarē, kā arī izvērtēta plānošanas procesu ietekme uz uzņēmuma konkurētspēju. Tika secināts, ka sistemātiska un mērķtiecīga biznesa plānošana ir būtisks priekšnosacījums stabilai uzņēmuma attīstībai un efektīvai darbībai mainīgajos tirgus apstākļos.

Atslēgas vārdi: biznesa plānošana; uzņēmuma attīstība; airBaltic; aviācijas nozare; konkurētspēja

Arturs Drīņins. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS PILNVEIDOŠANAS IESPĒJAS PRIVĀTĀ VALODU SKOLĀ ĶĪNĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: arturs.drinins@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.iur. Natalja Verina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Darbinieku motivācija ir viens no būtiskākajiem faktoriem organizācijas efektīvai darbībai un konkurētspējas nodrošināšanai. Izglītības nozarē, īpaši privātajās valodu skolās, motivēti un profesionāli darbinieki būtiski ietekmē mācību kvalitāti, klientu apmierinātību un organizācijas reputāciju. Pieaugošā konkurence izglītības sektorā un darbinieku rotācijas problēmas nosaka nepieciešamību pilnveidot motivācijas sistēmas un darba vidi. Tāpēc ir svarīgi analizēt faktorus, kas ietekmē darbinieku motivāciju, un noteikt iespējas tās uzlabošanai.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt darbinieku motivācijas sistēmu privātā valodu skolā Ķīnā un izstrādāt priekšlikumus tās pilnveidošanai.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādes gaitā tika izmantota zinātniskās literatūras un teorētisko avotu analīze, dokumentu analīze, kā arī uzņēmuma darbinieku anketēšana. Iegūtie dati tika apkopoti, analizēti un interpretēti, izmantojot kvantitatīvās datu analīzes metodes un grafisko datu attēlošanu.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka būtiskākie darbinieku motivācijas faktori ir konkurētspējīgs atalgojums, vadības atbalsts, profesionālās attīstības iespējas un pozitīva darba vide. Tika konstatēts, ka darbinieku motivācija atšķiras atkarībā no darba stāža un profesionālajām vajadzībām. Pētījuma gaitā identificētas galvenās motivācijas problēmas un izstrādāti priekšlikumi motivācijas sistēmas pilnveidošanai, tostarp komunikācijas uzlabošanai, profesionālās attīstības veicināšanai un darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanai.

Atslēgas vārdi: darbinieku motivācija; motivācijas sistēma; valodu skola; darba vide; Ķīna

Zanda Zuša. BIŠKOPĪBAS NOZARES ANALĪZE LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: zandarafaila@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Biškopība pie mums pastāv jau gadsimtiem, taču pēdējā laikā nozarei ir klājies visai sarežģīti. Cenas krītas, jo tirgū ienāk lētais imports no Ķīnas un Ukrainas. Vēl skaudrāku situāciju padara tas, ka gandrīz puse no importētā medus nebija dabīgs, kā atklājās ES pētījumā. Kopumā Latvijā ir vairāk nekā 2400 biškopju, un daudzi no viņiem dzīvo laukos, kur citu ienākumu vienkārši nav. Tā nu gribējās izpētīt, kāda situācija valda biškopības nozarē.

Pētījuma mērķis: novērtēt biškopības nozares attīstības iespējas Latvijā.

Pētījuma metodes: datu vākšanā izmantota literatūras un dokumentu analīze, sekundārie dati un ekspertu intervijas. Datu apstrādē pielietota aprakstošā statistika un interviju transkripcija.

Sasniegtie rezultāti: Izrādījās, ka importa medus cena (1,40-1,80 EUR/kg) ir daudz zemāka nekā mūsu biškopju medus pašizmaksa (3,00-4,00 EUR/kg). Sanāk tā, ka vairumtirdzniecībā konkurēt vienkārši nav iespējams. Taču parādījās arī iespējas - tiešā pārdošana, abonementi un godīgs stāsts par to, no kurienes medus nāk. Šīs iespējas var palīdzēt atrast savu pircēju.

Atslēgas vārdi: biškopība; medus tirgus; tiešā tirdzniecība; Latvija

Dace Bite¹, Danila Petrikins², Elvis Kaķis³, Žanete Viese⁴. JAUNIEŠU IEKĻAUŠANĀS DARBA TIRGŪ LATVIJĀ: ŠĶĒRŠĻI UN IESPĒJAMIE RISINĀJUMI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹dacee.bite@gmail.com, ²danila.petrikin@inbox.lv ³kakis.elvis@gmail.com, ⁴viese384zanete@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec., Ilona Lejniece, Mg.iur., Mg.oec Elvis Dibaņins

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Jauniešu nodarbinātība Latvijā ir nozīmīgs sociālekonomisks jautājums, jo sekmīga iekļaušanās darba tirgū ietekmē jauniešu finansiālo patstāvību, karjeras attīstību un motivāciju palikt Latvijā. Neskatoties uz izglītības iespējām un dažādām atbalsta programmām, jaunieši vecumā no 18 līdz 25 gadiem bieži saskaras ar grūtībām atrast pirmo darba vietu vai ilgstoši tajā noturēties. Viens no būtiskākajiem šķēršļiem ir darba devēju prasība pēc iepriekšējas pieredzes, kas jauniešiem darba gaitu sākumposmā bieži nav pieejama.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot un analizēt biežāk sastopamos šķēršļus jauniešu iekļaušanās procesā darba tirgū un izstrādāt priekšlikumus šo šķēršļu mazināšanai.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota kombinēta pētniecības pieeja. Teorētiskās bāzes izveidei veikta zinātniskās literatūras, publiski pieejamo statistikas datu un ar jauniešu nodarbinātību saistīto politikas plānošanas dokumentu analīze, īpašu uzmanību pievēršot 18 līdz 25 gadu vecumam. Empīriskos datu ieguvei izmantota anketēšana, lai noskaidrotu jauniešu pieredzi un viedokli par šķēršļiem darba meklēšanas procesā un iekļaušanos darba tirgū. Iegūtie dati apkopoti un analizēti, izmantojot aprakstošās statistikas un kvalitatīvās interpretācijas elementus.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti norāda, ka būtiskākie šķēršļi jauniešu iekļaušanai darba tirgū ir iepriekšējās darba pieredzes trūkums, nepietiekami attīstītas praktiskās iemaņas, sociālo prasmju nepietiekamība un darba devēju augstās prasības sākuma līmeņa amatiem. Konstatēts, ka šie faktori var kavēt jauniešu profesionālās karjeras uzsākšanu, finansiālās patstāvības iegūšanu un ilgtermiņa motivāciju palikt Latvijas darba tirgū. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, izstrādāti priekšlikumi jauniešu nodarbinātības veicināšanai: nodokļu atvieglojumu piemērošana darba devējiem, kas nodarbina jauniešus bez iepriekšējas pieredzes; obligātu apmaksātu prakšu nodrošināšana studējošajiem; valsts līdzfinansētu pirmās darba vietas programmu attīstīšana.

Atslēgas vārdi: jaunieši; darba tirgus; šķēršļi; darba pieredze

Daiga Okolokulaka¹, Ilze Ozola², Līga Sereda³. KIBERDROŠĪBAS IZDEVUMU PAMATOŠANA UZŅĒMĒJDARBĪBĀ: RISKĀ PĀRVALDĪBA UN STRATĒĢISKI LĒMUMI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹okolokulaka.daiga@gmail.com, ²ilze.ozola@gmail.com, ³ligasereda@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās kibernetika ir kļuvusi par neatņemamu uzņēmējdarbības sastāvdaļu, jo uzņēmumi arvien vairāk izmanto digitālos risinājumus un saskaras ar dažādiem kibernetiskiem. Kibernetiski var radīt darbības pārtraukumus, datu zādības, reputācijas zaudējumus un finansiālus zaudējumus. Pieaugot kibernetisku sarežģītībai un normatīvo prasību skaitam, arvien aktuālāks kļūst jautājums par to, kā pamatot kibernetikas izdevumus uzņēmējdarbībā un kā tos saistīt ar stratēģisku lēmumu pieņemšanu.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir analizēt kibernetikas izdevumu nozīmi uzņēmējdarbībā, īpaši riska pārvaldības un stratēģisku lēmumu pieņemšanas kontekstā, noskaidrojot, vai šie izdevumi tiek uztverti kā papildu izmaksas vai kā ieguldījums uzņēmuma drošībā, konkurētspējā un darbības nepārtrauktībā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota sekundāro datu analīze, aprakstošā, salīdzinošā un saturs analīzes metode. Tika analizēti ENISA ziņojumi par kibernetikas investīcijām Eiropā no 2020. līdz 2025. gadam, kā arī starptautisks pētījums par uzņēmumu vadītāju viedokļiem attiecībā uz kibernetikas ieguldījumu stratēģijām vairākās valstīs.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti parādīja, ka kibernetikas izdevumi Eiropas uzņēmumos arvien pieaug — no 6,7% līdz 9% no kopējā IT budžeta — un šī joma tiek uzskatīta par vienu no IT prioritātēm. Kibernetika arvien biežāk tiek uztverta kā ieguldījums uzņēmuma drošībā, risku mazināšanā un darbības nepārtrauktībā, nevis tikai kā papildu izmaksas. Galvenais investīciju virzītājs ir normatīvā atbilstība, savukārt lieli uzņēmumi kibernetiku biežāk uztver kā stratēģisku ieguldījumu, bet mazie un vidējie uzņēmumi — kā budžeta slogu.

Atslēgas vārdi: kibernetika; kibernetikas izdevumi; riska pārvaldība; kibernetika; informācijas drošība

Edmunds Vaivads¹, Ilze Vaivade². AKTĪVĀS ATPŪTAS NOZARES ATTĪSTĪBAS TENDENCES UN IZAICINĀJUMI LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹edmunds2003@inbox.lv, ²ilze.vaivade@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Aktīvās atpūtas pakalpojumu nozare Latvijā pēdējos gados strauji attīstās un kļūst par nozīmīgu pakalpojumu sektora daļu. Nozares attīstību veicina pieaugošais pieprasījums pēc kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas, kas balstīta uz fiziskajām aktivitātēm un veselīgu dzīvesveidu. Vienlaikus nozari ietekmē ekonomiskie, sociālie un demogrāfiskie faktori, piemēram, iedzīvotāju ienākumu līmenis, sezonālitate, konkurence un politiskie lēmumi. Aktīvās atpūtas pakalpojumi ir jutīgi pret ārējiem apstākļiem. Latvijā šī nozare nav plaši pētīta. Nozares analīze ir būtiska gan uzņēmējiem, gan investoriem. Pētījuma aktualitāti pamato arī zinātniskie pētījumi par brīvā laika aktivitāšu nozīmi sabiedrības attīstībā. Rekreācijas pētnieks Jirí Pospíšil norāda, ka atpūta ir viens no svarīgākajiem faktoriem, kas ietekmē gan indivīda personības attīstību, gan sociālo attīstību kopienās, uzsverot atpūtas aktivitāšu nozīmi mūsdienu sabiedrībā (Pospíšil, 2022).

Pētījuma mērķis: Veikt analīzi par aktīvās atpūtas nozares attīstības tendencēm un galvenajiem izaicinājumiem Latvijā.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras analīze, statistisko un sekundāro datu analīze, iedzīvotāju aptauja un SWOT analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā analizētas aktīvās atpūtas nozares attīstības tendences Latvijā, izvērtēti ekonomiskie un sociālie faktori, kas ietekmē pieprasījumu pēc aktīvās atpūtas pakalpojumiem. Pētījuma rezultāti liecina, ka nozare attīstās, tomēr to būtiski ietekmē sezonālitate un pieprasījuma svārstības, ko apstiprina aptaujas dati – 68% respondentu pakalpojumus izmanto tikai dažas reizes gadā, savukārt 54% tos izmanto galvenokārt vasaras sezonā. Balstoties uz aptaujas rezultātiem un SWOT analīzi, identificēti galvenie nozares izaicinājumi, tostarp sezonālitate, konkurence un pieprasījuma svārstības, kā arī noteiktas iespējas nozares turpmākajai attīstībai. Secināts, ka uzņēmumiem nepieciešams pielāgot pakalpojumu piedāvājumu un mazināt sezonālo ietekmi, lai nodrošinātu stabilu attīstību.

Atslēgas vārdi: aktīva atpūta; brīvais laiks; attīstības tendences; vasaras sezona

Elīna Lāce¹, Liene Līrmāne². ATRAŠANĀS VIETAS NOTEIKŠANA LOĢISTIKAS UZŅĒMUMA DARBĪBAI LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹e-laace@inbox.lv, ²liene.lirmane@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Ksenija Iļjeļeva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: E-komercijas apjoms Latvijā pēdējo gadu laikā ir būtiski pieaudzis, un Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka tiešsaistes pirkumu īpatsvars iedzīvotāju vidū turpina palielināties ik gadu. Tas rada augstākas prasības loģistikas uzņēmumu darbībai, īpaši attiecībā uz piegādes ātrumu, izmaksu efektivitāti un noliktavu infrastruktūras organizēšanu. Vienlaikus tirgū novērojams pieprasījuma pieaugums pēc modernām industriālajām telpām un stratēģiski izdevīgām lokācijām, kas spēj nodrošināt ātru preču apriti un piekļuvi galvenajiem transporta koridoriem. Šie faktori padara noliktavas atrašanās vietas izvēli par būtiski konkurētspējas elementu, kas tieši ietekmē uzņēmuma izmaksu struktūru un klientu apmierinātību. Pētījuma aktualitāti pastiprina arī industriālo telpu pieprasījuma pieaugums un tirgus tendence koncentrēt loģistikas infrastruktūru reģionos ar labu piekļuvi valsts galvenajiem autoceļiem.

Pētījuma mērķis: Noteikt piemērotāko noliktavas atrašanās vietu e-komercijas loģistikas uzņēmuma darbībai Latvijā, izvērtējot vairākas potenciālās lokācijas pēc būtiskākajiem kritērijiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras un iepriekšējo pētījumu analīze, kas ļāva izprast e-komercijas loģistikas attīstības tendences un noliktavu izvietojuma teorētiskos pamatus. Empīriskajā daļā tika veikta salīdzinošā analīze četrām potenciālajām lokācijām – Ķekavai, Dreiliņiem, Olainei un Bauskai – izmantojot vienotus kritērijus, kas balstīti literatūrā un tirgus datos. Papildu tam veikta SVID analīze, kas nodrošināja strukturētu kopējo stipro un vājo, kā arī iespēju un draudu aspektu izvērtējumu. Pētījumā iekļautas arī piecu loģistikas nozares ekspertu strukturētas intervijas, kas sniedza praktisku skatījumu uz noliktavu izvietojuma kritērijiem Latvijā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti parāda, ka no analizētajām lokācijām vispiemērotākā noliktavas izvietošana ir Ķekava, jo tā nodrošina līdzsvaru starp piegādes ātrumu, infrastruktūras un darbaspēka pieejamību, kā arī izmaksu efektivitāti.

Atslēgas vārdi: e-komercija; loģistika; noliktavas izvietojums; atrašanās vieta

Evelīna Baskakova¹, Kristīne Leskinoviča². PERSONU SAVSTARPĒJO ZIBMAKSĀJUMU SISTĒMAS IZVEIDES UN IEVIEŠANAS IESPĒJU ANALĪZE LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹ms.evabasca@gmail.com, ²kristine.les11@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Zibmaksājumu sistēmas ir nozīmīga digitālās finanšu infrastruktūras sastāvdaļa, nodrošinot tūlītējus, ātrus un efektīvus norēķinus starp lietotājiem. Nozares attīstība veicina efektīvāku finanšu pakalpojumu izmantošanu, samazina skaidras naudas apriti un uzlabo maksājumu pieejamību sniedzot būtisku ieguldījumu gan tautsaimniecībā, gan ikdienas finanšu darījumos.

Latvijas Banka šobrīd valstī ir licensējusi 39 monetāras finanšu iestādes, taču esošie risinājumi bieži ir saistīti ar konkrētām bankām, kas samazina to pieejamību un lietošanas ērtumu plašākai sabiedrībai. Neraugoties uz digitālo maksājumu straujo attīstību, Latvijā nepastāv vienots, plaši izmantots personu savstarpējo (P2P) zibmaksājumu risinājums, kas būtu ērti lietojams ikdienas norēķiniem, lai gan interese ar moderniem un ērtākiem finanšu maksājumu risinājumiem viennozīmīgi pieaug.

Pētījuma mērķis: analizēt personu savstarpējo zibmaksājumu sistēmas izveides un ieviešanas iespējas Latvijā.

Pētījuma metodes: Datu iegūšanai tika izmantota anketēšana, kā arī veikta sekundāro datu un dokumentu analīze. Iegūtie dati tika apstrādāti, izmantojot aprakstošās statistikas un grafiskās analīzes metodes.

Sasniegtie rezultāti: izvērtētas personu savstarpējo zibmaksājumu sistēmas ieviešanas iespējas Latvijā, analizējot teorētisko pamatu, normatīvo regulējumu un iedzīvotāju attieksmi. Balstoties uz iegūtajiem datiem, tika izstrādāti secinājumi un priekšlikumi personu savstarpēju maksājumu risinājumu attīstībai Latvijā.

Atslēgas vārdi: zibmaksājumi; datu aizsardzība; IBAN; finanšu pakalpojumi; mobilā aplikācija

Ilvija Šenkeviča Levke. PĀPILDU LABUMU IZMAKSU–IEGUVUMU IZVĒRTĒJUMS MAZUMTIRDZNIECĪBĀ UN TO IETEKME UZ DARBINIEKU NOTURĒŠANU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: ilvija.senkevica@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mazumtirdzniecības nozarē Latvijā darbaspēka mainība saglabājas 30- 40 % robežās (Centrālā statistikas pārvalde 2023- 2025, Eurofound 2023- 2025), radot būtiskus tiešos un netiešos zaudējumus uzņēmumiem. Augstā rotācija palielina izmaksas par darbinieku piesaisti, atlasī un apmācību, kā arī samazina produktivitāti pārejas periodos. Pieaugot konkurencei par darbaspēku un atalgojuma izmaksām, papildu labumu sistēma kļūst par nozīmīgu instrumentu darbinieku noturēšanā un personāla izmaksu optimizācijā. Pētījuma aktualitāti nosaka nepieciešamība ekonomiski pamatot, kuri labumi sniedz vislielāko atdevi un kā tie var mazināt mainības radītos zaudējumus.

Pētījuma mērķis: Veikt mazumtirdzniecības nozares papildu labumu sistēmas ekonomiskās efektivitātes sekundāro datu analīzi, novērtējot izmaksu attiecību pret ieguvumiem darbinieku noturēšanā un darbaspēka stabilitātē.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas datu vākšanas metodes: sekundārie dati (zinātniskās literatūras analīze, nozares pētījumi, publiski pieejamā statistika un normatīvie akti) un interviju analīze. Datu apstrādei lietota aprakstošā statistika, salīdzinošā statistika un grafiskā metode (vizualizācija).

Sasniegtie rezultāti: Pētījums parāda, ka visizplatītākie papildu labumi mazumtirdzniecībā ir veselības apdrošināšana, darbinieku atlaides un elastīgs darba grafiks. ROI (ieguldījuma atdeves) aprēķini apliecina, ka papildu labumi uzņēmumiem ekonomiski atmaksājas, īpaši profesionālās apmācības un veselības apdrošināšana. Ekspertu intervijas norāda, ka darbinieki arvien vairāk novērtē praktiskus labumus, piemēram, apmaksātas pusdienas vai transporta izdevumu kompensāciju, kas mazina ikdienas izdevumus un var būtiski uzlabot noturēšanu nozarē.

Atslēgas vārdi: mazumtirdzniecība; darbinieks; papildu labumi

Inese Kļimova¹, Kristīne Krauze-Kursiša². IEKŠĒJĀS KOMUNIKĀCIJAS PROBLĒMAS MEDICĪNAS NOZARĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹inesa66@inbox.lv, ²kristinekrauze@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Veselības aprūpes iestādēs ikdienas darbs ir cieši saistīts ar savlaicīgu un precīzu informācijas apmaiņu starp dažādām profesionālajām grupām. Nepilnīga, novēlota informācijas nodošana var radīt kļūdas, neskaidrības darba organizācijā un negatīvi ietekmēt pacientu drošību un ārstēšanas kvalitāti. Iekšējās komunikācijas kvalitāte būtiski ietekmē darba efektivitāti, darbinieku labbūtību un kvalitatīvu pacientu aprūpes nodrošināšanu, tādēļ šīs problemātikas izpēte medicīnas nozarē ir īpaši aktuāla.

Pētījuma mērķis: Noteikt galvenās iekšējās komunikācijas problēmas medicīnas iestādēs, analizējot to iespējamo ietekmi uz darba organizāciju, darbinieku labbūtību un pacientu aprūpes kvalitāti.

Pētījuma metodes: Datu ieguvei izmantota zinātniskās literatūras analīze, kā arī primāro datu vākšana - anketēšana un intervijas. Papildus izmantoti sekundārie dati. Datu analīzei pielietota aprakstošā statistika, grafiskā metode un kvalitatīvo datu tematiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka medicīnas nozarē pastāv būtiski iekšējās komunikācijas trūkumi. Ir konstatētas nepilnības informācijas apritē un savlaicīgā nodošanā starp darbiniekiem, nodaļām un vadību. Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, ir izstrādāti secinājumi.

Atslēgas vārdi: iekšējā komunikācija; medicīnas nozare; veselības aprūpe; pacientu drošība; darba organizācija

Irina Zeilāre. SKOLOTĀJU TRŪKUMS IZGLĪTĪBAS NOZARĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: irina_buh@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Izglītības sistēma ir viens no galvenajiem faktoriem valsts sociālajā un ekonomiskajā attīstībā. Latvijā pēdējos gados arvien biežāk tiek diskutēts par pedagogu trūkumu, zemo atalgojumu un pieaugošo darba slodzi, kā arī pieaug pedagogu vidējais vecums un samazinās jauno speciālistu skaits izglītības sistēmā. Šie faktori var negatīvi ietekmēt gan izglītības kvalitāti, gan jauniešu motivāciju izvēlēties pedagoga profesiju. Tāpēc ir būtiski analizēt skolotāju darba apstākļus un identificēt galvenās problēmas, kas ietekmē izglītības sistēmas efektivitāti un valsts ekonomisko attīstību.

Pētījuma mērķis: analizēt skolotāju trūkuma cēloņus izglītības nozarē un izvērtēt šīs problēmas ietekmi uz izglītības sistēmu un darba tirgu Latvijā, kā arī piedāvāt iespējamus risinājumus pedagogu piesaistei un noturēšanai profesijā, balstoties uz datiem un informāciju no Latvijas Izglītības un zinātnes ministrija un citiem izglītības nozares avotiem.

Pētījuma metodes: pētījuma izstrādes procesā tika izmantotas vairākas pētījuma metodes. Tika veikta zinātniskās literatūras analīze, lai izpētītu skolotāju trūkuma cēloņus un tā ietekmi uz izglītības sistēmu. Tāpat tika analizēti statistikas dati un izglītības nozares dokumenti no Latvijas Izglītības un zinātnes ministrija un citiem oficiāliem avotiem Latvijā.

Pētījumā tika izmantota arī datu analīzes metode, lai izvērtētu informāciju par pedagogu skaitu, atalgojumu un darba apstākļiem. Šīs metodes palīdzēja noteikt galvenos faktorus, kas ietekmē skolotāju trūkumu izglītības nozarē, kā arī izdarīt secinājumus un izstrādāt iespējamus problēmas risinājumus.

Sasniegtie rezultāti: pētījuma rezultāti liecina, ka skolotāju darba apstākļus Latvijā ietekmē vairāki būtiski faktori, tostarp nepietiekams atalgojums, liela darba slodze, pedagogu novecošanās un nepietiekams jauno speciālistu skaits profesijā. Pētījums parādīja, ka skolotāju trūkums var negatīvi ietekmēt izglītības kvalitāti, palielināt skolotāju darba slodzi un radīt grūtības nodrošināt kvalitatīvu mācību procesu izglītības iestādēs. Tāpat tika secināts, ka problēmas risināšanai nepieciešami ilgtermiņa pasākumi, piemēram, konkurētspējīgāks atalgojums, labāki darba apstākļi un lielāks atbalsts jaunajiem pedagogiem.

Atslēgas vārdi: izglītības nozare; skolotāji; mācību process

Jana Afanasjeva. KRĀJUMU PĀRVALDĪBA KĀ EKONOMISKĀS EFEKTIVITĀTES INSTRUMENTS SIA “LATS VEIKALI”

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: jafanasjeva@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mazumtirdzniecības nozare darbojas augstas konkurences un salīdzinoši zemas rentabilitātes apstākļos, tāpēc efektīva krājumu pārvaldība ir būtisks uzņēmuma darbības nodrošināšanas un finanšu rezultātu uzlabošanas faktors. Pētījumi liecina, ka mazumtirdzniecībā rodas krājumu zudumi un uzskaites neprecizitātes, kas var būtiski ietekmēt uzņēmuma ekonomisko efektivitāti.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt krājumu pārvaldību kā ekonomiskās efektivitātes instrumentu un analizēt tās ietekmi SIA “Lats veikali”.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota literatūras analīze, Centrālās statistikas pārvaldes datu analīze, uzņēmuma finanšu datu analīze un finanšu rādītāju aprēķini, kā arī kvalitatīvā pētījuma metode – strukturētas intervijas ar SIA “Lats veikali” struktūrvienību vadītājiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka krājumu pārvaldība būtiski ietekmē uzņēmuma darbības efektivitāti. Finanšu analīze parādīja, ka 2024. gadā krājumu aprīte pasliktinājās, savukārt interviju rezultāti norāda uz galvenajām problēmām – cilvēciskā faktora radītām kļūdām, krājumu zudumiem un nepietiekamu kontroli. Tika konstatēts, ka nepietiekama krājumu pārvaldība var negatīvi ietekmēt uzņēmuma finanšu rezultātus, savukārt efektīva kontrole un inventarizācija ir būtiski instrumenti krājumu uzskaites precizitātes un pārvaldības efektivitātes uzlabošanai.

Atslēgas vārdi: krājumu pārvaldība; mazumtirdzniecība; finanšu rādītāji; ekonomiskā efektivitāte; krājumu uzskaitē

Jānis Bušs¹, Dmitrijs Arhipovs², Matīss Strjuks³, Unda Vīksna⁴. ĢIMENES MĀJOKĻA ATBALSTA FONDS KĀ FINANŠU INSTRUMENTS PIRMĀS IEMAKSAS SLIEKŠŅA MAZINĀŠANAI LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹janis.buss969@gmail.com, ²dmarhp@gmail.com, ³matissstrjuks@gmail.com, ⁴Viksna.unda@gmail.com

Zinātniskie vadītāji: Dr.oec Ilona Lejniece, PhD cand. Atis Bičkovskis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mājokļa pieejamības problēma Latvijā ir būtiska sociālekonomiska problēma, kas ietekmē ģimeņu finansiālo stāvokli un lēmumus par ģimenes paplašināšanos. Lai gan daļa mājsaimniecību spēj uzņemties ilgtermiņa kredītsaistības, pirmās iemaksas uzkrāšana daudzām ģimenēm ar bērniem joprojām ir nozīmīgs šķērslis mājokļa iegādei. Šī nesakrītība starp maksātspēju un mājokļa iegādi rada strukturālu iestrēguma efektu, kurā dzīvošana īres tirgū ne tikai patērē finanšu resursus, bet arī attālina iespēju uzkrāt kapitālu. Empīriskie dati liecina, ka vairāk nekā 80% respondentu mājokļa iegādes jautājumu saista ar lēmumu par ģimenes paplašināšanu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt konceptuālu finanšu instrumenta modeli- Ģimenes mājokļa atbalsta fondu- pirmās iemaksas sliekšņa mazināšanai un mājokļu pieejamības uzlabošanai ģimenēm ar bērniem, vienlaikus veicinot pozitīvas demogrāfiskās tendences un ilgtermiņa sociālekonomisko stabilitāti Latvijā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota kombinēta pieeja, apvienojot kvantitatīvo un kvalitatīvo analīzi. Empīriskā bāze balstīta uz 2026. gadā veiktu tiešsaistes aptauju, kurā piedalījās 177 respondenti, analizējot respondentu viedokļus par mājokļa pieejamību un tās ietekmi uz ģimenes plānošanu. Papildus veikta sekundāro datu analīze par demogrāfiskajām tendencēm un nekustamā īpašuma tirgus attīstību, kā arī izstrādāts konceptuāls finanšu mehānisma modelis.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izstrādāts priekšlikums valsts līdzfinansētam mehānismam pirmās iemaksas atbalstam līdz 20 000 EUR apmērā, paredzot to kā bezprocentu aizdevumu ar atliktu atmaksas periodu. Piedāvātais modelis balstīts uz rotējoša fonda principu, kas ļautu nodrošināt finanšu līdzekļu atkārtotu izmantošanu un programmas ilgtspēju, saglabājot zemu fiskālo slogu valsts budžetam. Modelī ietverti arī papildus motivējoši elementi ģimenēm ar bērniem. Tiek prognozēts, ka programmas ieviešana uzlabos mājokļu pieejamību, stimulēs dzimstību, kā arī radīs pozitīvu ietekmi uz ekonomikas attīstību un sociālo labklājību Latvijā.

Atslēgas vārdi: mājokļa pieejamība; demogrāfija; valsts atbalsts; ģimenes politika; finanšu instruments

Kristaps Dambinieks. UZŅĒMĒJDARBĪBAS RISKI AS “LATVIJAS FINIERIS” UN TO IETEKME UZ UZŅĒMUMA ATTĪSTĪBU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadību zinības”

E-pasts: kristaps.dambinieks@finieris.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.iur. Natlja Verina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Uzņēmējdarbības risku pārvaldība ir viens no nozīmīgākajiem faktoriem, kas nodrošina uzņēmuma stabilu attīstību, jo īpaši nozarēs, kuras ir cieši saistītas ar eksportu, izejvielu pieejamību un globālo tirgu svārstībām. AS “Latvijas Finieris”, kas ir vadošais saplākšņa ražotājs Latvijā un Baltijas valstīs, kā viens no vadošajiem kokapstrādes nozares uzņēmumiem Latvijā darbojas mainīgā ekonomiskā un ģeopolitiskā vidē, kur uzņēmuma attīstību var ietekmēt piegāžu ķēdes traucējumi, resursu cenu pieaugums un normatīvās prasības ilgtspējas jomā. Tas pamato aktualitāti risku, kas var ierobežot uzņēmuma izaugsmi un konkurētspēju, analīzei.

Pētījuma mērķis: identificēt galvenos uzņēmējdarbības riskus AS “Latvijas Finieris” darbībā un novērtēt šo risku ietekmi uz uzņēmuma attīstību, konkurētspēju un ilgtermiņa darbības stabilitāti, lai darba rezultātā izstrādātu priekšlikumus risku mazināšanai.

Pētījuma metodes:

1. Zinātniskās literatūras un teorētisko avotu analīze par uzņēmējdarbības risku veidiem un risku vadības pieejām
2. Sekundāro datu analīze, izmantojot publiski pieejamo informāciju par AS “Latvijas Finieris” darbību, nozares apskatus un uzņēmuma attīstības virzienus.
3. Secinošā metode

Sasniegtie rezultāti: Pētījums tiek veikts, lai noskaidrotu, cik būtiski AS “Latvijas Finieris” attīstību ietekmē tirgus pieprasījuma svārstības, energoresursu cenu izmaiņas, piegādes ķēdes riski un ģeopolitiskie faktori. Tiks secināts, vai vienlaikus uzņēmuma attīstības potenciālu veicina arī ieguldījumi inovācijās, ilgtspējīgā ražošanā un eksporta tirgu diversifikācijā. Tiks izstrādāti priekšlikumi risku mazināšanai, uzsverot, vai pastāv nepieciešamība stiprināt risku vadības sistēmu un ilgtermiņa stratēģisko plānošanu.

Atslēgas vārdi: uzņēmējdarbības riski; risku vadība; Latvijas Finieris; kokapstrādes nozare; uzņēmuma attīstība

Laura Paskalova¹, Angelina Filipova², Gvido Miezis³. MĀJOKĻU PALĪDZĪBAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTE LATVIJAS PAŠVALDĪBĀS: PĀRVALDĪBAS IZAICINĀJUMI UN NORMATĪVĀS PILNVEIDES PRIEKŠLIKUMI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹laura.paskalova@inbox.lv, ²angelinagela03@gmail.com ³ miezisgvido@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Ilona Lejniece

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pašvaldību mājokļu palīdzības sistēmas efektivitāte ir nozīmīgs publiskās pārvaldības jautājums, jo pašvaldībām jānodrošina palīdzība personām, kurām nepieciešams risināt mājokļa jautājumu. Pašvaldībām nākas saskarties ar pietiekoši lieliem izaicinājumiem, nodrošinot pietiekamu un kvalitatīvu dzīvojamo fondu sociāli visneaizsargātākām personām. Pētījuma aktualitāti nosaka nepietiekams un ne vienmēr kvalitatīvs pašvaldību dzīvojamais fonds, ilgi palīdzības saņemšanas termiņi, kā arī atšķirīga mājokļu palīdzības organizēšanas prakse Latvijas pašvaldībās.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izvērtēt mājokļu palīdzības sistēmas efektivitāti Latvijas pašvaldībās un izstrādāt priekšlikumus tās pārvaldības pilnveidei, tostarp normatīvā regulējuma uzlabošanai, izstrādājot grozījumus likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā". Pētījumā uzmanība pievērsta dzīvojamā fonda pieejamībai un kvalitātei, palīdzības rindas organizācijai, prioritāro personu grupu noteikšanai un pašvaldību savstarpējās sadarbības iespējām.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodes, salīdzinošā analīze, dokumentu un normatīvo aktu analīze, kā arī datu triangulācija. Empīrisku datu iegūšanai veikta digitālā aptauja, kurā piedalījās 21 Latvijas pašvaldība, analizējot dzīvojamā fonda apjomu, tehnisko stāvokli, rindu organizāciju un prioritāro grupu noteikšanas praksi. Papildus organizētas klātienē intervijas ar divu pašvaldību pārstāvjiem, lai padziļināti analizētu identificētās pārvaldības problēmas, īpašu uzmanību pievēršot likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" piemērošanai praksē.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka vairākās pašvaldībās dzīvojamais fonds ir nepietiekams vai tehniski neatbilstošs tūlītējai apdzīvošanai, savukārt palīdzības saņemšanas termiņi nereti pārsniedz saprātīgu laika periodu. Konstatētas būtiskas atšķirības prioritāro personu grupu noteikšanā, palīdzības rindas organizācijā un normatīvā regulējuma interpretācijā. Izstrādāti priekšlikumi mājokļu palīdzības sistēmas pilnveidei, paredzot skaidrākus palīdzības saņemšanas termiņus, īres kompensācijas mehānismu un pašvaldību savstarpējās sadarbības modeli.

Atslēgas vārdi: mājoklis; mājokļu politika; pašvaldību palīdzības efektivitāte; dzīvojamais fonds; normatīvā pilnveide

Elīna Ivāne¹, Laura Lazdiņa², Jūlija Timoščuka³. AKTĪVĀ TŪRISMA PAKALPOJUMA “RODEĻU TRASE” PIEPRASĪJUMA UN TO IETEKMĒJOŠO FAKTORU ANALĪZE LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹elina.ivane1@gmail.com, ²lazdinalaura@inbox.lv, ³julija.timowuk@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Aktīvais tūrisms ir nozīmīga Latvijas tūrisma nozares sastāvdaļa, kas veicina reģionālo ekonomisko attīstību, uzņēmējdarbības aktivitāti, vietējo un ārvalstu tūristu piesaisti. Aktīvās atpūtas pakalpojumi, tostarp rodeļu trases, kļūst arvien populārāki, jo piedāvā daudzveidīgas izklaides iespējas dažādām mērķauditorijām, īpaši ģimenēm ar bērniem, jauniešiem un tūristiem.

Latvijas Tūrisma un pasākumu nozares eksporta veicināšanas stratēģijā līdz 2027. gadam uzsvērts, ka tūrisma nozares attīstībai ir būtiska nozīme Latvijas ekonomikas izaugsmē, un ir nepieciešams attīstīt konkurētspējīgus un pieprasītus tūrisma produktus, kas veicina tūristu piesaisti un stiprina konkurētspēju (Ekonomikas ministrija, 2023). Pieaugot aktīvā tūrisma infrastruktūras attīstībai un rodeļu trašu pakalpojumu piedāvājumam, palielinās konkurence starp uzņēmumiem, kas sniedz līdzīgus pakalpojumus.

Uzņēmumiem ir būtiski izprast pakalpojuma pieprasījumu ietekmējošos faktorus un klientu vajadzības, lai nodrošinātu konkurētspēju un veiksmīgu uzņēmējdarbības attīstību aktīvā tūrisma tirgū.

Pētījuma mērķis: Noteikt aktīvā tūrisma pakalpojuma “Rodeļu trase” pieprasījuma galvenos faktorus Latvijā.

Pētījuma metodes: Pētījums balstās uz sekundāro datu analīzi, izmantojot publiski pieejamos informācijas avotus par aktīvā tūrisma nozari Latvijā, kā arī informāciju par “rodeļu trase” pakalpojumu piedāvājumu. Kvantitatīvā daļa ietver anketēšanu, kurā izmantoti standartizēti jautājumi, lai noskaidrotu respondentu viedokli par aktīvā tūrisma pakalpojuma “rodeļu trase” izmantošanu un galvenajiem faktoriem, kas ietekmē pakalpojuma izvēli.

Datu apstrādei tika izmantota aprakstošā statistika, analizējot atbilžu biežumu un procentuālo sadalījumu, kā arī grafiskā metode, vizualizējot iegūtos datus diagrammu veidā, lai uzskatāmi attēlotu galvenās tendences.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika identificēti galvenie faktori, kas ietekmē rodeļu trašu pakalpojuma pieprasījumu Latvijā. Konstatēts, ka būtiskākie faktori ir drošība, atrašanās vieta, pakalpojuma kvalitāte un cenu politika. Aptaujas rezultāti liecina, ka lielākā daļa respondentu rodeļu trases izmanto neregulāri, tomēr izrāda augstu interesi par pakalpojumu nākotnē, kas norāda uz pieprasījuma attīstības potenciālu. Tāpat tika noskaidrots, ka rodeļu trases visbiežāk apmeklētas kopā ar ģimeni vai draugiem, kas apliecina pakalpojuma sociālo raksturu. Veiktā uzņēmumu salīdzinošā analīze parādīja, ka cenu politika un papildu pakalpojumu piedāvājums būtiski ietekmē uzņēmumu konkurētspēju aktīvā tūrisma tirgū.

Atslēgas vārdi: aktīvais tūrisms; rodeļu trase; pieprasījums; cenu politika

Linda Šilska. KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMAS NOZĪME NEKUSTAMO ĪPAŠUMU APSAIMNIEKOŠANAS UZŅĒMUMU DARBĪBAS PILNVEIDĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: linda.silka@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mag.oec. Jānis Pildavs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Lielāka daļa Latvijas sabiedrības dzīvo dzīvokļos un Latvijā ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā attiecībā uz mājokļa veidu. Ņemot vērā, ka mājoklis ir galvenā cilvēka pamatvajadzība, kas pilda vairākas funkcijas, svarīga ir tā kvalitatīva apsaimniekošana. Mūsdienu sabiedrībā arvien vairāk pieaug klientu gaidas pēc kvalitatīva pakalpojuma, jo uzņēmumi strādā brīvajā tirgū un kvalitāte ir viens no stūrakmeņiem, kas nodrošina konkurētspēju. Jau iepriekš veikto pētījumu dati un statistika liecina par būtisku kvalitātes trūkumu mājokļu apsaimniekošanas un politikas jomā Latvijā. Dzīvojamais fonds ir novecojis un nozare neattīstās. Lai nodrošinātu kvalitatīvu mājokļu apsaimniekošanu, uzņēmumiem jāspēj savā darbībā ievērot efektivitātes un kvalitātes principus, vienlaikus ņemot vērā normatīvos aktus un klientu gaidas. Tāpēc jo īpaši svarīgi ir izpētīt apsaimniekošanas nozares populārākos uzņēmumus un to publiskoto informāciju par sniegto pakalpojumu kvalitāti, lai izvērtētu kvalitātes standartu piemērošanas iespējas nozarē.

Pētījuma mērķis: Novērtēt ISO 9001 standarta piemērošanas iespējas nekustamā īpašuma apsaimniekošanas nozarē un tā ietekmi uz uzņēmuma pamatdarbības rezultātiem.

Pētījuma metodes: Lai sasniegtu pētījuma mērķi un formulētos uzdevumus, izmantotas šādas metodes: sekundāro datu analīze, esošo pētījumu un interneta resursu analīze, statistikas datu analīze, aprakstošā statistika.

Sasniegtie rezultāti: Izpētīta informācija un iepriekšējie pētījumi par mājokļu nozari Latvijā, ISO 9001 standartu un lielākajiem daudzdzīvokļu māju apsaimniekotājiem. Tika analizēta uzņēmumu finanšu informācija un noteikti nozares līderi. Pēc datu atlases tika izpētīta pieejamā informācija par uzņēmumos ieviestajām kvalitātes sistēmām.

Atslēgas vārdi: kvalitātes vadība, ISO 9001, nekustamais īpašums, pamatdarbības rezultāti

Marita Šipulina. ATTĀLINĀTĀ DARBA IETEKME UZ DARBINIEKU APMIERINĀTĪBU RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS FINANŠU DEPARTAMENTA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA NODOKĻA PĀRVALDĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: sipulinamarita@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.jur.Natalja Verina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pēdējo gadu laikā darba organizācija daudzās iestādēs ir būtiski mainījusies. Attālinātais darbs, kas agrāk tika izmantots salīdzinoši reti, ir kļuvis par ikdienas praksi. To veicinājusi gan tehnoloģiju attīstība, gan nepieciešamība pielāgoties mūsdienu darba tirgus prasībām. Arī publiskajā pārvaldē arvien biežāk tiek izmantotas iespējas strādāt ārpus biroja telpām, kas ietekmē gan darba organizāciju, gan darbinieku pašsajūtu.

Darbinieku apmierinātība ir viens no faktoriem, kas ietekmē darba kvalitāti, motivāciju un vēlmi turpināt darba attiecības. Ja darbinieks ar savu darbu ir apmierināts, viņš pienākumus veic rūpīgāk un ar lielāku atbildības sajūtu. Tāpēc ir svarīgi saprast, kā attālinātais darbs ietekmē darbinieku ikdienu un attieksmi pret saviem pienākumiem.

Pētījuma mērķis: noskaidrot, kā attālinātais darbs ietekmē darbinieku apmierinātību Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departamenta Nekustamā īpašuma nodokļa pārvaldē.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādes gaitā tika veikta zinātniskās literatūras un normatīvo aktu analīze, kā arī Pārvaldes darbinieku aptauja. Iegūtie dati tika analizēti, izmantojot aprakstošās statistikas metodes un kontentanalīzi.

Sasniegtie rezultāti: parāda, ka attālinātais darbs kopumā tiek vērtēts pozitīvi. Daudzi darbinieki atzinīgi novērtē iespēju elastīgāk plānot savu darba dienu un vieglāk saskaņot darbu ar privāto dzīvi. Tajā pašā laikā tika konstatēti arī trūkumi, piemēram, tas, ka daļa darbinieku strādā ar saviem personīgajiem datoriem, kas bieži ir novecojuši vai lēni. Kopumā var secināt, ka attālinātā darba veiksmīga īstenošana lielā mērā ir atkarīga no darba organizācijas un vadības atbalsta.

Atslēgas vārdi: attālinātais darbs; darbinieku apmierinātība; pārvalde

Paula Kirtovska. ROKU DARBA KERAMIKAS TRAUKU RAŽOŠANAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: paulakirtovska@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās sabiedrība arvien biežāk novērtē un izvēlas mājrāzotāju radītos produktus, pat ja to cena nereti ir augstāka nekā masu tirdzniecības veikalos vai interneta platformās pieejamajiem analogiem. Ar rokām darināti keramikas trauki bieži vien ir salīdzinoši dārgi un ievērojamai sabiedrības daļai var būt finansiāli mazāk pieejami.

Šī pētījuma mērķis ir noskaidrot, kāda daļa sabiedrības ir gatava maksāt par rokām darinātiem keramikas traukiem pat desmit reizes vairāk nekā par līdzīgiem izstrādājumiem, kas pieejami, piemēram, veikalā „Pepco”. Tiek analizēts arī tas, cik nozīmīga patērētājiem ir produkta pievienotā vērtība, izcelsme, kvalitāte un tajā ieguldītais roku darbs.

Kā norāda Jessica Aktionare: *“Rokām darinātas lietas mēdz būt tik dārgas, ka tikai neliela daļa iedzīvotāju tās var atļauties. Un tomēr lietu radīšana ar rokām ir tik būtiska cilvēka būtības sastāvdaļa.”* Šis citāts atspoguļo rokdarbu būtisko nozīmi mūsdienu sabiedrībā, uzsverot gan to emocionālo un kultūras vērtību, gan arī ekonomiskos izaicinājumus.

Pētījuma mērķis: Izpētīt keramikas trauku ražošanas sektora attīstības iespējas Latvijā un izvērtēt patērētāju pieprasījumu pēc rokām darinātiem keramikas izstrādājumiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā plānots izmantot literatūras un sekundāro datu analīzi, kā arī kvantitatīvo pētījuma metodi - patērētāju aptauju (anketēšanu). Literatūras analīze sniegs teorētisko pamatojumu par keramikas nozares attīstības tendencēm, savukārt aptaujas rezultāti ļaus noskaidrot patērētāju viedokli, pirkšanas paradumus un gatavību iegādāties rokām darinātus keramikas traukus.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā iegūts priekšstats par pieprasījumu pēc rokām darinātiem keramikas traukiem Latvijā, identificēts potenciālais klientu segments un novērtēta patērētāju gatavība maksāt par šāda veida izstrādājumiem. Tāpat noskaidrots patērētāju viedoklis par produkta kvalitātes svarīgumu, izcelsmi un pievienoto vērtību, kā arī izvērtēta jauna uzņēmuma izveides un rentabilitātes iespējas šajā nozarē.

Atslēgas vārdi: keramika; mājrāžošana; pieprasījums; tirgus

Paula Svece. LATVIJAS KANDIDĀTU GATAVĪBA DARBAM BIZNESA AVIĀCIJĀ: VAJADZĪBAS UN RISINĀJUMI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: paula.svece@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec.Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Biznesa aviācija vairs nav tikai luksusa pakalpojums, bet gan stratēģisks ekonomikas instruments. Tā veido aptuveni 8% no kopējā aviācijas apjoma Eiropā un līdz 2030. gadam tiek prognozēts, ka nozare piesaistīs vairāk nekā 120 miljardus eiro ārvalstu tiešo investīciju (Pētījums par biznesa aviāciju 2025 Eiropā, 2025). Šāda mēroga izaugsme rada tiešu spiedienu uz darba tirgu, pieprasot kandidātus ar specifiskām kompetencēm. Latvijas kā Baltijas reģionālā aviācijas centra pozīcijas nostiprinās. Lidostas "Rīga" attīstības plāni līdz 2050. gadam un FBO RIGA termināļa starptautiskie panākumi apliecina, ka infrastruktūra ir sasniegusi augstāko Eiropas līmeni. "Rail Baltica" integrācija un Rīgas lidostas transformācija par daudzfunkcionālu mobilitātes mezglu radīs jaunas darba iespējas, taču vienlaikus palielinās konkurenci par talantīgākajiem kandidātiem. Līdz ar to rodas nepieciešamība izvērtēt Latvijas kandidātu faktisko gatavību un identificēt trūkstošās prasmes, lai nodrošinātu nozares ilgtspējīgu attīstību un starptautisko konkurētspēju.

Pētījuma mērķis: izpētīt Latvijas kandidātu pašreizējo sagatavotības līmeni darbam biznesa aviācijā, identificēt trūkstošās profesionālās kompetences un noteikt nepieciešamos risinājumus personāla sagatavošanas procesa uzlabošanai.

Pētījuma metodes: kombinēts pētījums, izmantojot gan sekundāro datu analīzi, gan primārās kvalitatīvās un kvantitatīvās izpētes metodes, lai nodrošinātu ieskatu biznesa aviācijas nozarē un personāla sagatavotībā.

Sasniegtie rezultāti: Latvijas kandidāti nav pietiekami sagatavoti darbam biznesa aviācijā, jo valstī trūkst specializētu apmācību, kas kavē viņu konkurētspēju starptautiskajā darba tirgū.

Atslēgas vārdi: biznesa aviācija; VIP serviss; stjuartu kompetences; aviācijas izglītība

Santa Škendarska. BRAUKŠANAS KULTŪRAS IETEKME UZ AUTO NOMAS UZŅĒMUMU PEĻNAS IESPĒJĀM LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: santaskenderska@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Auto noma ir strauji attīstījies un guvusi popularitāti gan Latvijā, gan ārpus tās. Šobrīd ikdienu vairs nav iedomājama bez iespējas ērti sev paņemt auto un nokļūt vēlamajā mērķī. Taču tā ir arī biznesa joma, kura ietver sevī lielu risku pārvaldību. Kā viens no galvenajiem riska faktoriem ir braukšanas kultūra un vadītāju attieksme. Slikta braukšanas kultūra izraisa satiksmes negadījumus, auto bojājumus un rada zaudējumus uzņēmumam. Latvijā bieži tiek runāts par labas braukšanas kultūras trūkumu, tāpēc svarīgi saprast kādā mērā tas ietekmē auto nomas uzņēmumu peļņas iespējas Latvijā. (Jarašuniene u.c., 2024)

Pētījuma mērķis: Identificēt braukšanas kultūras ietekmi uz auto nomas uzņēmumu peļņas iespējām.

Pētījuma metodes: Sekundāro datu analīze par 2 pētījumiem- psiholoģiskie faktori kas ietekmē braukšanas kultūru, pētījums par auto nomas uzņēmumiem kā biznesa sektoru un potenciālo risku pārvaldību, un kvantitatīvā pētījuma metode- aptauja. Datu apstrādes metodes ir aprakstošā metode un grafiskā datu attēlošana.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā noskaidrots, ka Latvijā braukšanas kultūra ir vidēja līmeņa ar lielu darbu nākotnē, kas būtu jāuzlabo. Respondenti ik dienu sastopas ar citiem vadītājiem, kas pārkāpj ātrumu, satiksmes noteikumus un neciena citus satiksmes dalībniekus. Auto nomas uzņēmumu peļņa tiek ietekmēta un ir laicīgi jāapzinās riski un tie jārisina ar, piemēram, tehnoloģiskiem risinājumiem (pārkāpumu ierobežošana, GPS) un stingrākas līguma prasības pret auto nomas pakalpojuma ņēmējiem.

Atslēgas vārdi: braukšanas kultūra; auto noma; peļņa; Latvija; risku pārvaldība

Simona Tiščenko. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS NOZĪME UZŅĒMUMA “CAFFEINE” DARBĪBAS EFEKTIVITĀTĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasts: tiscenosimona@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mazumtirdzniecībā darba rezultātu nosaka cilvēkfaktors – darbinieku attieksme, darba temps un spēja saglabāt vienmērīgu apkalpošanas kvalitāti arī intensīvas slodzes periodos. Pieaug konkurence, uzņēmumiem kļūst svarīgi ne tikai piesaistīt darbiniekus, bet arī noturēt motivāciju ikdienas darbā, jo tas tieši atspoguļojas darba efektivitātē un klientu pieredzē. Latvijas oficiālās statistikas dati liecina par mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugumu 2026. gada janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, kas norāda uz dinamisku tirgus vidi un augstākām prasībām darba organizācijai. (Central Statistical Bureau of Latvia, 2026) Vienlaikus pētījumos ir konstatēta saistība starp darbinieku motivāciju un organizācijas sniegumu, kas nozīmē, ka motivācijas vadība var būt praktisks instruments darba efektivitātes uzlabošanai (Amin et al., 2024). Tādēļ ir būtiski izvērtēt darbinieku motivācijas nozīmi darba efektivitātē uzņēmuma – “Caffeine” vienā Rīgas kafējnīcā, lai iegūtie secinājumi būtu izmantojami reālu uzlabojumu plānošanai.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt darbinieku motivācijas nozīmi uzņēmuma “Caffeine” darbības efektivitātē.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras analīze, statistikas datu un uzņēmuma publiski pieejamās informācijas analīze, anonīma aptauja, procentuālā sadalījuma, aritmētiskā vidējā un efektivitātes indeksa aprēķins. Empīriskajā daļā aptaujāti 10 vienas Rīgas “Caffeine” kafējnīcas darbinieki, kas veido 71,4 % no konkrētās kafējnīcas personāla. **Sasniegtie rezultāti:** 60 % respondentu motivāciju vērtēja kā zemu vai vidēju, 80 % norādīja, ka motivācija ietekmē uzņēmuma darbības efektivitāti, bet darbiniekiem ar augstu motivācijas līmeni efektivitātes indekss bija 2,8, savukārt zemas vai vidējas motivācijas grupā - 1,9. Pētījums apliecina, ka motivētāki darbinieki strādā ātrāk, kvalitatīvāk apkalpo klientus un pieļauj mazāk kļūdu.

Atslēgas vārdi: motivācija; darba efektivitāte; klientu apkalpošana; Caffeine; mazumtirdzniecība

Valērija Zabolotska¹, Simona Blūma², Enija Fišere³. KLIENTU UZTĪCĪBAS UN LOJALITĀTES VEIDOŠANAS MEHĀNISMI APDROŠINĀŠANAS BROKERU UZŅĒMUMOS: IZAICINĀJUMI UN ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Vadības zinības”

E-pasti: ¹valerija.zabolotska@gmail.com, ²simonaromanova94@gmail.com, ³enijafisere4@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Apdrošināšanas starpnieka darbā klienta uzticēšanās ir viens no svarīgākajiem aspektiem. Klients bieži pats nevar pilnībā salīdzināt visas būtiskās atšķirības starp apdrošināšanas sabiedrību piedāvājumiem, piemēram, pašriskos, segumā iekļautos riskos, apdrošināšanas izņēmumos un atlīdzību izmaksas kārtībā. Tāpēc apdrošināšanas brokerim nepietiek tikai salīdzināt piedāvājumus, bet ir jāspēj klientam saprotami izskaidrot, kurš risinājums konkrētajā situācijā ir piemērotākais. Ja komunikācija ir saprotama un savlaicīga, klients jūtas drošāk un biežāk turpina sadarbību. Apdrošināšanas brokeru uzņēmumiem tas palīdz saglabāt klientus un uzturēt stabilāku klientu portfeli, jo lojāli klienti atjauno polises un iesaka apdrošināšanas brokeri citiem.

Pētījuma mērķis: noteikt praktiskus risinājumus, kā apdrošināšanas brokeru uzņēmumi var stiprināt sadarbību ar klientiem.

Pētījuma metodes: Darbā izmantotas šādas datu ieguves un apstrādes metodes: teorētiskās literatūras analīze, Latvijas Bankas apdrošināšanas brokeru nozares statistikas analīze par periodu no 2020. līdz 2024. gadam, strukturēta tiešsaistes aptauja, aprakstošā statistika, Pearson korelācijas analīze un Cronbach alfa koeficients. Aptaujā tika vērtēta uzticība apdrošināšanas brokerim, komunikācijas kvalitāte, pakalpojuma vērtība, lojalitāte un klientu apmierinātība.

Sasniegtie rezultāti: Aptaujā piedalījās 100 respondenti. Aptaujas rezultāti rāda, ka uzticību apdrošināšanas starpniekam visvairāk veido drošības izjūta, apdrošināšanas piedāvājumu nosacījumu caurspīdīgums, klienta interešu pārstāvība un skaidra risku izskaidrošana. Klienta lojalitāti stiprina savlaicīga komunikācija, personalizēti apdrošināšanas piedāvājumi, ātra problēmsituāciju risināšana un regulāra klienta apdrošināšanas vajadzību pārskatīšana. Iegūtie dati parāda, ka klientiem ir svarīga ne tikai zemākā apdrošināšanas prēmija, bet arī sajūta, ka brokeris saprot viņu vajadzības un palīdz izvēlēties visatbilstošāko apdrošināšanas piedāvājumu.

Atslēgas vārdi: uzticība; lojalitāte; apdrošināšanas brokeri; pakalpojuma kvalitāte; komunikācija

Valters Pilķis¹, Laine Ļeonova². CENU AKCIJU IETEKME UZ LATVIJAS STUDENTU PIRKŠANAS UZVEDĪBU MAZUMTIRDZniecĪBĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹valters.pilkis@gmail.com, ²l.leonova@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu mazumtirdzniecības vidē cenu akcijas kļūst arvien nozīmīgākas, jo tās būtiski ietekmē patērētāju pirkšanas uzvedību. Pieaugošā konkurence un digitālās vides attīstība veicina dažādu akciju formu izmantošanu. Īpaši aktuāls šis jautājums ir studentu vidū, jo šī patērētāju grupa bieži saskaras ar ierobežotiem finanšu resursiem un aktīvi meklē izdevīgus piedāvājumus. Tādēļ ir svarīgi izprast, kā cenu akcijas ietekmē studentu iepirkšanās paradumus Latvijā.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā cenu akcijas ietekmē Latvijas studentu pirkšanas uzvedību mazumtirdzniecībā.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - tiešsaistes aptauja. Aptaujā piedalījās 78 Latvijas augstskolu studenti. Datu iegūšanai tika izmantoti strukturēti slēgtie jautājumi, savukārt datu analīzei tika pielietota procentuālā analīze un rezultātu vizualizācija diagrammu veidā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka cenu akcijas būtiski ietekmē studentu pirkšanas uzvedību. Lielākā daļa studentu regulāri pievērš uzmanību akcijām, izmanto atlaides un ir gatavi mainīt ierastos zīmolus izdevīgāku piedāvājumu dēļ. Tika konstatēts, ka populārākie akciju veidi ir procentuālās atlaides, digitālie kuponi un komplektu piedāvājumi. Tāpat nozīmīga ir digitālās vides ietekme, kas veicina aktīvu akciju meklēšanu un izmantošanu.

Atslēgas vārdi: cenu akcijas; patērētāju uzvedība; studenti; mazumtirdzniecība; cenu jutīgums

Vladislavs Bižans¹, Viesturs Titovs². APKALPOŠANAS KVALITĀTES UN KLIENTU APMIERINĀTĪBAS LOMA KAFEJNĪCU KONKURĒTSPĒJAS CELŠANĀ LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasti: ¹vladislavbizhan@gmail.com, ²titovsviesturs@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Vita Zariņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Darba aktualitāte saistīta ar pieaugošo konkurenci sabiedriskās ēdināšanas nozarē, kur uzņēmumu panākumus arvien vairāk nosaka ne tikai produktu kvalitāte, bet arī klientu pieredze un apkalpošanas līmenis. Latvijā ēdināšanas nozare ir nozīmīga ekonomikas sastāvdaļa, kurā nodarbināti tūkstoši cilvēku un kas sniedz būtisku ieguldījumu valsts ekonomikā. (Latvijas Restorānu biedrība. 2026)

Pētījuma mērķis: Mērķis ir noteikt apkalpošanas kvalitātes un klientu apmierinātības ietekmi uz kafējnīcu konkurētspēju Latvijā

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota zinātniskās literatūras un interneta avotu analīze, kā arī kvantitatīvā pētījuma metode – anketēšana. Datu apstrādei tika izmantota statistiskā un grafiskā metode, apkopojot iegūtos rezultātus diagrammu un procentuālā sadalījuma veidā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījums apliecina, ka apkalpošanas kvalitāte būtiski ietekmē klientu lojalitāti un uzņēmuma konkurētspēju.

Atslēgas vārdi: kafējnīca; apkalpošana; klientu apmierinātība; konkurētspēja

Laura Batņa. DARBINIEKU MOTIVĀCIJAS PROGRAMMAS IZSTRĀDE ĢIMENES RESTORĀNĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Vadības zinības"

E-pasts: laurlapite@gmail.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Ksenija Iļevļeva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu uzņēmējdarbības vidē darbinieku motivācija ir viens no būtiskākajiem faktoriem, kas ietekmē uzņēmuma darbības efektivitāti, darba kvalitāti un konkurētspēju tirgū. Pētījumi liecina, ka motivēti darbinieki ir produktīvāki, lojālāki un vairāk iesaistās darba procesos nekā nemotivēti darbinieki. Saskaņā ar Gallup pētījumu uzņēmumos ar augstu darbinieku iesaisti produktivitāte ir par 17% augstāka, bet darbinieku mainība zemāka nekā uzņēmumos ar zemu iesaistes līmeni (Gallup, 2020). Savukārt (Armstrong&Taylor, 2014) norāda, ka efektīva motivācijas sistēma būtiski ietekmē darba kvalitāti, darbinieku apmierinātību un organizācijas attīstību ilgtermiņā. Darbinieku motivācijas nozīme īpaši izpaužas pakalpojumu nozarē, jo darbinieku tieši ietekmē klientu apkalpošanas kvalitāti un uzņēmuma reputāciju. (Conrad Lashley, 2015) uzsver, ka viesmīlības nozarē klientu pieredzi lielā mērā nosaka darbinieku attieksme, komunikācija un iesaiste darbā. Tādēļ nepietiekama motivācija var negatīvi ietekmēt ne tikai darba rezultātus, bet arī klientu apmierinātību un uzņēmuma konkurētspēju.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt darbinieku motivācijas programmu ģimenes restorānam darbinieku motivācijas, darba efektivitātes un uzņēmuma konkurētspējas paaugstināšanai.

Pētījuma metodes: Aptauja (anketēšana), literatūras analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika analizēti darbinieku motivācijas teorētiskie aspekti un identificēti galvenie motivācijas faktori restorānu nozarē. Balstoties uz rezultātiem, tika izstrādāta darbinieku motivācijas programma, kas ietver gan materiālos, gan nemateriālos motivācijas instrumentus.

Atslēgas vārdi: darbs; motivācija; restorāns; darbinieks; vadītājs

EKA TIESĪBU ZINĀTNE

Agita Holste. BIOLOĢISKĀ TĒVA TIESĪBU AIZSARDZĪBAS PROBLEMĀTIKA ATTIECĪBĀ UZ INFORMĀCIJU PAR BIOLOĢISKĀ BĒRNA ESĪBU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Tiesību zinātne"

E-pasts: holsteagita@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Ph.D Jolanta Dinsberga

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Latvijas normatīvais regulējums neuzliek sievietei pienākumu informēt bērna bioloģisko tēvu par bērna piedzimšanu. Praksē konstatēti gadījumi, kad tēvs par bioloģiskā bērna esību uzzina daudzus gadus pēc bērna dzimšanas vai pat pēc pilngadības sasniegšanas - nejauši vai saņemot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu. Tas rada būtisku tēva un bērna interešu aizskārumu - tēvam ir liegta iespēja dibināt ciešas ģimeniskas attiecības ar bērnu, tiek pārkāptas bērna tiesības zināt savu izcelsmi, saņemt uzturlīdzekļus, saņemt mantojumu utt.

Pētījuma mērķis: Izpētīt bērna tēva un mātes tiesību un pienākumu tiesisko regulējumu, kā arī apzinot bērna, bērna tēva un mātes aizsargājamo interešu loku, atklāt pastāvošo problemātiku un sniegt priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidei.

Pētījuma metodes: Aprakstošā jeb monogrāfiskā izpētes metode tika izmantota detalizētai ģimenes tiesību institūta, bioloģiskā tēva tiesības tikt informētam par bioloģiskā bērna esību, darbības analīzi un attīstību balstoties uz apkopoto informāciju; Analītiskā metode tika izmantota analizējot iegūto informāciju, skaidrojot darbā aplūkotos jēdzienus un to būtību; Induktīvā metode ļāva aplūkot atsevišķus faktus kopumā ar tiesisko regulējumu un tā iespējamajām izmaiņām; Detuktīvā metode, tika izmantota pētot iespējamo normatīvo aktu izmaiņu ietekmi uz bioloģiskā tēva tiesību īstenošanu, ģimenes tiesību attīstību un valsts ekonomisko un zinātnisko attīstību.

Sasniegtie rezultāti: Tiesiskā regulējuma, tiesību doktrīnas un citu uzziņas materiālu analīzes un aptaujas rezultātā secināts, ka papildinot ģimenes tiesību institūtu normatīvo regulējumu ar sievietes pienākumu atklāt paternitāti vīrietim ne tikai novērstu esošo tiesiskā regulējuma problemātiku, bet arī pozitīvi ietekmētu vecāku tiesību vienlīdzīgu aizsardzību un bērnu labāko interešu ievērošanu.

Atslēgas vārdi: paternitāte; bērna labākās intereses; bērna tiesības; tēva tiesības; ģimenes tiesības

Airita Zimina. Privātpersonas tiesības uz kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzinājumu valsts nepamatotas rīcības gadījumā

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Tiesību zinātne“

E-pasts: airita.liduma@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. iur., Mg. oec. Elvis Dibaņins

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likums nav pirmais regulējums, kura funkcija ir nodrošināt privātpersonai tiesības uz atlīdzinājumu. Tas tika pieņemts, lai izlabotu iepriekšējā likuma nepilnības un uzlabotu kaitējuma atlīdzināšanas procesu.

Jauna regulējuma pieņemšana negarantē efektīvu tiesību īstenošanu praksē, tādēļ ir nepieciešams izvērtēt, vai spēkā esošais regulējums nodrošina privātpersonām tiesības uz kaitējuma atlīdzinājumu. Turklāt šobrīd otrreizējai caurlūkošanai tika nodoti grozījumi Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumā, kas apliecina pētījuma aktualitāti, jo grozījumu nepieciešamība liecina par nepilnībām spēkā esošajā regulējumā.

Pētījuma mērķis: izpētīt privātpersonas tiesības uz kriminālprocesā nodarītā kaitējuma atlīdzinājumu valsts nepamatotas rīcības gadījumā, identificēt problēmas, izdarīt secinājumus un piedāvāt risinājumus normatīvā regulējuma pilnveidei.

Pētījuma metodes: Vispārzinātniskās metodes – monogrāfiskā, analītiskā, induktīvā, deduktīvā, dogmatiskā, vēsturiskā, loģiski konstruktīvā. Tiesību normu interpretācijas metodes – gramatiskā, sistēmiskā, teleoloģiskā, vēsturiskā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma ietvaros noskaidrots, ka Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likums ir jāpilnveido, jo tiesu praksē konstatēta nevienveidīga regulējuma piemērošana. Pieņemtie grozījumi īsti nenovērš tiesu praksē konstatētās nepilnības. Tika sagatavoti priekšlikumi grozījumiem Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumā.

Atslēgas vārdi: valsts atbildība; atbilstīgs atlīdzinājums; zaudējumi; nemantiskais kaitējums; kaitējuma atlīdzināšana

Anatolijs Seredickis. MANTOJUMA PIENĒMŠANAS UN IEGŪŠANAS TIESISKAIS REGULĒJUMS LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Tiesību zinātne"

E-pasts: AnatolijsSeredickis@gmail.com

Zinātniskā vadītāja: Mg. iur. Dace Ūdriņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mantojuma pieņemšana Latvijas civiltiesībās ir priekšnoteikums mantojuma iegūšanai, jo ar aicinājumu mantot personai rodas tikai iespēja kļūt par mantinieku. Pētījuma aktualitāti nosaka 2025. gada 1. janvārī spēkā stājusies mantojuma tiesību reforma, ar kuru mainīts mantojuma pieņemšanas process, mantinieku atbildības modelis un kreditoru interešu aizsardzības mehānismi. Līdz reformas spēkā stāšanās brīdim praksē pastāvēja neskaidrības par klusējot izteiktas gribas juridisko nozīmi, termiņu piemērošanu, inventāra tiesības izmantošanu un mantinieka atbildību par mantojuma atstājēja parādiem. Lielāka nozīme pēc reformas ir tam vai mantojuma lietā ir noskaidrotas un informētas mantot aicinātās personas, kā arī tam, vai mantojuma sarakstā ir skaidri norādīts mantojuma sastāvs un vērtība.

Pētījuma mērķis: Darba mērķis ir izvērtēt mantojuma pieņemšanas un iegūšanas tiesisko regulējumu Latvijā, lai identificētu nepilnības normatīvajā regulējumā un piedāvāt grozījumus vai papildinājumus tiesību aktos.

Pētījuma metodes: Darbā izmantotas analītiskā, aprakstošā, sintēzes, induktīvā, deduktīvā, salīdzinošā un loģiski konstruktīvā metode, kā arī gramatiskā, vēsturiskā, sistēmiskā un teleoloģiskā tiesību normu interpretācijas metode.

Sasniegtie rezultāti: konstatēts, ka 2025. gada reforma stiprina mantojuma pieņemšanas procesa tiesisko noteiktību un mantinieku aizsardzību. Konstatējams, ka tās efektivitāte ir atkarīga no zināmo mantinieku informēšanas, mantojuma saraksta pilnīguma un kreditoru iespējām pārbaudīt mantojuma sastāvu. Izstrādāti priekšlikumi notariālā procesa un mantojuma saraksta kvalitātes pilnveidošanai.

Atslēgas vārdi: tiesības; mantojuma pieņemšana; mantojuma iegūšana

Anna Bērziņa. ZAUDĒJUMU TIESISKĀ SASTĀVA REGLAMENTĀCIJAS PROBLEMĀTIKA SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU ĪPAŠNIEKU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, , studiju programma „Tiesību zinātne”

E-pasts: aberzina33@gmail.com

Zinātniskais vadītājs : Dr.iur. Jeļena Alfejeva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās personu tiesību aizsardzība un pilnīgas zaudējumu atlīdzības princips ir vieni no civiltiesību pamatprincipiem, bet praksē vērojama tendence individuālo taisnīgumu pakārtot sistēmas apdrošināšanas sistēmas procesuālajai efektivitātei. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās obligātās atbildības (OCTA) jomā pastāvošais zaudējumu atlīdzināšanas mehānisms tiek balstīts uz formulām un atlīdzības limitiem, kas rada risku, ka cietušās personas var nesaņemt atbilstošu kompensāciju, tādējādi nonākot pretrunā ar Civillikuma normām.

Pētījuma mērķis: Analizējot zaudējumu atlīdzināšanas tiesisko sastāvu sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās obligātās atbildības (OCTA) jomā, identificēt pastāvošās kolīzijas starp Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas likumu un Civillikumu un piedāvāt tiesiskus risinājumus cietušo personu tiesību aizsardzībai.

Pētījuma metodes: Vispārzinātniskās metodes - Analītiskā, salīdzinošā, loģiski konstruktīvā, Tiesību normu interpretācijas - gramatiskā, vēsturiskā, sistēmiskā, teleoloģiskā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā identificētas būtiskas tiesību normu kolīzijas starp Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu un Civillikumu, izpētīti zaudējuma atlīdzināšanas īpatnības, izstrādāti priekšlikumi normatīvā regulējuma pilnveidei.

Atslēgas vārdi: sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (OCTA); civillikums; zaudējumi; apdrošināšana

Egija Bodnare. KRIMINĀLATBILDĪBAS PAR JAUNO PSIHOAKTĪVO VIELU UN NARKOTISKO VIELU LIETOŠANU PIEMĒROŠANAS PROBLEMĀTIKA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Tiesību zinātne"

E-pasts: egijabodnare@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. iur. Baiba Hercmane

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana ir kļuvusi par nozīmīgu problēmu gan Latvijā, gan starptautiski, kas būtiski apdraud sabiedrības drošību, iedzīvotāju veselību un labklājību. Pēdējos gados strauji pieaugusi šo vielu lietošana, īpaši jauniešu vidū. Īpašu aktualitāti pēdējā desmitgadē ir guvušas jaunās psihoaktīvas vielas, kuras bieži netiek savlaicīgi iekļautas aizliegto vielu sarakstos. Latvijā kriminālatbildības piemērošana par narkotisko un jauno psihoaktīvo vielu lietošanu ir saistīta ar vairākiem specifiskiem priekšnoteikumiem, tostarp administratīva pārkāpuma konstatēšanu un personas rakstveida brīdināšanu par kriminālatbildību. Tomēr praksē šāds regulējums rada būtiskas problēmas, īpaši pierādīšanas jomā, kas bieži noved pie kriminālprocesa izbeigšanas.

Pētījuma metodes: Analizēt kriminālatbildības piemērošanas problemātiku par jauno psihoaktīvo vielu un narkotisko vielu lietošanu Latvijas tiesību sistēmā, identificēt galvenās nepilnības normatīvajā regulējumā un tiesu praksē, kā arī izstrādāt priekšlikumus tā pilnveidošanai.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka kriminālatbildības piemērošana par narkotisko un jauno psihoaktīvo vielu lietošanu Latvijā praksē ir ierobežoti efektīva. Tās piemērošanu būtiski apgrūtina administratīvā brīdinājuma mehānisma nepilnības, ka arī indivīda atteikšanās no medicīniskās pārbaudes. Esošais regulējums nespēj pietiekami ātri reaģēt uz jauno psihoaktīvo vielu straujo modifikāciju, līdz ar ko par šo vielu lietošanu nav izskatīts neviens kriminālprocess Latvijas Republikā. Apkopojot pētījuma rezultātus, secināms, ka pastāvošais tiesiskais regulējums attiecībā uz narkotisko un psihoaktīvo vielu lietošanu satur normu pārklāšanos, savukārt normas par jaunajām psihoaktīvajām vielām ne vienmēr sasniedz efektivitāti un praksē tiek piemērotas ierobežoti. Kriminālatbildības piemērošana par vielu lietošanu bieži nav iespējama, jo pastāv grūtības pierādīt noziedzīga nodarījuma sastāvu, īpaši saistībā ar personas pienācīgu brīdināšanu. Līdz ar to tika ierosināts pilnveidot vairākus Krimināllikuma pantus, kā arī narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likumu, lai nodrošinātu efektīvāku kriminālatbildības piemērošanu, stiprinātu tiesību normu preventīvo funkciju un vienlaikus ievērotu samērīguma principu.

Atslēgas vārdi: kriminālatbildība; psihoaktīvas vielas; administratīvas pārkāpums

Jānis Dreimanis. VALSTS PREZIDENTA 2025. GADA INICIATĪVAS LOMA VĒLĒTĀJU LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, , studiju programma „Tiesību zinātne“

E-pasts: dreimanis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. oec., Mg. iur. Elvis Dibaņins

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Satversmē paredzētās vēlēšanu likumdošanas iniciatīvas un tautas nobalsošanas tiesības demokrātiskā tiesiskā valstī ir būtisks tiesību īstenošanas mehānisms. Mūsdienā Latvijas politiskās līdzdalības apstākļos autors pēta vai šīs tiesības pastāv tikai formāli, vai joprojām ir faktiski īstenojamas. Īpaši aktuāla ir Satversmes 78. pantā noteiktā vienas desmitās daļas vēlēšanu sliekšņa atbilstība faktiskajai vēlēšanu aktivitātei, kā arī Valsts prezidenta 2025. gada iniciatīvas spēja novērst līdzšinējā regulējuma neefektivitāti.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt, vai spēkā esošais vēlēšanu likumdošanas iniciatīvas un tautas nobalsošanas regulējums nodrošina Satversmē paredzēto vēlēšanu tiesību faktisku īstenošanu, un noskaidrot, vai Valsts prezidenta 2025. gada iniciatīva pēc būtības veicina vēlēšanu līdzdalību vai tikai maina parakstu vākšanas gaitu.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota analītiskā metode Satversmes un speciālā likuma regulējuma izvērtēšanai, dogmatiskā metode tiesību normu satura noskaidrošanai, induktīvā metode secinājumu veidošanai no vēlēšanu līdzdalības datiem, kā arī deskriptīvā metode spēkā esošā regulējuma raksturošanai. Tiesību normu interpretācijā izmantota gramatiskā, sistēmiskā un teleoloģiskā interpretācijas metode.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā secināts, ka Valsts prezidenta 2025. gada iniciatīva pilnībā neatrisina vēlēšanu līdzdalības problēmu, jo maina procedūru, nevis skata līdzdalību ierobežojošo cēloni – vienas desmitās daļas vēlēšanu sliekšni. Autors konstatē, ka politiski neaktīvo vēlēšanu īpatsvars faktiski palielina sliekšni politiski aktīvajiem vēlētajiem, tādējādi vēlēšanu iniciatīvas tiesības kļūst grūti izmantojamas. Pētījuma rezultātā pamatota nepieciešamība pārskatīt sliekšņu aprēķina bāzi un attīstīt efektīvākus līdzdalības mehānismus, tostarp elektroniskas līdzdalības formas.

Atslēgas vārdi: Satversme; iniciatīva; nobalsošana; līdzdalība; referendums

Jekaterina Stepanova. MEDIĀCIJAS IZMANTOŠANA CIVILTIESISKO STRĪDU IZŠĶIRŠANĀ UN AR TO SAISTĪTĀ PROBLEMĀTIKA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Tiesību zinātne“

E-pasts: ekaterina552380@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: PhD Jolanta Dinsberga

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Civiltiesisko strīdu izšķiršanas mehānismi izpaužas dažādās procesuālās un ārpusstiesas formās. Mūsdienu tiesību sistēmā arvien nozīmīgāku vietu ieņem mediācija kā alternatīva strīdu risināšanas metode, kas balstīta uz pušu sadarbību un brīvprātīgu vienošanos. Tomēr, neraugoties uz mediācijas kā mūsdienīga un efektīva strīdu risināšanas instrumenta priekšrocībām, tās praktiskā izmantošana Latvijā joprojām ir salīdzinoši zema. Latvijā veiktie pētījumi apliecina, ka lielākā daļa respondentu nav informēti par mediāciju kā civiltiesisku strīdu izšķiršanas veidu, kas norāda uz nepieciešamību pilnveidot gan sabiedrības informētību, gan tiesisko regulējumu.

Pētījuma mērķis: analizējot mediācijas tiesisko regulējumu un praktisko nozīmi civiltiesisko strīdu risināšanā, identificēt ar tās piemērošanu saistītās problēmas un piedāvāt iespējamus tiesiskā regulējuma pilnveides virzienus.

Pētījuma metodes: Aprakstošā jeb monogrāfiskā metode izmantota mediācijas jēdziena un tās piemērošanas praksē izpētei. Analītiskā metode izmantota datu izvērtēšanai, normatīvo aktu mijiedarbības izpētei un jēdzienu saturiskā tvēruma precizēšanai. Loģiski konstruktīvā metode izmantota secinājumu un priekšlikumu izvirzīšanai. Savukārt tiesību normu interpretācijā tika izmantotas gramatiskā, sistēmiskā, vēsturiskā un teleoloģiskā interpretācijas metodes, lai noskaidrotu mediācijas tiesiskā regulējuma saturu, mērķi un piemērošanas robežas.

Sasniegtie rezultāti: Tiesiskā regulējuma, tiesību doktrīnas, tiesu prakses un statistikas datu analīzes rezultātā secināts, ka mediācija ir efektīvs un perspektīvs civiltiesisko strīdu risināšanas mehānisms. Vienlaikus konstatēts, ka mediācijas attīstību kavē nepietiekama sabiedrības informētība un nepilnības normatīvajā regulējumā. Pētījuma rezultātā izstrādāti priekšlikumi mediācijas institūta pilnveidei, uzsverot nepieciešamību veikt mērķtiecīgus normatīvo aktu grozījumus un sistemātiskus sabiedrības informēšanas pasākumus.

Atslēgas vārdi: mediācija; mediators; civiltiesiskie strīdi; problemātika

Kristīne Krūmiņa. MEDIĀCIJAS TIESISKAIS REGULĒJUMS UN PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Tiesību zinātne”

E-pasts: Kristine0196@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Ph.D Jolanta Dinsberga

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Kā viens no strīdu risināšanas veidiem ir mediācija, par ko, autoresprāt, sabiedrība ir maz informēta, neskatoties uz to, ka alternatīvo strīdu risināšanas veids ir viens no ekonomiskākākajiem un saudzīgākajiem strīdu risināšanas veidiem iesaistītajām pusēm.

Pētījuma mērķis: Mediācijas normatīvā regulējuma un praktiskās īstenošanas pētījuma rezultātā izdarīt secinājumus un sniegt priekšlikumus mediācijas tiesiskā regulējuma pilnveidei.

Pētījuma metodes: Vispārzinātniskās pētījuma metodes: analītiskā; aprakstošā; loģiski konstruktīvā; induktīvā un deduktīvā. Tiesību normu interpretācijas metodes: gramatiskā, vēsturiskā, sistēmiskā, teleoloģiskā.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izvirzīti vairāki priekšlikumi izdarīt grozījumus Mediācijas likumā: papildināt likumu ar jēdziena „nevainojama reputācija” definīciju/skaidrojumu, nodrošinot tā viennozīmīgu izpratni; noteikt subjektu un lietu kategorijas, kurās mediācija tiek finansēta daļēji vai pilnībā no novalsts budžeta līdzekļiem; lai novērstu tiesību ļaunprātīgas izmantošanas iespējas, noteikt termiņu mediatora izvēlei gadījumos, kad izteikts mediācijas priekšlikums un normatīvajos aktos noteiktais prasības celšanas termiņa tecējums tiek apturēts. Kā arī paredzēt iespēju vienpusēji atkāpties no mediācijas, ja procesu kāda no pusēm apzināti novilcina. Civilprocesa likumu papildināt ar normu, kurā tiek paredzēts samazināts valsts nodevas samaksas apmēru, gadījumā, ja tiesā tiek iesniegts prasības pieteikums, kam pievienots apliecinājums par mediācijas kursa uzsākšanu; apmeklēto tikšanās skaitu un apturēšanas dienu.

Atslēgas vārdi: mediācija; sertificēts mediators.

Santa Ulmane. PARTNERĪBAS INSTITŪTS LATVIJĀ: TIESISKIE UN PRAKTISKIE ASPEKTI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Tiesību zinātne"

E-pasts: santaulmane01@gmail.com

Zinātniskā vadītāja: Mg. Iur. Dace Ūdriņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Partnerības institūts Latvijā stājas spēkā 2024. gada 1. jūlijā, ieviešot jaunu tiesisko regulējumu personām, kuras dzīvo kopā ārpus laulības. Pētījuma aktualitāti nosaka tas, ka partnerības institūts Latvijas tiesību sistēmā ir jauns regulējums, kura praktiskajā piemērošanā konstatējami gan būtiski ieguvumi, gan arī normatīvā regulējuma trūkumi. Īpaši aktuāli jautājumi ir saistīti ar mantiskajām attiecībām, mantošanas tiesībām, sociālajām garantijām un partneru personisko tiesību īstenošanu ārstniecības jomā.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt partnerības institūta tiesiskos un praktiskos aspektus Latvijā, identificēt pastāvošās nepilnības un izstrādāt priekšlikumus normatīvā regulējuma pilnveidei. Darbā analizēts partnerības juridiskais pamats, tās nodibināšanas un izbeigšanas kārtība, kā arī partneru tiesības pieņemt lēmumus ārstniecības procesā. Atsevišķa uzmanība pievērsta sociālo garantiju pieejamībai, mantisko attiecību regulējumam un partneru tiesiskajam statusam mantojuma tiesībās.

Pētījuma metodes: Izmantota analītiskā, aprakstošā, induktīvā un deduktīvā metode, kā arī salīdzinošā metode, analizējot Austrijas partnerattiecību regulējumu.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā secināts, ka partnerības institūts praksē tiek aktīvi izmantots un nodrošina nozīmīgu tiesisko aizsardzību ārpus laulības dzīvojošiem pāriem. Vienlaikus konstatēts, ka Latvijā partnerības regulējums joprojām nenodrošina pilnvērtīgu mantisko aizsardzību, jo partneris nav atzīts par likumisko mantinieku un partnerībā neveidojas laulātajiem raksturīgais kopmantas režīms. Darbā izstrādāti priekšlikumi Civillikuma, Notariāta likuma un citu normatīvo aktu pilnveidei.

Atslēgas vārdi: partnerība; ģimenes tiesības; mantošana; sociālās garantijas; Pacientu tiesību likums

Toms Priedītis- Grūbe. DISKRIMINĀCIJAS DARBA VIETĀS UN TĀS REGULĒJUMS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Tiesību zinātne"

E-pasts: tomprieditis1@gmail.com

Zinātniskā vadītāja: Mg. iur. Aija Leitāne

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Diskriminācija darba vietā joprojām ir aktuāla problēma gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā, jo, neraugoties uz normatīvajos aktos nostiprināto vienlīdzīgas attieksmes principu, darbinieki praksē vēl aizvien var saskarties ar nevienlīdzīgu attieksmi dzimuma, vecuma, etniskās piederības, valodas, invaliditātes, reliģiskās pārliecības vai citu pazīmju dēļ. Diskriminācija var izpausties ne tikai darba pieņemšanas procesā, darba samaksā vai atlaišanā, bet arī kā mobings, bosings, pazemojoša attieksme vai psiholoģiski nelabvēlīga darba vide.

Pētījuma mērķis: Analizēt diskriminācijas izpausmes darba vietā un izvērtēt tās tiesisko regulējumu Latvijā un Eiropas Savienībā, īpašu uzmanību pievēršot vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanai darba tiesiskajās attiecībās. Pētījuma ietvaros paredzēts izpētīt arī tiesu prakses nozīmi diskriminācijas gadījumu risināšanā, noskaidrot, kā diskriminācija izpaužas praksē dažādos darba attiecību posmos, kā arī izvērtēt sabiedrības pieredzi, izpratni un informētību par iespējām aizsargāt savas tiesības diskriminācijas gadījumā darba vidē.

Pētījuma metodes: Darbā izmantota literatūras analīze, normatīvo aktu analīze, dokumentu analīze, tiesu prakses analīze un empīriskā metode – aptauja. Datu apstrādei izmantota statistiskā un grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Noskaidrots sabiedrības viedoklis par diskrimināciju darba vietā, analizēts Latvijas un Eiropas Savienības tiesiskais regulējums un tiesu prakse, kā arī noteiktas galvenās diskriminācijas izpausmes un problēmas tās novēršanā praksē.

Atslēgas vārdi: diskriminācija; darba tiesības; tiesiskais regulējums; darba vieta

EKA INTERJERA DIZAINS

Annija Pāvila. VIZUĀLAIS TROKSNIS PUBLISKAJĀ TELPĀ, TĀ MAZINĀŠANA CAUR DIZAINU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: annijapavila@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. art. Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pēdējos gados informācijas apjoms ir ievērojami pieaudzis, tāpēc, veidojot videi draudzīgu pilsētvides un publisko interjeru grafisko noformējumu, ir svarīgi izmantot datu organizēšanas pieejas, kas palīdz samazināt gan informācijas, gan vizuālo troksni, kā arī mazināt apkārtējās vides informatīvo piesārņojumu (Zadernovskaya, 2020). Mūsdienu sabiedrībā cilvēka ikdiena ir piesātināta ar dažādiem sensoriem stimuliem, īpaši vizuāliem - no reklāmām publiskajā telpā līdz pastāvīgai informācijas plūsmai digitālajos ekrānos. Tas palielina kognitīvo slodzi un samazina spēju uztvert būtisko informāciju. Vizuālā trokšņa pārslodze publiskajos interjeros var negatīvi ietekmēt telpas uztveri, orientēšanos un lietotāja emocionālo labsajūtu.

Šī pētījuma ietvaros publiskā telpa tiek aplūkota kā funkcionāla vide, kurā dizainam ir būtiska loma informācijas strukturēšanā, cilvēku plūsmas organizēšanā un vizuālās skaidrības nodrošināšanā. Dizains, kas balstīts uz skaidru zonējumu, hierarhisku informācijas sistēmu un vizuālu līdzsvaru, var kļūt par efektīvu instrumentu vizuālā trokšņa mazināšanai un publiskās telpas lietotāju labsajūtas uzlabošanai.

Pētījuma mērķis: : Identificēt un analizēt vizuālā trokšņa cēloņus publiskajā interjerā. Balstoties uz esošās situācijas analīzi, izstrādāt dizaina vadlīnijas vizuālā trokšņa mazināšanai publisko interjeru dizainā.

Pētījuma metodes: Lai sasniegtu pētījuma mērķi tiks apkopoti un analizēti zinātniskie pētījumi, grāmatas un interneta resursi. Tiks veiktas publisko telpu fotofiksācijas un to analīze, sociālo mēdiju monitorings.

Sasniegtie rezultāti: Veiksmīgi identificētas un analizētas esošās situācijas 3 Latvijas sabiedriskā transporta stacijās, izstrādātas vadlīnijas vizuālā trokšņa novēršanas nolūkam.

Atslēgas vārdi: vizuālais troksnis, publiskais interjers, navigācija, orientēšanās sistēmas, telpas uztvere

Laura Lipska. APRITĪGA BŪVNICĪBA UN ATJAUNOTU ELEMENTU PIELIETOJUMS INTERJERA IZVEIDĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: llipska92@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. art Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Kā ziņo Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO), Starpvaldību klimata pārmaiņu panelis (IPCC), Eiropas Komisija un citas institūcijas, pasaule atrodas klimata krīzes priekšvakarā. Būvniecība ES ir atbildīga par 50% resursu patēriņu un 35% no kopējiem atkritumiem, radot ietekmi ne tikai uz globālo sasilšanu, bet arī vides piesārņojumu un resursu trūkumu (Schutzenhofer, uc., 2022). Šo faktoru ietekmē apritīgā būvniecība ir kritiski nepieciešama, lai novērstu postu videi, mazinātu neatjaunojamu resursu izsīkšanu un samazinātu būvniecības nozarē radīto atkritumu un emisiju apjomu. Arī Latvijas kontekstā apritīgās būvniecības nozīme pakāpeniski pieaug, ko veicina gan dažādi normatīvi regulējumi un Eiropas Savienības vadlīnijas, gan pašas sabiedrības pieaugošā interese par resursu efektīvu un otrreizēju izmantošanu.

Pētījuma mērķis: Analizēt apritīgās būvniecības principu ietekmi uz mūsdienu interjera dizainu. Iegūt vispārīgu vērtējumu par pārstrādātu un atjaunotu materiālu, mēbeļu un interjera elementu izmantošanu būvniecībā un interjera izveidē, analizējot sabiedrības un interjera dizaineru attieksmi, izpratni un pieredzi saistībā ar šo materiālu pielietojumu.

Pētījuma metodes: Tika veikta sekundāro datu analīze; literatūras un zinātnisko rakstu analīze; dokumentu analīze. Pētījuma daļā – kvantitatīvās pētījuma metodes, veicot anketēšanu divās mērķa grupās: vispārējā sabiedrība, fokusgrupa - interjera dizaineri.

Sasniegtie rezultāti: Veicot aptauju rezultātu analīzi tika veikti secinājumi un izstrādāti priekšlikumi informatīvam materiālam par atjaunotu un pārstrādātu materiālu, mēbeļu un interjera elementu integrēšanu telpā., teksts.

Atslēgas vārdi: ilgtspēja; apritīga būvniecība; atjaunotas mēbeles; pārstrādāti materiāli

Aksela Aivija Ķepale. KARJERAS IZVĒLES PROBLĒMAS JAUNIEŠU VIDŪ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: akselakepale@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās jauniešiem ir pieejamas daudzveidīgas izglītības un karjeras iespējas, taču tas bieži rada grūtības izvēlēties piemērotāko nākotnes profesiju. Karjeras izvēli ietekmē dažādi faktori, piemēram, ģimenes viedoklis, sabiedrības spiediens, sociālie tīkli, personīgās intereses un darba tirgus prasības. Daudzi jaunieši izjūt nedrošību un stresu, pieņemot lēmumu par savu nākotni, jo baidās izvēlēties nepiemērotu profesiju vai studiju programmu. Šī iemesla dēļ tēma “Karjeras izvēles problēmas jauniešu vidū” ir aktuāla, jo karjeras izvēle būtiski ietekmē jauniešu izglītību, profesionālo attīstību un dzīves kvalitāti.

Pētījuma mērķis: Izpētīt karjeras izvēles problēmas jauniešu vidū un noskaidrot faktorus, kas ietekmē jauniešu nākotnes profesijas izvēli.

Pētījuma metodes: Teorētiskās izpētes daļā tika veikta zinātniskās un profesionālās literatūras analīze, citu autoru pētījumu un statistikas datu analīze. Pētījuma ietvaros tika izveidota anonīma anketa, kuru aizpildīja jaunieši vecumā no 17 līdz 30 gadiem. Anketa sastāvēja no 17 jautājumiem, kuros tika izmantoti gan slēgta, gan atvērta tipa jautājumi. Kopumā tika iegūtas 35 respondentu atbildes, kuras tika apkopotas, analizētas un salīdzinātas.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka lielākajai daļai jauniešu ir grūtības izvēlēties nākotnes profesiju un studiju virzienu. Šo izvēli visvairāk ietekmē informācijas trūkums par profesijām un karjeras iespējām, personīgās intereses, bailes izvēlēties nepareizo profesiju, plašās izvēles iespējas, finansiālie aspekti un atalgojums, kā arī ģimenes un apkārtējo ietekme. Šī iemesla dēļ lielākā daļa jauniešu izjūt nedrošību un stresu, pieņemot lēmumu par savu nākotni.

Atslēgas vārdi: karjeras izvēle; jaunieši; nākotnes profesija

Alise Beizaka. DIZAINS KĀ TĒLA VĒSTNESIS. KĀ INTERJERĀ IEKĻAUT NACIONALITĀTI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: alise.beizaka@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg. art Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās ir ļoti svarīgi saglabāt kultūras identitāti, jo pastāv riski to zaudēt, šajā strauji mainīgajā laikā, ko ietekmē globalizācija. Viens no veidiem, kas palīdz to saglabāt ir tās iekļaušana interjerā, tā lai veidotu līdzsvaru starp kultūras identitāti un mūsdienu mainīgo estētiku

Pētījuma mērķis: izpētīt, kā interjera dizainā tiek iekļauta nacionalitāte, un analizēt, kā tas izpaužas tēla veidolā.

Pētījuma metodes: Lai sasniegtu darbā izvirzīto mērķi, darbā tiek ievākta un apkopota informācija, no pētījumiem, intereneta resursiem, avotiem un grāmatām. Datu ieguvei tiek izmantota kvanitatīva datu ieguves metode, datu un literatūras datu analīze izmantojot sekundāros avotus. Lai apkopotu datus tiek izmantota datu apstrādes metode: Sazlīdzinošā metode

Sasniegtie rezultāti: Mūsdienu interjerā nacionālo identitāti izsaka caur telpas noskaņu un sākonēji šķietami nenozīmīgām detaļām, nevis tiešiem simboliem

Atslēgas vārdi: tēls; telpa; kultūra; vēstījums; identitāte

Amanda Otto. METĀLA MĒBEĻU UN BETONA (MIKROCEMENTA) POPULARITĀTE UN ESTĒTISKĀ MIJIEDARBĪBA MŪSDIENU INTERJERĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: ottoamanda4@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Cilvēki aptuveni 90% sava laika pavada iekštelpās, tādēļ interjera mēbeļu materiālu izvēle būtiski ietekmē ikdienas komfortu, higiēnu un labsajūtu. Mūsdienās pieaug pieprasījums pēc lakoniskiem, viegli kopjamiem un ilgtspējīgiem risinājumiem, tādēļ kā risinājums kļūst metāla mēbeļu un bezšuvju mikrocementa apdares kombinācija, kas var nodrošināt estētisku interjeru, samazināt putekļu uzkrāšanos un atvieglot kopšanu. Pētījuma aktualitāti pastiprina, taču nav galvenais pamatojums, arī autores personīgā interese un pieredze ar metāla mēbelēm, kas, mazinot alerģiju pret putekļiem, ir uzlabojušas vides kvalitāti un pašsajūtu.

Pētījuma mērķis: Izpētīt metāla mēbeļu un mikrocementa popularitāti, izmantošanas tendences interjerā un analizēt to estētisko mijiedarbību, hipoalerģiskumu un ilgtspēju, identificējot priekšrocības, trūkumus un piemērotākās kombinācijas.

Pētījuma metodes: Teorētiskā pētījuma metode – literatūras analīze un empīriskā pētījuma metode – anketēšana (kvantitatīvie dati), intervija (kvalitatīvie dati).

Sasniegtie rezultāti: Noteiktas metāla mēbeļu un mikrocementa apdares izmantošanas galvenās tendences mūsdienīgu interjerā. Pierādīta šo materiālu estētiskā saderība. Izpētot Zinātnisko literatūru un interneta resursus, kā arī nozares speciālista intervijā tika apstiprināts, ka šie produkti ir viegli kopjami, ilgtspējīgi un potenciāli hipoalerģiski risinājumi, kas veicina labvēlīgāku iekštelpu vidi. Tāpat, ar aptaujas palīdzību, tika identificēti būtiskākie faktori, kas ietekmē šo materiālu izvēli. Izstrādāti secinājumi un priekšlikumi.

Atslēgas vārdi: metāla mēbeles; mikrocementa apdare; ilgtspēja; hipoalerģiskums; estētiskā mijiedarbība

Amanta Jonāne. ŠODIENAS TELPA. LAIKMETA VAJADZĪBU ATSPoguĻojums INTERJERĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: amantajonane02@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās cilvēki aptuveni 85–90 % diennakts pavada iekštelpās, tādēļ dzīves telpu un interjera kvalitātei ir būtiska nozīme cilvēku veselības, labsajūtas un vispārējās dzīves kvalitātes nodrošināšanā (Dimitroulopoulou, 2023). Vienlaikus Eiropā 30–40 % strādājošo vismaz daļu darba pienākumu veic attālināti, kā rezultātā dzīvojamā vide arvien biežāk kļūst daudzfunkcionāla un pieaug pieprasījums pēc elastīgiem un pielāgojamiem interjera risinājumiem (Eurofound, 2023; European Commission, 2021). Papildus tam urbanizācijas pieaugums, kura rezultātā 56 % pasaules iedzīvotāju dzīvo pilsētās, kā arī dzīvojamās platības samazināšanās aktualizē nepieciešamību pēc efektīviem, funkcionāliem un cilvēkcentrētiem interjera risinājumiem, kas spēj nodrošināt komfortu ierobežotā telpā.

Pētījuma mērķis: Analizēt mūsdienu dzīves telpu un interjera risinājumus kā laikmeta vajadzību atspoguļojumu, izvērtējot 21. gadsimta sociālo, tehnoloģisko un vides pārmaiņu ietekmi uz cilvēku vajadzību apmierināšanu un labsajūtu, kā arī dzīves telpas attīstību Latvijā dažādos vēsturiskajos periodos. Tiek analizēta arī mūsdienu dzīves telpas izmantošana un tās ietekmi uz dažādu cilvēku vajadzību apmierināšanu un labsajūtu ikdienas dzīvē.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota jaukta metodoloģija, apvienojot kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes. Datu ieguvei veikta literatūras un vizuālo materiālu analīze, kā arī kvantitatīva aptauja (anketēšana), lai noskaidrotu mūsdienu dzīves telpas izmantošanu un tās ietekmi uz cilvēku labsajūtu. Iegūtie dati analizēti, izmantojot kvalitatīvo, kvantitatīvo un salīdzinošo analīzi, sasaistot teorētiskās atziņas ar empīriskajiem rezultātiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti pārlicinoši apliecina, ka dzīves telpas interjers Latvijā dažādos vēsturiskajos periodos tieši atspoguļo konkrētā laikmeta sociālās, ekonomiskās un kultūras vajadzības. Analīze uzskatāmi pierāda, ka 21. gadsimtā dzīves telpa funkcionē kā daudzdimensionāla un cilvēkcentrēta vide, kur interjera risinājumi būtiski ietekmē cilvēku labsajūtu, darba efektivitāti un dzīves kvalitāti. Kvantitatīvās aptaujas rezultāti apstiprina, ka dabiskajam apgaismojumam, iekštelpu vides kvalitātei, telpas elastībai un personalizācijai ir izšķiroša nozīme mūsdienu dzīves telpas uztverē un lietojumā.

Atslēgas vārdi: interjera dizains; cilvēkcentrēts dizains; daudzfunkcionāla telpa

Anda Lāne. DIZAINS KĀ TĒLA VĒSTNESIS. KĀ INTERJERĀ IEKĻAUT NACIONALITĀTI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: lane.anda@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu interjera dizainā, īpaši globalizācijas apstākļos, aizvien biežāk dominē vienota estētika, kas balstās cits citam līdzīgos materiālos, formās un vizuālajos risinājumos, veicinot vienveidību un mazinot vietējās identitātes klātbūtni telpiskajā vidē. Nacionālās identitātes iekļaušana interjerā ļauj saglabāt kultūras savdabību un piederības sajūtu. Latvisko elementu izmantošana interjerā palīdz telpai iegūt dziļāku nozīmi, balstītu vietējā kultūrā, vienlaikus saglabājot mūsdienīgu raksturu.

Pētījuma mērķis: identificēt kā latviešu nacionālā identitāte tiek atspoguļota un uztverta mūsdienu interjerā; noskaidrot, kurus elementus sabiedrība uzskata par latviskiem; izstrādāt mūsdienīgu latviska interjera iedvesmas kolāžu.

Pētījuma metodes: šajā pētījumā izmantota datu vākšanas metode – literatūras analīze, mediju monitorings, aptauja; datu apstrādes metodes – aprakstošā analīze, artefaktu analīze, grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: pētījuma rezultātā ir identificēti kā tiek atspoguļota un uztverta latviešu nacionālā identitāde mūsdienu interjerā, ir identificēti tie elementi, kurus sabiedrība uzskata par latviskiem, ir izstrādāta latviska interjera iedvesmas kolāža

Atslēgas vārdi: dizains; tēls; vēstnesis; nacionalitāte

Anna Žarova. MULTIKULTURĀLĀ IETEKME UZ MŪSDIENU INTERJERA DIZAINU: TRADĪCIJU UN MODERNIZĀCIJAS SAPLŪŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: prhroine@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Lolita Freidmane

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Nostalgijas un kultūras elementu saglabāšana mūsdienās kļūst arvien aktuālāka, ko nosaka augstā migrācija, globalizācija un dažādi sociālie faktori. Cilvēki arvien biežāk maina dzīvesvietu, pārceļoties uz citām valstīm darba, izglītības vai dzīves kvalitātes uzlabošanas nolūkos, vienlaikus cenšoties saglabāt saikni ar dzimteni un personīgo kultūras mantojumu un piederību dzimtenei. Šādos apstākļos rodas nepieciešamība veidot interjerus, kas palīdz atjaunot mājīguma sajūtu un emocionālo komfortu svešā vidē. Dizaineriem šajā kontekstā ir izaicinājums — integrēt personīgās atmiņas, kultūras elementus un tradicionālās vērtības mūsdienīgā interjerā tā, lai telpā labi justos ikviens tās iemītnieks. Šāda pieeja ne tikai saglabā saikni ar dzimteni, bet arī palīdz cilvēkam pielāgoties jaunai videi, radot telpu, kas ir gan funkcionāla, gan emocionāli komfortabla.

Pētījuma mērķis: Izpētīt, kā interjera dizains var palīdzēt saglabāt saikni ar dzimteni un kultūras mantojumu, radot mājīgumu un emocionālu komfortu svešā vidē, kā arī analizēt, kā tiek integrēti personiskās vēstures un kultūras elementi, veidojot jaunas, modernas un individuālas telpas cilvēkiem, kas dzīvo tālu no savas dzimtenes.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota sekundāro datu analīze, analizējot zinātnisko literatūru un teorētiskos avotus par kultūras identitāti, migrāciju un interjera dizainu. Empīriskajā pētījuma daļā tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode – tiešsaistes aptauja, kas veikta, izmantojot Google Forms platformu.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti apliecina, ka personīgie un kultūras elementi interjerā veicina mājīguma sajūtu, emocionālo komfortu un palīdz saglabāt saikni ar dzimteni. Respondentu atbildes liecina, ka mūsdienīgā interjerā kultūras elementi visbiežāk tiek integrēti simboliskā un personalizētā veidā.

Atslēgas vārdi: interjera dizains; kultūras identitāte; nostalgia; mājīguma sajūta; migrācija

Sanda Strauberga. DZIMUMU STEREOTIPI MŪSDIENU SABIEDRĪBĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: sanda.strauberga2002@gmail.com

Darba vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu sabiedrībā dzimumu stereotipi joprojām ir plaši sastopami un ietekmē cilvēku ikdienu, uzskatus un izvēles. Sabiedrībā bieži pastāv noteikti priekšstati par to, kā jāuzvedas sievietēm un vīriešiem, kādas profesijas viņiem piemērotas un kādi pienākumi jāuzņemas. Šādi stereotipi tiek izplatīti ģimenē, skolā, medijos un sociālajos tīklos. Tēma ir aktuāla, jo stereotipi var ierobežot cilvēku iespējas un radīt nevienlīdzīgu attieksmi.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā dzimumu stereotipi izpaužas mūsdienu sabiedrībā un kā tie ietekmē cilvēku uzskatus un izvēles.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādē tika izmantota dažādu informācijas avotu analīze, lai iegūtu teorētisko informāciju par dzimumu stereotipiem. Tika veikta arī aptauja, kurā respondenti izteica savu viedokli par stereotipu ietekmi ikdienā, izglītībā un sociālajos tīklos.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika secināts, ka dzimumu stereotipi sabiedrībā joprojām pastāv. Aptaujas rezultāti parādīja, ka daudzi cilvēki ir saskārušies ar stereotipiem saistībā ar profesiju izvēli, izskatu un pienākumu sadalījumu ģimenē. Tika novērots, ka stereotipu veidošanos un izplatību lielā mērā ietekmē sociālie tīkli un sabiedrībā pieņemtās normas.

Atslēgas vārdi: dzimumi; stereotipi; attiecības; mūsdienas; sieviete; vīrietis

Amanda Avgustiņa. PSIHOLÓĢISKI INTUITĪVS DIZAINS: PERSONĪGĀS TELPAS RADĪŠANA PIELĀGOJOTIES LIETOTĀJU EMOCIJĀM

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: amanda.avgustina@gmail.com

Darba vadītājs: L.Freidmane

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu urbanizācijas, profesionālās mobilitātes un attālinātā darba pieauguma apstākļos kopdzīve kļūst par arvien izplatītāku dzīvesveida modeli, īpaši jauniešu un jauno profesionāļu vidū. Lai gan kopdzīve veicina sociālo mijiedarbību un ekonomisku pieejamību, tā vienlaikus rada riskus emocionālajai labbūtībai un personīgās telpas saglabāšanai. Interjera dizainam šajā kontekstā ir būtiska loma, jo telpas struktūra, zonējums, apgaismojums un materiāli ietekmē lietotāju psiholoģisko komfortu. Latvijā šī tēma ir maz pētīta, kas norāda uz nepieciešamību analizēt psiholoģiski intuitīva dizaina nozīmi kopdzīves telpās.

Pētījuma mērķis: Izpētīt psiholoģiski intuitīva interjera dizaina nozīmi personīgās telpas izjūtas veidošanā un emocionālās labbūtības nodrošināšanā kopdzīves vidē, kā arī identificēt galvenos telpiskos un dizaina elementus, kas veicina līdzsvaru starp sociālo mijiedarbību un individuālo autonomiju.

Pētījuma metodes: Zinātniskās un profesionālās literatūras analīze vides psiholoģijas, socioloģijas un interjera dizaina jomā, gadījumu izpēte starptautiskos kopdzīves projektos, vizuālo risinājumu analīze, anketēšana, kā arī iegūto datu salīdzinošā un kvalitatīvā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā konstatēts, ka psiholoģiski intuitīvs dizains būtiski veicina personīgās telpas izjūtu un samazina emocionālās pārslodzes risku kopdzīves vidē. Identificēti būtiskākie dizaina elementi: skaidrs telpu zonējums, akustiskais komforts, regulējams apgaismojums, funkcionālas mēbeles un telpas personalizācijas iespējas. Noskaidrots, ka līdzsvarots privāto un koplietošanas telpu risinājums uzlabo iemītnieku emocionālo stabilitāti, drošības sajūtu un piederību dzīvesvietai.

Atslēgvārdi: psiholoģiski intuitīvs dizains; co-living; kopdzīve; personīgā telpa; emocijas; vides psiholoģija; labbūtība

Dārta Cinovska. SKAŅAS DIZAINS TELPĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: dartacinovska1@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Skaņas vide mūsdienu interjera dizainā ir būtisks telpas kvalitātes un cilvēka labsajūtas faktors. Telpas akustiku ietekmē apdares materiāli, mēbeļu daudzums un telpas mikroklimats, tostarp mitruma līmenis, tādēļ akustikas izpēte ir aktuāla, lai nodrošinātu funkcionāli un emocionāli komfortablu telpas vidi.

Pētījuma mērķis: Analizēt, kā telpas mitrums un mēbeļu daudzums ietekmē skaņas līmeni telpā, kā arī izvērtēt mīksto un cieto priekšmetu ietekmi uz skaņas izplatīšanos slēgtā telpā. Pētījuma ietvaros tika izvirzīta hipotēze, ka mīkstās mēbeles samazina skaņas līmeni, savukārt cieti un gludi priekšmeti veicina skaņas atstarošanos un skaņas līmeņa palielināšanos, īpaši telpā ar paaugstinātu mitrumu..

Pētījuma metodes: Literatūras analīze, normatīvo dokumentu analīze, lai izpētītu skaņas dizaina un akustikas nozīmi interjera dizainā. Empīriskajā daļā izmantota novērojuma metode un eksperiments, veicot skaņas līmeņa mērījumus dažādos telpas iekārtojuma variantos. Iegūto datu analīzē pielietota salīdzinošā un aprakstošā datu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Noskaidrot kā telpas piepildījums, mēbeļu daudzums un to materiālitāte ietekmē skaņas izplatīšanos telpā, kā arī izvērtēt, kā ar interjera elementu un apdares materiālu palīdzību iespējams apzināti veidot skaņas vidi interjerā.

Atslēgas vārdi: skaņas dizains interjerā; telpas akustika; skaņas absorbcija; mēbeļu ietekme uz skaņu; mitrums un akustika; skaņas komforts

Baiba Cīrule. STIKLA IZMANTOŠANA INTERJERA DIZAINĀ: TELPAS PAPLAŠINĀŠANAS UN GAISMAS AKCENTĒŠANAS IESPĒJAS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: ciirule.baiba@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. art. Kitija Almane - Bulaha

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu urbanizētajā vidē, samazinoties dzīvojamo platību izmēriem un pieaugot prasībām pēc kvalitatīvas, funkcionālas un psiholoģiski komfortablas dzīves telpas, arvien aktuālāka kļūst telpas efektīva izmantošana un dabiskā apgaismojuma maksimāla integrēšana interjera dizainā. Lietotāju vēlme pēc vizuāli plašas un gaišas vides veicina interesi par materiāliem, kas spēj vienlaikus pildīt estētisku, funkcionālu un telpiskās uztveres uzlabošanas lomu. Stikls kā interjera materiāls piedāvā plašas iespējas šo izaicinājumu risināšanā, nodrošinot augstu gaismas caurlaidību, telpisku nepārtrauktību un viegluma sajūtu, vienlaikus saglabājot funkcionālu zonējumu un vizuālo līdzsvaru.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt stikla nozīmi un izmantošanas iespējas interjera dizainā kā telpas vizuālās paplašināšanas un dabiskā apgaismojuma akcentēšanas līdzekli, analizējot tā estētisko, funkcionālo un psiholoģisko ietekmi uz telpas uztveri dažādos interjera risinājumos.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas kvalitatīvās pētniecības metodes, ietverot zinātniskās un profesionālās literatūras analīzi, interjera dizaina piemēru vizuālu izpēti, kā arī nozares profesionāļu intervijas. Analizēti dažādi stikla veidi un to pielietojums dzīvojamās un neliela mēroga sabiedriskās telpās, īpašu uzmanību pievēršot stikla izmantošanai starpsienās, spoguļos, mēbelēs un dekoratīvajos elementos.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti apliecina, ka mērķtiecīga stikla elementu integrācija interjerā veicina telpas vizuālo plašumu, uzlabo dabiskā apgaismojuma kvalitāti un pozitīvi ietekmē lietotāju psiholoģisko komfortu. Darba ietvaros formulēti praktiski ieteikumi stikla izmantošanai harmoniskas un funkcionālas interjera vides veidošanā, uzsverot līdzsvaru starp atvērtību, privātumu un estētisko kvalitāti.

Atslēgas vārdi: stikls; interjera dizains; gaisma; telpiskums; caurspīdīgums

Daniela Cupera. MULTIKULTURĀLĀ IETEKME UZ MŪSDIENU INTERJERA DIZAINU: TRADĪCIJU UN MODERNIZĀCIJAS SAPLŪŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: dcuper28@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Lolita Freidmane

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Globalizācijas un migrācijas procesos strauji pieaug kultūru savstarpējā mijiedarbība, kas tieši ietekmē interjera dizaina veidošanos. Latvijā šis process izpaužas kā spriedze starp nacionālā mantojuma saglabāšanu un globālo tendenču (minimālisms, masveida produkcija, eiroremonts) ietekmi. Multikulturālisms rada gan bagātinošas iespējas (jauni materiāli, stili, funkcionāli risinājumi), gan riskus (autentiskuma zudums, kultūras apropriācija, nacionālās identitātes vājināšanās). Tāpēc ir aktuāli izpētīt, kā tradīcijas un modernizācija var organiski saplūst Latvijas interjera dizainā, saglabājot lokālo īpatnību.

Pētījuma mērķis: Šī darba mērķis ir izpētīt multikulturālisma ietekmi uz interjera dizainu mūsdienu Latvijā.

Pētījuma metodes: Teorētiskā literatūras analīze (zinātniskie raksti, grāmatas, interneta resursi), salīdzinošā analīze (globālie un lokālie dizaina stili), gadījumu izpēte (Latvijas dizaineru un projektu piemēri), anketēšana (Latvijas iedzīvotāju viedoklis par multikulturālismu interjerā).

Sasniegtie rezultāti: Pētījums parāda, ka multikulturālisms interjera dizainā rada situāciju, kur etnogrāfiskie elementi (latvju raksti, dabiski materiāli, pieticība) var harmoniski savienoties ar minimālismu, funkcionalitāti un ilgtspējību. Latvijā šī sintēze ir iespējama un jau sastopama (piemēram, latviskais minimālisms, rokdarbu integrācija modernās mēbelēs). Tomēr pastāv riski – kultūras apropriācija, autentiskuma zudums un vienveidība eiroremontu ietekmē. Ieteikumi ietver aktīvu lokālo dizaineru un amatnieku atbalstu, izglītošanu jauniešiem un ētisku principu ievērošanu elementu pārņemšanā.

Atslēgas vārdi: multikulturālisms, interjera dizains, kultūru saplūšana, Latvijas dizains, tradīcijas un modernizācija, nacionālā identitāte, kultūras apropriācija, ilgtspējība, latviskais minimālisms

Sanija Ērgle. GUDRO MĀJU INTERJERA SPECIFIKA UN DIZAINS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: ergle.sunny@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. L. Kokoreviča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pieprasījums pēc uzlabotas dzīves kvalitātes, ērtībām un drošības pieaug ātrāk nekā jebkad. Viena no galvenajām tendencēm pēdējā laikā dzīvojamo māju attīstībā ir viedās mājas. "Viedās mājas" ideja balstās uz faktu, ka dzīves vidē tiek iekļautas dažādas automatizācijas un tehnoloģijas, nodrošinot efektīvāku un ērtāku kontroli pār mājas darbībām: apgaismojumu, klimata kontroli, drošības sistēmām, mājsaimniecības ierīcēm un citām ikdienas funkcijām.

Pētījuma mērķis: izvērtēt interjera dizaina detaļas un izpētīt dizaina iespējas, kas nodrošina praktisku un estētisku dzīvesvietu, integrējot jaunas tehnoloģijas.

Pētījuma metodes: kvalitatīvā pētījuma metode – daļēji strukturēta intervija ar gudrās mājas īpašnieku; zinātniskās un nozares literatūras analīze.

Sasniegtie rezultāti: Iegūtie rezultāti apliecina, ka viedās tehnoloģijas ir ne tikai tehnisks papildinājums mājoklī, bet būtiski maina projektēšanas principus, lietotāju paradumus un telpas kvalitāti.

Atslēgas vārdi: gudrā māja; viedās tehnoloģijas; energoefektivitāte; automatizācija

Amanda Monta Ivulāne. PSIHOLOĢISKI INTUITĪVS DIZAINS: PERSONĪGĀS TELPAS RADIŠANA PIELĀGOJOTIES LIETOTĀJU EMOCIJĀM

¹*Ekonomikas un kultūras augstskola, Interjera dizains, amanda.ivulane15@inbox.lv*

Zinātniskais vadītājs: Lolita Freidmane

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās garīgā un emocionālā labsajūta būtiski ietekmē dzīves kvalitāti un partneru attiecību stabilitāti, un tā ir cieši saistīta ar ikdienas dzīves vidi. Dzīves telpa nav tikai funkcionāla struktūra, bet arī emocionāli nozīmīga vide, kuras atmosfēru veido telpas plānojums un zonējums, apgaismojums, krāsu un materiālu izvēle, kā arī multisensorie aspekti, piemēram, skaņu vide, smarža, tekstils, vizuālie akcenti un ikdienas rituāli. Šo elementu kopums ietekmē pašsajūtu, emocionālo līdzsvaru un partneru savstarpējo mijiedarbību, tādēļ telpas organizācijai ir jānodrošina līdzsvars starp kopīgām aktivitātēm un privātumu. Pārdomāta telpas organizācija veicina emocionālo drošību un harmoniju, bet nepietiekama saskaņa telpā un sajūtu aspektos var radīt spriedzi un attālināšanos. Līdz ar to telpas organizācijas un tās psiholoģiskās ietekmes izpēte ir īpaši aktuāla partneru kopdzīves kontekstā.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt, kā telpas plānojums un zonējums, papildināts ar emocionāli ietekmējošiem dizaina elementiem, ietekmē partneru emocionālo līdzsvaru kopdzīves telpā un izstrādāt priekšlikumus telpas organizācijai, kas veicina harmoniju starp kopīgo un personīgo telpu.

Pētījuma metodes: Darba ietvaros izmantota zinātniskās literatūras un interneta avotu analīze, kā arī kvantitatīvā datu ieguves metode – anketēšana. Iegūtie dati ir analizēti, izmantojot kvantitatīvo datu analīzi un kvalitatīvu atbilžu interpretāciju.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka telpas plānojums, kopīgo un privāto zonu līdzsvars, kā arī apgaismojuma un krāsu risinājumi būtiski ietekmē partneru emocionālo labsajūtu kopdzīves telpā. Respondenti dzīves telpu uztver ne tikai kā funkcionālu telpu, bet arī kā emocionāli nozīmīgu vidi, kas veido ikdienas lietošanas paradumus un kopdzīves rituālus, ietekmējot komfortu, drošību un līdzsvaru ikdienā.

Atslēgas vārdi: partneru dzīves telpa; emocionālā labsajūta; privātums; kopība; telpas plānojums

Kate Putniņa. DARBA UN STUDIJU APVIENOŠANAS IETEKME UZ IZGLĪTĪBAS KVALITĀTI UN STUDIJU PROCESU LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: Kate.putnina@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās arvien vairāk studentu paralēli studijām strādā, lai nodrošinātu finansiālo stabilitāti, segtu ikdienas izdevumus un iegūtu profesionālo pieredzi. Darba un studiju apvienošana ir kļuvusi par izplatītu parādību studentu vidū Latvijā, tomēr paaugstināta slodze bieži rada grūtības pilnvērtīgi iesaistīties studiju procesā. Laika trūkums, nogurums un emocionālā pārslodze var negatīvi ietekmēt akadēmiskos sasniegumus, motivāciju un studiju kvalitāti kopumā. Tādēļ ir svarīgi analizēt studentu un absolventu pieredzi, lai izprastu darba slodzes ietekmi uz izglītības kvalitāti un studiju procesu.

Pētījuma mērķis: Izpētīt darba un studiju apvienošanas ietekmi uz izglītības kvalitāti un studiju procesu Latvijā.

Pētījuma metodes: Literatūras un zinātnisko pētījumu analīze, statistikas datu analīze, anketēšana.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti parādīja, ka darba un studiju apvienošana bieži rada grūtības efektīvi plānot laiku un pilnvērtīgi iesaistīties studiju procesā. Daudzi respondenti norādīja, ka darba slodze ietekmē motivāciju mācīties, lekciju apmeklējumu, miega kvalitāti un akadēmiskos sasniegumus. Vienlaikus daļa respondentu atzina, ka darbs studiju laikā palīdz attīstīt atbildības sajūtu, laika plānošanas prasmes un profesionālo pieredzi. Balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, iespējams secināt, ka darba un studiju apvienošana būtiski ietekmē studentu izglītības kvalitāti un studiju procesu.

Atslēgas vārdi: studenti, darbs, studijas, izglītības kvalitāte, studiju process, darba slodze

Kate Putniņa. DABISKO UN LOKĀLO MATERIĀLU IZMANTOŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma „Interjera dizains”

E-pasts: Kate.putnina@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu interjera dizainā arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīgai un cilvēka veselībai labvēlīgai videi. Materiālu izvēle šajā procesā ir būtiska, jo tā nosaka ne tikai telpas estētiku, bet arī mikroklīmatu, gaisa kvalitāti un ietekmi uz lietotāju labsajūtu. Dabiskie un lokālie materiāli, piemēram, koks, māls, kaņepes, salmi, niedres, klūgas un kaļķis, nodrošina elpojošas konstrukcijas, palīdz līdzsvarot mitrumu un samazina kaitīgu emisiju riskus, vienlaikus radot telpām dabiskuma un siltuma sajūtu.

Šo resursu izmantošana ir nozīmīga arī kultūras un ekonomikas kontekstā, jo tā stiprina vietējās amatniecības tradīcijas un veicina reģionālās identitātes saglabāšanu. Dabiskie materiāli ļauj radīt telpas, kas ir saskaņotas ar dabas cikliem un cilvēka vajadzībām, vienlaikus atbilstot ilgtspējīgas attīstības prasībām. Tādējādi dabisko un lokālo materiālu izmantošana interjera dizainā ir aktuāla ne tikai praktisku, bet arī stratēģisku iemeslu dēļ, jo tā apvieno estētiku, veselībai draudzīgu vidi un atbildīgu resursu izmantošanu.

Pētījuma mērķis: Izpētīt dabisko un lokālo materiālu izmantošanas iespējas interjera dizainā, izvērtējot to ietekmi uz telpas estētiku, funkcionalitāti un veselībai labvēlīgu vidi.

Pētījuma metodes: Lai sasniegtu pētījuma mērķi, tika apkopoti interneta resursi, pētījumi un grāmatas, kā arī veikta anketēšana.

Pētījuma rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka sabiedrībā pastāv pozitīva attieksme pret dabisko un lokālo materiālu izmantošanu interjera dizainā, īpaši saistībā ar to ietekmi uz veselību un telpas mikroklīmatu. Tomēr praksē šo materiālu izmantošanu bieži ierobežo cenas, pieejamības un informētības faktori, kā rezultātā priekšroka tiek dota sintētiskiem vai imitējošiem risinājumiem. Intervijas analīze apliecina, ka dabisko materiālu plašākai integrācijai nepieciešama sabiedrības izglītošana un vietējo resursu mērķtiecīga popularizēšana.

Atslēgas vārdi: interjera dizains; dabiskie materiāli; lokālie resursi; ilgtspējība; amatniecības tradīcijas

Katrīna Liepiņa. 19./20. GADSIMTA IZCILIE MEISTARI - MIHAELS TONETS, EMĪLS GALĒ UN ČĀRLZS RENĪ MAKINTOŠS - IEGULDĪJUMS MĒBEĻU DIZAINĀ.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: katrinaliepina.lv22@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. art. Baiba Guste

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Periodā no 19. līdz 20. gadsimtam sevišķi izcēlās trīs izcili meistari- Mihaels Tonets, Emīls Galē un Čārlzs Renī Makintošs. Katrs mākslinieks ieviesa jauninājumus un unikālu ieguldījumu mēbeļu dizainā, sākot ar M. Toneta izgudroto paņēmienu, kas ļāva koka materiālu saliekt smalkās un izliektās formās, E. Galē organisko jūgendstila stilistiku un Č.R. Makintoša vienkāršoto un ģeometrisku formu pieeju. Mūsdienu ražotāji rada vai saglabā jūgendstila iezīmes, piemēram kā, *Gebrüder Thonet, Macklowe Gallery, Vitra*.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt Mihaela Toneta, Emīla Galē un Čārlza Renī Makintoša devumu mēbeļu dizaina attīstībā, analizējot viņu inovatīvos risinājumus un stila īpatnības, kas tiek izmantoti mūsdienu mēbeļu ražošanā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantotas datu ieguves metodes - literatūras analīze, artefaktu analīze un loģiski konstruktīvā metode. Mērķu sasniegšanai tika lietotas datu apstrādes metodes - kontentanalīze, mediju monitorings.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā ir identificēti Mihaels Toneta, Emīls Galē un Čārlzs Renī Makintoša radīto mēbeļu dizaina aktualitāte mūsdienās. Identificētas galvenās stilistiskās un tehnoloģiskās inovācijas, ko mākslinieki ieviesa mēbeļu dizainā. Šīs inovācijas ir sniegušas būtisku ieguldījumu modernā dizaina attīstībā, demonstrējot harmoniju starp funkcionalitāti, estētiku un materiālu apstrādi.

Atslēgas vārdi: jūgendstils; Mihaels Tonets; Emīls Galē; Čārlzs Renī Makintošs; mēbeļu dizains

Keita Pļasunova. PĀRSTRĀDĀJAMO MATERIĀLU IZMANTOŠANA MŪSDIENU INTERJERĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: keita.plasunova@gmail.com

Darba zinātniskais vadītājs: Mg.art. Lauma Kokoreviča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu interjera dizainā arvien vairāk tiek izmantoti pārstrādājami materiāli, kas samazina vides piesārņošanu. Šī pieeja ne tikai palīdz radīt estētiski kvalitatīvus interjerus, bet arī veicina videi draudzīgu un veselībai nekaitīgu telpu veidošanu. Tāpat tā ir būtisks solis atkritumu daudzuma samazināšanā un tīrākas un drošākas vides saglabāšanā. Pāreja uz ilgtspējīgu dizainu nav tikai tendence, bet kļūst par nepieciešamību, jo cilvēki arvien vairāk apzinās savu ietekmi uz apkārtējo vidi.

Pārstrādājamo materiālu klāsts ir plašs, un katrs no tiem atšķiras pēc īpašībām, pielietojuma un uzturēšanas prasībām. Katrs materiāls ir piemērots konkrētai telpai, noslodzei un ekspluatācijas apstākļiem, jo piemērotākā vidē izmantots materiāls kalpo ilgāk. Ja materiāls tiek izmantots vidē, kur tas ātri zaudē savu kvalitāti, to vairs nevar uzskatīt par ilgtspējīgu risinājumu. Tāpēc darbā tiks analizēti populārākie pārstrādājami materiāli, to ieguvumi un izaicinājumi, kā arī izdarīti secinājumi.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt iespējas izmantot pārstrādājamus materiālus interjera dizainā un noteikt šo materiālu ietekmi uz ilgtspējīgu dizaina attīstību.

Pētījuma metodes: Datu ieguves metodes - literatūras analīze, interneta avotu izvērtēšana, dažādu avotu salīdzinājums un aptauja.

Sasniegtie rezultāti: Šajā nodaļā apkopoti pētījuma rezultāti par pārstrādājamiem materiāliem interjera dizainā un balsoties uz tiem, izdarīti secinājumi par dažādiem materiāliem un to ilgtspējību. Kā arī tikai izvērtēta respondentu attieksme un praktiskā pieredze.

Atslēgas vārdi: pārstrādājami materiāli; ilgtspējīgs dizains; interjera dizains; vides ilgtspēja; otrreizējā materiālu izmantošana

Ksenija Paškeviča. MĀKSLAS DARBI UN DIZAINA PRIEKŠMETI ROKOKO UN BAROKA STILĀ MENCENDORFA NAMA INTERJERĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Interjera dizains”

E-pasts: ksenija.paskevica@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. art. Baiba Guste

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu interjera dizaina praksē arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta telpas emocionālajai iedarbībai, ornamenta, krāsu un dekoratīvo elementu nozīmei, īpaši vēsturisko interjeru kontekstā. Ilgstoši dominējušais minimālisms pakāpeniski tiek papildināts ar interesi par bagātīgāku vizuālo valodu un estētisko pieredzi. Šajā kontekstā baroka un rokoko interjeru izpēte ļauj analizēt, kā dažādu laikmetu estētiskie principi ietekmē telpas uztveri mūsdienās. Mencendorfa nams ir nozīmīgs Rīgas kultūrvēsturiskais objekts, kur autentiskā vidē saglabājušies 17.–18. gadsimta sienu un griestu gleznojumi, kā arī baroka un rokoko laikmeta dizaina priekšmeti, kas sniedz vērtīgu materiālu stilistiskai un emocionālai analīzei.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā baroka un rokoko stili izpaužas Mencendorfa nama interjeros, analizējot Mājas kapelu un “Vato” zāli, kā arī izvērtēt šo telpu dekoratīvo elementu ietekmi uz to māksliniecisko un emocionālo raksturu.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota vēsturiskā un mākslinieciskā analīze, vizuālā un kompozicionālā analīze, salīdzinošā metode, kā arī empīriskā izpēte – studentu aptauja un iegūto datu kvantitatīvā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti apliecina būtiskas atšķirības baroka un rokoko estētikā Mencendorfa nama interjeros. Mājas kapela saistās ar monumentalitāti, sakrālu noskaņu un dramatisku telpas uztveri, savukārt “Vato” zāle raksturojama ar vieglumu, eleganci un emocionālu pieejamību. Empīriskie dati liecina, ka rokoko interjers mūsdienu skatītājam ir intuitīvāk uztverams nekā baroks.

Atslēgas vārdi: baroks; rokoko; interjera dizains; Mencendorfa nams; telpas uztvere

Lāsma Pautova. VIEDO TEHNOLOĢIJU INTEGRĀCIJA INTERJERA DIZAINĀ UN LIETOTĀJU PIEREDZE

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: lasmapautova@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Viedās tehnoloģijas arvien biežāk kļūst par mājokļa ikdienas daļu, tāpēc interjera dizainā aktualizējas jautājumi par to estētisku un funkcionālu integrāciju, lietojamību un ergonomiku. Vienlaikus praksē ieviešanu nereti kavē izmaksas, zināšanu trūkums un neskaidrība par piemērotāko risinājumu izvēli, tādēļ ir būtiski izprast lietotāju pieredzi un vajadzības, lai interjera dizaineri varētu sniegt mērķtiecīgāku profesionālo atbalstu.

Pētījuma mērķis: Analizēt viedo tehnoloģiju integrācijas iespējas un lietotāju pieredzi interjera dizainā, lai, balstoties uz pētījuma rezultātiem, izstrādātu praktiskus priekšlikumus interjera dizaineru darbam.

Pētījuma metodes: Teorētisko avotu analīze un kvantitatīva tiešsaistes aptauja (n = 88; 21 jautājums), papildus veicot atvērtā tipa atbilžu tematisko (kvalitatīvo) analīzi, lai identificētu galvenās tendences, ieguvumus, šķēršļus un respondentu ieteikumus interjera dizaineru darbam.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā tika noskaidrots, ka, lai arī respondentu informētība par viedajām tehnoloģijām ir salīdzinoši augsta (53,4% atbild "jā"), to praktiskā ieviešana mājokļos ir mērena (46,6%), un pāreju no intereses uz reālu integrāciju visbiežāk kavē izmaksas, informācijas nepietiekamība un skaidras nepieciešamības trūkums. Vienlaikus lietotāji kā būtiskākos ieguvumus uzsver ērtības, automatizāciju, drošību un energoefektivitāti, bet kā biežākās problēmas min savietojamības riskus un uzstādīšanas sarežģītību. Tas apliecina, ka interjera dizainera loma viedo risinājumu ieviešanā kļūst starpdisciplināra, nepieciešama gan estētiska un ergonomiska integrācija telpā, gan arī klienta izglītošana un atbalsts saderīgu, uzticamu un drošu risinājumu izvēlē.

Atslēgas vārdi: viedās tehnoloģijas; interjera dizains; viedā māja; lietotāja pieredze; tehnoloģiju integrācija

Leila Kutkovska. INTERJERA DIZAINS, KĀ RĪKS, LAI UZLABOTU TELPAS UZTVERI UN EMOCIONĀLO PIEREDZI CILVĒKIEM AR REDZES TRAUCĒJUMIEM.

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: leila.kutkovsa@inbox.lv

Darba zinātniskā vadītāja Mg.art Kitija Almane- Bulaha

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Cilvēki ikdienā pārvietojas caur veikaliem, ofisiem, bankām un citām publiskām vietām. Taču telpas reti ir pielāgotas cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Nepietiekams apgaismojums, manāmi sliekšņi, nepieejamas audiālas norādes vai palīgi apgrūtina pārvietošanos. Lielākā daļa interjeru tiek veidoti, ignorējot atšķirīgu telpas uztveri, radot diskomfortu un ierobežojot emocionālo brīvību. Tas atspoguļo sabiedrības neievērošanu cilvēku ar redzes traucējumiem vajadzībām, kuras bieži tiek uzskatītas par nevajadzīgu sarežģītību.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot galvenās problēmas, kas ierobežo cilvēku ar redzes traucējumiem pārvietošanos telpā un emocionālo pieredzi tajā.

Pētījuma metodes:

1. cilvēku ar redzes traucējumiem aptauja;
2. ekspertu intervijas un literatūras analīze izvēlētajās jomās.

Sasniegtie rezultāti: Izpētītas interjera dizaina metodes un risinājumi telpas uztveres uzlabošanai. Galvenie rīki ir krāsu kontrasts, pārdomāts apgaismojums un taktilā informācija. Veiksmīgi iekļaujot tos interjerā, cilvēki ar redzes traucējumiem jūtas droši un ērti telpā.

Atslēgas vārdi: interjers; pieejamība; emocionālais komforts; redzes traucējumi; telpas uztvere

Liene Robežniece. MĀKSLĪGĀ INTELEKTA PIELIETOJUMS INTERJERA PROJEKTA IZSTRĀDES PROCESĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: robeznieceliene@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Kitija Almane- Bulaha

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu cilvēks un tā ikdienas dzīve nav iedomājama bez tehnoloģijām un interneta. Pēdējo gadu laikā šī saikne ir kļuvusi vēl ciešāka, jo tehnoloģiju loks un to funkcijas tiek nemitīgi papildinātas. Viena no ietekmīgākajām tehnoloģijām pēdējo gadu laikā ir mākslīgais intelekts (MI), kas arvien veiksmīgāk pilda uzdevumus, kurus vēsturiski ir spējuši pildīt tikai cilvēki, taču mūsdienās 378 miljoni pasaules iedzīvotāju šos uzdevumus ikdienā uztic tieši MI. (netguru, 2025). Šis rīks būtiski spēj atvieglot ne tikai cilvēku ikdienas, bet arī profesionālo dzīvi. Tas ir atradis un turpina nostiprināt savu vietu dažādās nozarēs, viena no kurām ir dizains, precīzāk, interjera dizains.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot interjera dizaineru un interjera dizaina studentu attieksmi un mākslīgā intelekta rīku izmantošanas paradumus interjera projektu izstrādes procesā, identificēt visbiežāk izmantotos mākslīgā intelekta rīkus dizaineru un dizaina studentu vidū.

Pētījuma metodes: Aptauja; Speciālistu intervijas; Grafiskā analīze; Interviju transkripcija.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā ir noskaidrots Latvijas interjeru dizaineru un interjera dizaina studentu viedoklis par šo tēmu, kā arī noskaidrots paša mākslīgā intelekta apkopojums par šīs tehnoloģijas šī brīža situāciju dizaina nozarē.

Atslēgas vārdi: mākslīgais intelekts; MI; interjera dizains; programmas; rīki

Megija Valkovska. INOVATĪVI RISINĀJUMI TELPAS PIELĀGOŠANAI UN PĀRVEIDEI MAZU PLATĪBU DZĪVOKĻOS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: megija.valkovska@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Kitija Almane-Bulaha

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu urbanizācijas procesos mazu platību dzīvokļi (līdz 40 m²) kļūst par dominējošu izvēli Latvijas nekustamā īpašuma tirgū, ko veicina ekonomiskie faktori un demogrāfiskās izmaiņas. Tomēr dzīve ierobežotā platībā rada būtiskus izaicinājumus iedzīvotāju funkcionālajam un psiholoģiskajam komfortam, īpaši jautājumos par privātumu, mantu uzglabāšanu un telpas spēju pielāgoties dažādiem diennakts cikliem (darbam, atpūtai, sadzīvei). Tradicionālie interjera risinājumi mazas telpas bieži padara pārblīvētas, tāpēc inovatīvu metožu izpēte un to praktiska piemērošana ir kritiski svarīga dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētvidē.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt Latvijas iedzīvotāju vajadzības un paradumus mazu platību dzīvokļos un, balstoties uz aktuālajām interjera dizaina tendencēm, izstrādāt inovatīvus priekšlikumus telpas transformācijai un zonēšanai, kas nodrošinātu maksimālu funkcionalitāti ierobežotā platībā.

Pētījuma metodes: Darba izstrādē tika pielietota zinātniskās literatūras analīze par vēsturisko dzīvokļu attīstību, kā arī globālo analoģu izpēte. Empīriskā daļa balstīta uz Latvijas iedzīvotāju kvantitatīvo aptauju par sadzīves izaicinājumiem un kvalitatīvajām padziļinātajām intervijām ar vadošajiem Latvijas interjera dizaineriem. Iegūto datu apstrādei izmantota sintēzes un salīdzināšanas metode.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā darba autore secina, ka dzīves kvalitāti maza mēroga mājokļos (līdz 40 m²) nosaka nevis kvadrātūra, bet telpas multifunkcionalitāte un viedais zonējums. Balstoties uz iedzīvotāju aptaujas un ekspertu interviju datiem, darbā ir identificēti galvenie telpas plānošanas izaicinājumi un analizēti inovatīvi analogi to risināšanai. Pētījuma rezultātā ir izstrādāti praktiski priekšlikumi telpas pārveidei, izmantojot transformējamās mēbeļu sistēmas un dinamiskus zonēšanas veidus, tā nodrošinot ergonomisku telpas vidi.

Atslēgas vārdi: mājoklis; dizains; inovācijas; transformācija; multifunkcionalitāte

Nikola Seile. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ MOTIVĀCIJU, PROKRASINĀCIJU UN IKDIENAS AKTIVITĀTI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: nikolaseile@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās sociālie tīkli ir kļuvuši par neatņemamu ikdienas sastāvdaļu, būtiski ietekmējot cilvēku komunikāciju, informācijas uztveri un brīvā laika pavadīšanas paradumus. Sociālajos tīklos cilvēki bieži publicē idealizētu savas dzīves versiju, uzlabotas fotogrāfijas, sasniegumus un pozitīvus ikdienas mirkļus, kas ne vienmēr pilnībā un atklāti atspoguļo realitāti. Šāda satura regulāra patērēšana var veicināt cilvēku tendenci salīdzināt savu dzīvi ar citu lietotāju publicēto saturu. Sabiedrībā bieži tiek uzsvērts sociālo tīklu negatīvie aspekti, tādi kā uzmanības novēršana, prokrastinācija un samazināta produktivitāte, tomēr sociālie tīkli var arī motivēt cilvēkus pilnveidot savu ikdienu, sasniegt mērķus, attīstīt jaunus paradumus un uzlabot dzīves kvalitāti, redzot skaisto realitāti sociālajos tīklos, cilvēkiem var rasties jaunas ambīcijas un sapņi.

Pētījuma mērķis: Izpētīt sociālo tīklu lietošanas saistību ar cilvēku motivāciju, prokrastināciju un ikdienas aktivitāti.

Autore šajā darbā izvirza 3 uzdevumus:

1. Noskaidrot sociālo tīklu ietekmi uz cilvēku motivāciju.
2. Analizēt sociālo tīklu saistību ar prokrastināciju un ikdienas aktivitāti.
3. Izvērtēt sociālo tīklu pozitīvo un negatīvo ietekmi uz cilvēku ikdienas dzīvi.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiek izmantota kvantitatīvā pētījuma metode - anketēšana, lai iegūtu datus par sociālo tīklu lietošanas paradumiem un to ietekmi uz respondentiem. Iegūtie dati tiek apkopoti un analizēti.

Sasniegtie rezultāti: Noskaidrots, ka sociālo tīklu lietošana vairākam izraisa prokrastināciju un samazinātu koncentrēšanās spēju, jo tiem ir raksturīgi izraisīt atkarību, depresiju un miega trūkumu, tomēr pareizi tos izmantojot tie var kļūt par motivācijas un iedvesmas avotu.

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; prokrastinācija; motivācija; produktivitāte

Nikola Seile. ZERO WASTE INTERJERA DIZAINS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: nikolaseile@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Būvmateriālu atkritumi ir atzīti par vienu no lielākajām atkritumu grupām, kuri ir visacīmredzamākie un visgrūtāk novēršamie, kā arī būvniecības sfēra ir viena no lielākajām oglekļa emisiju radītājām. Ņemot vērā resursu patēriņu mūsdienās, kas pārsniedz resursu iespēju atjaunoties, globālās vides problēmas un apdraudējumus, interjera dizaineriem tāpat kā citu profesionālo sfēru pārstāvjiem ir svarīgi domāt par ilgtspējību, lai saglabāt planētu nākamajām paaudzēm. Atkritumu veidošanās tiešā veidā negatīvi ietekmē vidi, kā arī neveiksmīgu materiālu izvēles var rast negatīvu ietekmi gan telpu lietotājiem, gan videi. Interjera dizainera uzdevums ir ne tikai radīt estētisku telpu, bet arī radīt telpu, kas rada labvēlīgu ietekmi.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izprast klientu un dizaineru viedokli par zero-waste interjera dizainu un tā aktualitāti.

Autore šajā studiju darbā izvirza 3 uzdevumus:

1. Noskaidrot, kā tiek sasniegts zero-waste un ilgtspējīgs interjera dizains;
2. Noskaidrot ar kādām grūtībām saskaras dizaineri sadarbībā ar klientiem, kas palīdz un kas attur no lēmuma pieņemšanas par zero-waste un ilgtspējīgu projektu;
3. Izpētīt, kā tiek pielietoti zero-waste principi jau esošos projektos gan Latvijā, gan ārzemēs.

Pētījuma metodes: Darbā tika izmantoti un analizēti zinātniskie raksti, grāmatās un interneta avotos atrastā informācija. Tika veikts empīrisks pētījums, anketēšana un interviju paraugu analīze.

Sasniegtie rezultāti: Noskaidrots, ka zero-waste kustība pagaidām nav guvusi lielu popularitāti salīdzinājumā ar ilgtspējību, bet zero-waste ir praktisks paņēmiens kā izveidot ilgtspējīgu projektu, jo abi koncepti seko līdzīgiem mērķiem. Atkritumu samazināšana ir viens no aktuālajiem mērķiem abos konceptos, kas savukārt ir svarīgi gan potenciālajiem klientiem gan visiem globālā līmenī.

Atslēgas vārdi: zero waste; interjera dizains; klienti; projekts

Rinalds Miļicins. ZERO WASTE DIZAINS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: rinalds.mil@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mag.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās interjera dizains vairs nav tikai par to, lai telpa izskatītos skaista vai būtu ērta, arvien vairāk cilvēku domā arī par to, kā šie risinājumi ietekmē vidi. Interjera un būvniecības nozare rada ļoti daudz atkritumu, un liela daļa materiālu pēc izmantošanas nonāk izgāztuvēs. Materiāli netiek pārstrādāti vai izmantoti atkārtoti.

Pētījuma mērķis: Izpētīt un analizēt zero waste principu piemērošanu interjera dizainā un arhitektūrā, vienlaikus noskaidrojot nozares speciālistu realitāti un izstrādājot ieteikumus šo principu integrēšanai praksē, kas kalpotu par atbalstu gan esošajiem, gan jaunajiem profesionāļiem.

Pētījuma metodes: Mērķa sasniegšanai tika veikta intervija ar nozares speciālistu, kā arī tika veikta studentu aptauja, lai apkopotu viedokļus, pieredzi un labākās prakses piemērus. Iegūtie dati tika apstrādāti, izmantojot **statistisko analīzi kvantitatīvajiem aptaujas rezultātiem un kvalitatīvo satura analīzi intervijām.**

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātos tika apkopota informācija par zero waste dizaina piemērošanas iespējām, galvenajiem izaicinājumiem un potenciālajiem ieguvumiem interjera dizainā. Tika izstrādāti secinājumi un ieteikumi, kas var kalpot kā praktisks atbalsts dizaineriem un arhitektiem ilgtspējīgu risinājumu ieviešanā.

Atslēgas vārdi: zero-waste dizains, ilgtspējība, arhitektūra, interjers

Rinalds Miļicins. 5 DIENU DARBA NEDĒĻA: EFEKTIVITĀTE, IETEKME UN ALTERNATĪVAS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: rinalds.mil@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: 5 dienu darba nedēļa ir bijusi darba vides standarts jau kopš 20. gadsimta 20. gadiem, kad to ieviesa Henrijs Fords. Mūsdienās, pieaugot izdegšanas sindromam, garīgās veselības problēmām un tehnoloģiju attīstībai, šis modelis tiek arvien vairāk apšaubīts. 2023. gadā vairāk nekā puse Amerikas Savienoto Valstu iedzīvotāju atzina, ka cieš no izdegšanas.

Pētījuma mērķis: Izpētīt un novērtēt 5 dienu darba nedēļas efektivitāti, analizēt tās ietekmi uz darbinieku labsajūtu, produktivitāti un darba-dzīves līdzsvaru, kā arī salīdzināt šo modeli ar alternatīviem darba laika grafikiem.

Pētījuma metodes: Interneta resursu analīze, sekundāro datu analīze (starptautisko pētījumu rezultāti), anketēšanas aptauja (n=19), statistikas datu salīdzinājums un gadījumu izpēte (Islande, Microsoft Japāna, Apvienotā Karaļvalsts).

Sasniegtie rezultāti: Pētījums atklāj, ka 5 dienu darba nedēļa nav universāli optimāls modelis. Aptaujā 84,2% respondenti atklāj, ka šis modelis ir tikai daļēji vai nav efektīvs vispār. 94,7% atbalsta 4 dienu darba nedēļu vai to vēlētos pilnīgi vai daļēji, un 100% atzīst, ka Latvijā būtu jāapsver īsāku darba nedēļu ieviešana.

Atslēgas vārdi: darba nedēļa; produktivitāte; izdegšana; darba-dzīves līdzsvars; 4 dienu darba nedēļa

Sanda Strauberga. VIEDĀS TEHNOLOĢIJAS INTERJERA DIZAINĀ (INTEGRĀCIJA UN LIETOTĀJU PIEREDZE)

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Interjera dizains”

E-pasts: sanda.strauberga2002@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Evija Skriba

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Tehnoloģiju attīstība pēdējos gados ir būtiski mainījusi to, kā cilvēks mijiedarbojas ar savu dzīves telpu. Arvien vairāk interjeru tiek aprīkoti ar viedajām sistēmām, kas automātiski reaģē uz lietotāja paradumiem, noskaņojumu un vajadzībām. Šādas tehnoloģijas nodrošina ne tikai praktiskas ērtības, bet arī ietekmē cilvēka emocionālo pašsajūtu un dzīves kvalitāti. Lietotāju pieredze šajā kontekstā kļūst par centrālo aspektu — mājoklis vairs nav tikai fiziska vide, bet gan dinamiska sistēma, kas spēj uzlabot ikdienas komfortu un labsajūtu.

Pasaules mērogā šī tendence kļūst arvien nozīmīgāka — “Statista” dati rāda, ka līdz 2025. gadam viedo māju tehnoloģijas izmantos vairāk nekā 400 miljoni lietotāju, kas apliecina interjera digitalizācijas straujo pieaugumu un nepieciešamību izvērtēt tās ietekmi uz cilvēku dzīvi (Statista, 2025). Tas norāda uz nepieciešamību padziļināti pētīt, kā cilvēki uztver un izmanto viedās tehnoloģijas interjerā, tāpēc šis vienmēr būs nozīmīgi un aktuāli.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt esošo teorētisko un praktisko literatūru par viedu tehnoloģiju integrāciju interjera dizainā, dizaina estētiku un lietotāju pieredzi viedajā mājā.

Pētījuma metodes: Lai sasniegtu mērķi, studiju darba izstrādei apkopota informācija no interneta avotiem, rakstiem un grāmatām, kā arī izveidota aptauja un apkopoti tās dati.

Sasniegtie rezultāti: Izpētīts par teorētiskiem modeļiem un labākajām praksēm, kas apkopo, kā viedās tehnoloģijas ieguvušas savu vietu interjerā un kādas viedās tehnoloģijas biežāk tiek izmantotas.

Atslēgas vārdi: interjera dizains; viedās tehnoloģijas; viedā māja; gudrā māja; viedās tehnoloģijas interjera dizainā; lietotāju pieredze tehnoloģiju pielietojumā interjera dizainā; interjers; tehnoloģijas

Sandija Vasiljeva. VIZUĀLAIS TROKSNIS PUBLISKAJĀ TELPĀ, TĀMAZINĀŠANA CAUR DIZAINU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: vasiljeva.sandija@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. Art Lāsma Bringina

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Cilvēki ikdienā ir pakļauti liela apjoma informācijai, no kuras lielākā daļa ir vizuāla. Vizuālais troksnis rada negatīvu ietekmi uz cilvēka koncentrēšanās spējām, atmiņu, emocionālo labsajūtu un vispārējo telpas uztveri. Pieaugot digitalizācijai šis troksnis kļūst par arvien lielāku problēmu un ietekmē lietotājus darba vidē, publiskajās telpās un izglītības iestādēs

Pētījuma mērķis: Izveidot interjera stratēģiju, kā atbrīvot telpu no vizuālā trokšņa ar dizainpalīdzību un izveidot 3D vizualizācijas ievērojot šo plānu.

Pētījuma metodes: Šajā pētījumā izmantoti dati iegūti no literatūras un interneta resursiem, izmantojot sekojošo datu vākšanas metodi – literatūras analīze, datu apstrādei izmantotas metodes – 3D modelēšana un salīdzināšanas metode.

Sasniegtie rezultāti: ar pareizu interjera stratēģiju ir iespējams samazināt vizuālo troksni un radīt mierīgu un funkcionālu vidi.

Atslēgas vārdi: vizuālais troksnis; interjers; stratēģija

Sindija Šakale. INTERJERA DIZAINA SPECIFIKA PAGRABU UN PAGRABSTĀVU LABIEKĀRTOŠANĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Interjera dizains"

E-pasts: sindija.sakale@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Kitija Almane - Bulaha

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Gadiem ilgi pagrabi ir bijuši neatņemama sastāvdaļa daudzās mājās, tie bieži tiek izmantoti kā noliktava, papildu dzīvojamā platība vai patvērumus katastrofu gadījumā, piemēram, viesuļvētru un plūdu gadījumā. Tas rada sarežģījumus un tehniskus izaicinājumus mitruma kontrolei un drošības projektēšanai telpā. Nākotnē paredzams, ka klimata pārmaiņas, ko ietekmē globālā sasilšana, palielinās mitruma radīto bojājumu risku pagrabos, palielināsies lietus ūdens daudzums, gada nokrišņu daudzums un gada temperatūra. Tomēr pagraba nepieciešamība un tā pārveidošana 21.gs. ir diskusiju tēma māju īpašnieku, nekustamā īpašuma ekspertu un potenciālo māju pircēju vidū. Pagrabiem ir savas priekšrocības un trūkumi, neatkarīgi no tā, vai cilvēks vēlas iegādāties jaunu māju vai domā par mājas būvniecību, šo plusu un mīnusu pārzināšana var palīdzēt topošajiem īpašumu pircējiem pieņemt pareizos lēmumus.

Pētījuma mērķis: Izpētīt pagrabu un pagrabstāvu interjera dizaina specifiku un noskaidrot efektīvus risinājumus šo telpu labiekārtošanai, ņemot vērā to funkcionālās, tehniskās un estētiskās īpatnības.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras un avotu analīze, kā arī analoģu izpēte. Studiju darba ietvaros veiktas trīs ekspertu intervijas ar mērķi noskaidrot nozares ekspertu viedokļus par pagrabu un pagrabstāvu projektēšanas īpatnībām un atbilstošiem materiālu, apgaismojuma, tehniskajiem risinājumiem interjera projekta izstrādē; Intervijās iegūto datu apstrādei izmantota interviju transkripcijas metode. Secinājumu izstrādāšana un priekšlikumu izveide.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāts studiju darbs par pagrabu un pagrabstāvu labiekārtošanu un efektīviem risinājumiem šo telpu labiekārtošanai.

Atslēgas vārdi: pagrabs; interjers; mitrums; apgaismojums; siltumizolācija

EKA INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS

Artūrs Baikovskis. DATORTĪKLA AIZSARDZĪBA ORGANIZĀCIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: artursb15@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp., Mg.math., Mg.paed. Roberts Glaudiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Uzņēmumi ir atkarīgi no stabilas datortīkla infrastruktūras, un jebkurš drošības incidents var izraisīt datu zudumu, pakalpojumu darbības pārtraukumu un finansiālus zaudējumus, līdz ar to datortīkla aizsardzība ir kļuvusi par vienu no svarīgākajiem organizācijas drošības elementiem, īpaši ņemot vērā, ka kiberuzbrukumu skaits ik dienu palielinās un sarežģītība pieaug.

Pētījuma mērķis: Izpētīt organizācijas datortīkla drošību un izstrādāt priekšlikumus kiberuzbrukumu aizsardzības uzlabošanā.

Pētījuma metodes: Literatūras analīze, analoģu salīdzinošā metode, grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā veikta organizācijas datortīkla drošības analīze – apdraudējumu identificēšana. Tika noskaidroti galvenie kiberapdraudējumi un datortīkla vājās vietas, piemēram, pikšķerēšana, izspiedējvīrusi un ļaunatūra, jo uz šiem apdraudējuma veidiem "uzķeras" cilvēki, kā arī tie izmanto vājās vietas ikdienas komunikācijā, vienlaikus arī IoT ierīču un attālinātas piekļuves savienojumu riski palielinās, jo minētās ierīces mēdz būt mazāk aizsargātas. Vienlaikus secināts, ka datortīklu apdraudējumu ietekme var būt dažāda – tie ir gan īslaicīgi darbības traucējumi, gan nodarot daudz lielāku kaitējumu dažādiem uzņēmumiem, piemēram, bloķējot to mājaslapas, neļaujot piekļūt pakalpojumiem, zaudējot finanšu līdzekļus. Turklāt, pamatojoties uz veikto analīzi, izstrādāti vairāki priekšlikumi datortīkla aizsardzības uzlabošanai, nodrošinot nepārtrauktu sistēmu darbību. Galvenokārt, ir jāveic darbinieku apmācības kiberdrošībā, ieviešot praktiskus testus un atgādinot, ka jāizmanto drošas paroles un divu faktoru autentifikācija, kā arī jānodrošina regulāru programmatūras un iekārtu atjaunināšanu, ieviešot centralizētu atjauninājumu pārvaldību un veicot regulāras pārbaudes, vai iekārtās ir pieejami jaunākie atjauninājumi un tie uzstādīti.

Atslēgas vārdi: kibernetika; kiberdrošība; datortīkls; datortīkla aizsardzība

Aleksandra Bobrova. VALMIERAS 2. VIDUSSKOLAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDES UN ADMINISTRĒŠANAS ANALĪZE

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: aleksandra.bobrova2004@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: docents, Mg.math., Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Digitālās vides attīstība ir būtiski mainījusi izglītības iestāžu komunikāciju ar sabiedrību. Skolu tīmekļa vietnes mūsdienās kalpo ne tikai kā informatīvs resurss, bet arī kā galvenais saziņas kanāls starp skolu, skolēniem, vecākiem un pedagogiem. Publisko tīmekļa vietņu pieklūstamības prasības, lietotāju paradumu maiņa un pieaugošās drošības prasības aktualizē nepieciešamību regulāri izvērtēt izglītības iestāžu tīmekļa vietņu kvalitāti un lietojamību. Nepietiekami strukturēta vai grūti uztverama tīmekļa vietne var apgrūtināt informācijas pieejamību un samazināt lietotāju apmierinātību.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir analizēt Valmieras 2. vidusskolas tīmekļa vietnes struktūru, satura pārskatāmību, lietojamību un administrēšanas principus, kā arī identificēt pilnveidošanas iespējas, balstoties uz teorētisko analīzi un lietotāju aptaujas rezultātiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās un profesionālās literatūras analīze par tīmekļa vietņu lietojamību, pieklūstamību un izstrādes principiem, kvalitatīvā tīmekļa vietnes satura analīze, salīdzinošā analīze ar citas izglītības iestādes tīmekļa vietni, kā arī empīriskā metode – anketēšana, kurā piedalījās skolēni, vecāki un skolas darbinieki.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka Valmieras 2. vidusskolas tīmekļa vietne kopumā ir funkcionāla un lietotāji to vērtē pozitīvi, tomēr ir identificētas vairākas jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, īpaši dokumentu sadaļas strukturēšanā, mobilās versijas lietojamībā un informācijas pārskatāmībā.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietne; lietojamība; izglītības iestāde; satura struktūra; administrēšana

Antons Cvetkovs. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: antonscvetkovs12@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: mūsdienu tīmekļa vietņu un informācijas sistēmu darbība ir cieši saistīta ar efektīvu, drošu un mērogojamu datu apstrādi. Pieaugošais datu apjoms, lietotāju skaits un sistēmu sarežģītība rada paaugstinātas prasības datu bāzu struktūrai, veiktspējai un uzturēšanai. Nepiemērota datu bāzes pārvaldības sistēmas izvēle vai nekvalitatīva datu bāzes projektēšana var negatīvi ietekmēt sistēmas darbību, drošību un attīstības iespējas, tādēļ datu bāzu veidu un projektēšanas principu izpēte ir būtiska mūsdienu tīmekļa vietņu izstrādē.

Pētījuma mērķis: izpētīt datu bāzu veidus un datu bāzu pārvaldības sistēmas, kā arī izstrādāt datu bāzes modeli mūzikas koplietošanas tīmekļa vietnei, balstoties uz teorētisko analīzi un praktiskās projektēšanas principiem.

Pētījuma metodes: studiju darba izstrādē tika izmantota zinātniskās un mācību literatūras analīze, salīdzinošā analīze relāciju un ne-relāciju datu bāzu pārvaldības sistēmām, empīriskā pētījuma metode – IT speciālistu un studentu aptauja, kā arī datu bāzes konceptuālā, loģiskā un fiziskā modelēšana.

Sasniegtie rezultāti: darba gaitā tika analizēti relāciju un ne-relāciju datu bāzu modeļi, to priekšrocības, trūkumi un pielietojuma scenāriji tīmekļa vietņu izstrādē. Veikta datu bāzes pārvaldības sistēmu salīdzinošā analīze un apkopoti IT speciālistu un studentu aptaujas rezultāti. Praktiskajā daļā tika izstrādāts mūzikas koplietošanas platformas datu bāzes konceptuālais, loģiskais un fiziskais modelis, kas realizēts PostgreSQL vidē un atbilst normalizācijas principiem, nodrošinot datu integritāti, veiktspēju un sistēmas paplašināmību.

Atslēgas vārdi: datu bāze; DBVS; relāciju datu bāzes; NoSQL; tīmekļa vietne.

Violeta Čapule. MOBILO LIETOJUMPROGRAMMU IZSTRĀDE ANDROID PLATFORMAI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: violeta2503@inbox.lx

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.ing. Maksims Žigunovs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mobilās tehnoloģijas mūsdienās ieņem būtisku lomu gan ikdienas dzīvē, gan profesionālajā vidē, un mobilās lietojumprogrammas kļūst par nozīmīgu informācijas apmaiņas un pakalpojumu nodrošināšanas rīku. Android platforma ir viena no pasaulē visplašāk izmantotajām mobilo ierīču operētājsistēmām, kas veicina pieprasījumu pēc kvalitatīvām, drošām un lietotājam draudzīgām lietotnēm. Līdz ar to aktuāla ir mūsdienīgu Android izstrādes tehnoloģiju, arhitektūras modeļu un izstrādes principu apguve, īpaši studiju procesā, lai sagatavotu speciālistus darbam informācijas tehnoloģiju nozarē.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izpētīt Android platformas mobilo lietojumprogrammu izstrādes pamatprincipus un, balstoties uz iegūtajām teorētiskajām zināšanām, izstrādāt funkcionālu Android lietotnes prototipu, izmantojot mūsdienīgas izstrādes tehnoloģijas un rīkus.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras un elektronisko resursu analīze par Android platformas arhitektūru un izstrādes pieejām, kā arī praktiskā metode – Android lietotnes prototipa izstrāde Android Studio vidē, izmantojot Kotlin programmēšanas valodu, MVVM arhitektūras modeli un Room datu bāzi.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izstrādāts Android lietotnes prototips, kas demonstrē MVVM arhitektūras pielietojumu, lokālu datu glabāšanu un reaktīvu lietotāja saskarnes atjaunošanu. Iegūtie rezultāti apliecina, ka izvēlētie tehnoloģiskie risinājumi nodrošina stabilu, uzturamu un paplašināmu Android lietotnes izstrādes procesu.

Atslēgas vārdi: Android platforma; mobilās lietotnes; Kotlin; MVVM arhitektūra; Room.

Elizabete Deiko. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Informācijas tehnoloģijas”

E-pasts: deikoelizabete@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pieaugot tiešsaistes pakalpojumu lomai, pieaug arī prasības uz datu uzglabāšanas un apstrādes risinājumu drošību un efektivitāti. Daudzi uzņēmumi Latvijā izmanto tīmekļa vietnes klientu piesaistei, pakalpojumu nodrošināšanai un datu apkopošanai, tāpēc datu bāzes izstrādes un drošības jautājumi ir īpaši svarīgi veiksmīgai tīmekļa videi. Datu bāzes izstrādes kvalitāte tiešā veidā ietekmē sistēmas uzticamību, veiktspēju, mērogojamību un drošību.

Pētījuma mērķis: Izvērtēt datu bāzu modeļu attīstību un to drošības prasības, novērtēt tīmekļa vietņu izstrādes pieejas, un izveidot datu bāzes projektējumu maza apjoma biznesa tīmekļa vietnei.

Pētījuma metodes: Izveidota aptauja par uzņēmumu pieredzi un prasībām tīmekļa vietnes datu bāzei. Iegūto rezultātu apstrādei izmantotas tādas metodes, kā aprakstošā statistika un grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Analizēta aptaujāto uzņēmumu pieredze par datu bāzu pārvaldību tīmekļa vietnei. Izveidots datu bāzes projektējums tīmekļa vietnei.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietne; datu bāzu drošība; datu bāze

Juliāna Dzeidzjule. SPORTA BIEDRĪBAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Informācijas tehnoloģijas”

E-pasts: dzeidzjule@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Latvijā pēdējos gados notiek aktīva digitālā transformācija, kas ir viens no valsts attīstības stratēģiskajiem virzieniem, noteikts tādos politikas plānošanas dokumentos kā “Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021–2027” un “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021–2027”. Digitālā transformācija paredz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un pieejamību visās nozarēs, tostarp sportā. Tīmekļa vietnes šajā procesā kalpo kā centrālais rīks komunikācijai, datu pārvaldībai un sabiedrības iesaistei. Tomēr Latvijā daudzām šaušanas sporta organizācijām tīmekļa vietnes ir novecojušas vai ierobežoti funkcionālas, tās bieži kalpo kā informatīvais avots, bez interaktīvām iespējām.

Pētījuma mērķis: izstrādāt sporta biedrības tīmekļa vietnes funkcionālās prasības un datu bāzes modeli, kas atbilst mūsdienu tīmekļa izstrādes standartiem un lietotāju vajadzībām.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota literatūras analīze, analoģu salīdzinošā metode un lietotāju aptauja, lai identificētu sporta organizācijas tīmekļa vietnes funkcionālās prasības. Iegūtie dati apstrādāti, izmantojot frekvenču un grafisko analīzi, kā arī automātisko novērtēšanu ar Google Lighthouse rīku. Datu bāzes projektēšanai piemērota modelēšanas metode, izstrādājot fizisko ER modeli un SQL skriptus MySQL vidē.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādātās funkcionālās prasības un izstrādāts datu bāzes fiziskais modelis, entitātes un to relācijas, kā arī atbilstošie SQL skripti.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietne; datu bāze; digitālā transformācija; sistēmas projektēšana

Kristaps Ešmits. UZŅĒMUMA/ORGANIZĀCIJAS TĪMEKĻA VIETNES IZSTRĀDE UN ADMINISTRĒŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: esmitskristaps@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg. Math., Mg.sc.ing Patriks Morevs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Saistībā ar straujo digitālās transformācijas attīstību un COVID-19 pandēmijas radīto nepieciešamību uzņēmumiem uzlabot vai radīt tīmekļa vietnes, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību un efektīvu komunikāciju ar klientiem. Tādēļ īpaši nozīmīgs kļūst jautājums par efektīvākajiem veidiem tīmekļa vietņu izstrādē un uzturēšanā - kādas tehnoloģijas un funkcionalitātes nodrošina gan kvalitāti, gan lietošanas ērtumu dažādu nozaru mērogu organizācijām.

Pētījuma mērķis: Izpētīt tīmekļa vietņu izstrādes un administrēšanas principus, analizēt labās prakses un piemērus balstoties uz analogiem un lietotāju paradumu izpēti, izstrādāt priekšlikumus efektīvas tīmekļa vietnes izveidei.

Pētījuma metodes: Zinātniskās literatūras analīze, salīdzinošā analīze, aprakstošā analīze, lietotāju aptaujas un tīmekļa vietņu izpēte. Papildus izmantotas arī autora praktiskā pieredze tīmekļa tehnoloģiju un satura pārvaldības sistēmu jomā.

Sasniegtie rezultāti: Iegūts apkopojums par mūsdienu tīmekļa vietņu izstrādes un uzturēšanas būtiskajiem aspektiem, noskaidrotas lietotāju galvenās vajadzības un problēmas, izanalizētas populārākās tīmekļa vietnes un izstrādāti priekšlikumi organizācijām un uzņēmumiem.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietne; administrēšana; lietotāju pieredze; izstrāde; digitālā transformācija

Diāna Filipova. UZŅĒMUMA BIZNESA PROCESI UN TO VADĪBA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Informācijas tehnoloģijas”

E-pasts: dianafilipova04@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr.sc.ing. Jegors Fjodorovs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu uzņēmējdarbības vide raksturojas ar straujām tehnoloģiskām pārmaiņām, pieaugošu konkurenci un arvien augstākām klientu prasībām attiecībā uz kvalitāti, piegādes ātrumu un pakalpojumu elastību. Šajos apstākļos uzņēmumu spēja efektīvi organizēt un pārvaldīt savus biznesa procesus kļūst par vienu no galvenajiem konkurētspējas un ilgtspējīgas attīstības priekšnosacījumiem. Neefektīvi, nepārskatāmi vai slikti koordinēti procesi palielina izmaksas, rada resursu izšķērdēšanu un negatīvi ietekmē klientu apmierinātību. Procesu vadības pieejas un to praktiskā īstenošana dažādās nozarēs būtiski atšķiras, tādēļ ir nepieciešams salīdzinošs skatījums uz procesu organizēšanas principiem, problēmām un pilnveides iespējām

Pētījuma mērķis: Izvērtēt un salīdzināt biznesa procesu vadības pieejas trīs dažādās nozarēs – ražošanā, informācijas tehnoloģiju ārpakalpojumu sniegšanā un mazumtirdzniecībā, identificējot nozaru specifiskās iezīmes, kopīgās problēmas un potenciālos procesu pilnveides virzienus, kas veicina uzņēmumu darbības efektivitāti.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās un profesionālās literatūras analīze, salīdzinošā analīze, procesu kartēšana un modelēšana, kā arī loģiski analītiskā metode. Procesu izvērtēšanai izstrādāti ilustratīvi procesu modeļi katrai nozarei, savukārt salīdzināmie rādītāji apkopoti tabulās un shēmās.

Sasniegtie rezultāti: Konstatēts, ka ražošanas nozarē dominē augsti standartizēti un atkārtojami procesi, IT ārpakalpojumu nozarē – elastīgi, projektu vadīti procesi, bet mazumtirdzniecībā – dinamiski, uz klientu orientēti procesi. Identificētas kopīgas problēmas resursu plānošanā un informācijas aprītē, kā arī formulēti praktiski pielietojami priekšlikumi biznesa procesu pilnveidei katrā no analizētajām nozarēm.

Atslēgas vārdi: biznesa procesu vadība; procesu efektivitāte; ražošana; IT pakalpojumi; mazumtirdzniecība

Kalvis Kažis. DATU BĀZES IZSTRĀDE TĪMEKĻA VIETNEI VAI LIETOJUMPROGRAMMAI, NODROŠINOT PERSONAS DATU APSTRĀDES ATBILSTĪBU GDPR PRASĪBĀM

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: kazis.kalvis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.ing. Maksims Žigunovs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Personas datu aizsardzība ir būtisks digitālās drošības elements, un GDPR prasību ievērošana ir kritiska ikvienai tīmekļa lietojumprogrammai, kas apstrādā lietotāju datus. ENISA un IBM dati liecina par strauju kibernetikas incidentu pieaugumu un būtisku datu noplūžu ietekmi uz organizāciju darbību, kas uzsvēr nepieciešamību pēc drošām un pārskatāmām datu bāzu arhitektūrām. Tā kā datu bāze ir centrālais komponents lietotāja datu apstrādē, tās struktūras atbilstība GDPR principiem tieši ietekmē sistēmas drošību, pārskatāmību un lietotāju tiesību nodrošināšanu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt GDPR prasībām atbilstošu datu bāzes modeli tīmekļa lietojumprogrammas lietotāju reģistrācijas, autentifikācijas un piekrišanas pārvaldības funkcijām un novērtēt tā praktisko atbilstību datu aizsardzības principiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota dokumentu analīze (GDPR, ENISA, ISO/IEC 29100, platformu dokumentācija) datu aizsardzības prasību identificēšanai; analoģu salīdzinošā metode, izvērtējot citu platformu (Google, Meta, WordPress) lietotāju pārvaldības risinājumus; grafiskā analīze, veidojot ER un DFD diagrammas datu bāzes arhitektūras pārbaudēm; kā arī eksperimentālā metode, testējot datu dzēšanas, piekrišanas un piekļuves kontroles scenārijus ar sintētiskiem datiem.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāts datu bāzes modelis ar četrām pamatentītijām (Users, Roles, Consents, AuditLogs), kas nodrošina GDPR noteikto datu minimizācijas, drošības un pārskatatbildības prasību izpildi. Testēšanas rezultāti apstiprina modeļa spēju realizēt lietotāju tiesības uz piekļuvi, labošanu, piekrišanas atsaukšanu un datu dzēšanu, kā arī garantēt drošu piekļuves kontroli un auditācijas izsekojamību. Praktiskā validācija apliecina modeļa atbilstību GDPR 5., 6., 7., 17., 25. un 32. panta prasībām.

Atslēgas vārdi: GDPR; datu bāzes modelis; personas dati; piekrišanas pārvaldība; auditācijas žurnāls

Viestarts Kļava. AUTOMAŠĪNAS DATORDIAGNOSTIKA, PROGRAMMĒŠANA UN KODĒŠANA “VOLKSWAGEN”

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Informācijas tehnoloģijas”

E-pasts:viestarts.klava@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. Math., Mg. Sc.ing. Patriks Morevs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu automobiļi ir kļuvuši par sarežģītām digitālām sistēmām, kurās vairāki elektroniskie vadības bloki (ECU) savstarpēji sazinās, izmantojot CAN un citus standartizētus komunikācijas protokolus. Šo sistēmu uzraudzība, diagnostika un programmēšana ir būtiska ne tikai automobiļu uzturēšanai, bet arī drošai un videi draudzīgai darbībai. Volkswagen (VAG) grupas transportlīdzekļi ir īpaši izplatīti un izmanto tehnoloģiski progresīvu elektronisko arhitektūru, tādēļ nepieciešams detalizēti izprast datordiagnostikas rīku iespējas un piemērotību dažādiem lietotājiem. Pieaugot pieprasījumam pēc profesionāliem, bet pieejamiem diagnostikas risinājumiem, īpaši aktuāla kļūst rīku salīdzinoša analīze un to praktiskā pārbaude. Darbs ir aktuāls VW Passat B6 (2005.-2010.g.) modelim un var būt noderīgs arī citu modeļu lietotājiem.

Pētījuma mērķis: Darba mērķis ir izpētīt Volkswagen automobiļu datordiagnostikas, programmēšanas un kodēšanas principus, balstoties uz CAN un OBD-II komunikācijas standartiem, analizēt populāros diagnostikas rīkus (ODIS, VCDS, OBDeleven, u.c.) un izvērtēt to piemērotību dažādiem lietotājiem – gan profesionāliem servisiem, gan entuziastiem.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota teorētisko avotu analīze par automobiļu elektronikas darbību un komunikācijas protokoliem, salīdzinošā diagnostikas (ODIS, VCDS, OBDeleven, ELM, u.c.) funkcionalitātes analīze, kā arī praktiska testēšana uz reāla VAG transportlīdzekļa.

Sasniegtie rezultāti: Pētījums parādīja, ka CAN un OBD-II nodrošina stabilu diagnostikas pamatu, bet no analizētajiem rīkiem VCDS piedāvā labāko cenas un funkcijas līdzsvaru, savukārt – ODIS ir profesionālai videi. Rezultāti sniedz gan teorētisku ieskatu VAG elektronikas darbībā, gan praktisku diagnostikas rīku izvērtēšanu.

Atslēgas vārdi: Volkswagen; datordiagnostika; programmēšana; kodēšana; vadības bloki; diagnostikas rīki

Mārcis Kārklīņš. KALI LINUX DISTRIBUTĪVA IZMANTOŠANA TĪKLA IEVAINOJAMĪBAS ATKLĀŠANĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: marcick2@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.math.,Mg.sc.comp. Roberts Glaudiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu informācijas tehnoloģiju infrastruktūra ir kļuvusi par būtisku organizāciju un privātpersonu ikdienas sastāvdaļu, nodrošinot datu apmaiņu, attālinātu darbu un digitālo pakalpojumu pieejamību. Vienlaikus pieaug arī kiberdrošības apdraudējumi, kas saistīti ar nesankcionētu piekļuvi, datu noplūdēm un sistēmu darbības traucējumiem. Īpaši ievainojami ir lokālie un bezvadu tīkli, kuru drošības konfigurācija bieži netiek pietiekami pārbaudīta. Tādēļ strukturēta un juridiski korekta drošības testēšana ir būtisks preventīvs pasākums kiberdrošības risku mazināšanā.

Pētījuma mērķis: Izpētīt un praktiski demonstrēt Kali Linux distributīva izmantošanu tīkla ievainojamību atklāšanā, analizējot tā rīku pielietojumu lokālā tīkla drošības testēšanā.

Pētījuma uzdevums:

1. Izpētīt tīkla drošības testēšanas un ievainojamību atklāšanas teorētiskos pamatus.
2. Analizēt Kali Linux distributīva struktūru un tajā iekļautos drošības testēšanas rīkus.
3. Izveidot kontrolētu lokālā tīkla testēšanas vidi.
4. Veikt tīkla skenēšanu un ievainojamību analīzi, izmantojot Kali Linux rīkus.
5. Apkopot un interpretēt iegūtos rezultātus tīkla drošības kontekstā.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās un profesionālās literatūras analīze, normatīvo aktu un drošības testēšanas vadlīniju izpēte, kā arī praktisks eksperiments izolētā lokālā tīkla vidē. Praktiskajā daļā veikta tīkla skenēšana un analīze, izmantojot Kali Linux rīkus Nmap, kā arī iegūto rezultātu salīdzinoša un interpretatīva analīze.

Sasniegtie rezultāti: Izveidota un analizēta lokālā tīkla testēšanas vide, identificēti aktīvie tīkla mezgli, atvērtie porti un potenciālās drošības ievainojamības. Pētījuma rezultāti apliecina, ka Kali Linux nodrošina visaptverošu un efektīvu platformu tīkla drošības testēšanai, un uzsver regulāras ievainojamību analīzes un konfigurācijas audita nozīmi tīkla drošības paaugstināšanā.

Atslēgas vārdi: Kali Linux; tīkla drošība; ievainojamību skenēšana; penetration testing; kiberdrošība

Kristīne Meldere. BIZNESĀ PROCESU AUTOMATIZĀCIJA AR LIELAJIEM VALODAS MODEĻIEM

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: km12036@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.sc.comp. Mārcis Pinnis

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: digitālajā laikmetā uzņēmumi arvien biežāk saskaras ar lielu nestrukturētu datu apjomu, kura manuāla apstrāde ir laikietilpīga un pakļauta cilvēciskām kļūdām. Šī problēma ir arī aktuāla personāla atlases procesos, kuros iesūtītie dokumenti nereti ir ar atšķirīgu struktūru un dažādos formātos (Word, PDF u.c.), un ir nepieciešams apkopot šāda veida informāciju. Lielie valodas modeļi spēj automatizēt teksta datu apstrādi, samazinot laika patēriņu un uzlabojot procesu efektivitāti.

Pētījuma mērķis: izpētīt lielo valodas modeļu (LVM) pielietojumu biznesa procesu automatizācijā, uzņēmumam iesūtīto CV kopsavilkuma faila veidošanā.

Pētījuma metodes: Literatūras un interneta avotu analīze; eksperiments – CV kopsavilkuma veidošana ar LVM, izmantojot lietojumprogrammu saskarni; salīdzinošā analīze; grafiskā metode.

Sasniegtie rezultāti: pētījuma rezultāti liecina, ka lieli valodas modeļi spēj būtiski samazināt laika patēriņu CV informācijas apkopošanai, nodrošinot augstu precizitāti. Konstatētas neprecizitātes galvenokārt saistītas ar uzvedinājuma formulējumu. Izmantojot lietojumprogrammas saskarni (angliski "application programming interface" jeb API), ir iespējams integrēt jau esošus lielos valodas modeļus uzņēmumu informācijas sistēmās. Pētījuma ietvaros tika realizēts lietojumprogrammas savienojums ar LVM GPT-4.1 mini, lai iegūtu fiktīvu CV informācijas apkopojumu noteiktā formātā.

Atslēgas vārdi: lieli valodas modeļi; biznesa procesu automatizācija; mākslīgais intelekts; lietojumprogrammu saskarne

Karīna Piļka. UZŅĒMUMA DATORIZĒTĀS VADĪBAS SISTĒMAS IZVEIDE UN PILNVEIDOŠANA VESELĪBAS APRŪPES UZŅĒMUMĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: karina.pilka@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. sc. ing. Maksims Žigunovs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu organizāciju darbībā arvien lielāku nozīmi iegūst informācijas tehnoloģiju izmantošana vadības procesu nodrošināšanā un pilnveidošanā. Īpaši aktuāli tas ir veselības aprūpes nozarē, kur organizācijām raksturīga sarežģīta struktūra, augsts atbildības līmenis un liels informācijas apjoms. Veselības aprūpes uzņēmumos vadības informācija nereti tiek apstrādāta vairākās savstarpēji nesaistītās informācijas sistēmās, kas apgrūtina datu apriti, resursu plānošanu un savlaicīgu vadības lēmumu pieņemšanu. Datorizēto vadības sistēmu pilnveidošana un integrētu risinājumu ieviešana ļauj uzlabot organizācijas darbības efektivitāti, nodrošināt caurskatāmu informācijas apriti un veicināt uz datiem balstītu vadību. Tādēļ pētījums par datorizētās vadības sistēmas izveidi un pilnveidošanu veselības aprūpes uzņēmumā ir aktuāls un praktiski nozīmīgs.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir analizēt datorizēto vadības sistēmu nozīmi uzņēmumu pārvaldībā un izstrādāt priekšlikumus datorizētās vadības sistēmas pilnveidošanai veselības aprūpes uzņēmumā, lai uzlabotu informācijas apriti, resursu plānošanu un vadības lēmumu pieņemšanas kvalitāti.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota zinātniskās literatūras un normatīvo aktu analīze, dokumentu analīze, salīdzinošā analīze un sistēmu analīze, kas ļauj izvērtēt datorizēto vadības sistēmu pielietojumu un identificēt pilnveidošanas iespējas.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā identificētas galvenās problēmas vadības informācijas aprītē un IT sistēmu integrācijā veselības aprūpes uzņēmumā. Izstrādāta piedāvātā datorizētās vadības sistēmas pilnveidošanas koncepcija, kas paredz centralizētas vadības informācijas platformas ieviešanu un galveno vadības procesu automatizāciju.

Atslēgas vārdi: datorizēta vadības sistēma; vadības informācijas sistēmas; veselības aprūpe; automatizācija; informācijas tehnoloģijas

Kristīne Poļakova. UZŅĒMUMA TĪMEKĻA VIETNES PĀRVEIDOŠANA

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: kristinei.marcinkevicai@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.phys. Egmonts Treiguts

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Tīmekļa vietne mūsdienās tieši ietekmē klienta uztveri par uzņēmumu un konkurētspēju. Mūsdienu patērētāji pirms pakalpojuma izvēles bieži vērtē uzņēmuma mājas lapu – tās vizuālo kvalitāti, informācijas skaidrību, ielādes ātrumu un profesionālo iespaidu. Pētījumi rāda, ka lietojamība, ielādes ātrums un vizuālais noformējums būtiski ietekmē lietotāja lēmumu palikt vietnē vai to pamest. Īpaši svarīgi tas ir pakalpojumu nomas sektorā, kur klienti sagaida ātru informācijas pieejamību, skaidru rezervācijas procesu un uzticamu digitālo pieredzi. Eiropas Savienībā arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta tīmekļa vietņu pieejamībai. Pieejamība – spēja nodrošināt mājas lapas izmantošanu cilvēkiem ar dažādām vajadzībām, kas Eiropas Savienībā ir nostiprināta arī normatīvajos aktos (European Accessibility Act), tāpēc mājas lapai ir jāatbilst šīm prasībām.

Pētījuma mērķis: Identificēt atpūtas inventāra nomas uzņēmuma pieabavas.lv tīmekļa vietnes lietojamības trūkumus un izstrādāt priekšlikumus tās pārveidošanai

Pētījuma metodes: Datu ieguves metode – anketēšana. Datu apstrādes metodes – salīdzinošā analīzē un statistiskā analīzē.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāti priekšlikumi kā uzlabot pieabavas.lv mājas lapas lietojamību, funkcionalitāti un lietotāja pieredzi.

Atslēgas vārdi: tīmekļa vietnes pārveidošana; lietojamība; veiktspēja; pieejamība

Toms Trankalis. FINANŠU NOZARES UZŅĒMUMA DATORTĪKLA IZPĒTE

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: toms@buu.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.sc.comp. Mg.paed. Mg.math. Roberts Glaudiņš

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Finanšu iestāžu datortīklu drošības jautājums mūsdienās ir īpaši aktuāls, jo nozare kļūst arvien digitalizētāka. Finanšu operācijas un sensitīva klientu informācija tiek apstrādāta datortīklos, padarot tos par mērķi kiberuzbrukumiem. Kiberincidenti var radīt ne tikai finansiālus zaudējumus, bet arī neatgriezenisku kaitējumu reputācijai.

Pētījuma mērķis: Izpētīt finanšu nozares uzņēmuma datortīklu drošības stāvokli un izstrādāt ieteikumus drošības uzlabošanai.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota trīspakāpju pieeja: zinātniskās un profesionālās literatūras analīze, tiešā novērošana (apsekojot divu finanšu uzņēmumu infrastruktūru) un iegūto datu manuāla novērtēšana un modelēšana.

Sasniegtie rezultāti: Veikta divu uzņēmumu (X un Y) datortīklu drošības salīdzinošā analīze. Konstatēts, ka Uzņēmums X pielieto padziļinātu aizsardzību (segmentācija, Zero Trust, MFA), savukārt Uzņēmums Y uzrāda kritiskas ievainojamības (bez segmentācijas, vāja autentifikācija). Izstrādāti priekšlikumi trūkumu novēršanai, uzsverot tīkla segmentācijas un Zero Trust principu nozīmi.

Atslēgas vārdi: datortīklu drošība; tīkla segmentācija; zero trust

Rainers Valainis. TĒRZĒŠANAS LIETOTNES IZSTRĀDE

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Informācijas tehnoloģijas"

E-pasts: rainers.valainis@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg. Math., Mg.sc.ing Patriks Morevs

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir kļuvušas par galveno cilvēku savstarpējās saziņas platformu. Vairāk nekā 3,3 miljardi cilvēku visā pasaulē ikdienā izmanto tērzēšanas lietotnes, un katru dienu tiek nosūtīti vairāk nekā 100 miljardi ziņojumu. Tērzēšanas lietotnes nodrošina ātru informācijas apmaiņu, tomēr to popularitāte palielina arī datu drošības un privātuma riskus. Aktuāls kļūst jautājums par lietotņu arhitektūras un drošības risinājumu pilnveidi, lai nodrošinātu drošu datu apstrādi.

Pētījuma mērķis: Identificēt un izvērtēt tērzēšanas lietotņu komunikācijas un drošības risinājumus, lai izstrādātu pamatotus priekšlikumus drošas tērzēšanas lietotnes izstrādei.

Pētījuma metodes: Zinātniskās un tehniskās literatūras analīze, dokumentu analīze, manuālā drošības iestatījumu novērtēšana, lietotāju aptauja, salīdzinošā analīze un kļūdu analīze, balstoties uz nozares drošības vadlīnijām.

Pētījuma rezultāti: Izstrādāti priekšlikumi drošas tērzēšanas lietotnes izstrādei.

Atslēgas vārdi: lietotnes; tērzēšana; drošība; šifrēšana; izstrāde

EKA DATORSPĒĻU DIZAINS UN GRAFIKA

Alans Valpēteris. SOCIĀLO TĪKLU IETEKME UZ LATVIJAS STUDENTU IKDIENU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Datorspēļu dizains un grafika”

E-pasts: alan.valpeteris12@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sociālie tīkli ir kļuvuši par neatņemamu Latvijas studentu ikdienas sastāvdaļu un būtiski ietekmē viņu laika plānošanu un emocionālo pašsajūtu. Saskaņā ar Eurostat datiem 2025. gadā 93,75 % Latvijas iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 29 gadiem izmantoja sociālos tīklus, bet lielākā daļa tos lietoja katru dienu. Tas liecina, ka sociālie tīkli ieņem nozīmīgu vietu jauniešu ikdienā. To intensīva lietošana var gan atvieglot komunikāciju un informācijas iegūšanu, gan radīt grūtības efektīvi plānot laiku un ietekmēt emocionālo pašsajūtu. Tādēļ ir aktuāli identificēt sociālo tīklu ietekmi uz Latvijas studentu ikdienu.

Pētījuma mērķis: Identificēt sociālo tīklu ietekmi uz Latvijas studentu ikdienu, izvērtējot sociālo tīklu lietošanas paradumus un to ietekmi uz studentu laika plānošanu un emocionālo pašsajūtu.

Pētījuma metodes: Darbā izmantotas kvantitatīvās un kvalitatīvās pētījuma metodes. Datu vākšanai izmantota aptauja ar 10 jautājumiem, no kuriem 7 ir slēgtie jautājumi un 3 ir atvērtie jautājumi. Datu apstrādei izmantotas aprakstošās statistikas metodes un kontentanalīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka sociālie tīkli būtiski ietekmē Latvijas studentu ikdienu, īpaši laika plānošanu un emocionālo pašsajūtu. Pētījuma gaitā tika identificēti sociālo tīklu lietošanas paradumi un izvērtēta to ietekme uz studentu ikdienu. Tika noskaidrots, ka sociālie tīkli var gan palīdzēt uzturēt sociālos kontaktus un saņemt emocionālu atbalstu, gan radīt uzmanības novēršanu, stresu un grūtības efektīvi plānot laiku. Pētījuma rezultāti var palīdzēt studentiem apzinātāk izvērtēt savus sociālo tīklu lietošanas paradumus un efektīvāk organizēt savu ikdienu.

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; Latvijas studenti; laika plānošana; emocionālā pašsajūta; ikdiens

Andris Gailītis. UZSKATU POLARIZĀCIJA, CIENAS TRŪKUMS, NAIDS UN AGRESIJA LATVIJAS SABIEDRĪBĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Datorspēļu dizains un grafika"

E-pasts: andrisdizains@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Uzskatu polarizācija, cieņas trūkums, naidis un agresija ir savstarpēji saistīti sociāli procesi, kas draud sabiedrības stabilitātei un demokrātijai. Šī problēma ir īpaši aktuāla Latvijā, kur pēdējos gados ir novērots pieaugums sabiedrības sadalīšanās grupās ar pretējiem uzskatiem. Šī sadalīšanās ne tikai traucē sabiedrības vienotību, bet arī veicina naidu, agresiju un nepieciešamību pēc kompromisu meklēšanas. Īpaši dažādi uzskati un līdz ar to agresija un naidis, ir novērojams pirms vēlēšanu laikā. Latvijā 79% iedzīvotāju uzskata, ka uzskatu polarizācija ir viena no aktuālākajām problēmām, bet 81% norāda, ka cieņas trūkums pandēmijas laikā ir veicinājis naidu un agresiju, īpaši digitālajā vidē (Valdis Vancovičs, 2021). Šī tendence arī novērojama citās Eiropas valstīs, piemēram, Slovākijā, kur politiskā polarizācija rada briesmas demokrātijai (Marts Eduards Ivaskis, 2024). Sociālie mediji, politiskās norises un sabiedrības dalīšanās ir galvenie faktori, kas veicina šo parādību.

Pētījuma mērķis: Pētījuma galvenais mērķis ir izpētīt uzskatu polarizāciju, cieņas trūkumu, naidu un agresiju Latvijā, analizējot to izpausmes un ietekmi uz sabiedrību. Pētnieciskais jautājums ir kādi ir galvenie cēloņi uzskatu polarizācijai, cieņas trūkumam un agresijai Latvijā, un kā šīs problēmas varētu mazināt.

Pētījuma metodes: Tiks izmantota kvantitatīvā metode – anketēšana, lai iegūtu datus par iedzīvotāju uzskatiem un pieredzi. Papildus tiks veikta zinātniskās literatūras un statistikas datu analīze, lai izpētītu esošo situāciju Latvijā un pasaulē.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā tiks noteikta uzskatu polarizācijas ietekme uz sabiedrības attieksmēm, kā arī piedāvāti praktiski risinājumi, piemēram, cieņas kultūras veicināšana izglītības sistēmā un sabiedriskajā diskursā. Tiks izanalizēta arī sociālo mediju loma šo procesu veicināšanā. Pētījuma rezultāti tiks prezentēti konferences laikā.

Atslēgas vārdi: uzskatu polarizācija; cieņas trūkums; naidis; agresija; sabiedrība

Nikita Badjajevs. SOCIĀLO TĪKLU LIETOŠANAS IETEKME UZ LATVIJAS IEDZĪVOTĀJU PSIHOLOĢISKO LABKLĀJĪBU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Datorspēju dizains un grafika"

E-pasts: niknik23@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu digitālajā laikmetā sociālie tīkli ir kļuvuši par neatņemamu sabiedrības daļu un būtiski ietekmē cilvēku ikdienu, komunikāciju un emocionālo pašsajūtu. Pieaugot sociālo tīklu lietošanas intensitātei, arvien aktuālāks kļūst jautājums par to ietekmi uz cilvēku psiholoģisko veselību, tostarp stresu, trauksmi, pašvērtējumu un dzīves kvalitāti. Sociālo tīklu plašā izplatība Latvijā un pieaugošais tajos pavadītais laiks liecina par nepieciešamību pētīt, kā digitālā vide ietekmē sabiedrības psiholoģisko labklājību un ikdienas paradumus.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot sociālo tīklu lietošanas ietekmi uz Latvijas iedzīvotāju psiholoģisko labklājību.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota literatūras analīze, anketēšana un intervijas. Datu apstrādei tika izmantotas aprakstošās statistikas un kvalitatīvās analīzes metodes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka sociālo tīklu lietošana Latvijas iedzīvotāju vidū ir ļoti izplatīta un intensīva, un tā var būtiski ietekmēt psiholoģisko pašsajūtu. Tika konstatēts, ka daļa respondentu izjūt stresu, trauksmi un atkarības pazīmes, kā arī uzskata, ka pavadā sociālajos tīklos pārāk daudz laika. Anketēšanas rezultāti parādīja, ka sociālo tīklu lietošana var ietekmēt arī ikdienas aktivitātes, emocionālo stāvokli un pašvērtējumu. Intervijās psiholoģijas speciālisti uzsvēra sociālās salīdzināšanas, emocionālās spriedzes un pārmērīgas lietošanas negatīvo ietekmi, savukārt koučs vairāk akcentēja cilvēka individuālos paradumus un apzinātas sociālo tīklu lietošanas nozīmi. Vienlaikus tika secināts, ka sociālie tīkli var radīt gan pozitīvus, gan negatīvus efektus, tomēr kopumā to ietekme biežāk tiek vērtēta kā negatīva.

Atslēgas vārdi: sociālie tīkli; psiholoģiskā labklājība; stress; trauksme; atkarība

Sanija Melngaile. VIDEOSPĒĻU IETEKME UZ LATVIJAS JAUNIEŠU EMOCIONĀLO PAŠSAJŪTU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Datorspēju dizains un grafika"

E-pasts: sanijamelngaile@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu sabiedrībā jaunieši regulāri saskaras ar dažādiem stresa faktoriem, tostarp akadēmisko slodzi, finansiālām grūtībām un sociālo spiedienu, kas būtiski ietekmē viņu emocionālo pašsajūtu un mentālo veselību (Al Kawadri, 2024). Emocionālā pašsajūta šajā vecumposmā ir cieši saistīta ar spēju efektīvi regulēt emocionālo uzbudinājumu (Cahill u.c., 2025). Zinātniskajā literatūrā videospēles arvien biežāk tiek aplūkotas kā emocionālās pašregulācijas mehānisms, nevis tikai izklaides veids (Al Kawadri, 2024). Saskaņā ar 2025. gada datiem 72% Eiropas iedzīvotāju norādīja, ka videospēles palīdz mazināt stresu, savukārt 56% uzskata, ka tās samazina vientulības sajūtu, kas norāda uz videospēļu pieaugošo nozīmi emocionālās pašsajūtas uzlabošanā (UNRIC, 2025). Lietojuma un apmierinājuma teorija (*U&G*) uzsver, ka auditorija apzināti izvēlas medijus, lai apmierinātu noteiktas psiholoģiskās un sociālās vajadzības (Al Siyabi, 2025). Neskatoties uz videospēļu lielo popularitāti, Latvijā joprojām trūkst pētījumu par to, kā jaunieši izmanto videospēles savas emocionālās pašsajūtas uzlabošanai, kas padara šo tēmu aktuālu vietējās mentālās veselības kontekstā. Pētījuma rezultāti var sniegt plašāku ieskatu par videospēļu lomu jauniešu ikdienā un to saistību ar emocionālo labsajūtu.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot videospēļu ietekmi uz Latvijas jauniešu emocionālo pašsajūtu.

Pētījuma metodes: Pētījumā tiek izmantota kvantitatīvā pētniecības metode, par galveno datu iegūšanas instrumentu izvēloties aptauju. Pētījuma izlasi veido Latvijas jaunieši. Datu iegūšanai tiks izmantota Google Forms platformā izveidota aptauja, kas tiks izplatīta sociālo tīklu grupās Latvijas jauniešu vidū. Iegūtie dati tiks analizēti, lai noteiktu saistību starp videospēlēm un jauniešu emocionālo pašsajūtu.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti tiks prezentēti konferences laikā.

Atslēgas vārdi: videospēles; emocionālā pašsajūta; stress; jaunieši; Lietojuma un apmierinājuma teorija

Vadims Ilatovskis. SABIEDRISKĀ TRANSPORTA KVALITĀTE UN TĀS IETEKME UZ IEDZĪVOTĀJU IZVĒLI RĪGĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Datorspēju dizains un grafika"

E-pasts: vadimsilatovskis@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: MBA Jeļena Budanceva

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sabiedriskais transports ir būtiska pilsētas infrastruktūras sastāvdaļa, kas nodrošina iedzīvotāju mobilitāti un veicina ilgtspējīgu pilsētvides attīstību. Tā izmantošana palīdz samazināt satiksmes sastrēgumus, gaisa piesārņojumu un siltumnīcefekta gāzu emisijas. Rīgā sabiedriskais transports tiek aktīvi popularizēts kā videi draudzīga alternatīva privātajam automobilim, tomēr tā kvalitātes problēmas, piemēram, netīrība, nepatīkamas smakas, drošības sajūtas trūkums un nepietiekama biļešu kontrole, var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju izvēli. Līdz ar to pastāv pretruna starp sabiedriskā transporta ekoloģisko nozīmi un tā faktisko lietošanas pieredzi.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kā sabiedriskā transporta kvalitāte ietekmē Rīgas iedzīvotāju pārvietošanās izvēli un kā šī izvēle saistīta ar videi draudzīgas mobilitātes veicināšanu.

Pētījuma metodes: Pētījumā tika izmantota kvantitatīvā pētījuma metode. Datu iegūšanai tika izmantota tiešsaistes aptauja, bet teorētiskajā daļā veikta zinātniskās literatūras un sekundāro datu analīze. Iegūtie dati tika analizēti, izmantojot aprakstošās statistikas metodes.

Sasniegtie rezultāti: Pētījumā plānots noskaidrot, kā sabiedriskā transporta kvalitātes problēmas ietekmē Rīgas iedzīvotāju pārvietošanās izvēli. Tiek paredzēts, ka būtiskākie faktori, kas ietekmē iedzīvotāju attieksmi pret sabiedrisko transportu, būs tīrība, komforts, drošības sajūta un sociālā vide transportlīdzekļos. Sagaidāms, ka daļa respondentu norādīs uz alternatīvu pārvietošanās līdzekli, nepietiekamas sabiedriskā transporta kvalitātes dēļ. Pētījumā plānots arī izvērtēt sabiedriskā transporta kvalitātes saistību ar videi draudzīgas mobilitātes veicināšanu. Pētījuma gala rezultāti tiks prezentēti konferences laikā.

Atslēgas vārdi: sabiedriskais transports; kvalitāte; ilgtspējīga mobilitāte; vide; Rīga

EKA ZĪMOLA DIZAINS

Emīlija Zobena. AUGSTSKOLAS TALISMANA PIEKARIŅŠ AR QR KODU KĀ STUDENTU CEĻVEDIS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Zīmola dizains"

E-pasts: ezobena@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Jauno studentu adaptācijas periods augstskolas vidē nereti ieilgst un rada apjukumu studiju sākumā. Studentiem ir grūtības orientēties augstskolas telpās, izprast iekšējo kārtību un pilnvērtīgi izmantot augstskolas piedāvātos resursus. Tāpēc Ekonomikas un Kultūras augstskolā ir nepieciešams pievērst studentu uzmanību jau esošajam studējošā ceļvedim, to pilnveidot un padarīt vieglāk pieejamu, jo pretējā gadījumā studenti ilgstoši nezina par šāda resursa esamību un to neizmanto. Vienlaikus būtiska ir arī studentu piederības sajūtas veicināšana, ko iespējams stiprināt ar augstskolas vizuālās identitātes elementiem, piemēram, talismanu. QR koda integrēšana piekariņā, kas veidots augstskolas talismana tēlā, apvieno praktisku informācijas piekļuves rīku ar simbolisku un reprezentatīvu nozīmi.

Pētījuma mērķis: Pētījuma mērķis ir izstrādāt inovatīvu un vizuāli pievilcīgu veidu, kā pievērst Ekonomikas un kultūras augstskola studentu uzmanību esošajam studējošā ceļvedim un identificēt tā pilnveidošanas iespējas.

Pētījuma metodes: Literatūras analīze, Ekonomikas un kultūras augstskolas studentu anketēšana, prototipēšana.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāti vairāki materialitātē un dizainā atšķirīgi piekariņu prototipi Ekonomikas un kultūras augstskolas talismana veidolā. Prototipos integrēts QR kods, kas ved uz strādājošu tīmekļa lapu, kurai izstrādāts augstskolas telpu kartes dizains un saite uz studējošā ceļvedi.

Atslēgas vārdi: ceļvedis; students; QR kods; piekariņš; adaptācija

Marija Valērija Senatorova. GUDRAS MEHĀNISKAS IERĪCES IZSTRĀDE VESELĪGU DARBA PĀRTRAUKUMU VEICINĀŠANAI DARBĀ AR DATORU

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Zīmola dizains”

E-pasts: hatara@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās cilvēki arvien vairāk laika pavada pie datora gan darbā, gan mācībās, kas bieži noved pie ilgstošas sēdēšanas un nepietiekama atpūtas režīma ievērošanas. Lietotāji bieži ignorē digitālos atgādinājumus vai tos izslēdz, kas var negatīvi ietekmēt fizisko veselību, redzi un vispārējo labsajūtu. Tādēļ ir nepieciešams izstrādāt alternatīvus, lietotājam draudzīgus un efektīvus risinājumus, kas veicina veselīgu darba un atpūtas balansu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt funkcionālu un lietotājam draudzīgu ierīces dizaina risinājumu, kas palīdz lietotājiem ievērot regulārus pārtraukumus darbā ar datoru un veicina veselīgus darba ieradumus.

Pētījuma metodes:

1. Literatūras un esošo risinājumu analīze par ergonomiku un darba paradumiem pie datora,
2. Lietotāju paradumu izpēte un aptaujas analīze,
3. Produkta dizaina izstrāde un funkcionālā risinājuma izveide.

Sasniegtie rezultāti: Tika izstrādāts inovatīvs ierīces koncepts “PawBreak”, kas pieslēdzās pie datora ar USB vadu un palīdz lietotājiem ievērot regulārus pārtraukumus, izmantojot mehānisku peles bloķēšanas funkciju. Ierīce darbojas kā draudzīgs, neuzbāzīgs atgādinājums un izmanto rotaļīgu, emocionāli pievilcīgu dizainu, kas uzlabo lietotāja pieredzi un veicina veselīgus darba paradumus. Izstrādātais risinājums apvieno funkcionalitāti, ergonomiku un estētiku, padarot pārtraukumu ievērošanu efektīvāku un patīkamāku.

Atslēgas vārdi: produkta dizains; darba paradumi; pārtraukumi; lietotāja pieredze; interaktīvs dizains

Elza Zavadska. VIEGLI PĀRNĒSĀJAMS SAULES PANEĻU LĀDĒTĀJS

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Zīmola dizains”

E-pasts: elzazav@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās mobilās elektroniskās ierīces, piemēram, viedtālruni un GPS ierīces, ir kļuvas par neatņemamu ikdienas sastāvdaļu, īpaši ceļojumu un pārgājienu laikā. Tomēr vietās, kur piekļuve elektrotīklam ir ierobežota vai nepieejama, rodas problēmas ar šo ierīču uzlādi. Vienlaikus pieaug sabiedrības interese par ilgtspējīgiem un videi draudzīgiem enerģijas risinājumiem. Tādēļ aktuāla kļūst atjaunojamās enerģijas, īpaši saules enerģijas, izmantošana portatīvās uzlādes ierīcēs.

Projekta mērķis: Pētījuma mērķis ir izstrādāt viegli pārnēsājama un ērti lietojama saules paneļu lādētāja prototipu, kas paredzēts izmantošanai ceļojumos un pārgājienu laikā, nodrošinot nelielu elektronisko ierīču uzlādi ar saules enerģiju kā videi draudzīgu alternatīvu tradicionālajiem enerģijas avotiem. Pētījumā analizētas atjaunojamās enerģijas izmantošanas iespējas portatīvajās uzlādes ierīcēs, veikta analoģu produktu izpēte un salīdzinājums, kā arī identificētas lietotāju vajadzības un prasības šāda veida ierīcēm.

Pētījuma metodes: Kvantitatīvā aptauja ar 158 respondentiem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultātā izstrādāts saules paneļu lādētāja prototips, kas ir viegls, kompakts, sarullējams un ērti piestiprināms pie somas. Analīze liecina, ka šāds risinājums var nodrošināt praktisku, mobilo un videi draudzīgu elektroenerģijas avotu ceļojumos un pārgājienu laikā.

Atslēgas vārdi: Saules enerģija; ērta lietojamība; lādētājs

Iveta Simsons. INOVATĪVS RISINĀJUMS DALĪTU TABLEŠU DROŠAI UZGLABĀŠANAI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Zīmola dizains"

E-pasts: ivetasimsons@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienās medikamentu lietošana ir plaši izplatīta dažādās vecuma grupās, un bieži vien ārstēšanas procesā nepieciešama tablešu dališana precīzākas devas nodrošināšanai. Tomēr pusīšu uzglabāšana pēc sadalīšanas rada praktiskas un higiēniskas problēmas – tās var tikt bojātas, sajauktas ar citām zālēm vai pakļautas mitruma un piesārņojuma ietekmei. Esošie risinājumi tirgū pārsvarā paredzēti pilnu tablešu uzglabāšanai, tādēļ trūkst specializēta un droša risinājuma tieši 1/2 tablešu glabāšanai. Šī problēma nosaka pētījuma aktualitāti un nepieciešamību izstrādāt funkcionālu produktu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt ergonomisku, funkcionālu un drošu 1/2 tablešu blisteru un tam paredzētu uzglabāšanas kastīti ar iekšējām sliedītēm, kas nodrošina atsevišķu blisteru fiksāciju, ērtu ievietošanu un izņemšanu, kā arī aizsardzību pret mehāniskiem bojājumiem un apkārtējās vides ietekmi.

Pētījuma metodes: Pētījuma izstrādes gaitā tika veikta tirgus analīze un esošo risinājumu izpēte, lietotāju vajadzību analīze un anketēšana, skiču un konceptu izstrāde, 3D modelēšana un prototipēšana, izmantojot 3D drukas tehnoloģiju. Tika veikta arī funkcionālā testēšana un vizuālās identitātes izstrāde.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāts kompakts, vertikāls 1/2 tablešu blisteru uzglabāšanas risinājums ar iekšējām sliedītēm atsevišķiem blisteriem. Prototips nodrošina drošu pusīšu uzglabāšanu, ērtu lietošanu un skaidru organizāciju, tādējādi uzlabojot medikamentu lietošanas drošību un ikdienas ērtību.

Atslēgas vārdi: 1/2 tablešu blisteris; medikamentu uzglabāšana; produktu dizains; 3D drukāšana; ergonomika

Marta Raita Lauža. KOMPAKTA KĀJU BALSTA PROTOTIPA IZSTRĀDE ŽURNĀLGALDIEM LIETOTĀJU KOMFORTA UN VIRSMAS AIZSARDZĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Zīmola dizains"

E-pasts: martalauza@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu dzīvesveidā arvien nozīmīgāka kļūst komfortabla atpūta mājas vidē, īpaši dzīvojamās istabas zonā, kur dīvēns un žurnālgalds veido centrālo atpūtas telpas kompozīciju. Praksē bieži novērojams, ka cilvēki atpūtas laikā novieto kājas uz žurnālgalda virsmas, lai nodrošinātu sev ērtāku pozu. Tomēr žurnālgalds primāri nav paredzēts šādai funkcijai, kā rezultātā rodas pretruna starp mēbeles sākotnējo lietojumu un lietotāja reālajām vajadzībām. Esošie alternatīvie risinājumi, piemēram, pufi vai atsevišķi kāju balsti, aizņem papildu vietu telpā un ne vienmēr organiski integrējas interjerā. Līdz ar to aktuāla kļūst nepieciešamība izstrādāt funkcionālu, estētiski integrējamu un ergonomiski pamatotu risinājumu, kas vienlaikus nodrošinātu lietotāja komfortu un aizsargātu mēbeles virsmu.

Pētījuma mērķis: Izstrādāt funkcionālu, ergonomisku un viegli pārvietojamu kāju balsta prototipu, kas paredzēts novietošanai uz žurnālgalda, tādējādi risinot konfliktu starp lietotāju atpūtas paradumiem un mēbeles sākotnējo funkciju. Pētījuma mērķis ietver lietotāju vajadzību un paradumu analīzi, lai noteiktu būtiskākās produkta īpašības - komfortu, stabilitāti, virsmas aizsardzību un estētisku integrāciju interjerā. Balstoties uz iegūtajiem datiem, paredzēts izstrādāt prototipu kā kompaktu interjera elementu, kas vienlaikus nodrošina lietotāja ērtību, saglabā telpas funkcionalitāti un samazina mēbeļu nolietojuma un bojājumu risku.

Pētījuma metodes:

1. Lietotāju aptauja, lai noskaidrotu atpūtas paradumus, kāju novietošanas ieradumus un attieksmi pret iespējamu kāju balsta izmantošanu uz žurnālgalda.
2. Tirgū pieejamo analoģo produktu izpēte un salīdzinošā analīze, identificējot to funkcionalitāti, priekšrocības un trūkumus.
3. Prototipēšanas metode - eksperimentāla fiziska modeļa izstrāde, testējot formas, materiālu un konstrukcijas risinājumus, lai izvērtētu produkta ergonomiku un stabilitāti.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma gaitā tika identificētas lietotāju komforta vajadzības un biežākie paradumi saistībā ar kāju novietošanu atpūtas laikā dzīvojamās telpas zonā. Analizējot tirgū pieejamos analoģos risinājumus, konstatēts, ka dominē atsevišķi pufi un kāju balsti, taču trūkst kompakta, viegli pārvietojama produkta, kas būtu paredzēts lietošanai tieši uz žurnālgalda virsmas un vienlaikus pildītu aizsargfunkciju.

Balstoties uz iegūtajiem datiem, tika izstrādāts noņemams kāju balsta prototips ar stabili, neslīdošu pamatni un ergonomiski veidotu virsmu. Prototips nodrošina lietotāja komfortu, samazina slīdēšanas risku un vienlaikus aizsargā mēbeļu virsmu no mehāniskiem bojājumiem. Produkta forma un konstrukcija izstrādāta, ievērojot vizuālās integrācijas un funkcionālas saderības principus interjerā.

Atslēgas vārdi: kāju balsts; ergonomisks dizains; mēbeļu virsmas aizsardzība; atpūtas paradumi mājas vidē

Raina Pērse. REFLEKTĪVAIS PAŠAPRŪPES KOMPLEKTS KĀ DIZAINA RISINĀJUMS EMOCIONĀLĀ LĪDZSVARA UZLABOŠANAI

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Zīmola dizains”

E-pasts: rainaperse15@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Mg.art. Ksenija Miļča

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Mūsdienu straujais dzīves ritms, informācijas pārslodze un ikdienas pienākumi izraisa emocionālu nogurumu un hronisku stresu, vienlaikus apgrūtinot indivīda spēju apzināt un regulēt savas psiholoģiskās vajadzības. Lai gan tirgū ir pieejami dažādi mentālās veselības atbalsta rīki, joprojām trūkst vienota, fiziska un estētiski pievilcīga objekta, kas ikdienā kalpotu kā vizuāls atgādinājums un strukturēts instruments apzinātai pašrefleksijai.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot lietotāja vajadzības un izstrādāt reflektīvu pašaprūpes komplektu – ikdienas dizaina objektu, kas apvieno spoguļi, tematiskas refleksijas kartītes un pierakstu kladi, lai veicinātu regulāru emocionālās pašsajūtas izvērtēšanu un palīdzētu lietotājam strukturēt savas domas.

Pētījuma metodes:

1. Esošo produktu tirgus analīze,
2. kvantitatīva mērķauditorijas izpēte, izmantojot anketēšanu,
3. literatūras analīze izvēlētajās jomās.

Sasniegtie rezultāti: Izstrādāts funkcionāls prototips – reflektīvais komplekts “StarpSevi”. Tas sastāv no maigi izplūduša galda spoguļa, kas simbolizē nākotnes “es”, integrēta kartīšu turētāja ar ikdienas pašaprūpes jautājumu kavu, un melnas klades ar baltu pildspalvu, kas simbolizē domu izgaismošanu. Kopumu noslēdz melna glabāšanas kaste ar astroloģijas simboliem, kas papildina konceptu par iekšējo telpu un personīgās attīstības ceļu. Komplekts veido vienotu “refleksijas staciju” un ir izmantojams gan individuāli, gan profesionālā vidē.

Atslēgas vārdi: dizains; pašaprūpe; emocionālais līdzsvars; refleksija; interjera aksesuārs

EKA BIZNESA VADĪBA

Liene Veidemane. Z PAAUDZES DARBINIEKU LOJALITĀTE UN TĀS VEICINĀŠANA MŪSDIENU DARBA VIDĒ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma “Biznesa vadība”

E-pasts: lieneveidemane02@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: PhD Agita Doniņa

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Z paaudze tuvākajos gados kļūs par vienu no dominējošajām darbaspēka grupām gan globālajā, gan Latvijas darba tirgū. Šai paaudzei daudz būtiskāki ir elastīgi darba apstākļi, personīgās labklājības nozīme kā arī organizācijas vērtību atbilstība personīgajiem uzskatiem, kas būtiski ietekmē darba devēju spēju piesaistīt un noturēt darbiniekus.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, kādi darba apstākļi ietekmē Z paaudzes darbinieku lojalitāti mūsdienu darba vietā.

Pētījuma metodes: Pētījumā par Z paaudzes lojalitāti darba vidē tiek izmantota kvantitatīvā datu ieguves metode, veicot aptauju ar Z paaudzes darbiniekiem, kas sasnieguši pilngadību, jeb jaunieši vecumā no 18-30 gadiem, kuri strādājuši vismaz 6 mēnešus. Apautajā tika iekļauti piecu punktu Likerta skalas jautājumi un atvērtie jautājumi. Datu analīzei tika izmantota grafiskā, aprakstošās statistikas datu apstrādes metode un tematiskā analīze, lai identificētu galvenos lojalitāti ietekmējošos faktoros. Sekundārie dati tika izmantoti no zinātniskajiem rakstiem, normatīvajiem aktiem un statistikas avotiem par Z paaudzes darbinieku lojalitāti un darba vides faktoriem.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti liecina, ka Z paaudzes darbinieku lojalitāti ietekmē taisnīgs atalgojums un finansiālie stimuli (73.8%), godīga un atklāta komunikācija ar vadību (68, 9%), kā arī novērtējums par lai padarītu darbu (67%). Dati liek spriest, ka Z paaudzes lojalitāti ietekmē gan materiālie, gan nemateriālie darba vides faktori.

Atslēgas vārdi: Z paaudze; darbinieku lojalitāte; mūsdienu darba vide

EKA APRĪTES EKONOMIKA

Zane Sausverde. SENIORU DZĪVESVIETAS IZVĒLES FAKTORU IZPĒTE SOCIĀLĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS KONTEKSTĀ LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība"

E-pasts: zane.sausverde@gmail.com

Zinātniskais vadītājs: Dr. oec. Oksana Lentjušenkova

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Pētījuma aktualitāti nosaka sabiedrības straujā novecošana un pieaugošā nepieciešamība pēc senioriem piemērotiem un pieejamiem dzīvesvietas un aprūpes risinājumiem Latvijā. Latvijā 2025. gada sākumā dzīvoja 406,8 tūkstoši senioru vecumā no 65+, kas veidoja 21,9% no visiem iedzīvotājiem (Centrālā statistikas pārvalde, 2025). Senioru dzīvesvietas izvēli ietekmē veselības stāvoklis, aprūpes nepieciešamība, finansiālās iespējas, mājokļa piemērotība, ģimenes tuvums, sociālie kontakti un pakalpojumu pieejamība. Vienlaikus Latvijas senioriem pieejamo dzīvesvietas risinājumu klāsts ir ierobežots, arī informācija par alternatīvām dzīvesvietas un atbalsta iespējām ne vienmēr ir pietiekama un viegli saprotama. Svarīgi ir analizēt gan senioru vajadzības un dzīvesvietas izvēles faktorus, gan institūciju, pašvaldību, sociālo pakalpojumu sniedzēju un sociālo uzņēmumu iespējamo lomu senioriem piemērotu dzīvesvietas risinājumu attīstībā.

Pētījuma mērķis: Identificēt un analizēt faktorus, kas ietekmē senioru dzīvesvietas izvēli vecumdienās, izvērtēt sociālās uzņēmējdarbības potenciālu senioru vajadzībām atbilstošu dzīvesvietas un atbalsta risinājumu attīstībā Latvijā, kā arī izstrādāt priekšlikumus piemērotu risinājumu pilnveidei.

Pētījuma metodes: Pētījumā izmantota jaukto metožu pieeja. Veikta zinātniskās literatūras, dokumentu, sekundāro datu analīze, senioru aptauja un daļēji strukturētas ekspertu intervijas. Aptaujas datu apstrādē izmantota aprakstošā statistika, šķērstabulu analīze Pīrsona hī kvadrāta tests, un Spīrmena ranga korelācijas koeficients, ekspertu interviju analīzē izmantota kvalitatīvo datu kodēšana, kategorizēšana un tematiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Darbā analizēta teorētiskā literatūra, politikas dokumenti, normatīvais regulējums un ārvalstu pieredze par senioru dzīvesvietas izvēli, aprūpes pakalpojumiem un sociālās uzņēmējdarbības iespējām. Tika identificētas galvenās senioru dzīvesvietas izvēli ietekmējošās faktoru grupas, veikta senioru aptauja ar 347 respondentiem un 12 ekspertu intervijas ar 13 nozares pārstāvjiem. Iegūtie dati tika salīdzināti, izstrādājot secinājumus un priekšlikumus senioru dzīvesvietas un aprūpes risinājumu pilnveidei Latvijā, īpaši uzsverot starpposma un kopienā balstītu risinājumu attīstību.

Atslēgas vārdi: sociālā uzņēmējdarbība; seniori; dzīvesvietas izvēle; veselība; mājoklis; sociālie kontakti

Līga Jevdokimova. SENIORU APRŪPES PAKALPOJUMU MĒRĶA AUDITORIJU NOTEIKŠANA LATVIJĀ

Ekonomikas un kultūras augstskola, studiju programma "Aprites ekonomika un sociālā uzņēmējdarbība"

E-pasts: L.dalbina@inbox.lv

Zinātniskais vadītājs: Dr.oec. Oksana Lentjušenkova

Anotācija

Pētījuma aktualitāte: Sabiedrības novecošanās Latvijā un Eiropā būtiski palielina pieprasījumu pēc senioru aprūpes pakalpojumiem. Pieaug senioru īpatsvars sabiedrībā, vienlaikus palielinoties nepieciešamībai pēc kvalitatīviem, pieejamiem un individualizētiem aprūpes risinājumiem. Senioru aprūpes pakalpojumu plānošana bieži balstās uz vispārīgiem demogrāfiskiem rādītājiem, nepietiekami analizējot konkrētu mērķa auditoriju vajadzības, sociālekonomisko situāciju un pakalpojumu izvēles faktorus. Tā rezultātā veidojas neatbilstība starp senioru faktiskajām vajadzībām un pieejamo pakalpojumu piedāvājumu. Precīza mērķa auditoriju noteikšana ir būtiska efektīvu un ilgtspējīgu senioru aprūpes pakalpojumu attīstībai Latvijā.

Pētījuma mērķis: Noteikt senioru aprūpes pakalpojumu mērķa auditorijas Latvijā, analizējot senioru vajadzības, pakalpojumu izvēles faktorus un pieprasījuma tendences, kā arī izstrādāt priekšlikumus senioru aprūpes pakalpojumu attīstībai.

Pētījuma metodes: Darba izpildes laikā tika pielietotas šādas pētījuma metodes: zinātniskās literatūras, normatīvo aktu un sekundāro datu analīze, speciālā datu vākšanas metode – aptaujas veikšana, kā arī datu statistiskā un grafiskā analīze.

Sasniegtie rezultāti: Pētījuma rezultāti ļāva identificēt galvenās senioru aprūpes pakalpojumu mērķa auditorijas grupas Latvijā, arī izstrādāt priekšlikumus senioru aprūpes pakalpojumu pilnveidošanai.

Atslēgas vārdi: seniori; senioru aprūpe; aprūpes pakalpojumi; mērķa auditorija; sociālā uzņēmējdarbība

EKA INTERNATIONAL STUDENTS BUSINESS ECONOMICS

Akhmadov Asliddin. FEASIBILITY STUDY OF OAK BURGERS MARKET ENTRY IN LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program „Business Economics“

E-mail: akhmadovasliddin0809@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: The relevance of the study is determined by the transformation of the food service sector in Latvia, as confirmed by official statistical data. According to the Central Statistical Bureau of Latvia, the consumer price index in the category “restaurants and hotels” shows a steady upward trend, reflecting increasing service costs and changes in market conditions (Central Statistical Bureau of Latvia, 2025). At the same time, a recovery in tourist flows is observed, which increases demand for food services (Central Statistical Bureau of Latvia, 2024). Under these conditions, competition is intensifying, as a result of which the expansion of an existing brand requires prior justification for its market and economic feasibility.

Research goal: The aim of the study is to assess the economic and market feasibility of entering the Latvian market for the brand Oak’A Burgers.

Research methods: The study applies a comprehensive approach that includes the analysis of secondary statistical data, as well as primary research consisting of a consumer survey and expert interviews with employees of Oak’A Burgers. In addition, methods of comparative analysis of the competitive environment and elements of financial evaluation are applied.

Main findings: The results indicate a stable demand for products in the fast casual segment, while consumers remain highly price sensitive. Expert interviews confirm the influence of internal operational factors on the success of brand expansion, as well as the need to adapt the business model to local market conditions. Overall, the findings suggest the potential feasibility of entering the Latvian market for Oak’A Burgers, provided that competitive and consumer-specific factors are considered.

Keywords: feasibility study; restaurant industry; Latvia; fast food market; consumer behavior

Azizbek Kholmatov¹, Iminur Khasanova². COMPETITIVENESS OF COFFEE SHOPS IN RIGA, LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program „Business Economics“

E-mails: ¹azizbekkh123@gmail.com, ²xasanovailminur@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: Riga’s coffee shop industry has experienced steady growth in recent years as specialty coffee consumption and multifunctional café workspaces gain popularity. “In 2024, 2,282 economically active enterprises operated in the accommodation and food service sector in the Riga statistical region that indicates a high level of competition within the local hospitality market (*Centrālā statistikas pārvalde, 2024*). Additionally, “Coffee consumption per capita in Latvia reached 12.2 kg in 2023” (*FAOSTAT, 2023*). High coffee consumption per capita suggests an active and potentially saturated market environment, particularly in Riga as the country’s main economic and urban center.

Research goal: To identify the main factors influencing the competitiveness of coffee shops in Riga, Latvia.

Research methods: The study uses both secondary and primary research methods. Secondary data was collected from official statistical sources, including Centrālā statistikas pārvalde, the Eurostat database, and FAOSTAT. These sources provide reliable information on the hospitality sector, the number of enterprises, and coffee consumption trends in Latvia, which helps to understand the overall market environment.

Primary data was collected through a customer survey conducted among coffee shop visitors in Riga. The purpose of the survey was to identify the main factors influencing consumers’ choice of coffee shops. The collected data was analyzed using descriptive statistical methods and presented through graphical representations, such as pie charts and bar charts, to clearly illustrate the results. The research focuses specifically on the Old Town (Vecrīga) area of Riga and does not represent the entire Riga market. Plus, a small online survey of 15-20 respondents was conducted to understand coffee consumption preferences in Riga. Time period of research: February – March 2026. Time frame of data used: 2019–2024 statistical reports. Data sources: Central Statistical Bureau of Latvia, industry reports, and market analysis publications.

Main findings: Sales forecasts are based on estimated pedestrian flow and tourism statistics rather than primary survey data. Seasonal tourism fluctuations may significantly affect revenue levels. Rental and operating costs in Old Town are higher compared to other Riga districts.

Keywords: coffee shop industry; Riga; business strategy; efficiency; market competitiveness

MANAGEMENT

Anna Pilsčikova¹, Anastasija Gribanova². IMPACT OF SOCIAL VALUE ON PRODUCT PRICE

EKA University of Applied Sciences, study program „Management“

E-mails: ¹apilshchikova12@gmail.com, ²anastasijagribanova@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: In the modern economy, physical products are often treated as a basic, forcing businesses to compete mainly on low prices and assortment. (Berkeley Executive Education, 2026)

At the same time, customers face loneliness and social isolation, due to that physical and mental health suffers. (Centers for Disease Control and Prevention, 2024) Visiting public places, anxiety or electronic devices play the role of distraction. (E. Tang, L. Chi, T. Tang, 2022) By integrating social value in product, such as features that help customers identify shared interest, a business can transform simple item into social bonding tool. (Berkeley Executive Education, 2026) Understanding the financial value of these social connections is essential for developing pricing strategies that surpass the standard physical features of a product. (A. Bramson, K. Hoefman, J. Ryckebusch, K. Schoors, 2018)

Research goal: To work our recommendations how social value helps increase product price.

Research methods: The study employs a mixed-methods approach within the field of social sciences. It includes a qualitative analysis of literature available on the Internet, which involve a review of secondary data. As well as a quantitative method consisting of a survey that was conducted among residents of Riga, which helped to assess the importance of added social value for respondents. An additional question in the survey, made in the format of an open-ended question, also gives the study a qualitative method. Quantitative data were processed using descriptive statistical analysis (frequencies and percentages) and graphical analysis, while qualitative responses were examined through thematic content analysis to identify recurring themes.

Main findings: Most people are willing to choose products with added social value only if these products are within their interests. In products that meet basic needs, social value is less important, according to most respondents, and as a result, they are not willing to pay extra money.

Keywords: social value; connections; bonding; willingness

Komila Suratova¹, Nikita Evstigneev². DEMAND FOR SPORTSWEAR IN SPORTS CLUBS

EKA University of Applied Sciences, study program „Management“

E-mails: ^{1,2} komilasuratova4@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: Demand for sportswear in sports clubs has become increasingly significant with the growth of organized sports participation and the rising importance of athlete performance and team identity. Sportswear, including training apparel and team uniforms, is not only a functional necessity but also contributes to comfort, performance, and visual consistency within teams. Research by Changhyun Nam et al. (2017) indicates that purchasing decisions for sportswear are strongly influenced by consumer attitudes, perceived quality, and social factors, highlighting the behavioral aspect of demand. Furthermore, Daniel Baier et al. (2020) emphasize that product characteristics such as functionality, durability, and design play a crucial role in shaping consumer preferences and demand for sportswear. In addition, H. Perera et al. (2023) highlight that lifestyle, level of physical activity, and individual preferences significantly influence the selection and consumption of sports apparel.

Research goal: The aim of this study is to analyze the demand for sportswear in sports clubs and identify the key factors influencing sportswear selection and purchasing decisions.

Research methods: This study employs a quantitative research approach. The primary data collection method is a structured survey targeting representatives of sports clubs, athletes, and team managers. In addition, secondary data analysis of academic literature is used to support the research. Data processing methods include descriptive analysis, graphical methods (charts and diagrams), and statistical analysis of survey results.

Main findings: The study shows that demand for sportswear in sports clubs is mainly influenced by quality, comfort, functionality, and design. Athlete preferences and lifestyle factors play an important role in shaping purchasing decisions. In addition, team identity and uniform appearance are significant factors, especially in team sports. The type of sport and training frequency also affect the quantity and type of sportswear required.

Keywords: sportswear demand; sports clubs; consumer behavior; athlete preferences; purchasing behavior

**Harshani Masimbula Vidanalage¹, Munaf Ashfaq Ahamed², Sandul Siriwardana³.
EXPLORING AWARENESS OF NON-COMMUNICABLE DISEASE RISKS AND
MOTIVATION IN HEALTHY LIFE STYLE PRACTICES AMONG WORKING
PROFESSIONALS IN COLOMBO, SRI LANKA.**

EKA University of Applied Sciences, study program „Management“

E-mails: ¹harshanimasimbula@gmail.com, ²ahamedashfaq595@gmail.com, ³sandul.rys@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: Non-communicable diseases (NCD) such as diabetes, hypertension and obesity have become a major public health hazard in many countries in modern world. Due to lack of awareness on NCDs, public attention remains at a low level towards preventing these diseases in most scenarios. (Katulanda, et al., 2025) When considering the situation in Sri Lanka, according to the latest statistics published by Ministry of Health; 83% of the total deaths per year is caused by non-communicable diseases in Sri Lanka. (Ministry of Health Sri Lanka, 2023) Specifically in urban areas this has become more vulnerable due to 47-56% of adults in Western province have been identified with Diabetes or Hypertension in latest surveys.(Ministry of Health Sri Lanka, 2023) Despite of the national efforts and initiatives like Healthy Lifestyle Centres; gaps persist in health literacy, behavioral risk factor modification, and adoption of healthier lifestyles among working professionals, who face unique challenges from office-based routines and time constraints. (Katulanda, et al., 2025)

Research goal: This study aims to explore the level of awareness of NCD risks and interest in healthy lifestyle practices among working professionals in Colombo, Sri Lanka.

Research methods: To achieve the goal of the research, this study has been designed with quantitative approach where the primary data will be collected using a pre-created questionnaire. The collected data will be analysed using quantitative approach with graphical analysis and with use of descriptive statistics. Furthermore, secondary data will be collected through official website reports and previous research articles.

Main findings: Findings of this study reveals the varying levels of awareness on NCD risks among working professionals in Colombo while elaborating potential gaps of Sri Lankan health system for enhancing public health awareness. Furthermore, this study provides the insights on the public interest for healthy behavioural changes such as balanced dietary habits, active lifestyle ect; in order to prevent NCD and promote quality of life.

Keywords: Non-communicable diseases (NCD); health awareness; healthy lifestyle; working professionals

Khasan Abdurashitov¹, Bekhruz Ubaydullaev². ASSESSMENT OF THE MARKET SUSTAINABILITY OF FLOWER SHOPS IN RIGA

EKA University of Applied Sciences, study program „Management“

E-mails: ¹abdurashitovxasan82@gmail.com, ²ubaydullaevbekhruz07@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: The flower retail market is an important part of the small business sector in many cities. Flowers are commonly purchased for gifts, celebrations, decorations, and special events. In urban areas like Riga, the demand for flowers increases during holidays, weddings, and social occasions. According to The European flower market: consumer behaviour and retail sustainability (Prince, T. 2017). Therefore, analyzing the market sustainability of a flower shop in Riga is important for understanding whether such a business can survive and grow in a competitive environment.

Research aim: The main aim of this research is to analyze the market sustainability of a flower shop in Riga. The study focuses on customer demand, pricing strategy, competition, operational costs, and potential revenue in order to determine whether the flower shop business can operate successfully in the local market.

Research methods: A mixed-method research approach is applied in this study. Primary data is collected through consumer surveys among residents of Riga to identify purchasing frequency, average spending levels, preferred flower products, and price sensitivity. Qualitative insights are also gathered through interviews with existing flower shop owners to better understand operational challenges and supplier relationships. Secondary data sources include Latvian retail statistics, industry reports, and competitor analysis.

Main findings: The results show that a flower shop in Riga can achieve sustainable performance if it maintains reasonable prices, good product quality, and effective marketing. With an average customer spending of around €20 and about 17-23 customers per day, the shop could generate enough revenue to cover operating costs. The financial analysis indicates that the business may reach its break-even point within approximately 4–6 months. This suggests that a flower shop in Riga can be sustainable if it uses effective management and marketing strategies. Peak sales periods such as Valentine’s Day and International Women’s Day generate a substantial portion of annual revenue and significantly improve cash flow.

Keywords: market sustainability; flower shop business; Riga market; financial analysis; break-even analysis, consumer behavior.

Shailesh Kharat¹, Khojiabdulloh Niyozov², Boburjon Tojiev³. MARKET SUSTAINABILITY OF COFFEE SHOP IN RIGA

EKA University of Applied Sciences, study program „Management“

E-mails: ¹kharatshailesh535@gmail.com, ²boburjontojiev5@gmail.com, ³ulugbekoviic@icloud.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: The growing café culture in urban university areas presents significant entrepreneurial opportunities within the food and beverage industry. This research examines the financial and market feasibility of establishing a coffee shop in a university environment. The study evaluates demand potential, Marketing Management. (Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). Pearson Education. Pricing strategy, cost structure, and projected profitability to determine whether such a business can achieve sustainable performance within its first year of operation.

Research aim. The primary aim of this research is to assess the economic viability and market sustainability of a coffee shop located near a university

The relevance of this research is grounded in the high failure rate of small hospitality businesses due to inadequate feasibility planning and weak financial forecasting. University campuses represent concentrated markets with predictable consumer segments; however, student price sensitivity and strong competition require careful strategic and financial analysis. Conducting a structured feasibility study helps minimize investment risk and supports evidence-based entrepreneurial decision-making.

Research methods: A mixed-method research design was used. Primary data was collected through surveys of university students to understand purchasing behavior, visit frequency, and spending patterns. Secondary data was gathered from academic sources, industry reports, and competitor analysis. Data was analyzed using graphical and descriptive methods.

Main findings: The findings indicate that a moderately priced coffee shop with an average customer spending of approximate cost and daily customers can achieve monthly revenues sufficient to cover operational costs. Essentials of Entrepreneurship and Small Business Management. Pearson. The study concludes that a coffee shop operating in a university environment is financially viable and market sustainable when supported by effective cost management, strategic marketing, and quality service delivery.

Keywords: feasibility study; financial analysis, coffee shop business; break-even analysis, university market; student consumer behavior

MARKETING

Arina Onacka¹, Ksenija Belova². THE IMPACT OF EMOTIONAL MARKETING ON CONSUMER BEHAVIOR IN THE FITNESS AND WELLNESS INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program „Marketing“

E-mails: ¹arinaonatskaja@gmail.com, ²ksjushabelova@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: The fitness and wellness industry has experienced steady growth in recent years due to increasing consumer interest in health, well-being, and lifestyle improvement. Recent research indicates that consumers are increasingly seeking not only functional benefits from services but also positive emotional experiences and personal motivation (McKinsey & Company, 2023). At the same time, studies in marketing and consumer behavior demonstrate that emotions play a significant role in shaping purchase decisions and brand loyalty. Research shows that emotionally connected customers tend to demonstrate higher engagement and long-term loyalty toward brands (Magids et al., 2015; Lemon & Verhoef, 2016).

Research goal: The aim of this paper is to assess the impact of emotional marketing strategies on consumer engagement, brand loyalty, and purchase decisions in the fitness and wellness industry.

Research methods: The study is based on a review of literature on emotional marketing and consumer behavior, as well as quantitative research conducted through an online survey among fitness and wellness consumers. The collected data were analyzed using descriptive statistics and graphical analysis methods in order to identify key emotional factors influencing consumer decisions.

Main findings: The findings indicate that emotional marketing plays an important role in shaping consumer attitudes and engagement in the fitness and wellness industry. Emotional elements such as motivation, inspiration, and a sense of community positively influence consumers' perceptions of fitness brands and increase their willingness to engage with services. The study suggests that the use of emotional marketing strategies can strengthen customer relationships and support long-term brand loyalty in the fitness and wellness sector.

Keywords: emotional marketing; fitness industry; wellness; consumer behavior; brand loyalty

INFORMATION TECHNOLOGIES

Asrorbek Olimov. INFORMATION SYSTEMS IN THE STUDY PROCESS

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: asrorolimov@icloud.com

Scientific advisor: Mg. ing. Maksims Zigunovs

Abstract

Research relevance: Information systems are central to modern higher education, supporting course delivery, assessment, administration, and communication. Rapid digitalization and the widespread adoption of remote and hybrid learning have exposed strengths and weaknesses in current platforms. A clear understanding of usability, reliability, integration, and data security is crucial for improving student experience and institutional effectiveness.

Research goal: To examine information systems used in the study process, conduct a student survey, and analyse improvement opportunities that enhance learning and administrative outcomes.

Research methods: A mixed-methods design combined an analytical literature review with a structured online survey of 47 university students. Descriptive statistics summarized usage patterns, satisfaction, and pain points. A comparative analysis evaluated leading platforms (Moodle, Canvas, Microsoft Teams, Google Classroom, Blackboard) across usability, features, mobile access, integration, and cost.

Main findings: Students prioritize intuitive interfaces, reliable performance, strong mobile accessibility, and seamless integration (including single sign-on). Common frustrations include downtime during peak periods, inconsistent mobile experiences, fragmented tool ecosystems, and dated interfaces. No single platform dominates across all criteria: Moodle offers flexibility but demands technical capacity; Canvas provides high usability with licensing costs; Teams excels in collaboration but is not a full LMS; Google Classroom is simple yet feature-limited; Blackboard is comprehensive but faces usability and cost concerns. Recommendations focus on user-centered design, scalable and reliable infrastructure, mobile-first development, interoperability via open standards, and piloting AI-driven support and learning analytics.

Keywords: educational information systems; learning management systems; usability; integration; mobile learning

Nino Barjadze. DATA PROTECTION TRAINING INFORMATION SYSTEMS

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: ninno.barjadze@gmail.com

Scientific advisor: Mg. ing. Maksims Zigunovs

Abstract

Research relevance: With the increasing digitalisation of business processes and services, the volume of data retrieved, processed, and stored by companies continue to grow. Consequently, data protection has become a critical issue. Even though, these regulations aim to protect personal data and reduce risks, their implementation often creates obstacles for the companies. Organisations have to adapt their internal processes, software development practices, and financial planning to comply, affecting efficiency and competitiveness. Therefore, assessing the impact of data protection regulations on companies and identifying effective solutions is highly relevant.

Research goal: The aim of the study is to assess how data protection regulations influence companies, their services, consumers, and financial situation, identify weaknesses in current practices for the regulation compliance, and formulate the recommendations that support lawful handling of data while the company's operations are maintained efficient.

Research methods: The research is based on an analytical literature review and secondary data analysis. Descriptive analysis of publicly available financial and regulatory data related to the companies that have been penalised for non-compliance was conducted. The obtained data were processed using descriptive statistics, data visualisation, and graphical representation.

Main findings: The study demonstrates that the General Data Protection Regulation is the most widely applied data protection framework. Companies adjust their business operations, financial planning, and software development processes accordingly. Snapshots and backups are commonly used data protection solutions, though their improper management may cause challenges. Additionally, Latvian Internet Service Providers have introduced new protection services in response to increasing cybercrime.

Keywords: data protection; regulations; solutions; Latvia

Adheeksha Preshalee Rajapaksha Rajapaksha Arachchillage. STRATEGIC JUSTIFICATION FOR SMALL BUSINESS WEBSITE CREATION

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: preshaleerajapaksha@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

Research relevance: Successful Small and Medium Enterprises (SMEs) must strategically select digital infrastructure that minimizes long-term cost and maximizes operational agility. The choice of a Content Management System (CMS) requires robust justification based on performance metrics and usability requirements. This research addresses the urgent need for a strategic framework that validates platform selection using both measurable financial criteria and direct empirical usability testing, thereby ensuring the chosen solution aligns with the technical capacity and real-world user needs of a specialized business project.

Research goal: To empirically justify the selection of WordPress as the optimal Content Management System for a specialized small business website creation project by conducting a rigorous comparative cost-benefit analysis and evaluating the resulting user interface via expert and user inspection methods.

Research methods: This study uses a mixed-method approach, integrating a review of scientific literature with empirical validation. Primary data was gathered through Heuristic Evaluation (expert inspection against usability principles) and Simple Observation of peer users performing critical tasks on the website artifact. The collected data was analyzed using Task Success Rates (TSR), Time on Task (ToT), and descriptive graphical analysis.

Main findings: The research confirmed the strategic superiority of WordPress, offering the Lowest Total Cost of Ownership and Superior Functional Extensibility compared to proprietary alternatives. Crucially, the Heuristic Evaluation and Simple Observation empirically validated the platform's high Ease of Use and functional fitness for end-users, supporting the core strategic decision with both financial and usability evidence.

Keywords: *CMS; WordPress; Strategic Justification; TCO; Usability, Heuristic Evaluation, Small Business.*

Muhammadsodik Ravshanov. COMPANY'S COMPUTERIZED MANAGEMENT SYSTEM CREATION AND IMPROVEMENT

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: ravshanovmit@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

This paper examines how computerized management systems are created, implemented, and improved within companies, with a focus on the Latvian business environment.

Research relevance: Today's companies are heavily dependent on digital tools to perform their tasks. The market for enterprise resource planning (ERP) software alone reached 51 billion US dollars in 2023 and grew by 13 percent compared with the previous year (Gartner, 2023). Many small and medium-sized enterprises in Latvia have only recently begun to implement these management systems. Furthermore, there is a lack of existing literature about implementing these systems within the countries of Eastern and Central Europe. For these reasons, the topic is directly relevant to the economy of Latvia.

Research goal: The goal of this research is to investigate the aspects of creating and improving computerized management systems in companies and the effect that these systems can have upon the companies based on a survey of their employees.

Research methods: Literature review using the monographic method was used to gather information for this research study. A survey consisting of 15 questions was distributed online to employees from 12 companies in Latvia. The data collected from 64 respondents was evaluated using descriptive statistics.

Main findings: Employees in the companies surveyed reported a satisfaction rate with business processes increased by an average of 1.6 points on a five-point scale after the implementation of the computerized management systems. The processes that experienced the most improvement in satisfaction were in the creation of reports by the company (+2.2 points) and inventory tracking (+2.0 points). Companies also reported a reduction of 70 to 75 percent in the amount of time that they spend on business processes. Companies with fewer than 50 employees prefer using cloud-based management systems compared to companies with more than 250 employees. The most extensively used management systems within companies were for the management of financial processes. Furthermore, proper training of employees regarding the management systems was found to be the most critical factor in the successful implementation of these systems.

Keywords: computerized management system; enterprise resource planning; ERP; information systems; business process improvement

David Steban Sanabria Talero. DEVELOPMENT OF A RESPONSIVE WEBSITE FOR “CAFÉ FRIENDS” COFFEE SHOP

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: davidst1@outlook.com

Scientific advisor: Mg.sc. comp. Andrejs Liepiņš

Abstract

Research relevance: By 2025, approximately 93% of Latvia's population will be using the internet, with most people accessing websites primarily from their mobile phones. Small businesses, such as cafés in Riga, need a responsive online presence to effectively reach local customers, provide a positive user experience, rank higher in search results, and avoid the additional cost of developing separate mobile versions of their websites.

Research goal: To develop a fully responsive static website for the fictional coffee shop “Café Friends” using only HTML5 and CSS3, including sections for Home, Menu, About Us, Gallery, and Contact, with an emphasis on responsive design, accessibility, and local SEO.

Research Methods: The author conducted an analytical literature review focused on web technologies, responsive design principles, accessibility standards, and SEO practices. The website was developed using HTML5 and CSS3, incorporating media queries for responsiveness, semantic markup for better structure, ARIA attributes to enhance accessibility, and Schema.org structured data to improve SEO. Testing was performed with Chrome DevTools to assess responsiveness and Google Lighthouse for audits on performance, accessibility, best practices, and SEO.

Main findings: The developed prototype is fully responsive across all devices and achieves impressive Lighthouse scores: 99/100 for performance on desktop, 92/100 for performance on mobile, and a perfect score of 100/100 in accessibility, best practices, and SEO. This prototype serves as a practical, reusable template for small businesses with limited resources. By utilizing pure CSS techniques and structured data, it demonstrates that a strong web presence can be established without relying on complex tools.

Keywords: *keyword; responsive web design; web development; small business website; HTML5; CSS3*

Riya Ravindra Bhalerao. APPLICATION SOFTWARE DEVELOPMENT IN MS WINDOWS ENVIRONMENT

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: riyabhlerao94@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

Research relevance: Application software development plays a critical role in modern information technology, as desktop applications are widely used in enterprise, educational, and public administration environments. The MS Windows operating system remains one of the most dominant platforms for desktop application development due to its stability, compatibility, and extensive developer ecosystem. Understanding development approaches, tools, and frameworks in the Windows environment is essential for improving software quality, performance, and maintainability.

Research goal: The aim of this study paper is to analyze application software development in the MS Windows environment, focusing on operating system architecture, development tools, application frameworks, and contemporary development practices, as well as identifying advantages and challenges related to security, performance, and scalability.

Research methods: The study is based on qualitative secondary data analysis. Scientific literature, academic books, and technical documentation accessed through the EBSCO database were used as primary information sources. Descriptive analysis, comparative analysis, and logical synthesis methods were applied to evaluate theoretical concepts, development frameworks, and software development methodologies relevant to Windows-based application development.

Main findings: The study results indicate that the MS Windows environment provides a mature and reliable platform for application software development, particularly in enterprise contexts. Frameworks such as .NET and Windows Presentation Foundation significantly enhance application maintainability, scalability, and security. However, challenges related to performance optimization, security threats, and competition from cross-platform technologies remain. Proper framework selection, secure coding practices, and systematic testing are essential for ensuring high-quality Windows applications.

Keywords: application software development; MS Windows; .NET framework; desktop applications; software engineering

Dinusha sahan Ranasingha, Ranasingha Mudiyansele. MICROCONTROLLER SOFTWARE DEVELOPMENT

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: dinushasahanranasingha05@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

Research relevance: Microcontrollers form the foundation of modern embedded systems and are widely used in industrial automation, consumer electronics, medical devices, and Internet of Things (IoT) applications. As these systems become more complex and interconnected, the role of reliable and efficient microcontroller software has become increasingly critical. Poorly designed firmware can lead to timing failures, excessive power consumption, and reduced system reliability. Therefore, understanding microcontroller software development principles, architectural choices, and real-time constraints is essential for developing dependable embedded systems that operate under limited hardware resources.

Research goal: The goal of this study is to analyse the fundamental aspects of microcontroller software development, with a focus on architecture, programming models, and development methodologies. The paper aims to compare bare-metal and RTOS-based approaches, examine the firmware development life cycle, and highlight best practices that improve software reliability, scalability, and maintainability in embedded systems.

Research methods: The research is based on analytical review of scientific literature, technical documentation, and industry standards related to embedded systems and microcontroller programming. A practical case study of a microcontroller-based temperature monitoring system is designed and implemented to demonstrate the application of theoretical concepts. The system is developed using Embedded C, peripheral configuration, and interrupt-driven execution to evaluate real-world behaviour.

Main findings: The results show that structured software architecture and modular design significantly enhance system stability and maintainability. The case study confirms that careful peripheral configuration, efficient memory management, and appropriate programming model selection are essential for reliable real-time performance. The study concludes that disciplined development practices are key to successful microcontroller software implementation.

Keywords: microcontroller; embedded systems; firmware; embedded C; RTOS

Pasindu Deshan Rathnayaka Embillange Gedara. Car Computer Diagnostics, Programming and Coding for BMW Vehicles

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: deshanpasindu12@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

Research relevance: Current models of BMW cars embody highly complex cyber-physical systems, featuring multiple electronic control units (ECUs), computing nodes, and several internal vehicle communications. Automotive electronics and software complexity has increased the need for diagnostic, programming, and error-handling capabilities, ensuring that automotive engineers and IT professionals possess these high-level skills. This is particularly important for understanding the make-specific electronic systems and software layers, as well as diagnostic concepts for implementing reliability, safety, and maintainability of vehicles.

Research goal: The purpose of this research is to examine the application of computer diagnostic, programming, and coding principles in contemporary BMW cars. The work aims to explain the concept of electronic systems applied in automobiles, with special emphasis on the pertinent components of BMW electronic systems, as well as the application of diagnostic algorithms for error processing.

Research methods: The research utilizes a qualitative mode of analysis, which involves literature research in automotive electronics, evaluation of BMW electronic system architectures, and investigation of diagnostic and programming tools. The research utilizes structured tables, process diagrams, real-life diagnostic analyses, and example code to illustrate the logic of the software configuration, data formats, security, and use of the tool chains in BMW cars.

Main findings: This investigation also makes it clear that, in modern cars like those from BMW, embedded system software needs a multidisciplinary engineering process involving car engineering, mechatronics, and information technology. To optimize car diagnostics and programming, knowledge of embedded system architecture, communication, and configuration of the software is essential. In the above examples, proper error handling and control module programming can be identified, which will optimize car understanding and professional skill.

Keywords: automotive electronics; BMW diagnostics; embedded systems; vehicle programming; cyber-physical systems

Gathija Athsara Abeygunawardhana Senarath Yapa. DEVELOPMENT OR OPTIMIZATION OF SOUND PROCESSING ALGORITHMS

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: Gathijayapa@gmail.com

Scientific advisor: Mg.sc.comp. Andrejs Liepiņš

Abstract

Research relevance: Real-time sound processing is essential for modern digital applications such as online communication, streaming, and mobile media services. In Colombo, Sri Lanka, the extensive use of resource-constrained mobile devices and unstable network conditions increases the need for efficient and optimized sound processing algorithms.

Research goal: The aim of this study is to evaluate real-time sound processing optimization techniques and to assess their perceived impact on performance, sound quality, and computational efficiency among users in Colombo, Sri Lanka.

Research methods: A quantitative, cross-sectional research design was applied. Primary data were collected through an online questionnaire using Google Forms, with 132 valid responses analyzed. Descriptive statistical methods, Likert-scale analysis, and data visualization were used for data processing.

Main findings: The results show that sound processing optimization significantly improves application responsiveness and usability, while minor reductions in sound quality are generally acceptable to users. Device performance, battery life, and network limitations were identified as major constraints. Awareness of AI-based sound processing remains limited, although hybrid DSP AI approaches demonstrate potential for future real-time audio applications.

Keywords: real-time sound processing; audio signal processing; algorithm optimization; latency reduction; computational efficiency

Adheeksha Preshalee Rajapaksha Rajapaksha Arachchillage. STRATEGIC JUSTIFICATION FOR SMALL BUSINESS WEBSITE CREATION

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: preshaleerajapaksha@gmail.com

Scientific advisor: Mg.math.Mg.sc.ing. Patriks Morevs

Abstract

Research relevance: Successful Small and Medium Enterprises (SMEs) must strategically select digital infrastructure that minimizes long-term cost and maximizes operational agility. The choice of a Content Management System (CMS) requires robust justification based on performance metrics and usability requirements. This research addresses the urgent need for a strategic framework that validates platform selection using both measurable financial criteria and direct empirical usability testing, thereby ensuring the chosen solution aligns with the technical capacity and real-world user needs of a specialized business project.

Research goal: To empirically justify the selection of WordPress as the optimal Content Management System for a specialized small business website creation project by conducting a rigorous comparative cost-benefit analysis and evaluating the resulting user interface via expert and user inspection methods.

Research methods: This study uses a mixed-method approach, integrating a review of scientific literature with empirical validation. Primary data was gathered through Heuristic Evaluation (expert inspection against usability principles) and Simple Observation of peer users performing critical tasks on the website artifact. The collected data was analyzed using Task Success Rates (TSR), Time on Task (ToT), and descriptive graphical analysis.

Main findings: The research confirmed the strategic superiority of WordPress, offering the Lowest Total Cost of Ownership and Superior Functional Extensibility compared to proprietary alternatives. Crucially, the Heuristic Evaluation and Simple Observation empirically validated the platform's high Ease of Use and functional fitness for end-users, supporting the core strategic decision with both financial and usability evidence.

Keywords: CMS; WordPress; Strategic Justification; TCO; Usability, Heuristic Evaluation, Small Business

Dinithi Tharunya Weerasinghe. ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF DATABASE QUERY PERFORMANCE

EKA University of Applied Sciences, study program „Information Technologies“

E-mail: nilushaniranjala1980@gmail.com

Scientific advisor: Mg.sc.comp. Andrejs Liepins

Abstract

Research relevance: In the golden age of technology, with the rapid development in the Information and Communication technology, modern end users and the business organizations frequently rely on databases which handle large amount of data to support their daily operational activities and data-driven decision making. With large scale of transactions which include numerous important data inefficient database queries will act in an inefficient way while increasing execution time, resource consumption. Therefore, analysing and optimization of query performance is essential to protect the reliability of the information systems.

Research goals: The aim of the study to analyse inefficient queries and evaluate their performance improvement after applying the optimization approaches within selected Database Management System.

Research methods: The study conducted in a quantitative experimental way in a “library” database. Performance profiling evaluated execution time before and after optimization. Comparative analysis, presenting descriptive statistics was done using EXPLAIN analysis. The main optimization included indexing, rewriting, join improvement.

Main findings: The results depicted that optimization reduced the execution time significantly and indexing is identified as an important method when replacing full table scan with index scan. The study demonstrated that combining multiple optimization techniques will give better results and optimizer is dependant upon data size and table cardinality emphasizing the importance of optimization within large scale databases.

Keywords: query performance; optimization; indexing; rule and cost based approaches; joins

BUSINESS ADMINISTRATION

Abdullo Karimov. PROFITABILITY FACTORS IN THE AGRICULTURE PRODUCTION SECTOR OF UZBEKISTAN

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: relex1804@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Vita Zariņa

Abstract

Research relevance: The agriculture production sector is one of the key pillars of Uzbekistan’s economy, yet its profitability remains highly unstable due to increasing input costs, irrigation inefficiencies, and limited access to financial resources. National data (UzStat, 2024) indicate that average input expenditures have risen by 18–22% over the past three years, while water losses in several regions exceed 35%, directly reducing yields. International reports (World Bank; FAO, 2022–2023) further emphasize that only 30–32% of farms have stable access to affordable credit, restricting modernization capacity. These conditions highlight the need to identify the core determinants influencing profitability in the agricultural sector.

Research goal: To assess the main factors influencing profitability in Uzbekistan’s agriculture production sector.

Research methods: The study applies a combination of theoretical and empirical methods, including literature review, expert interviews, and analysis of statistical data from national and international sources for the period 2020–2024. The collected data are processed using trend, comparative, and correlation analysis to identify relationships between profitability, irrigation, mechanization, and financial access.

Main findings: The research reveals that technological modernization, efficient irrigation systems, and improved financial accessibility have a significant positive impact on profitability. Strategic cost management and resource optimization contribute to sustainable growth and competitiveness in Uzbekistan’s agriculture sector.

Keywords: agriculture, profitability, Uzbekistan, irrigation, finance, modernization, management, sustainability

**Abdumalik Sattarov. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA
MARKETING ON CONSUMER PURCHASE DECISION-MAKING PROCESS IN
THE REAL ESTATE INDUSTRY IN LATVIA**

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: abdumaliksattarov111@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research Relevance: Social media has transformed from communication tool to primary source of information and brand interaction tools to real estate buyers in the recent digital landscape in Latvian population. This shift can be seen all over the world where digital platforms have become the important place where modern consumer engagement occurs. The real estate sector in Latvia is increasingly moving towards the online tools and visual digital content and engages to both local and international buyers. To maintain the current standards the industry must be very updated digitally and there is a considerable shift already. But there is lack of empirical research on this topic regarding the marketing steps taken by the companies that can be used to speak baseline to identify the buyer behavior and their final choices this indicates that this research is very needed to understand the social media's part in real estate sector in the Latvian economy

Research Goal: To assess the impact of social media marketing on the consumer purchase decision-making process in the real estate industry in Latvia. The goal of the research is to develop practical recommendations for real estate companies to better influence buyer decisions.

Research Methods: This research uses a mixed-method approach. This includes secondary data analysis in the literature review section, expert interviews with five industry professionals, and a survey of 250 respondents. Data processing involves descriptive statistics, graphical analysis, correlation analysis, and transcription analysis.

Main Findings: Preliminary analysis of the results indicates that social media marketing alone cannot influence the buyer's decisions. Specific indicators from social media can help to influence the choice of decisions of the consumers. High quality video content and the advertisements in the social media can help in influencing the buyers positively as per the correlation analysis result. The effectiveness of digital campaigns depends on platform-specific algorithms. In the platforms, paid advertisements on Instagram appear to correlate more strongly with lead generation than organic posts alone.

Keywords: social media marketing; real estate industry; Latvia; consumer purchase decision-making; digital strategy; residential real estate.

Abdunabi Tilovov. THE ROLE OF HUMAN CAPITAL IN IMPROVING SERVICE QUALITY IN TELECOM COMPANIES IN UZBEKISTAN

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: tilovovabdunabi@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevleva

Abstract

Research relevance: The telecommunication industry in Uzbekistan continues to expand, serving over 35.5 million mobile subscribers in 2024 (Statistics Agency of Uzbekistan, 2024). Despite more than USD 50 million invested in network modernization between 2020 and 2024, service quality and customer satisfaction indicators remain below regional averages (ITU, 2024). This suggests that human capital factors, including employee training, motivation, and retention, are critical to improving service delivery.

Research goal: To determine how human capital development contributes to improving service quality in telecom companies in Uzbekistan.

Research methods: The study applies secondary data analysis, expert interviews, a customer satisfaction survey, and content analysis of online reviews. Descriptive statistics and comparative evaluation are used to interpret the findings.

Main findings: Companies that apply systematic employee training and motivation strategies demonstrate higher service responsiveness, fewer customer complaints, and greater customer satisfaction. Strengthening human capital development directly contributes to improved service quality performance.

Keywords: human capital; service quality; telecommunication; customer satisfaction; Uzbekistan

**Aiswarya Thulasidharan Nair. ATTITUDES AND PURCHASE INTENTIONS
TOWARDS SUSTAINABLE COSMETIC PRODUCTS AMONG YOUNG ADULTS IN
KERALA, INDIA**

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: aiswarya1891998@gmail.com

Scientific advisor: Mg. Olegs Nikadimovs

Abstract

Research relevance: It is clearly visible that sustainable consumption has become increasingly important in the cosmetic industry due to rising environmental concerns and consumer awareness. The demand for sustainable personal care products among consumers, including those with natural ingredients and eco-friendly packaging, is growing. In Kerala, a southern state in India, where herbal and Ayurvedic traditions are strongly followed, young consumers show a favorable interest toward sustainable cosmetic brands. Despite the increasing awareness, there remains a gap between positive consumer attitudes and actual purchase behaviour, making it essential to examine the factors influencing purchase intention and attitude especially among young adults.

Research goal: The goal of this paper is to see how what people think about personal care products affects whether they will buy them or not especially among young adults in Kerala. We also want to find out what things influence whether people will buy these products like the price how good the product is, what the brand is like the packaging and if the company is doing marketing and using eco-labelling.

Research methods: The study adopts a mixed-method approach. Primary data were collected through a survey of 137 respondents aged 18–35 and interviews with 5 industry experts. Data were analysed using descriptive statistics, graphical analysis, correlation, and regression methods, while interview data were examined through transcription analysis. Secondary data were obtained from recent academic and industry sources.

Main findings: The findings clearly indicate that young consumer attitudes toward sustainable cosmetics are highly positive. Product quality and brand image strongly influence purchase intention, while price sensitivity varies. Packaging is also a significant factor. Green marketing and eco-labelling show a strong positive relationship with purchase intention. However, affordability and availability remain key challenges affecting consumer behaviour towards sustainable cosmetic products.

Keywords: sustainable cosmetics; consumer attitudes; purchase intention; green marketing; eco-labelling

Aysun Isler. THE CONTRIBUTION OF SUSTAINABLE MINING TO THE TURKISH ECONOMY IN ALIGNMENT WITH UNITED NATIONS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: aysunisler@hotmail.com

Scientific advisor: Dr. Psych.. Kristine Užule

Abstract

The mining sector plays a strategic role in Turkey’s economy by contributing to exports, employment, and regional development, particularly in rural areas. Among mining activities, gold mining stands out for its potential to strengthen GDP, reduce the current account deficit, and support local economies. However, increasing environmental pressures and global sustainability standards require mining practices to align with environmental, social, and governance (ESG) principles and the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs). This study examines the economic, social, and environmental dimensions of sustainable mining in Turkey, focusing on gold mining, and evaluates existing policy frameworks and practices in comparison with international sustainability standards.

Research relevance: The mining sector is strategically important for Turkey’s economy and trade due to its rich geological resources. Aligning mining practices with ESG principles and the UN Sustainable Development Goals is essential for long-term economic, social, and environmental sustainability.

Research goal: This study aims to evaluate how sustainable mining can support Turkey’s economic development while assessing current practices and identifying necessary policy and technological improvements for alignment with the UN 2030 Agenda.

Research methods: The study uses a mixed-methods approach, combining quantitative analysis of mining’s economic and environmental data with qualitative review of legal frameworks and international sustainability benchmarks for comparative evaluation.

Main findings: Turkey’s mining sector contributes economically but lags in sustainability, with gold mining offering growth and employment opportunities, while policy reforms, cleaner technologies, and stronger environmental accountability are needed for a sustainable, inclusive sector.

Keywords: sustainable mining; UN SDGs; gold mining; Turkish economy; environmental policy; resource efficiency

Ajal Justin. THE IMPACT OF THE ESG ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE MANUFACTURING INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: ajaljustin123@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: The manufacturing industry forms a significant portion of the Indian GDP with an approximate contribution of 16.17 percent of the national GDP and this industry employs more than 27 million people. Nevertheless, it is a highly resource-consuming and environmentally-influencing industry as well. To this end, ESG has gained significance among investors, regulators and corporate stakeholders.

Research goal: to assess the impact of Environmental, Social, and Governance (ESG) practices on the financial performance of manufacturing companies in India

Research methods: The approaches that may be adopted to apply to the end of gathering data procedures are multiple. Two of them involve Literature review and doing survey analysis. Descriptive and regression analysis has been applied by the author in this research.

Main findings: Based on the analysis of the empirical evidence the author reached the following results of the ESG practices in the Indian manufacturing industry has a significant positive effect on financial performance since the companies that implement strong environmental, social, and governance practices demonstrate better operating efficiency, cost reduction, and investor confidence.

Keywords: environmental; social; governance; financial performance; manufacturing industry

Albin Perumalil Joy. INFLUENCE OF BRAND TRUST AND EMOTIONAL ATTACHMENT ON CUSTOMER LOYALTY IN THE FOOD MANUFACTURING INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: albin6304@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevļeva

Abstract

Research relevance: The past few years have seen the Indian food producing business grow tremendously, and this tendency can be explained by the fact that urbanization and disposable income have increased, as well as the alteration in the lifestyle (IBEF, 2023; FICCI, 2022; NITI Aayog, 2021). The competition in the industry is also becoming increasingly tougher, and companies are finding it more difficult to retain and build long-term relationships (Kumar et al., 2021). Loyalty to customers in this dynamic environment is turning out to be a major element of sustaining a business (Rather et al., 2021). The consumers no longer look at the price and quality of the food products as the only factors to purchase them, but evaluate their trust in the brand and emotional attachment to it (Dwivedi et al., 2021). Hence, brand trust, emotional attachment, and customer loyalty issues have been of paramount importance to food manufacturing companies that strive to improve their positioning and develop long-term customer relationships (Srivastava and Kaul, 2020; Rather and Hollebeek, 2021). The prior research establishes that brand trust and emotional attachment are key drivers of customer loyalty and significantly influence consumer behavior in food-related markets, yet there is limited context-specific empirical evidence within the Indian food manufacturing sector

Research goal: To determine the role of brand trust and emotional attachment in customer loyalty in the food manufacturing industry in India.

Research methods: The paper will use a mixed methodology, which will involve surveying 200 consumers and conducting in depth interviews with five employees working in the banking industry to determine the impact of brand trust and emotional attachment on customer loyalty. Frequency analysis, reliability analysis, factor analysis and regression analysis were used to analyse quantitative data whereas thematic analysis was used to analyse qualitative data.

Main findings: The research report suggests that brand trust, as well as emotional attachment, positively influence customer loyalty in the Indian food manufacturing sector significantly. Customers who have a trust in food brand, and have formed emotional attachment to the brand are more likely to be loyal, make repeated purchases as well as refer others.

Keywords: brand trust; emotional attachment; customer loyalty; food manufacturing industry; consumer behaviour

Aleeshamol Thomas. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF GREEN MARKETING ON CONSUMER PURCHASE BEHAVIOR IN THE FAST-MOVING CONSUMER GOODS SECTOR IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: aleeshaannathomas96@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: A 2025 study using Structural Equation Modeling (SEM) showed that green marketing methods had a big and favorable effect on people's plans to buy things. Rural Indian customers now account for 51% of the volume share in affordable premium FMCG, up from 45% in 2021. This shows that people of all ages are changing how they buy things.

Research goal: To assess the impact of green marketing on consumer purchase behavior in the Indian FMCG sector.

Research methods: Survey is the technique of data collection employed in this study; descriptive statistical analysis, reliability analysis, and factor analysis are the approaches of data processing used here. Using correlation analytic methods, a study examines green marketing and consumer purchase behavior.

Main findings: Findings confirm that green marketing strategies significantly and positively shape purchasing behavior, with rural consumers showing strong growth trends. This highlights the strategic importance of sustainable marketing in FMCG.

Keywords: green marketing; consumer behavior; FMCG; sustainability; India; SEM

Alex John. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON THE CONSUMER DECISION MAKING PROCESS IN FRUIT RETAIL INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: alexjohn23j@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevleva

Abstract

Research relevance: As features of urbanization and smartphone proliferation continue to rise alongside the rise of digital platforms, organized and unorganized retailers of fruits are turning to social media platforms. Recent reports indicate that over 75% of Indian consumers use social media platforms for product information, and nearly 60% rely on social media reviews and recommendations before making food-related purchase decisions (IBEF, 2025).

Research goal: to assess the impact of social media marketing on the consumer decision-making process in the fruit retail industry in India.

Research methods: The strategies which can be assumed to be implemented to the final stages of data collection processes are numerous. Two of them involve Literature review and doing survey analysis. The author has used descriptive and factor analysis in the study.

Main findings: The marketing of social media in the Indian fruit retail sector plays a significant role in consumer decision-making processes by increasing awareness, search of information and alternative evaluation using visual-based marketing, reviews and promotions. It is also motivating to purchase and buy again through sustained consumption due to the establishment of trust, enhanced satisfaction and prompted by continued engagement via digital means.

Keywords: social media marketing; consumer decision model; fruit retail industry; India

Alican Can. IMPACT OF ALGORITHMIC MANAGEMENT ON REMOTE IT PROFESSIONALS IN LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: alican@can.biz.tr

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: Algorithmic management (AM) tools are being used increasingly to manage the coordination of people working in knowledge-intensive types of professions. In Latvia, AI is used by companies in the Information and Communication Technology (ICT) field to automate the management of employees who work in distributed teams. Although AM systems may result in improved operational efficiency, the ongoing use of these externally imposed, non-transparent data-based controlling methods may inadvertently result in the degradation of employees' professional discretionary judgment and the loss of mutual trust. Therefore, understanding how algorithmic management is evaluated in the digital workplace will be a key challenge for practitioners and policymakers developing frameworks for digital workplace governance.

Research goal: To determine how algorithmic management tools impact the work culture of remote IT workers in Latvia with respect to their perceived job autonomy and their trust in human managers.

Research methods: To assess how algorithmic management tools shape employees' work culture, the author created an online quantitative questionnaire, using validated scales for perceived algorithmic management, perceived algorithmic opacity, perceived job autonomy, and team trust. The questionnaire was emailed to junior and senior employees working in remote IT jobs in Latvia to collect data. The data was then analyzed using descriptive statistics, reliability analysis, Pearson correlation, and regression analysis.

Main findings: This research is based on its theoretical framework and examines how more extensive algorithmic controls affect people's perception of their autonomy at the workplace and team cohesion. It also predicts that the lack of transparency in measuring algorithmic performance will lead to a spillover effect of decreased trust in managers among employees. Thus, this research will demonstrate that transparent governance over algorithmic management practices is necessary to prevent remote IT teams from transitioning from an empowering, commitment-based culture into a restrictive, compliance-based one.

Keywords: algorithmic management; remote work culture; job autonomy; organizational trust; Latvia

Allwyn Rock Azheekkal Senslavus. THE ROLE OF LEAN SIX SIGMA ON PRODUCTION PERFORMANCE OF MANUFACTURING INDUSTRIES IN LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: Allwynrockas@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: This study evaluates the role of Lean Six Sigma (LSS) methodologies in enhancing production performance within Latvia's manufacturing industries. The research is relevant as Latvia emerges as a growing European hub for sectors such as automotive parts, electronics, textiles, and heavy engineering, where competitiveness depends on efficiency, quality, and delivery.

Research goal: To evaluate the role of Lean Six Sigma methodologies in improving the production performance of manufacturing industries in Latvia.

Research methods: Data collection was carried out through surveys of 250–300 production managers, engineers, and employees and methodology applies descriptive statistical analysis, factor analysis, and comparative evaluation of performance indicators.

Main findings: Findings suggest that Lean Six Sigma practices significantly improve efficiency, reduce defects, and strengthen overall productivity in Latvian manufacturing. The study concludes that LSS adoption is a strategic necessity for long-term competitiveness.

Keywords: Lean Six Sigma; manufacturing; production performance; Latvia; quality management

Alvin Joy. ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE POWERED DIGITAL TOOLS TO MAXIMIZE COMPETITIVE ADVANTAGE IN INDIAN HEALTHCARE INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: alvin55joy@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: Indian healthcare is currently experiencing a high rate of digital transformation due to the growing number of patients, escalating medical expenses, lack of competence among professionals and the urge to have better services. Digital tools based on artificial intelligence like clinical decision support systems, predictive analytics, AI-enabled diagnostics, robotic process automation, and virtual health assistants are slowly becoming common in hospitals and other healthcare providers.

Research goal: to assess the impact of artificial intelligence (AI)-powered digital tools in enhancing competitive advantage in the Indian healthcare industry through empirical analysis.

Research methods: Data collection and processing are considered the methodology. Two of them consist of Literature review and doing survey analysis. The author has used descriptive, frequency analysis and component analysis in the study.

Main findings: The paper has determined that, The application of AI-based digital solutions to the Indian healthcare sector is critical in attaining the highest competitive advantage through optimization of operations, accuracy of diagnosis and quality of service by incorporating data-driven decisions and automation. The technologies also improve patient satisfaction, strategic positioning as it allows personalized care, quicker service provision, and innovation, which reinforces future performance and competitiveness of an organization.

Keywords: artificial intelligence; digital tools; competitive advantage; healthcare industry; India

Amrutha Thekkemattathil Pradeepkumar. IMPACT OF REMOTE AND HYBRID WORK ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY IN IT LATVIAN IT INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: Amruthatpspa@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: Latvian IT industry has undergone a promising development in the last ten years and contributes positively to the country economy via high-value jobs, exports, and digital development. The COVID-19 pandemic has stimulated the implementation of remote and hybrid work at IT companies, radically changing the traditional patterns of work organization.

Research goal: to assess the impact of remote and hybrid work arrangements on employee productivity in the Latvian IT sector.

Research methods: The assumptions that can be made to be applied to the ultimate phases of data collection processes are many. Two of them involve Literature review and doing survey analysis. In the study, the author has applied descriptive and ordinal regression analysis.

Main findings: The analysis of the results revealed that, Remote and hybrid work arrangements in the Latvian IT industry have a strong positive effect on productivity in employees due to its flexibility, shortening of commute time, and improvement of work-life balance. Their effectiveness though is dependent on communication practices, technological support and organizational culture which mediate collaboration efficiency and overall performance outcomes.

Keywords: remote; hybrid work; employee productivity; IT sector; Latvia

Anoop Pullinkuzhy Ajith. THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON PERFORMANCE OF TOURISM INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: anoopajith916@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: Use of social media as a strategic destination marketing tool, customer marketing tool, and brand building instrument has been on the rise in the tourism industry in India with 227 Billion in 2022 to 351 Billion in 2027.

Research goal: to assess the impact of social media marketing on the performance of the tourism industry in India

Research methods: There are alternate data collection methods. Two of them consist of Literature review and doing survey analysis. The author has used descriptive, frequency analysis and component analysis in the study.

Main findings: The study established that, Social media marketing has high positive contribution to the performance of tourism industry in India through the improvement of destination visibility, customer relationship and real time interaction with the potential travelers. It also enhances organizational performance because it can affect the travel choices, boost the bookings, and enhance brand impression by user content and online promotion tactics.

Keywords: social media marketing; performance; tourism industry; industry; India

Arosha Piyumanathi Senanayake, Senanayake Pathirannehelage. AUTOMATED SOLUTIONS FOR PROCUREMENT & LOGISTICS IN THE AVIATION INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: aroshaa.915@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Oksana Lentjusenkova

Abstract

Research relevance: MRO work in aviation; one of the most time-sensitive and cost-sensitive areas of operations. Disruptions to procurement and logistics in spare parts availability effect directly to flight operations and AOG situations which are expensive. Between 2019 and 2024, global supply chain disruptions, shortages in OEM production capacity, labor gaps, and freight delays made challenges study shows root causes of disruptions and how automation can fix.

Research goal: The aim of research to identify the logistics and procurement related bottlenecks in ensuring material availability on time and to develop automation-based framework that optimizes spare parts procurement & logistics in the aviation industry.

Research methods: Qualitative and quantitative methods were used. Survey with 213 responses from aviation experts, five expert interviews and case study of three organizations conducted to collect data related logistics, procurement, operations, AOGs and automation levels. Descriptive statistics, regression analysis, and correlation analysis used to analyze the relationships.

Main findings: Analysis showed that procurement and logistics delays lead by weak forecasting, slow approvals, supplier dependency, and documentation issues. High-risk components disproportionately trigger AOG events, indicating gaps in risk-based inventory control. Eventhough digital systems exists, automation is under-used, suggesting the potential of forecasting, optimization of workflow to improve the material on time ailability.

Keywords: aviation MRO; procurement and logistics delays; spare parts availability; stockouts; AOG Events; automation; digitalisation; forecasting; operational efficiency

Arsage Senal Surain Udayanga Fernando. IMPACT OF BRAND EQUITY TOWARDS CONSUMER ENGAGEMENT IN FMCG INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: assufernando@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: The Fast-Moving Consumer Goods (FMCG) sector in Sri Lanka was also a massively competitive industry with the availability of a lot of the goods and the consumer price sensitivity was also on the rise. Companies had also invested heavily to establish brand equity but most of them were unable to convert brand awareness into a meaningful consumer engagement and long-term loyalty. This formed a disconnect between brand-related perceptions and consumer behaviour, and the issue at hand is to investigate the role of brand equity in determining consumer engagement, in this case.

Research goal: The aim of this study was to assess the impact of brand equity dimensions, namely brand awareness, brand loyalty, perceived quality, and brand associations, on consumer engagement in the FMCG industry in Sri Lanka.

Research methods: The research was based on a mixed-method approach involving both quantitative and qualitative methods. The structured questionnaire comprised of a five-point Likert scale used in collecting primary data among the FMCG consumers in Colombo district. Besides this, semi-structured expert interviews were used to receive detailed information about the industry. Descriptive statistics, the reliability analysis, correlation analysis, and multiple regression analysis were used to analyse quantitative data whereas the thematic analysis was used to analyse qualitative data.

Main findings: The results revealed that the brand equity dimensions significantly and positively affected consumer engagement, with some achieving a greater impact than others. Another finding of the study was that brand recognition did not identify with the actual consumer engagement levels implying that more powerful branding strategies should be applied to the FMCG industry.

Keywords: brand equity; consumer engagement; FMCG; Sri Lanka; consumer behaviour

Arsha Joseph. ASSESSMENT OF IMPACT OF INFLUENCER MARKETING ON PURCHASE INTENTION ON BRANDED CLOTHING INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: arshajoseph7777@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: India has witnessed the fast growth of the branded clothing industry owing to the increase in the disposable income, urbanization process, and the expansion of internet-based shopping websites. Instagram, YouTube, and Facebook have become an important marketing platform used by fashion brands, and influencer marketing is one of the most effective promotion strategies.

Research goal: to assess the impact of influencer marketing on consumers' purchase intention in the branded clothing industry in India.

Research methods: There exists different data collection methods. Two of them involve Literature review and doing survey analysis. The author has used descriptive and component analysis in the study.

Main findings: The Indian branded clothing industry has a major influence on consumer purchase intention and brand awareness, trust, and perceived product credibility through relatable and authentic content via influencer marketing. Issues like credibility of the influencer, attractiveness and expertise are essential in determining consumer attitudes, which in effect, have a positive impact on purchases and brand loyalty.

Keywords: influencer marketing; purchase intention; branded clothing; industry; India

Asif Melanchi Saidu Muhammed. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF THE CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT ON SERVICE AND LOYALTY IN THE TYRE MANUFACTURING SECTOR IN KERALA, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: asifms1996@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: Customer Relationship Management (CRM) is a strategy approach that combines people, processes, and technology to build strong relationships with customers and make them happier. Empirical studies demonstrate that the deployment of CRM improves the quality of customer service, fosters trust, and cultivates lasting loyalty.

Research goal: The aim is to assess the impact of Customer Relationship Management on service quality and customer loyalty in the manufacturing sector in India.

Research methods: This study utilized a quantitative research approach underpinned by both primary and secondary data. A systematic questionnaire was used to gather primary data from 60 people who worked for or were connected to tire producers, dealers, and service facilities in Kerala.

Main findings: The study found that CRM practices had a big effect on both the quality of service and customer loyalty in the tire manufacturing industry in Kerala. Factor study found three main parts of CRM: knowing and personalizing customers, being responsive and communicating with them, and coordinating operations and integrating CRM. The results revealed that keeping accurate records, having individualized interactions, and having an account manager who understands what customers want were the best signs of loyalty.

Keywords: customer relationship management; service quality; loyalty; tire manufacturing sector

B Mohotti Appuhamilage Hansika Hemamali Balasuriya. TOWARDS HYBRID LEADERSHIP: LESSONS FROM TRANSFORMATIONAL AND TRANSACTIONAL APPROACHES TO EMPLOYEE PERFORMANCE

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: hansika.hemamali95@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: Leadership style is a critical determinant of employee performance across industries and organizational contexts. Among the most widely studied approaches, transformational and transactional leadership stand out for their contrasting mechanisms in influencing employee outcomes. Understanding the relative effectiveness of these styles remains highly relevant, as organizations today must balance innovation driven adaptability with the efficiency and accountability in performance management.

Research goal: The purpose of this research is to analyze and synthesis literature on transformational and transactional leadership, examining their individual and combined impacts on employee performance. The study aims to highlight how hybrid leadership models on support sustainable performance outcomes and provide insights for effective project management in dynamic organizational environments.

Research methods: This study applies a literature-based review approach, drawing on academic articles, meta-analysis and industry reports published between 2010 and 2025. The analysis focuses on key performance dimensions such as productivity, job satisfaction, creativity, commitment, adaptability, and explores how leadership styles influence both individual and project outcomes.

Main findings: The review indicates that transformational leadership, characterized by vision-driven communication, intellectual stimulation, and individualized consideration, is consistently associated with higher levels of engagement, innovation, and long-term performance. Transactional leadership, grounded in structured goal setting, monitoring, and contingent rewards, is most effective in achieving short-term efficiency and compliance. Findings suggest that situational contingencies strongly influence the effectiveness of each style, and the study highlights the potential of hybrid leadership models integrating transformational and transactional elements, may provide the most effective strategy for sustaining employee and project performance, particularly in complex and dynamic organizational settings.

Keywords: transformational leadership; transactional leadership; employee performance; leadership styles; hybrid model

Babbitt Babu. THE ROLE OF SUPPLY CHAIN RELIABILITY IN SHAPING CUSTOMER LOYALTY IN INDIAN E-COMMERCE

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: babbittkavungal@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevleva

Abstract

The reliability of supply chain operations has become a crucial factor shaping customer loyalty in India's rapidly expanding e-commerce sector. As consumer expectations for fast, accurate, and convenient delivery continue to rise, platforms increasingly depend on efficient logistics systems to maintain competitiveness. In India, infrastructural limitations, diverse geographical conditions, and evolving last-mile delivery models create significant challenges for ensuring consistent performance.

Research Relevance: To identify how supply chain reliability shapes customer loyalty in India's e-commerce sector.

Research Goal: The aim of the research is to identify the supply chain reliability factors that influence customer loyalty in Indian e-commerce.

Research methods: The study uses a mixed-methods approach, combining customer surveys and interviews with logistics professionals to analyze how supply chain reliability influences customer loyalty in Indian e-commerce.

Main Findings: This research emphasizes that reliable supply chain operations especially timely delivery, accurate orders, and efficient returns are key drivers of customer loyalty in Indian e-commerce.

Keywords: supply chain reliability; customer loyalty; E-commerce; Indian market; reverse logistics

Basil Babu. THE IMPACT OF GREEN MARKETING ON THE CONSUMER ENGAGEMENT IN THE FAST-MOVING CONSUMER GOODS INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: basilbabu510@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: The FMCG industry in India is one of the largest and most competitive sectors, contributing nearly 30% of India's total consumer spending. Indian consumers are increasingly favoring brands that demonstrate environmental responsibility through eco-friendly packaging, sustainable sourcing, and transparent green communication

Research goal: to evaluate the impact of green marketing practices on consumer engagement in the Fast-Moving Consumer Goods (FMCG) industry in India .

Research methods: The data collection for this research are secondary data from literature analysis and primary data from survey. The processing methods that have been used in this research are descriptive method, frequency analysis and ordinal regression analysis.

Main findings: Green marketing in FMCG sector has significant positive impact on consumer engagement. It analyzed through validating the survey variables such as environmental awareness, green brand trust, encouragement in active participation and sustainable consumption practices. The green marketing also signifies the emotional connection between green brand and customer engagement.

Keywords: green marketing; consumer engagement; FMCG; goods industry; India

Bibin Palackal Ittoop. ASSESSING CONTENT FORMATS AND PLATFORM CHOICES FOR IMPROVED ENGAGEMENT WITH EDUCATIONAL VIDEOS AMONG GEN Z IN INDIA IN THE ONLINE EDUCATIONAL INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: Bibinpi510@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The rapid expansion of the online education industry in India has significantly transformed learning practices, particularly among Generation Z learners. With increased smartphone penetration and widespread access to digital platforms, educational videos have become a dominant mode of knowledge delivery. However, learner engagement varies considerably depending on video content formats and platform characteristics.

Research goal: The goal of the thesis is to assess how different educational video content formats and platform choices influence engagement levels among Generation Z learners in India within the online education industry.

Research methods: The study employed a mixed-methods research approach. A quantitative survey was conducted with more than 250 Generation Z learners across India who regularly consume online educational video content. In addition, semi-structured interviews were conducted with educators, edtech professionals, and media strategists. Descriptive analysis, graphical representation.

Main findings: The research reveals that learner engagement among Gen Z is strongly influenced by a combination of content format and platform characteristics. Short-form and visually structured videos were found to enhance behavioral and emotional engagement, while well-designed long-form and interactive videos supported deeper cognitive engagement. Platform usability, credibility, and flexibility emerged as critical factors shaping sustained engagement.

Keywords: online education; Generation Z; educational videos; learner engagement; content formats; platform choice; India; video-based learning

Chamith Nadeeka Chandrakumara, Kaluwadewage. INTEGRATED MANAGEMENT SYSTEM IMPACT ON QUALITY PERFORMANCE IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: chamith.chandrakumara@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: The study is highly relevant since Sri Lanka is seeking to develop its pharmaceutical production capacity and at the same time maintaining the conformity to the standards of the international quality. As the demands of regulatory requirements and quality issues grow, it is important to learn how the Integrated Management System (IMS) can influence the quality performance. The results give useful information to the industry leaders, policy makers and regulators to enhance GMP compliance, efficiency in operation

Research goal: To investigate the impact of Integrated Management System (IMS) implementation on quality performance in the Sri Lankan pharmaceutical industry by combining quantitative analysis with qualitative justifications.

Research methods: The study will use a mix research methodology, mainly focus on quantitative analysis which is helped by a qualitative inquiry to explore how the implementation of the Integrated Management System affects the quality performance in the pharmaceutical industry of Sri Lanka.

Main findings: The study will determine that Integrated Management Systems (IMS) have a high contribution to quality performance within the pharmaceutical industry in Sri Lanka through process control, documentation, regulations and competence of employees. It further demonstrated that although each of the ISO 9001, ISO 14001 and ISO 45001 have different effects on enhancing quality outcomes, scarcity of training programs, obsolescence technology and lack of harmonization among the systems remain as challenges to complete IMS efficiency.

Keywords: integrated management systems; quality performances; pharmaceutical industry; implementation of IMS, regulatory compliance; training and awareness

Cyriac George. ASSESSMENT OF FINANCIAL PERFORMANCE DETERMINANTS OF THE MICROFINANCE SECTOR IN ANDHRA PRADESH, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: cyriacgeorge96@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: This study evaluates the factors affecting the financial performance of Microfinance Institutions (MFIs) in Andhra Pradesh, India, an area historically pivotal to the development of microfinance in the country. The research is crucial as microfinance institutions (MFIs) are vital in advancing financial inclusion for low-income families, despite ongoing issues related to operational efficiency and portfolio quality.

Research goal: aims to assess the key determinants influencing the financial performance of Microfinance Institutions in Andhra Pradesh, India.

Research methods: The data gathering comprised surveys of 65 microfinance institution personnel. The study used descriptive statistics and regression analysis to determine that portfolio quality and operational efficiency are the most significant drivers of MFI profitability.

Main findings: The study aims to identify key drivers, including cost of funds, client outreach, loan size, and risk management, and to analyze their impact on performance measures such as Return on Assets (ROA), Return on Equity (ROE), and Net Interest Margin (NIM). The study identifies portfolio quality and operational efficiency as the most significant determinants of MFI profitability.

Keywords: microfinance; financial performance; Andhra Pradesh; operational efficiency; portfolio quality; India

Dewatage Indika Upul Gunarathna. THE IMPACT OF FIRM SIZE ON PROFITABILITY OF MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: indikaugunarathne@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: The profitability of manufacturing companies is a critical factor for economic growth and sustainability in Sri Lanka. With increasing competition, technological changes, and economic fluctuations, understanding the role of firm size in determining profitability has become essential. Large-scale operations may provide advantages such as economies of scale, operational efficiency, and market influence, but they also introduce challenges related to management complexity and cost control.

Research goal: This study aims to examine the impact of firm size, measured by total assets and total sales, on the profitability of manufacturing companies listed on the Colombo Stock Exchange (CSE) over the period 2019–2024. The research seeks to determine whether larger firms achieve higher profitability and to identify the operational and strategic factors that influence financial performance.

Research methods: A mixed-method approach was applied, combining quantitative analysis using descriptive statistics, correlation, and multiple regression models with qualitative transcription analysis of in-depth interviews with managerial personnel from six manufacturing companies. Profitability was measured through return on assets (ROA) and net profit margin (NPM).

Main findings: Results indicate that total assets positively influence both ROA and NPM, while total sales exhibit a negative impact on profitability. Larger firms benefit from economies of scale, technological adoption, and efficient cost management, whereas challenges such as operational complexity and market fluctuations require strategic interventions. Effective management practices and innovation are essential to sustain profitability in the Sri Lankan manufacturing sector.

Keywords: firm size; profitability; manufacturing industry; Sri Lanka; ROA

Dhanushka Udeshini Peramuna Arachchilage. THE GREEN MARKETING IMPACT ON CUSTOMER BUYING BEHAVIOR IN SUPERMARKETS INDUSTRY IN COLOMBO SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: dhanushkaudeshini05@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: Green marketing has emerged as a critical strategy in Sri Lanka's retail sector, particularly in Colombo's competitive supermarket industry. With rising environmental awareness, understanding how green marketing influences customer buying behavior is essential for businesses to align with sustainability trends and consumer expectations. This study addresses the gap in localized insights, helping supermarkets refine their eco-friendly strategies to enhance customer engagement and market positioning.

Research goal: This research examines the impact of green marketing on customer purchasing decisions in Colombo's supermarket industry. It evaluates key factors such as brand perception, eco-labeling, packaging design, and environmental consciousness to determine their role in shaping consumer preferences for sustainable products.

Research methods: A mixed-method approach was adopted, combining surveys from 200 supermarket customers in Colombo (customers of Keells Super, Cargills, and Arpico) with secondary data from academic journals and industry reports. Statistical tools such as regression analysis and correlation tests were applied to assess relationships between green marketing practices and buying behavior.

Main findings: The study confirms that green marketing significantly affects consumer choices, with eco-friendly packaging and credible branding being major influencers. However, higher prices and skepticism toward green claims hinder adoption. Recommendations include improving transparency, leveraging social media for awareness, and optimizing pricing strategies to boost green product demand.

Keywords: green marketing; consumer behavior; supermarkets; sustainability; Sri Lanka

Divya Thekkath. FACTORS INFLUENCING WHOLESALER LOYALTY IN THE AGRICULTURAL INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: 1998divyat@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

The agricultural sector is a key sector of the Indian economy and has been the source of food security, job creation, and national income (Government of India, 2023; FAO, 2022). Wholesalers play a significant role in the agricultural supply chain as they facilitate the effective movement of agricultural goods both in local and international markets between producers, processors, retailers and exporters (Acharya & Agarwal, 2011; Birthal et al., 2015). However, market modernization, the appearance of online trading platforms, changes in policies, and the growth of competition have been causing massive change in the industry (Pingali et al., 2019; Chand, 2017). As they have more sourcing options, it has today grown more difficult to have robust and consistent business relationships between suppliers and wholesalers (Reardon and Timmer, 2012; Kumar et al., 2020). Here the loyalty of wholesalers has been found to be a key ingredient to reliable supply chains, lessening transaction risks and developing long-run partnership in the agricultural markets .

Research relevance: is that wholesaler loyalty in agricultural supply chains is significantly influenced by factors such as trust, transparency, pricing satisfaction, communication, and relationship quality, which are critical for ensuring efficient collaboration and long-term stability, yet remain underexplored in the Indian context.

Research goal: The objective of the research is to examine the key determinants of the wholesaler loyalty in the agrarian industry of India, paying special attention to the price stability, products quality, supply regularity, credibility, and long-term business ties.

Research methods: The paper will be based on a mixed methodology integrated with surveys of 150 wholesalers, and in-depth analysis of 10 industry experts to investigate how economic, operational and relational variables determine the loyalty of wholesalers. Analysis of quantitative data was done through frequency analysis, reliability analysis, factor analysis and regression analysis whereas thematic analysis was used to analyse qualitative interview data.

Main findings: The research shows that price stability, stable quality of products, stable supply and good trust-based relations are strongest factors of wholesaler loyalty in the Indian agricultural sector. The commitment and stability of the supply chains are greatly promoted by the relationship of business, in the long run, and the open communication between the suppliers and wholesalers.

Keywords: wholesaler loyalty; agricultural industry; supply chain relationships; trust; price stability

Dona Joseph. FACTORS INFLUENCING SALES PERFORMANCE OF SOFTWARE-AS-A-SERVICE PRODUCTS IN THE INDIAN SOFTWARE INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: donajoseph003@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research Relevance: The Software as a Service market in India is undergoing a period of rapid expansion. The revenue from this market has been projected to reach around 70 billion USD by 2030. Indian companies are very keen in getting global clients and have digital transition into advanced markets that use AI enable products, industries solutions, cyber security. Therefore, they face intense competition from their global counterparts. There is very limited research in examining the factors that uses SaaS sales within the Indian software industry therefore this topic is highly important.

Research Goal: The goal of this research is to focus on how sales team can manage lead generation, retention, conversion of the SaaS products and to understand the factors that can influence the sales performance. The aim of this research is to identify the factors that can influence in the improvement of the sales performance of the SaaS products in the Indian software industry.

Research Methods: The study uses a mixed method approach. The primary data is collected through expert interviews and surveys. In the expert interviews five professionals from this software industry who work with these products are interviewed in a semi structured manner. In the survey questionnaire, 250 marketing and customers success professionals in India are targeted and asked to fill the survey. The data processing methods involve transcription analysis for the interviews. For the survey results, the data is cleaned and description statistical analysis, Factor analysis and graphical analysis are used for analyzing the survey.

Main Findings: From the preliminary analysis, entering new markets in new geographical locations and having more efficient leads from the new places play an important role increasing the sales and scaling the revenue in the most effective manner. Also having better pricing for the services and packaging the services in such a way that can improve the competitive advantage for the product is also an important factor. And to improve lead generation, having direct personal contact with the managers from the company is better than using chat bots.

Keywords: SaaS; Indian software industry; sales performance; lead generation; scaling

Elizabeth Sunny. THE ROLE OF DELIVERY SPEED AND RETURN POLICIES IN BUILDING CUSTOMER LOYALTY IN E-COMMERCE INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: spalatharaelizabeth@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

The high pace of growth of the e-commerce sector in India has greatly altered the consumer buying behaviour, especially the fashion and lifestyle segment. Expansion of digital infrastructure, rise in internet penetration, proliferation of smart phones, and use of digital payment platform have enhanced the transition of traditional retail to online shopping platform. With the heightening competition between e-commerce firms, businesses are becoming more and more concerned about approaches that would be used to maximize customer retention and long term relationships, and not necessarily just to attract new customers. In this regard, the speed of delivery and post-purchase returns have come to play decisive roles in the total experience of the post-purchase context, which determines customer satisfaction, trust, and loyalty in online retailing.

Research relevance: To investigate how speed of delivery and policy on returns determine customer loyalty in the Indian e-commerce field that is rapidly growing.

Research goal: The research topic seeks to determine the delivery speed and policy of return as a factor that influences customer loyalty within the Indian e-commerce fashion and lifestyle industry.

Research methods: The research will use a mixed-method to blend both the quantitative and qualitative research methods. Primary data were gathered via conducting a survey of 200 online shoppers and conducting in depth interviews with 10 people in the industry. Quantitative data were subjected to frequency data, reliability data, factor analysis, and regression analysis and, on the other hand, the qualitative interview data were analysed using thematic data analysis.

Main findings: The findings suggest that a quicker and more efficient delivery has a significant impact on customer satisfaction and fosters a buying behaviour that comes back. Moreover, flexible and clear-cut return policies lower the perceived risk and enhance customer trust that enhances loyalty in the long run to an e-commerce platform.

Keywords: customer loyalty; speed of delivery; return policies; e-commerce; online retail

Gihan Sampath Manamperi. IMPACT OF DIGITAL MEDIA MARKETING ON AGRICULTURE INDUSTRY GROWTH IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: gihanedusu@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: Agricultural industry is very important in the economy of Sri Lanka; it is the source of employment and a good contributor to the GDP and the livelihood of the rural people. SMEs constituting over 75% of all enterprises makes their sustainability crucial to the development of countries. The high internet penetration (95.1%) and mobile phone penetration (96%) have made new avenues to enable agricultural industry to expand markets and enhance competitiveness using digital media marketing (DMM). Nonetheless, although the evidence of positive associations between DMM and growth is observed around the world, agricultural industry in Sri Lanka continue to experience problems with poor institutional support, low levels of digital skills, and inadequate finance.

Research aim: The thesis will assess the effect of digital media marketing on the development of agriculture industry in Sri Lanka, the factors that have the most significant influence, and provide some practical recommendations to be followed in the future.

Research methods: A mixed-methods approach will be employed, which is a mixture of structured survey of 272 stakeholders from agricultural industry and 5 industry expert interviews of the sector. The quantitative analysis will involve descriptive statistics, correlation exploration, and regression analysis whereas the qualitative data analysis will involve thematic analysis.

Main findings: The study will affirm that the implementation of digital media marketing, through the innovation potential and online awareness by customers, would play a major growth driver in any business. The findings will be used in the academic literature, and they will give practical advice to agricultural industry and policymakers.

Keywords: digital media marketing; agriculture industry; social media adoption and usage; ease of use; innovation capacity and digital awareness and skills; Sri Lanka

Harikrishnan Veluthedath Giribabu. IMPACT OF DIGITAL MARKETING FACTORS ON E-COMMERCE SECTOR IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: vgharikrishnan1@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: This study assesses the impact of influencer marketing on consumer engagement in the Indian cosmetics sector, a rapidly expanding industry projected to reach USD 20 billion by 2025. The research is relevant as digital platforms and social media influencers increasingly shape consumer perceptions, purchase intentions, and brand loyalty.

Research goal: The aim is to identify the impact of digital marketing factors on the performance of the Indian e-commerce sector.

Research methods: Methodology includes surveys of 61 cosmetics consumers. Analytical approaches involve descriptive statistics, correlation analysis, and factor evaluation to measure the effect of influencer content on consumer responses.

Main findings: Findings reveal that influencer marketing strongly enhances consumer engagement by building trust, authenticity, and brand visibility, making it an essential tool for cosmetics companies. The study provides actionable recommendations for optimizing digital promotion strategies.

Keywords: influencer marketing; consumer engagement; cosmetics; India; social media; digital promotion

Hashan Tharuka, Kukula Vithanage. SUSTAINABLE MANUFACTURING PRACTICES AND THEIR IMPACT ON BUSINESS PERFORMANCE IN THE TEXTILE MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: hashantharuka5@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Tatjana Tambovceva

Abstract

Research relevance: Sustainable manufacturing has become a strategic imperative in modern industries in response to growing environmental, resource, and global stakeholder concerns. The textile manufacturing industry ranks among the most resource-constrained industries, which require the implementation of efficient, sustainable manufacturing practices to ensure improved economic and environmental performance.

Research goal: The main purpose of the research is to explore the relationship between sustainable manufacturing practices and business performance in the textile manufacturing industry in Sri Lanka.

Research methods: To fulfil the research goal, a survey among 200 managerial and engineering employees in the textile manufacturing industry in Sri Lanka was conducted, and the results were processed using such methods as graphical analysis, frequency analysis, reliability analysis by Cronbach's Alpha method, correlation analysis by Pearson method, and regression analysis.

Main findings: The main findings show that there is a positive relationship between energy management, waste management, resource efficiency, and environmental management systems and business performance. The main findings provide an empirical understanding of the role of sustainable manufacturing practices in the textile manufacturing industry in Sri Lanka.

Keywords: sustainable manufacturing; business performance; textile industry; energy management; waste management; Sri Lanka

Iheb Kriden. FACTORS INFLUENCING CUSTOMER TRUST IN THE BANKING INDUSTRY IN THE EUROPEAN UNION

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: ihebkriden99@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: European banks are also discovering that they cannot flourish in business without the satisfaction of their customers as well. This is convincing them to enhance delivery service to the customer, which will help them to build a better association between themselves and the customers. The European Customer Satisfaction Index (ECSI) has published a benchmark report on customer satisfaction in the banking industry.

Research goal: to identify the factors influencing customer trust in the banking industry in the European Union.

Research methods: Many strategies can be supposedly applied to the last stages of data collection procedures. Two of them entail a literature review and conducting a survey analysis. The study has employed descriptive and factor analysis.

Main findings: The research concludes that the level of customer confidence within the European Union banking sector is mainly fueled by aspects of quality of services, transparency, safety of transactions and reputation of the bank. Furthermore, good communication, regulatory adherence, and implementation of digital banking technologies greatly contribute to customer confidence and long-term trust.

Keywords: factors; customer trust; banking industry; European Union

Imasha Sathsrani Kossinghala Withanage. IMPACT OF GREEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICES ON SUSTAINABLE AGRICULTURE IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: imashasathsarani05@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol Inse Abolina

Abstract

Research relevance: The agriculture sector in Sri Lanka is increasingly exposed to environmental pressures from climate change, soil degradation, and limited natural resources. While technological and policy-driven approaches are widely promoted, the potential of human resource practices in achieving sustainability remains insufficiently explored, particularly within agriculture. Green Human Resource Management (GHRM) provides a people-centred approach to enhancing environmental performance by shaping employee attitudes, skill, and behaviour.

Research goals: This study aims at investigating the impact of Green Human Resource Management practices on sustainable agriculture in Sri Lanka, including green recruitment and selection, green training and development, green performance appraisal, and green compensation and reward systems.

Research methods: A cross-sectional design with mixed methods was applied. Data were collected from 400 farmers across 40 farms using structured questionnaires and semi-structured interviews. Quantitative data were analysed through descriptive statistics, correlation, and regression analysis, while qualitative data were interpreted using thematic analysis.

Main findings: The findings indicate that GHRM practices positively influence sustainable agriculture. Green training and performance appraisal show the strongest effects, while recruitment and reward systems also support sustainable practices. The results highlight the importance of integrating HR strategies into agricultural sustainability efforts.

Keywords: green human resource management; sustainable agriculture; Sri Lanka; environmental sustainability; HR practices

Irfan Nazeer. ROLE OF SELF-SERVICE TECHNOLOGIES IN ENHANCING PASSENGER EXPERIENCE IN THE AVIATION INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: irfannazeer0509@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: India's aviation industry is one of the fastest-growing industries in the world with more than 370 million passengers in 2024. As the need for modernising airports arises with such growth, SSTs like self-check in kiosks, bag drop machines, and mobile boarding passes have gained great significance in airports' functioning. It is necessary to know about the impact of such technologies on passenger experiences to enhance the quality of services offered.

Research goal: To access the role of self-service technology on improving passenger experience in the airline industry through analysis and comparison of passenger perception at Cochin International Airport, Chhatrapati Shivaji Maharaj International Airport (Mumbai), and Kempegowda International Airport (Bangalore).

Research methods: Mixed research methodology was employed, whereby secondary data analysis was performed on scientific literature, industrial publications, and studies done at airports, and primary data collection was carried out through administering a structured questionnaire to passengers and conducting expert interviews. Analysis techniques used included descriptive statistics, correlation analysis, content analysis, and graph presentation.

Main findings: The study successfully validated all the three hypotheses put forth for testing. There is a positive relationship between use of SSTs and the passenger experience, where the participants reported satisfaction or very high level of satisfaction during interaction with SSTs. Moreover, there exists a very strong positive correlation between frequency of using SSTs and the level of satisfaction experienced. When comparing among the three airports, it was established that there were differences in adoption and level of satisfaction experienced regarding SSTs: The highest SST satisfaction level was noted at Kempegowda International airport, followed by the one in Mumbai and then Cochin. Among all the three airports, mobile check-in and boarding gate facilities emerged as the most positively perceived technological devices. Awareness and lack of usability among new and old passengers were some of the major barriers. The study suggests development of passenger education programs, multilingual interface of SSTs, and development of SST infrastructures in regional airports.

Keywords: self-service technologies; passenger experience; aviation industry; India; Cochin International Airport; Mumbai Airport; Kempegowda International Airport; consumer satisfaction

Ivane Aleksaia. IMPACT OF ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE SCORE ON COMPANY'S PERFORMANCE IN FINTECH INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: v.aleksaia@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Steinbergs

Abstract

Research relevance: One of the key drivers of innovation in the financial sector have been FinTech companies, yet the FinTech industry faces a lot of challenges from regulators, scrutiny from investors and distrust from customers about ethical conduct, data privacy and dependability. ESG score has become a de-facto signal of reliability and corporate sustainability, but it's impact on financial performance remains a controversial subject. FinTech firms rely on intangible assets and platform scale for value creation, which necessitates significant amount of funding capital and ESG scores can have a lot of impact on the ability of a company to attract capital as a funding.

Research goal: The goal of this research is to determine the impact that environmental, social, and governance scores have on the overall performance of FinTech companies. In this thesis I will evaluate whether higher ESG scores are associated with higher profitability or market valuation in the FinTech industry.

Research methods: This study will apply statistical analysis such as regression analysis to a dataset of publicly traded FinTech companies over multiple years and across multiple countries. Company performance is measured based on financial performance, financial ratios, market based indicators and the valuation of the company. ESG scores are obtained from multiple recognized and trusted rating providers.

Main findings: This study will examine whether ESG scores demonstrate any statistically significant relevance to the financial performance of FinTech companies, as measured by profitability ratios and market valuation metrics. Higher ESG ratings may signal investor preference for sustainable practices, potentially influencing funding access and firm value in this sector. The analysis aims to clarify if such correlations hold across publicly traded FinTech firms over multiple years

Keywords: FinTech; ESG; sustainability; finance; environmental; social and governance

Yaggahavita Liyanage Malinda. IMPACT OF PSYCHOLOGICAL EMPOWERMENT ON JOB SATISFACTION AND EMPLOYEE PERFORMANCE IN THE BANKING SECTOR OF SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: malindaliyanage7777@gmail.com

Scientific advisor: Dr. sc. pol. Inese Abolina

Abstract

Research Relevance: Employee performance and job satisfaction are two very important factors in the success of an organization, particularly in the banking industry. Psychological empowerment has been known to play an important role in the success of an organization, but very few research has been done in the Sri Lankan context.

Research Goal: This study aims to examine the effect of psychological empowerment on job satisfaction and employee performance among the employees of commercial and private banks in Sri Lanka.

Research Methods: A quantitative research approach has been adopted in the study, collecting data from 250 employees of commercial and private banks in Sri Lanka, using a structured questionnaire method. Psychological empowerment has been measured using a 12-item scale, while 5-item scales were used to measure job satisfaction and employee performance. For test the and validate the hypothesis, Descriptives statistics, Cronbach alpha, Pearson Correlation analysis and Multiple regression analysis were used.

Main Findings: The results of the analysis shown that psychological empowerment has a significant positive influence on job satisfaction and employee performance. Moreover, job satisfaction is positively related to employee performance. The analysis revealed that the employees who feel that they have high levels of psychological empowerment tend to have high levels of job satisfaction and employee performance. The importance of human resource practices based on empowerment, autonomy, competence, and employee involvement is revealed in the study.

Keywords: banking sector; employee performance; job satisfaction; psychological empowerment; Sri Lanka

Yasiru Lakshan Jayasekara Arachchige. APPLICATION OF LEAN MANAGEMENT PRACTICES TO IMPROVE OPERATIONAL PERFORMANCE IN SRI LANKAN CERAMIC TILE MANUFACTURING COMPANIES

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: yas.wusl@gmail.com

Scientific advisor: Mg.oec.Galina Robertsonsone

Abstract

Research Relevance: The Sri Lankan ceramic tile sector is witnessing remarkable growth along the lines of world-wide demand, making major strains on productivity, cost and quality. Therefore, increasing the productivity of operations is strategically necessary for industry. **Significance:** Understanding how modern management methods can address these challenges is academically and practically

Research Goal: The Goal of this study is to examine the impact of several Lean Management principles (waste reduction, continuous improvement, just-in-time, and total productive maintenance) on operational performance in Sri Lanka's ceramic tile manufacturers.

Research Methods: A quantitative survey was conducted among 150 employees and managers of top ceramic tile companies. Descriptive statistics, Pearson correlation, and multiple linear regression were used to analyse the data in SPSS.

Main findings: All four relationships were supported. Lean practices significantly positively correlated with operational performance, for example, waste reduction had the most robust correlation ($r \approx 0.76$, $p < 0.01$). Results of the regression analysis indicated that each practice was a significant predictor of performance. Consequently, Lean techniques are effective in improving productivity, quality, cost efficiency, and delivery performance in the industry.

Keywords: lean management; operational performance; waste reduction; continuous improvement; ceramic tile industry

Joseph Abilas. SUPPLY CHAIN RISK MANAGEMENT IN THE PRINTING INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: abilasjoseph808@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: Indian printing industry is being more exposed to disruptions within supply chains emerging due to the volatility in the prices of raw materials (paper, ink, chemicals), import-dependency, logistics bottlenecks, technological changes and demand uncertainty. The latest shocks in the world such as pandemics, geopolitical tensions, and transport limitations, have revealed weak points in conventional supply chain structures.

Research goal: to evaluate the effectiveness of supply chain risk management practices in Indian Printing Industry.

Research methods: The methods that can be used to apply to the purpose of gathering data procedures are numerous. Two of them include doing survey analysis and Literature review. Descriptive and factor analysis has been applied by the author in this research.

Main findings: It has been discovered in this research that in order to alleviate the SCM risks, Effective mitigation strategies such as supplier diversification, inventory buffering, digital tracking systems, and collaborative logistics planning are identified to enhance operational resilience and the overall efficiency of the supply chain.

Keywords: supply chain risk management; printing industry; risks; inventory; operations; India

Kalidas Kochiparambath Prasannan. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA MARKETING ON THE CATERING INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: kalidasprasannan617@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: This study analyzes the impact of social media marketing on the growth and customer engagement of the catering industry in India, where digital platforms have become vital tools for brand promotion and client acquisition. The research is relevant due to the increasing reliance of small and medium-sized catering businesses on social media to enhance visibility and competitiveness.

Research goal: To assess the social media marketing influences consumer behaviour and business performance in the catering industry in India.

Research methods: The objectives are to assess how social media strategies—such as targeted advertising, influencer collaborations, and visual content—affect customer perceptions, loyalty, and sales performance. A survey of 42 catering business owners and customers was conducted, supported by descriptive statistics, reliability tests, and correlation analysis.

Main findings: The study finds that consistent and interactive social media presence significantly boosts customer engagement, word-of-mouth promotion, and revenue growth. It concludes that integrating social media marketing into business strategies is essential for sustaining competitiveness in India's expanding catering industry.

Keywords: social media marketing; catering industry; customer engagement; India; digital promotion; business growth

Kasun Samarasinghe. THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON RECRUITMENT AND SELECTION PRACTICES IN SME COMPANIES IN THE APPAREL INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: kasunsamare@gmail.com

Scientific advisor: Dr. sc. pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The study is timely as the apparel industry sector is the foundation of the Sri Lankan economy, serving as a primary source of employment, foreign exchange, and industrial growth. While large-scale manufacturers in the apparel industry have started digital transformation, SMEs face critical HR challenges. This study examines the impact of artificial intelligence on recruitment and selection practices within Sri Lankan apparel SMEs.

Research goal: This study aims to assess the impact of artificial intelligence on recruitment and selection practices in SMEs in Sri Lanka's apparel industry.

Research methods: The method employed in the study was a quantitative, deductive one, it involved a structured online questionnaire that was administered to 200 employees in the SMEs apparel industry. The thematic analysis of the open-ended responses was performed using SPSS in terms of descriptive statistics, correlation, and regression analysis.

Main findings: The results indicate that the use of AI adoption in recruitment and selection practices is directly connected with the efficiency of recruitment, the quality of candidates, bias mitigation, the use of data to make decisions, and the effectiveness of recruitment processes. The strongest factor is recruitment efficiency, which gives a 0.823 strong correlation, indicating that AI adoption enhances the accuracy of selection and guarantees more successful hiring results.

Keywords: artificial intelligence; selection and recruitment; SMEs; apparel industry; Sri Lanka

Kasuni Geeshani Weerasinghe. THE IMPACT OF WORK-LIFE BALANCE POLICIES ON EMPLOYEE TURNOVER INTENTIONS IN SRI LANKA'S APPAREL INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: geeshani.tc2016@gmail.com

Scientific advisor: Dr. sc pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: This research is timely as the apparel sector in Sri Lanka is one of the biggest economic sectors and reducing employee turnover is essential to maintain workplace stability and international competitiveness. This study also fills a major gap in research on how work life balance policy affects employee turnover intention in the apparel industry

Research goal: The aim of the study is to assess the role of the work life balance policy variables which include, Flexible Working Arrangements, Leave Policies, Wellness Programmes, Workload Management and Support Supervisor in influencing employee turnover intentions in the Sri Lankan apparel industry.

Research methods: The study included a structured google form questionnaire and 240 respondents from a selected apparel company participated in the survey. Descriptive, Graphical, Correlation and regression analysis used to achieve the results of the study. Five expert interviews conducted and thematic analysis technique was used to achieve the results.

Main findings: The study established that work life balance policies modestly affect the intentions of the employee turnover. Leave Policies and supervisory support where the strongest factors indicate can help improve work experience in the apparel industry in Sri Lanka.

Keywords: WLP; turnover intentions; flexible working arrangements; apparel industry; Sri Lanka

Katerina Qose. THE IMPACT OF CORPORATE GOVERNANCE QUALITY IN THE EUROPEAN UNION BANKING SECTOR

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: Katerina.Qose@outlook.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: Corporate governance in banking systems is directly related to risk-taking, financial stability, and stakeholder trust, with the latter being specifically important in the European Union due to cross-border banking activity and strict regulatory supervision. After major shocks, e.g. the 2008 financial crisis, the quality of the governance has turned into an unavoidable factor to consider when it comes to explaining differences in bank resilience, disclosure quality, and long-term performance across EU member states.

Research goal: The aim of the paper is to assess how corporate governance quality influences bank performance and risk outcomes in the European Union banking sector.

Research methods: The study uses quantitative analysis based on EU commercial bank data. The analysis is performed in Jamovi. Descriptive statistics will give an overview of governance quality indicators and financial performance measures. The reliability is assessed using Cronbach's Alpha. Correlation analysis is applied to evaluate the strength and direction of relationships between corporate governance quality and bank performance variables. Parametric and non-parametric methods, including independent samples t-tests and Mann-Whitney U tests are applied.

Main findings: The bibliometric results indicate growth in EU bank governance research, with accelerated expansion after 2017 and a strong surge after 2020. Highly cited foundational works focus on investor protection and governance and on bank governance, regulation, and risk-taking, supporting the view that governance quality is studied primarily through stability and risk lenses.

Keywords: corporate governance; banking; European Union; risk-taking; financial stability

Kavya Adikaledath. HUMAN RESOURCE PROFESSIONALS' AND JOB CANDIDATES' PERCEPTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN RECRUITMENT AND SELECTION WITHIN THE IT INDUSTRY, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: kavyamonu1997@gmail.com

Scientific advisor: Mg. Olegs Nikadimovs

Abstract

Research relevance: The way IT companies do their hiring is being completely changed by artificial intelligence (AI) - it's dramatically altering how HR departments work. AI is really making a difference in how quickly companies can hire, how efficiently they do it, how fairly candidates are judged, and how based on data their choices are. In Kerala, India, big IT firms including Wipro, TCS, and Infosys are using AI tools more and more when they're looking for and selecting people. But even with this new technology, people involved are worried about things like whether it's fair, if it's understandable, if you can rely on it, and if it's being used in a proper, ethical way. It's important to understand what HR people and those applying for jobs think about this, so we can see what's going wrong and make AI work better in hiring.

Research goal: This research looks at what HR professionals and job applicants in certain Kerala IT companies think about AI in recruitment. Specifically, it will look at how useful they feel it is, if they think it's fair, how open it is, if they trust it, and how much they like it in general. The research hopes to find out where HR and applicants disagree, what makes companies use AI, and to give sensible ideas for using AI in hiring in a way that is both ethical and works well.

Research methods: The study used a combination of methods. The main, first-hand information came from a questionnaire answered by 200 people, and structured conversations with three executives in charge of finding talent. Information that had already been published, from company reports and things available to the public, was also collected. The numerical data from the questionnaires was examined with descriptive statistics, comparisons, and regression analysis. The in-depth interviews were studied by looking for recurring ideas and themes.

Main findings: What the research found is that HR professionals believe AI hiring tools are very effective, something you can depend on, and help with making decisions. Job seekers are only moderately happy with them, and specifically have concerns about fairness, how easy it is to understand how the AI works, and getting understandable feedback. HR and applicants have differing opinions, and this shows how important it is to be open about how AI is being used, have a person checking the AI's work, and for the company to be prepared for using AI. Using AI ethically, giving people training, and being clear in your communication are all essential to get people to trust and like AI in the hiring process.

Keywords: artificial intelligence; recruitment; HR professionals; job candidates; perception analysis

Kosgallana Durage Nilesh Shanaka. USE OF AUTOMATED SORTING SYSTEMS FOR PRODUCTIVITY IMPROVEMENT IN WAREHOUSING & STORAGE INDUSTRY IN LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: nil930sha@gmail.com

Scientific advisor: Mg. Oļegs Ņikadimovs

Abstract

Research relevance: This research on automated sorting systems for Latvian warehouse and storage industry is highly relevant as this industry is facing higher demand for faster, accurate and cost-effective operations. Many warehouses still depend on manual sorting processes in Latvia which limit productivity and increase the errors. This study shows insights about how technology can improve operational efficiency, minimize labour errors and dependency, and improve overall performance. Findings will be valuable for warehouse and storage companies, policymakers and other researchers.

Research goal: To analyse the use of automated sorting systems in Latvian retail warehouse operations and to develop recommendations for improving warehouse productivity.

Research methods: To achieve the objectives of this thesis, a mixed methodological approach is employed, combining both qualitative and quantitative methods of analysis. Qualitative methods include expert interviews for collecting data on practical operations by professionals which are working in Latvian warehouses. In addition to the interviews, the secondary data requirement of the research was fulfilled by conducting PESTEL analysis, referring existing researches, journal articles, case studies, and industry reports related to the research scope. The quantitative method involves statistical data analysis of warehouse and retail trade of Latvia. Additionally, it includes justifications for the developed strategic model and program with economical calculations.

Main findings: The research results show that via automated sorting systems overall performance, accuracy and efficiency in warehouse and storage industry can be increase and errors and delays can be minimized. But there are challenges when implementing automated sorting systems as high capital invest, labour reskilling and adopting. Author has suggested a method to overcome these challenges.

Keywords: automation; warehouse; productivity; reskilling; international competitiveness

Kridhu Prasad. ASSESSMENT OF FINANCE PERFORMANCE OF MICRO FINANCE INSTITUTIONS IN KERALA, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: kridhuprasadlv@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: This study assesses the financial performance of Microfinance Institutions (MFIs) in Kerala, India, focusing on their role in enhancing financial inclusion and supporting low-income communities. The research is relevant as Kerala's microfinance sector has witnessed steady growth but faces challenges in portfolio quality, cost management, and sustainability.

Research goal: To assess the the financial performance of microfinance institutions in Kerala, India.

Research methods: The objectives are to evaluate key financial indicators such as Return on Assets (ROA), Return on Equity (ROE), Net Interest Margin (NIM), and loan repayment efficiency, and to identify factors influencing overall performance. Data were collected through surveys of 52 MFI employees and managers across major institutions, supported by descriptive and correlation analysis methods.

Main findings: The study finds that operational efficiency, client outreach, and asset quality strongly influence profitability and long-term stability. It concludes that strengthening financial management and regulatory practices can improve the sustainability and social impact of MFIs in Kerala.

Keywords: microfinance; financial performance; Kerala; ROA;ROE; NIM; financial inclusion

Lakshmi Nowshad Kunnathully. THE IMPACT OF HR ANALYTICS ON TALENT RETENTION IN THE INDIAN IT INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: lakshminowshad@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: HR analytics has become an important strategy for the Indian IT companies to understand the increased attrition rates. The attrition rate is approximately around 17 to 20% in 2023 in India IT companies. Indian HR tech market has been projected to reach about 1.2 billion U.S. dollars by 2025. The companies have evolved from having a reactive approach to following a proactive approach in talent management department. This is because there is intense competition for these skilled talents and optimization of workforce in the company.

Research goal: The research goal is to assess the impact of HR analytics on enhancing talent retention within the Indian IT industry. This study aims to identify the important tools and the practices that are followed by the major companies in India and to understand the relationship between the analytics adoption and employee satisfaction.

Research methods: This study focuses on a mixed method approach for data collection. The primary data was collected from expert interviews from HR professionals in IT industry in India and a survey of 245 respondents in the same industry. The data processing method includes transcription analysis for the interviews and descriptive statistics, correlation, regression and factor analysis for the survey results. The literature review was conducted from the period of 2020 to 2025.

Main findings: From the analysis of preliminary results of the survey using factor analysis the research results that personalized career plans and fair pay are the most important reasons that can help in retaining the Talented unskilled workers. Major companies in India use these data analytics tools to understand the difficulties faced by employees and make them more satisfied and feel valued. Also, from the interviews we can understand that the HR managers must improve their technical skills and communication skills to use them correctly. Therefore, better HR analytics too can lead to better workforce performance within the company.

Keywords: HR analytics; talent retention; Indian IT industry; employee attrition

Lasha Bardanashvili. HOW CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IMPACTS FIRMS' FINANCIAL PERFORMANCE

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: bardanashvili.lasha@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Steinbergs

Abstract

Research relevance: Corporate Social Responsibility practices and viewpoints have developed into becoming widely used strategic instruments detrimental in influencing corporate competitiveness, stakeholder trust, customer loyalty, and decisions in various investments. Despite developing interest in the given field, the current research lacks to identify the direct relationship between CSR engagement in firms performance, due to the insufficient measurement indicators, misaligned methodologies and overall inconclusive sample selections. Thorough quantitative assessment is required to determine the direct link in order to provide more sound, consistent and statistically backed evidence about the implications of CSR on firms' financial performance.

Research goal: The goal of the research is to determine and evaluate the effect of CSR on firms financial performance measured by ROA and ROE, in order to conclude whether or not differing levels of corporate social responsibility contribute towards companies' profitability.

Research methods: The research has its basis on panel data that is publicly available in sustainability reports and financial statements of the companies operating in various fields/industries during the period of 2019-2025. Multiple linear regression analysis was used to understand the link between the CSR/ESG indicators on the firms' financial performance, while also taking into account firms size, leverage in the market and industry specific characteristics. Additional tests included sample t-tests and one-way ANOVA, which helped identify statistically significant differences among the firms with varying amounts of CSR engagement levels. Statistical significance level was gauged at 5 percent.

Main findings: The empirical results draw a picture of positive and statistically significant link between the level of CSR engagement and financial performance of the firm. Firms, which have demonstrated higher CSR engagement levels have exhibited much higher ROA and ROE levels compared to other firms, which suggests that businesses that are actively involved in corporate social responsibility activities make contributions towards long-term sustainable value creation and financial stability.

Keywords: Corporate Social Responsibility; ESG; financial performance; ROA; ROE

Lazizjon Asatov. BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF FINTECH AND FINANCIAL INCLUSION

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: iamlazizjon@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Steinbergs

Abstract

Research relevance: The relevance of financial technologies (FinTech) lies in their ability to revolutionize financial systems through enhanced access to banking, payment systems, and credits through digital technologies. In addition, financial inclusion has become an important global agenda, especially in developing economies where FinTech has helped bridge structural gaps in accessing financial services. The recent surge in FinTech growth, particularly in the post-COVID-19 pandemic period, has made it an important policy agenda and an area of interest for researchers. Thus, it is important to understand the evolution of scientific output in FinTech and financial inclusion.

Research goal: The objective of this research paper is to explore and analyze the development and evolution of FinTech and financial inclusion literature indexed in Scopus from 2011 to 2026.

Research methods: The methodology for conducting this research involved bibliometric analysis based on a structured keyword query. Descriptive statistical analysis was used to evaluate the growth of publications and contributions from various countries. Citation analysis was used to evaluate the most influential works in FinTech and financial inclusion literature. In addition, keyword co-occurrence and network visualization were used to evaluate the evolution of FinTech and financial inclusion literature.

Main findings: The results indicate low publication activity until 2018, followed by a sudden surge in publications after 2019, reaching a peak in 2025. China dominates the number of publications, followed by India and the United States. While earlier publications were dominated by mobile money and service accessibility, recent publications are increasingly focused on blockchain, AI, sustainability, and regulatory innovation.

Keywords: fintech; financial inclusion; digital finance; mobile money; bibliometric analysis

Leo Babau. ASSESSMENT OF CREDIT RISK FACTORS IN PRIVATE COMMERCIAL BANKS IN KERALA, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: leobabu1999318@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: This study examines the **assessment of credit risk factors in private commercial banks in Kerala, India**, where financial stability and effective risk management are crucial for sustainable banking performance. The research is relevant in the context of rising loan defaults, changing credit policies, and increased regulatory oversight by the Reserve Bank of India.

Research goal: To assess the credit risk factors in private commercial banks in Kerala, India.

Research methods: The study's objectives are to identify major determinants of credit risk—such as borrower default probability, loan portfolio diversification, capital adequacy, and economic conditions—and analyze their influence on banks' financial health. The research employs a survey of 50–60 banking professionals and credit managers across selected private banks, supported by descriptive statistics, reliability tests, and correlation analysis.

Main findings: Findings indicate that robust credit appraisal systems, monitoring mechanisms, and diversification strategies significantly reduce credit risk exposure. The study concludes that efficient risk assessment frameworks are essential for improving the profitability and stability of Kerala's private banking sector.

Keywords: credit risk; private banks; Kerala; financial stability; risk management; India

Loku Galappaththige Malik Prasan Galappaththi. IMPACT OF SRI LANKAN CONSUMER PERCEPTIONS ON THE DOMESTIC VALUE OF CEYLON CINNAMON INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: lgprasan@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Jevgenija Dehtjare

Abstract

Research relevance: There is a significant role that Ceylon cinnamon plays in both the domestic and international markets. As one of the world's largest producers, Sri Lanka's production reached approximately 18,800 metric tons in 2023, underscoring its economic importance. Nevertheless, local consumption of this entire production is approximately 10% of this total production, which means that it has a significant potential of expanding its domestic demand. With an estimated market value of USD 500 million, the local cinnamon industry offers untapped opportunities for producers and brands, making this research crucial for enhancing marketing strategies and boosting the economic value of Ceylon cinnamon in the domestic market.

Research goal: To assess the impact of Sri Lankan consumer perceptions on the domestic value of Ceylon cinnamon, in order to provide insights that will help local producers and stakeholders enhance marketing strategies, increase consumer demand, and ultimately boost the economic value of Ceylon cinnamon in the domestic market.

Research methods: The research used a mixed-methods approach, combining quantitative and qualitative data collection techniques. Surveys are used to gather consumer perceptions, while interviews with industry experts provide in-depth insights into market trends and strategies. Data analysis includes descriptive statistics, correlation analysis, transcription analysis, and frequency analysis to draw meaningful conclusions.

Main findings: The key results are that the willingness to pay Ceylon cinnamon in the domestic market is strongly influenced by the positive consumer attitudes towards the quality of the products. In addition, packaging and labeling strategies have been identified to play a critical role in improving consumer valuation. The knowledge of authenticity, especially the difference between Ceylon cinnamon and cassia, helps to gain consumer trust and positively affects the buying behavior. These results highlight important aspects that local manufacturers need to focus on to boost the consumer demand and market value.

Keywords: Ceylon cinnamon; consumer perceptions; domestic market; product quality; Sri Lanka.

Madhushan Rangana Dissanayaka Dissanayaka Mudiyansele. THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON DEALERSHIP PERFORMANCE IN THE SRI LANKAN AUTOMOBILE INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: madushanrangana24@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Oksana Lentjushenkova

Abstract

Research relevance: Digital transformation is rapidly reshaping the global automobile industry through customer relationship management systems, online platforms, data analytics, and digital service solutions. These technologies improve operational efficiency, customer experience, and long-term competitiveness. In Sri Lanka, automobile dealerships face import restrictions, economic instability, rising operating costs, and changing customer expectations. Therefore, understanding the role of digital transformation in dealership performance is highly relevant for sustainable business development.

Research goal: The goal of this paper is to assess the impact of digital transformation on dealership performance in the Sri Lankan automobile industry and to identify the main barriers and strategic opportunities related to digital adoption.

Research methods: The study applies a mixed method approach. Quantitative data will be collected through a structured questionnaire administered to 250 employees and managers from five Sri Lankan automobile dealership companies. Qualitative data will be gathered through expert interviews with five Chief Executive Officers. The data will be analysed using descriptive statistics, correlation analysis, regression analysis, and factor analysis.

Main findings: The study is expected to demonstrate that digital transformation positively influences dealership performance by improving efficiency, service quality, customer satisfaction, and competitiveness, while high costs, limited skills, resistance to change, and uncertain returns remain major barriers. The results support practical recommendations for strengthening digital adoption and long-term resilience in Sri Lankan dealerships.

Keywords: digital transformation; dealership performance; automobile industry; Sri Lanka; digital adoption

Madura Arachchige Amila Nuwan. PERFORMANCE ANALYTICS AS A SUPPORT TOOL FOR FINANCIAL AND MANAGERIAL DECISION MAKING IN MANUFACTURING SECTOR OF SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: amilanuwanma@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zarina

Abstract

Research relevance: Manufacturing industry is one of the main drivers of the economic growth of Sri Lanka especially in export, employment and industrial growth. Nonetheless, there is an increased demand of quality financial and managerial decisions due to growing global competition and the complexity of operations. The use of performance analytics, such as Key Performance Indicators (KPIs), Accounting Information Systems (AIS) and business analytics has become a significant tool to improve the decision-making process. Although the role of performance analytics in decision-making is increasingly becoming important, there is scanty empirical research on the role of performance analytics in supporting decision making in the Sri Lankan manufacturing environment.

Research goal: The goal of the research is to investigate the connection between performance analytics and financial and managerial decision-making, with the particular emphasis on the mediating factor of information quality, and to offer the recommendations on how to enhance the processes of making decisions based on analytics.

Research methods: Structured questionnaire was used to gather primary data among employees at the chosen Sri Lankan manufacturing firms where 163 valid questionnaires were collected. Descriptive statistics, reliability analysis (Cronbach alpha) and correlation analysis and multiple regression analysis were used to analyze the quantitative data. Also, five expert interviews were carried out and thematic analysis was used to analyze qualitative results.

Main findings: The results reveal that performance analytics has a positive and statistically significant impact on financial and managerial decision-making. Information quality was also found to be an important mediating variable as it increased the effectiveness of the decision outcomes. The results also show that an application of AIS, KPI systems, and data-driven practices enhances the quality of decisions, efficiency, and performance of organizations.

Keywords: performance analytics; decision-making; information quality; manufacturing sector; Sri Lanka

Mariem Dhouib. CONSUMER PREFERENCES IN PLASTIC, WOODEN AND CARDBOARD PACKAGING: ESG PERFORMANCE GAPS IN A CROSS-REGIONAL STUDY OF EU AND BALTIC MANUFACTURING PRACTICES

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: dhouibmariem@outlook.com

Scientific advisor: Dr. Psych. Kristīne Uzule

Abstract

Research relevance: Industrial packaging has transformed from being a technical-only process into an embedded factor affecting logistics performance, environmental impact, and corporate responsibility. In the EU setting, sustainability governance regulations, such as the Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR), the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), and the EU Taxonomy, have made packaging decisions become data-based ESG metrics. Although regulations have transformed, there are still significant gaps between how consumers perceive sustainable packaging material in the market, and its actual life-cycle/environmental impact across the whole area of the Baltic region where the infrastructure and the governance capacities differ markedly.

Research goal: In this study, we seek to understand the relationship between consumer preferences and life-cycle-based environmental performance regarding plastic, wooden, and cardboard packaging materials in the EU and in the Baltic countries. Furthermore, the study evaluates how EU sustainability regulations have shaped packaging design, material selection, logistics efficiency, and how green and sustainable manufacturing practices reflect environmental, social, and governance (ESG) dimensions.

Research methods: This study uses an integrated analytical framework based on secondary data review, scrutinizing legislative documents, and comparing EU manufacturing and Baltic packaging models. Material performance and design guidelines, and their reporting implications are judged using Life Cycle Assessment (LCA) principles, ESG frameworks, and regulatory review of PPWR, CSRD/ESRS, and EU Taxonomy rules.

Main findings: The results indicate that there is a significant perception–impact disconnect, especially with paper and cardboard packaging with respect to being considered as better than another material, even if it needs more resources in the process of development. The application of ESG still concentrates mostly on environmental indicators, and there is less maturity in social and governance dimensions. Across the Baltic region, the uneven implementation of circular infrastructure and governance capacity leads to heterogeneous ESG performance between countries.

Keywords: ESG practices; industrial packaging; PPWR; Baltic region; life cycle assessment

Meghna Mary Jose. **IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON OPERATIONAL PERFORMANCE IN INDIA'S MANUFACTURING INDUSTRY**

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: meghnamaryjose17@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: Micro, small and medium enterprises are very important for the development of Indian economy. This is because the development of operational performances in micro small and medium enterprises is very important for the nation. In India even though digitalization can increase productivity and decrease operating costs the adoption rate of small manufacturers is very low due to high costs and skill gaps. Currently there is very a smaller number of Indian SME's that have fully adopted and integrated into the technology and this makes this research very empirical and important to study.

Research goal: The goal of the research is to evaluate the impact of digital transformation on the operational performance of small-scale manufacturing enterprises in India. The study aims to identify the factors of digital transformation that can affect performance. It also aims to develop practical recommendations for these enterprises.

Research methods: The study uses a mixed-methods approach for data collection. This includes a secondary data analysis of industry reports, semi-structured expert interviews and a survey targeting at least 245 responses from small-scale manufacturing enterprises. Data processing involves transcription analysis, descriptive statistical analysis, graphical analysis, factor analysis, and correlation analysis.

Main findings: The transformation of Indian MSMEs to Industry 4.0 is affected by increased implementation costs and skill gaps in the manufacturing workforce. This research identifies that strategic planning and management by owners are very important for successful implementation. Preliminary data also suggest that digitalization can improve factors such as productivity, decrease operational costs, and prevent operational errors. This study validates that by adopting higher levels of digital transformation in small-scale industries, there will be significant and measurable improvements in overall operations.

Keywords: digital transformation; MSME; India; manufacturing; operational performance

Midhun Chempakasseril Murali. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF PRICE FACTORS ON THE CUSTOMER LOYALTY IN INDIAN TELECOM SERVICES

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: 123midhuncm24@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: Indian telecommunication is one of the most vibrant and competitive industries that have become an important contributor to economic growth, digital connectivity, and socialization (TRAI, 2023; IBEF, 2023). The telecom companies have a huge number of subscribers and demand in their service in the data services that becomes very price-sensitive, with a tendency of customers switching providers due to price differences (Statista, 2024; Deloitte, 2022). High levels of competition, changing tariffs, promotional activities and government actions have brought pricing strategy as a major determinant of customer retention (EY, 2021; McKinsey and Company, 2022). In that regard, it is important to see how pricing variables affect customer loyalty to telecom operators that need long-term competitive advantage and sustainable growth (Kumar et al., 2021; Singh and Srivastava, 2022). The price-related issues like fairness in tariffs, perceived values and price transparency play a significant role in customer satisfaction and switching behaviour in telecom services and hence is of a crucial role in determining customer loyalty but again needs greater empirical investigation in the Indian telecom environment.

Research goal: The objective of the research is to assess the value of price determinants to customer loyalty in Indian telecom service and also to establish key determinants of pricing that stimulates customer retention.

Research methods: The research will take the form of a mixed-method methodology, which will involve a survey of 200 telecom users and in-depth interviews on 10 industry experts. Frequency analysis, graphical analysis, reliability analysis, factor analysis, and regression analysis were used in analysing quantitative data whereas the qualitative data was analysed using content analysis.

Main findings: It is found out that the price determinants like competition tariff, value of money, billing transparency, and promotional offers play a significant role in customer loyalty. When customers feel that they are being charged fairly and that they are receiving the same value regularly, they tend to stick in the company more than in the company when the pricing structure is not clear and there are some secret charges.

Keywords: customer loyalty; price factors; telecom services; pricing strategy; consumer behaviour

Muhammed Rashid Pulikkal. FACTORS INFLUENCING THE CHOICE OF MOBILE PHONE BRANDS AMONG CONSUMERS IN THE MOBILE PHONE INDUSTRY IN KERALA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: rm2389476@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research Relevance: India is one of the most rapidly expanding smartphone market in the world. The annual shipment of mobile phones from India is approximately 151,000,000 units in 2024. Therefore, in mobile phone manufacturing segments there is high competition for being the customer's preferred choice. To understand the important drivers of consumer behavior it is very important for the manufacturers and the retailers to conduct research. The consumers are increasingly interested in upgrades in different ways as deep price increases.

Research Goal: The primary aim of this research is to evaluate the specific factors that influence the choice of mobile phone brands among consumers in the Indian market. The goal of this study is to understand the various factors that the current consumers consider before buying a mobile phone in Kerala.

Research Methods: The study follows a mixed method approach. In the methodology section the first part is literature analysis of the latest research papers from 2020 to 2025. For primary research survey is conducted among the mobile phone buyers in Kerala. Qualitative interviews are conducted in a semi structured way from 5 industry experts to understand the perspective of mobile phone consumers. The data analysis is done through descriptive statistics, graphical analysis, factor analysis, regression analysis and transcription analysis of the interview

Main Findings: Preliminary analysis of the survey results suggest that the battery life, ease of use, and storage are the most important factors in the decision-making process among the consumers also strong brand image correlates significantly with the brand choice. From regression analysis 5G mobile phones and advanced features are important for consumers who buy high end products. The initial recommendations can be focused on improving the battery life and storage capacities to reach the target audience.

Keywords: smartphone industry; India; consumer behavior; brand image; 5G technology; marketing strategy

Muhsina Mukkan. IMPACT OF THE ENVIRONMENTAL, SOCIAL, AND GOVERNANCE ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE MANUFACTURING COMPANIES IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: muhsinamukkan2608@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: This study explores the impact of Environmental, Social, and Governance (ESG) practices on the financial performance of manufacturing companies in India, where sustainable reporting and corporate responsibility are becoming critical success factors. The relevance of the research lies in India's evolving ESG landscape, particularly after SEBI's mandate of the Business Responsibility and Sustainability Report (BRSR) for top listed companies.

Research goal: To analyze the impact of Environmental, Social, and Governance (ESG) practices on the financial performance of the manufacturing companies in India.

Research methods: Methodology includes surveys of 55 participants in Karnataka, case analysis of three companies (Infineon Technologies, NXP Semiconductors, and Nestlé India). Data was processed through descriptive statistics, correlation analysis, and case-based evaluation.

Main findings: Findings confirm that ESG adoption positively correlates with return on assets, equity, and stock performance, reinforcing ESG as a strategic driver of financial success.

Keywords: ESG; financial performance; manufacturing; India; sustainability; corporate governance

Oleg Li. TRENDS IN PERFUME INDUSTRY IN LATVIA: A DESCRIPTIVE ANALYSIS OF RETAIL SALES DATA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: oleg9678@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: The perfume market is a significant component of Latvia's beauty and retail economies, however, its more recent changes have not been extensively researched. Knowing the primary sales patterns is valuable for business proprietors, perfume houses and observers of Latvian consumer behaviour. It is especially important in the light of how the Covid-19 pandemic altered the consumer's actions (Williams & Marshall Strategy, 2024).

Research goal: This study will identify the main developments in Latvia's perfume retailing within the recent 3-5 years. The research focuses on how sales have shifted across these years, with their corresponding rises and fall, and how these differ depending on the kind of perfume or where it is being sold.

Research methods: A secondary data analysis is the method used in this paper. The data from sources in the public availability is being used, mainly the monthly statistics on cosmetics and perfume sales from Latvia's Central Statistical Bureau. Additional data is sourced from import statistics and summaries of Euromonitor and StrategyHelix market reports. The analysis is descriptive, meaning sales trends are shown using simple comparisons of figures for each year and charts.

Main findings: The research demonstrates a strong recovery of the Latvian perfume market after a first drop in sales during the pandemic. Though monthly sales moved up and down, the market as a whole continued to be active. Sales of higher-priced perfumes grew at a faster pace when compared to cheaper, more common brands. More people are now purchasing perfume online. Significantly, sales were much higher during typical gift-giving seasons, especially before Christmas and summer vacations. Lastly, import data shows Latvia is now importing a greater quantity of perfume than it was five years in the past.

Keywords: perfume; consumer behaviour; trends; Latvia

Oumaima Brahim. LOCAL AND PRIVATE LABEL FOOD BRANDS AS COMPETITIVE STRATEGY TOOLS IN THE LATVIAN RETAIL INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: brahimoumaima2@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Steinbergs

Abstract

Research relevance: The fact that the study focuses on local and private label food brands as a tool of competitive strategies in the Latvian retail industry is relevant as far as the growing competition between retailers and the rising demand for products that are both affordable and of high quality. With consumers becoming more price-sensitive and value-conscious, retailers can differentiate themselves with the help of private labels and local brands, as well as increase their profit margin and customer loyalty.

Research goal: To assess the local and private label food brands as competitive strategy tools in the Latvian Retail industry.

Research methods: The number of strategies that can be presumed to be followed to the end of the data collection processes is manifold. Two of them involve Literature review and doing survey analysis. The author has used descriptive and regression analysis in the study.

Main findings: The research concludes that local and private label food brands have a substantial impact on the competitive advantage of retailers in Latvia through their low prices, uniform quality, and improved profit margins. It also reveals that these brands enhance customer loyalty and purchase intention, particularly among price-sensitive and value-conscious customers.

Keywords: local and private food label brands; competitive strategy; retail industry; Latvia

Prabodha Krishani Premarathna, Jayasekara Mudiyansele. THE IMPACT OF TOUCHPOINTS ON CONSUMER PURCHASE DECISION-MAKING PROCESS IN THE RETAIL INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: pkrishani93@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevleva

Abstract

Research relevance: The retail sector in Sri Lanka is undergoing rapid transformation due to increasing competition, evolving consumer behavior, and the growing integration of digital technologies (Bandara & Karunaratne, 2022). Despite existing frameworks, gaps remain in understanding touchpoints across decision stages. Existing studies often focus on selected touchpoints or limited stages rather than examining multiple touchpoint categories simultaneously across the full five-stage decision-making process (Towers & Towers, 2022). To address these gaps, this study develops an integrated framework that examines digital, atmospheric, product, and personal/social touchpoints across all five stages of the customer purchase decision-making process within the Sri Lankan supermarket context.

Research goal: to identify the impact of different consumer customer touchpoints on the consumer purchase decision-making process in Sri Lanka’s retail sector.

Research methods: A mixed-method approach used to achieve the research objectives. Primary data were collected through a structured survey administering 121 supermarket customers across Sri Lanka, complemented by four expert interviews conducted with representatives. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, while qualitative data were examined through thematic interpretation.

Main findings: The findings reveal that product/merchandise touchpoints have the strongest and most consistent influence across all stages of the decision-making process. Digital touchpoints significantly impact the pre-purchase stages, atmospheric touchpoints are more influential during the purchase and evaluation stages. Personal and social factors demonstrate a moderate yet consistent influence across all stages.

Keywords: *atmospheric touchpoints; consumer purchase decision-making process; digital touchpoints; personal and social touchpoints; product touchpoints*

Praveen Ponmala. THE IMPACT OF DIGITAL MARKETING ON CUSTOMER LOYALTY IN THE INDIAN E-COMMERCE INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: praveenp2244@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: The high rate of development of digital technologies, especially retailing and e-commerce segments, has radically changed the environment of the global business (UNCTAD, 2021; World Bank, 2022). Strong internet connectivity, the spread of smartphones, the development of digital payment solutions, and the positive governmental efforts in India have promoted the development of the e-commerce sector (IBEF, 2023; MeitY, 2023). Competition in such a market is very active, and companies have to implement online marketing to attract, engage, and keep customers (Chaffey and Ellis-Chadwick, 2022; Deloitte, 2022). Social media marketing, email marketing, search engine optimization, mobile marketing, and personalized recommendation are digital marketing tools that are now necessary in achieving strong relationships with customers (Dwivedi et al., 2021; Tuten, 2023). Given that the concept of customer loyalty is one of the primary factors of success of a business in the long term, it is important that e-commerce companies learn how digital marketing can help them increase their customer loyalty (Kumar et al., 2021; Sharma and Verma, 2022). The digital marketing techniques (social media action, personalization, and target communication) are instrumental in customer experience and customer loyalty in e-commerce, but their combined effect has not been thoroughly investigated in India.

Research goal: To determine the effect of the digital marketing activity on customer loyalty within the Indian e-commerce market and the most efficient digital marketing tools that can promote customer retention.

Research methods: The research design is that of quantitative research and primary data will be gathered by a structured questionnaire of online shoppers in India. The analysis of the data involved the frequency analysis, graphical analysis, reliability analysis, factor analysis, and regression analysis. The study was also supported by secondary data in the form of academic literature and industry reports.

Main findings: The research findings indicate that digital marketing techniques, social media marketing, one-on-one communication, and online specific advertising outcomes exert a beneficial influence of high importance on the loyalty of the customers. Customer engagement, customer satisfaction, and customer trust are promoted through the effective utilization of the digital platform, which results into increased repeat purchase and long-term loyalty.

Keywords: digital marketing; customer loyalty; e-commerce; online marketing; consumer behaviour

Rameez Ismail. ASSESSMENT OF THE IMPACT OF PLATFORM USABILITY ON THE CUSTOMER LOYALTY IN STREAMING MEDIA INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: rameezismail4546@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: India is experiencing a booming streaming media market and has dramatically reshaped the trends of digital consumption, with the increased Internet penetration, low-cost mobile data, and high-adoption smartphones (Statista, 2024; Deloitte, 2023). As more and more streaming services compete, companies have significant trouble retaining clients in an extremely price-sensitive market with few switching costs (PwC, 2022; EY, 2023). The content and price model are analogous in numerous platforms, and the usability of platforms is an ultimate determinant in staging user experience, satisfaction, and relationships (Xu et al., 2021; Kapoor and Vij, 2022). The functionality like user-friendliness, user interface, streaming quality and personalization, and search functionality are also important factors affecting the perception and behavioral intentions of the users (Dwivedi et al., 2021; Gao et al., 2022). Thus, customer loyalty is influenced by the usability of a platform, and learning about this impact is crucial to streaming service providers who want to decrease the rate of customer loss and achieve a competitive advantage (Kumar et al., 2021; Singh and Saini, 2023). The platform usability, ease of use, interface design, personalization, and uninterrupted streaming are all important elements of user satisfaction, engagement, and retention in digital streaming services, which has a strong impact on customer loyalty, but is insufficiently studied in the Indian OTT situation.

Research goal: to evaluate the influence of platform usability on customer loyalty within the Indian streaming media industry as well as to determine the most important usability variables that help the company to retain customers.

Research methods: The research design is that uses a mixed method design that incorporates a survey of 150 users of streaming platforms and interviews with 15 professionals in the industry. The quantitative data were analysed via frequency analysis, graphical analysis, reliability analysis and regression analysis and the qualitative data were analysed in terms of content analysis.

Main findings: The research shows that there is a moderate positive effect of platform usability on customer loyalty. Intuitive navigation, high loading speed, stable streaming behaviour as well as personalisation factors make the user satisfied and consequently increases customer loyalty and decreases switching behaviour.

Keywords: platform usability; customer loyalty; streaming media; user experience; digital services

Ranamuka Kankanamalage Shehan Chamath Pramuditha. FACTORS AFFECTING CUSTOMER SATISFACTION IN BANKING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: shehanchamath55@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: The Sri Lankan banking sector is quickly becoming mobile based in the provision of services, and customer demands of speed, reliability and 24/7 based services have also been on the rise with the rising fast payment infrastructures (Ambagahawita, 2025). With mobile banking increasingly being an important point of interaction between banking commercial entities and customers, it is important to establish those factors leading to customer satisfaction, thus enhancing the delivery of quality services and customer retention in a very competitive digital world.

Research aim: The thesis aimed to determine the key factors impacting customer satisfaction in banking industry in Sri Lanka, and how the factors affect customer satisfaction and offers insights into how service quality and retention can be improved.

Research methods: A mixed-method research method was used, and a structured questionnaire with 268 mobile banking users surveyed (February March 2026) and semi-structured interviews with five experts in the commercial banking industry were used. Quantitative analysis involved descriptive statistics, reliability, correlation analysis and multiple regression whereas qualitative interview data was analysed using thematic analysis.

Main findings: The findings showed that reliability, efficiency, ease of use and security/privacy are all positively and significantly related to customer satisfaction in mobile banking. The reliability was the best predictor, and then security/privacy because the factors of ease of use and efficiency also play a significant role due to lower levels of effort and shorter duration of transacting. Experts' interviews were strengthening these findings by pointing out some of the practical challenges like system failure, slow-speed transactions, usability problems in the profile of less digitally wise users, and ensured customers get confidence through security provisions and responsiveness.

Keywords: mobile banking; customer satisfaction; commercial banks; Sri Lanka.

Nalinda Pubudu Sampath, Rathnayaka Mudiyansele. APPLICATION OF AI-BASED DECISION SUPPORT SYSTEMS TO IMPROVE PERFORMANCE IN SRI LANKAN HOTEL INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: ies.nalindapubudu@gmail.com

Scientific advisor: Dr. psych. Kristīne Užule

Abstract

Research relevance: The hotel industry is a significant contributor to Sri Lanka's GDP, the tourism sector generated 8.7% of total foreign exchange in 2023. However, startup hotels have many difficulties, such as loss of operation efficiency and fierce competition. Although AI can bring significant strategic benefits in revenue management, personalization or costs savings (80% of the respondents hotels are planning to use or are currently using AI for personalized offers), its operational realization in the particular perspective of Sri Lankan startup hotel sector is under-researched, making this study essential.

Research goal: To assess how AI-based Decision Support Systems are currently implemented in Sri Lanka's startup hotel industry by examining adoption patterns, implementation barriers, and strategic impacts.

Research methods: The research is a mixed-method study. The qualitative data will be gathered in the form of semi-structured interviews with five start-up hotel owners to address the experiences and problems. Surveys are used to collect quantitative data, which will be in the form of surveys in 246 managers and employees in the hotels as a measure of AI-DSS adoption, perceived benefits, and challenges. The analysis of the data will be performed using thematic analysis (qualitative data) and descriptive statistics, correlation, and regression analysis (quantitative data).

Main findings: The study establishes a moderate and increasing level of AI integration in the important functional areas like pricing, marketing and customer experience among start-up hotels in Sri Lanka. Financial constraint, absence of technology infrastructure and organizational readiness are the primary hindrances to implementation. The discussion supports the fact that the level of digital readiness and maturity has a great impact on the strategic value of AI-based decision-making. Strategic recommendations are offered based on these outcomes to help startup hotels for aligning AI programs with key business objectives, including enhancing marketing performance, improving operational efficiency, boosting customer satisfaction, and supporting long-term digital readiness with innovation.

Keywords: artificial intelligence; decision support systems; hotel industry; Sri Lanka; digital maturity

Raveena Amrithalingam. EMPLOYEE PERCEPTIONS OF WORKPLACE PRACTICES LINKED TO ATTRITION IN THE INDIAN IT INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: raveen798@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The Information Technology Industry in India is a major contributor to the country's economy. As per reports the industry is expected to contribute about 10% towards countries GDP by 2026. Organizations are highly dependent on skilled employees to maintain organizational stability and performance. With access to Artificial Intelligence and other learning tools employees are more confident and inclined towards wellbeing and side gigs over high paying jobs that don't suit them. Changing attrition has become a serious concern and knowing employees' perceptions about workplace practices can help organizations and Human resource managers to design effective strategies for retaining talents.

Research goal: To identify workplace practices those employees perceive as affecting attrition in the Indian IT industry.

Research methods: The research employs mixed-methods approach collecting data via survey using non-probability convenience sampling, conducting expert interviews and secondary data from journals and reports. Data is analysed using descriptive and inferential statistics, graphical analysis, transcription and content analysis

Main findings: The findings of this study show that employee attrition in the Indian IT industry is influenced by multiple factors rather than a single reason. Key factors such as role-fit, work recognition, growth opportunities, and job satisfaction influences employees' decision to stay or leave the organization.

Keywords: attrition factor; turnover intention; IT industry; employees; HR practices

Rejitha Abraham. ASSESSMENT OF INFLUENCER MARKETING AND ITS IMPACT ON CONSUMER ENGAGEMENT IN THE COSMETIC SECTOR IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, Business Administration,

E-mail: Rejithaabraham2@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research relevance: This study assesses the impact of influencer marketing on consumer engagement in the Indian cosmetics sector, a rapidly expanding industry projected to reach USD 20 billion by 2025. The research is relevant as digital platforms and social media influences increasingly shape consumer perceptions, purchase intentions, and brand loyalty.

Research goal: To assess the impact of influencer marketing on consumer engagement in the cosmetics sector in India.

Research methods: Methodology includes surveys of 75 cosmetics consumers. Analytical approaches involve descriptive statistics, correlation analysis, and factor evaluation to measure the effect of influencer content on consumer responses.

Main findings: Findings reveal that influencer marketing strongly enhances consumer engagement by building trust, authenticity, and brand visibility, making it an essential tool for cosmetics companies. The study provides actionable recommendations for optimizing digital promotion strategies.

Keywords: influencer marketing; consumer engagement; cosmetics; India; social media; digital promotion

Alican Can. ALGORITHMIC MANAGEMENT AND REMOTE IT WORK: PERCEIVED AUTONOMY, TRUST, AND WORK CULTURE IN THE LATVIAN ICT SECTOR

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: alican@can.biz.tr

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: There are significant psychosocial issues for remote IT professionals associated with the gaining popularity of algorithmically managed workplaces in the information age. In particular, however, little empirical evidence supports these issues originating in the Baltic.

Research goal: This research aims to explore the impact of algorithmic management on remote IT consultants' experiences with workplace culture, job autonomy, and trust in human managers.

Research methods: An online survey using a positivist, deductive, quantitative approach to data collection was conducted with remote and hybrid IT professionals in Latvia (N = 159). The survey assessed employee experiences through validated Likert-scale construct measures. Pearson correlation, OLS linear regression, and non-parametric statistical analysis techniques were applied to the confirmed algorithmic management-user subsample (N=90).

Main findings: The three primary hypotheses tested were all strongly supported by the findings of this study. The extent to which users experience algorithmic workplace management explained 91.8% of the variance in their perceived job autonomy ($\beta = -9.70$ $p < .001$), and 89.5% of the variance in their perception of work culture ($\beta = -9.4$ $p < .001$). Independent for the variable of experience working in algorithmically managed workplaces, users' experiences were significantly eroded by the lack of the transparency of their algorithmic management systems ($\beta = -9.85$ $R^2 = .766$ $p < .001$). No significant moderating effects were observed across gender, seniority, or IT role indicating that algorithmic management affects professional wellbeing as an overarching structural/systemic force.

Keywords: algorithmic management; job autonomy; trust; remote work culture; Latvia ICT

Sagarkumar Himmatbhai Kyada. HUMAN RESOURCE MANAGEMENT AUTOMATIZATION IN THE INDIAN FROZEN FOOD INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: sk7405868254@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The relevance of this research is due to the high share of informal employment in India, reaching approximately 90%, which is particularly characteristic of labor-intensive industries, including the food industry (Ferreira, 2024). An additional factor is the imbalance between the rapid growth of the frozen food market, amounting to approximately 16% per year, and the significantly slower development of cold chain infrastructure at approximately 2% (Kotteswaran et al., 2025). At the same time, a significant portion of companies, approximately 60%, continue to use manual HR processes, which limit operational efficiency, whereas automation can reduce the time required to complete routine tasks by up to 80% and reduce costs (Mohamed et al., 2024; Kalavakolanu, 2024).

Research goal: To develop guidelines for human resource management automatization in frozen food industry in India

Research methods: The research used secondary data analysis method as well as included a quantitative survey of 213 respondents, providing a sufficient empirical basis for statistical analysis. Descriptive statistics and correlation analysis were used to process the data, allowing for the identification of relationships between the level of digitalization of HR processes and key performance indicators. A qualitative analysis of expert interviews was also used to gain a deeper understanding of the practical aspects.

Main findings: The results show that accurate payroll calculations, transparent compensation systems, and clearly defined KPIs significantly impact employee productivity. When employees understand how their income is determined and what determines their performance, their motivation and engagement increase. Therefore, automating these processes increase transparency and improve overall employee performance.

Keywords: HR automation; employee performance; payroll accuracy; KPI transparency; frozen food industry

Sai Kumar Nampally. WAREHOUSE-BACKED DIGITAL TRADE PLATFORMS AS A BUSINESS PROCESS IMPROVEMENT MECHANISM: A CASE STUDY OF THE SHINE BIHARAT GLOBAL TRADE HUB IN THE INDIA–BALTIC AGRICULTURAL TRADE CORRIDOR

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: Saikumar.nampally05@gmail.com

Scientific advisor: PhD in Philology, Anna Shnaider

Abstract

Research relevance: Despite India's commanding position in global agricultural production — supplying roughly 75% of the world's spices, a substantial share of specialty coffee, and the largest volume of Basmati rice exports — its agricultural trade with the Baltic states of Estonia, Latvia, and Lithuania captures less than 3% of their combined EUR 2.9 billion annual food import market. This disconnect between production capacity and actual trade flows points to a structural problem rather than a quality or logistics one, making it a relevant and underexplored area of inquiry at the intersection of trade facilitation, SME internationalisation, and digital platform design.

Research goal: This paper aims to identify the specific process failures that prevent Indian SME exporters from supplying Baltic institutional buyers directly, and to evaluate whether a purpose-built emerging model in digital trends can address those failures in a measurable way.

Research methods: A sequential mixed-methods design was applied, combining a structured survey of 120 respondents — 60 APEDA-registered Indian exporters and 60 Baltic importers — with eight semi-structured expert interviews and a structured platform evaluation using a transaction cost framework. Inter-rater reliability for the platform assessment reached $\kappa = 0.81$.

Main findings: The study finds that the core barrier to India–Baltic agricultural trade is procedural rather than productive. Integrated platforms addressing all six Williamson transaction cost categories simultaneously — through verified inventory, live pricing, automated documentation, AI-powered compliance advisory, and embedded trade finance — can reduce transaction lead times by approximately 62% and meaningfully lower the compliance rejection risk that currently blocks most Indian SME exporters from direct EU market access.

Keywords: digital trade platform; SME internationalisation; transaction cost economics; business process improvemene; India-Baltic agricultural exports

Sampathawaduge Divya Kavindi Fernando. THE IMPACT OF TRAINING AND DEVELOPMENT ON EMPLOYEE JOB SATISFACTION IN THE SHIPPING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: divyafernando14@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: Training and development is an important element in human resource management which influence overall performance and efficiency in an organization. Effective training and development give a positive impact on employee job satisfaction, especially in Sri Lankan shipping industry which is an internationally competitive sector. Job satisfaction plays a vital role in increasing productivity, reducing employee turnover and improving overall performance.

Research goal: To assess the impact of training and development on employee job satisfaction in the shipping industry in Sri Lanka

Research methods: This study uses quantitative research method. Survey questionnaires and secondary data are the two main data collection methods. A survey was conducted among 240 Sri Lankan employees who works under shipping industry, using a questionnaire developed by the author. Data processing was executed by using methods like, descriptive analysis, graphical analysis, correlation analysis and regression analysis.

Main findings: The result of this study shows that training and development have a positive impact on job satisfaction in the shipping industry in Sri Lanka. It also demonstrates that proper training and development processes are important for the shipping industry, as it continuously evolves overtime. Identified the types of trainings such as, career development training, technical/job specific training or basic training would matter the most for the employee job satisfaction.

Keywords: training and development; employee job satisfaction; shipping industry; human resource

Sandun Maneesha Hettiarachchi. MARKETING IMPROVEMENT OPPORTUNITIES FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN THE TOURISM AND HOSPITALITY SECTOR OF NORTH CENTRAL PROVINCE, SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: sandunh74@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: Small and medium-sized enterprises (SMEs) in Sri Lanka's tourism and hospitality sector, particularly in the North Central Province, play a pivotal role in economic growth and employment. However, marketing challenges hinder their potential. Understanding these barriers and identifying improvement opportunities is crucial for enhancing competitiveness and sustainability in this vital sector.

Research goal: This study investigates marketing improvement opportunities for SMEs in the tourism and hospitality sector of North Central Province, Sri Lanka. It examines factors such as digital adoption, customer engagement, branding, and local partnerships to determine their impact on business performance and market reach.

Research methods: A mixed-method approach was employed, combining surveys from 150 SME owners and hospitality stakeholders with secondary data from industry reports and academic literature. Descriptive statistics and regression analysis were used to analyze the data and identify key trends.

Main findings: The study reveals that limited digital marketing skills, inadequate branding, and weak customer engagement are major challenges. However, opportunities exist in social media marketing, eco-tourism branding, and collaborative local partnerships. Recommendations include targeted training programs, leveraging digital platforms, and fostering community-based tourism initiatives to enhance visibility and profitability.

Keywords: SMEs; tourism and hospitality; marketing improvement; North Central Province; Sri Lanka

Sawkenda Mudiyanselage Shalika Madushani. THE IMPACT OF WORKING CAPITAL MANAGEMENT ON FIRM PROFITABILITY IN THE MANUFACTURING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: smsmadushani11@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Vita Zariņa

Abstract

Managing working capital (WCM) is very important for manufacturing companies to stay liquid and run smoothly. This is especially true in new economies like Sri Lanka, where financial instability and limited access to credit make good cash-flow practices even more important. This study investigates the influence of WCM components, specifically inventory turnover days, accounts receivable period, accounts payable period, and the cash conversion cycle, on the profitability of manufacturing firms in Sri Lanka. A quantitative approach was applied using secondary data from 20 firms over 2019–2024 and primary data from 150 managerial respondents. Descriptive statistics, Spearman correlation, and multiple regression analysis were used to assess relationships, while reliability and validity tests ensured the robustness of primary data. Findings indicate that longer receivable and inventory periods reduce profitability, whereas extended payables improve gross profit margins. Managers perceive the cash conversion cycle as the most influential factor affecting profitability, highlighting the importance of efficient cash-flow management. Overall, the study concludes that effective WCM significantly contributes to improved financial performance in Sri Lanka’s manufacturing sector.

Research relevance: The study is relevant because effective working capital management (WCM) is essential for liquidity, operational efficiency, and profitability, especially in Sri Lanka’s manufacturing sector, which faces economic instability and credit limitations. Understanding how WCM components influence profitability helps address gaps in existing, often outdated, research.

Research goal: The goal is to assess how inventory turnover days, accounts receivable period, accounts payable period, and the cash conversion cycle affect the profitability of Sri Lankan manufacturing firms.

Research methods: A quantitative approach was used, combining secondary data from 20 manufacturing firms (2019–2024) and primary data from 150 managers. Descriptive statistics, Spearman correlation, and regression analysis were applied, supported by reliability and validity tests.

Main findings: The study found that longer receivable and inventory periods reduce profitability, while extended payable periods improve gross margins. Managers identified the cash conversion cycle as the most influential WCM factor. Overall, efficient WCM significantly enhances financial performance.

Keywords: working capital management; profitability; manufacturing; cash conversion cycle; Sri Lanka

Snigdha Nelliparambil Nishilkumar. SELLING STRATEGIES INFLUENCING CONSUMER LOYALTY AT INDIAN HYBRID RETAIL ENTERPRISES.

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: snigdhanishil1997@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Ksenija Ijevčeva

Abstract

The rapid evolution of retail technologies in India has transformed consumer expectations, making effective sales tactics increasingly essential for fostering long-term customer loyalty. Hybrid retail formats particularly bookshops integrated with coffee shop services are gaining popularity, yet there is limited empirical research examining how selling strategies in these environments influence customer engagement and retention.

Research relevance: To understand how selling tactics shape customer loyalty in India's emerging hybrid retail sector.

Research goal: The aim of the research is to identify the selling tactics that most significantly influence customer loyalty in Indian hybrid bookshops and coffee shops.

Research methods: This study adopts a mixed-methods approach, combining surveys of 150 consumers and interviews with 20 managers to analyze how personalized promotion, loyalty programs, and omnichannel touchpoints affect customer loyalty within hybrid retail settings.

Main findings: The study highlights that personalized marketing, seamless integration of digital and physical channels, and well-structured loyalty programs are key drivers of customer loyalty in hybrid bookshop-coffee shop businesses in India. Higher engagement across both online and offline touchpoints contributes to improved customer retention.

Keywords: *hybrid retail; customer loyalty; selling tactics; omnichannel strategies; loyalty programs*

Solvita Korenika. THE RELATIONSHIP BETWEEN SUSTAINABILITY REPORTING AND ESG INTEGRATION IN LATVIAN INDUSTRIAL COMPANIES

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: solvita.korenika@inbox.lv

Scientific advisor: Dr.psych. Kristīne Užule

Abstract

Research relevance: Climate change, deforestation, and habitat destruction are major environmental problems caused by excessive resource consumption and industrial activity (Azam et al., 2025). To combat environmental problems from 2024, the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) will expand sustainability reporting obligations for EU companies (European Commission, 2025). Sustainability and ESG principle integration in Latvian industrial companies is still developing, and companies face various challenges. There is no research in Latvia on sustainability integration in industrial companies; it is important to investigate the topic, examine companies' sustainability experiences, and provide recommendations for companies on sustainability and ESG principles implementation.

Research goal: to analyze the relationship between sustainability reporting and ESG principle integration in Latvian industrial companies.

Research methods: In this research, the following data collection methods are used: primary data analysis (questionnaires), secondary data analysis (company profile data, public statistical data), and document analysis. Data processing methods used: descriptive statistics, inferential statistics (correlation, regression), classification analysis, and content analysis.

Main findings: Sustainability and ESG principles are closely connected. ESG principles are considered a main tool for effective sustainability implementation. The research findings indicate that Latvian industrial companies understand the necessity and meaning of sustainability and ESG integration, but lack a strong understanding of sustainability requirements and need additional support from government agencies.

Keywords: sustainability reporting; ESG; industrial companies; Latvia

Sonu Prakash. IMPACT OF BRAND TRUST AND EMOTIONAL ATTACHMENT ON CUSTOMER LOYALTY IN THE TYRE RETAIL INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program “Business Administration”

E-mail: sonuprakash3111@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: The Indian tyre retailing business has experienced immense expansion in the past few years with the growing number of vehicles, urbanization, and infrastructural development, and the general expansion of an economy (IBEF, 2023; SIAM, 2022). As the rivalry between the key tyre brands increases, holding customers becomes a key priority in ensuring profitability in the long term and competitive advantage (Kotler and Keller, 2016; Porter, 2008). Negative aspects such as brand trust and emotional attachment are significant intangible variables that determine consumer behaviour and consumer loyalty particularly in markets with low product differentiation (Chaudhuri and Holbrook, 2001; Delgado-Ballester, 2004). Customers are becoming more confident with the brands they trust, are more sure of safety, reliability, and performance, as well as they are more emotionally committed to the brand and this forms a long-term relationship with the brand (Thomson et al., 2005; Albert and Merunka, 2013). Thus, the study of the impact that these psychological and relational factors have on customer loyalty is critical to the tyre retailers that operate in a competitive environment (Morgan and Hunt, 1994; Kumar et al., 2013). recent studies have reported brand trust and emotional attachment to be the important factors in determining customer satisfaction, repeat purchase behaviour and long-term loyalty in competitive retail markets, especially in low-differentiation products such as tyres, but these correlations have not been studied on the Indian tyre retail market.

Research goal: To determine the influence of brand trust and emotional attachment on customer loyalty in the Indian tyre retail industry and to find out their own and combined effects.

Research methods: The research is a mixed-methods study involving a quantitative and qualitative method. The structured survey of tyre customers and the in-depth interview of the industry professionals were used to gather primary data. Quantitative data were also analysed through frequency analysis, graphical analysis, reliability analysis and regression analysis whereas, qualitative data was analysed through content analysis.

Main findings: It indicates that brand trust and emotional attachment have a strong positive effect on customer loyalty. Loyalty to tyre brands and creation of emotional relationship in customers will likely increase their likelihood of making repeat purchases, recommendations, and loyalty when alternatives are available in the market.

Keywords: brand trust; emotional attachment; customer loyalty; tyre retail; consumer behaviour

Souparnika Sivaram. CYBERCRIME RISK AND INFORMATION SECURITY MANAGEMENT IN THE IT INDUSTRY IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: souparnika710@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Inga Šina

Abstract

Research Relevance: Increasing cybercrime cases in Indian IT companies have resulted in high financial losses the Indian IT and ITES industry where costs are projected to reach \$11.36 trillion by 2026. These companies from India are a global outsourcing hub. Cyberattacks on these companies can be a threat to the international clients and can lead to increase in negative image of the companies. Even though there are many companies that implement standards like ISO 27001, the threat to cyber safety still reminds. There is very limited research available on this topic of cybercrime risks that relates to the security practices in Indian IT companies.

Research goal: The research goal is to check the impact of specific cybercrime risks like phishing, ransomware, and data breaches within Indian IT companies. The aim of the research is to assess the impact of how specific types of cybercrime risk influence the design, implementation, and effectiveness of information security management practices in Indian IT companies.

Research methods: This study follows a mixed-method approach for data collection. Primary data is collected from expert interviews with five cybersecurity professionals. Quantitative data is collected by a survey of 270 managers and IT professionals in Indian IT firms. Data processing methods includes transcription analysis for interviews and descriptive statistics, factor analysis, and regression analysis for the survey results. The research papers for the literature review are from 2020 to 2025.

Main findings: Preliminary data analysis suggests that phishing and ransomware are the most important threats that affects the adoption of advanced security protocols. The results indicate that even though technical controls are important human centric mistakes play a significant role in the data breaches. From factor analysis it can be found that having a team that checks for the threats proactively and continuous employee upskilling can help in decreasing the cyber risks for the company. From regression analysis it can be found that there is a strong correlation that exists between risk assessment and decrease in the impact of cyber-attacks. From the interviews it can be found that the managers and the company must have a more adaptive and risk-based security culture to protect the company's interests.

Keywords: cybercrime risk; information security management; Indian IT industry; phishing; ransomware; data breaches

Thilak Weerasiri Hewa Sankaralage. THE RELATIONSHIP BETWEEN EMPLOYEE PRODUCTIVITY AND ORGANIZATIONAL PERFORMANCE IN APPAREL INDUSTRY, SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: weerasirit@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The study is timely as the apparel sector is one of the biggest economic sectors in Sri Lanka and enhancing the productivity of the employees is a prerequisite to international competitiveness. It also fills an enormous gap in the empirical research on the impact of factors affecting organizational workforce in this industry.

Research goal: The study aims at analyzing the role played by the employee productivity variables which include; training, motivation, work environment, leadership and engagement in influencing organizational performance in the Sri Lankan apparel industry. It will determine the factors that have the strongest impact on performance outcomes.

Research methods: The method employed in the study was a quantitative, deductive one; it involved a structured online questionnaire that was administered to 235 employees in the apparel sector. The thematic analysis of the open-ended responses was performed using SPSS in terms of descriptive statistics, correlation and regression analysis.

Main findings: The research established that productivity of employees' factors have a significant role on organizational performance as they explain 78.7 percent of its variance. The strongest predictors were motivation, work environment, and employee engagement, which proved that people-centered practices are required to enhance performance.

Keywords: productivity; performance; employee, work environment; apparel industry

Thilini Kanchana Sandamali, Manathunga Archchige. IMPACT OF HYBRID WORK POLICIES ON COMPANY PERFORMANCE IN THE IT INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: thilini.kanchana611@gmail.com

Scientific advisor: Dr.sc.pol. Inse Abolina

Abstract

Research relevance: Hybrid work has become a stable work model in remote-capable industries, especially in the IT sector. Employees increasingly prefer flexible work arrangements, and prior studies indicate that hybrid work can reduce turnover while maintaining performance. In the Sri Lankan IT industry, hybrid work is also widely practiced, making it important to examine how such policies influence company performance. This creates both scientific and practical relevance for developing a structured assessment approach.

Research goal: The goal of the paper is to develop guidelines for assessing the impact of hybrid work policies on company performance in the IT industry in Sri Lanka. The study seeks to identify how hybrid work arrangements affect organizational outcomes and to provide a basis for managerial decision-making.

Research methods: The research uses a mixed-method approach, combining secondary data analysis, expert interviews, and a questionnaire survey. The empirical research includes interviews with five industry experts and a survey of 250 respondents. Data are analysed using descriptive statistics, graphical analysis, correlation analysis, regression analysis, and manual thematic coding.

Main findings: The research is expected to show that hybrid work policies significantly influence company performance by improving flexibility, employee satisfaction, and retention while sustaining productivity when supported by clear policies and effective management practices.

Keywords: hybrid work; company performance; IT industry; Sri Lanka; flexibility

Thishan Tharanga Rathnayaka Heennawaththe. THE IMPACT OF INDUSTRY 4.0 ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE IN START-UP COMPANIES IN THE SRI LANKAN APPAREL SECTOR

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: thishan.rathnayaka@gmail.com

Scientific advisor: Oksana Lentjušenkova

Abstract

Research relevance: With the advent of Industry 4.0, businesses today can implement a wide range of technologies including automation, artificial intelligence, Internet of Things (IoT), and data analytics. For start-up companies operating in the Sri Lankan apparel industry, there is an emerging need for implementing such technologies in order to stay competitive and efficient in their operation.

Research aim: To investigate the effect of Industry 4.0 adoption on the performance of Sri Lankan start-up apparel companies, and to determine the roles of innovation and barriers in this relation.

Research methodology: The research employed a quantitative approach based on administering structured questionnaires to 208 employees and managers working for apparel start-ups in Sri Lanka. Statistical data analysis used for the study included descriptive statistics, reliability analysis, correlation analysis, and multiple regression analysis conducted via SPSS.

Main findings: According to our study findings, Industry 4.0 adoption and innovation were found to positively influence organizational performance, but the effect of barriers was rather insignificant. Innovation became the leading predictor of organizational performance.

Keywords: Industry 4.0; organizational performance; apparel industry; start-ups; innovation

Uyanahewage Ravindu Selaru Deemantha. THE INFLUENCE OF CELEBRITY ENDORSEMENTS ON CONSUMER PURCHASE BEHAVIOR IN THE CLOTHING INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: selarudeemantha@gmail.com

Scientific advisor: Dr. sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: the relevance of this research depends on the increasing use of celebrity endorsements in Sri Lankan clothing industry in Colombo District, where urban consumers are highly influenced by celebrity behavior and social media culture. There are limited empirical evidence on how these celebrity attributes like credibility, attractiveness, expertise and trustworthiness are affecting on customers purchase decisions.

Research goal: to assess the influence of celebrity endorsement on consumer purchase behavior in clothing industry, Sri Lanka.

Research methods: the mixed method has been used. All these quantitative data were collected using the questionnaire from 250 consumers. SPSS was used for descriptive, reliability, validity, correlation and multiple regression analysis. All the qualitative data was collected from structured interviews with five industry experts.

Main findings: This research established that celebrity endorsements played a significant role in the purchasing decision of consumers in the clothing sector in Colombo. Credibility, attractiveness, expertise, and trustworthiness were all positively linked to purchase intentions and the expert interviews verified that aligned celebrity-brand relationships boost consumer perception and brand loyalty.

Keywords: celebrity endorsement; celebrity credibility; celebrity attractiveness; celebrity expertise; celebrity trustworthiness

Viraj Venuranga Gardiya Hetti Arachchige. THE IMPACT OF INTERNAL AUDITING ON OPERATIONAL EFFICIENCY NON-BANK FINANCIAL INSTITUTIONS IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Business Administration"

E-mail: virajvenuranga90@gmail.com

Scientific advisor: Dr. sc.pol. Inese Abolina

Abstract

Research relevance: The Non-Bank Financial Institutions (NBFIs) play a significant role in the financial system of Sri Lanka, as they contribute to the inclusion and economic development. They however have inefficiencies in operations, regulatory strains and risk issues. Despite the necessity of internal auditing to enhance performance, a large research gap exists due to the lack of empirical studies on its effect on the performance of operations among Sri Lankan NBFIs.

Research goal: This paper will consider the effects of internal auditing on operations efficiency in selected Non-Bank Financial Institutions in Sri Lanka with a special emphasis on audit independence, audit quality, audit competence and audit frequency.

Research methods: The research employs both pragmatism and deduction as a mixed method approach. The SPSS and thematic analysis were performed on data of 275 surveys and 8 interviews, and secondary data and comparative analysis were also performed.

Main findings: The results reveal that there is strong positive correlation between all the internal audit variables and operational efficiency. The most significant predictors were the quality and competence of the audit, then the independence of the audit, and the less powerful but significant impact was on the audit frequency. All the relationships were significant ($p < 0.001$). The regression model showed that internal auditing had high explanatory power ($R^2 = 0.781$) which implies that internal auditing has been used to explain 78.1 percent of the change in operational efficiency, which proves that internal auditing is critical in improving performance in Sri Lankan NBFIs.

Keywords: internal auditing; operational efficiency; NBFIs; Sri Lanka; corporate governance

CIRCULAR ECONOMY AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Chelakkal Muhammed Abdul Salam. FACTORS INFLUENCING CONSUMER PURCHASE INTENTION FOR REFURBISHED ELECTRONICS IN KERALA, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "Circular economy and social entrepreneurship"

E-mail: abdulsalamselu@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevčeva

Abstract

Research relevance: The rapid growth of electronic consumption in India has resulted in increasing concerns regarding electronic waste (e-waste), environmental degradation, and resource depletion (CPCB, 2023; UNEP, 2022). Refurbished electronics have emerged as an important component of the circular economy by offering consumers affordable technological alternatives while reducing environmental impact (Geissdoerfer et al., 2017; Ellen MacArthur Foundation, 2021). In recent years, the refurbished electronics market in India has expanded significantly due to rising affordability concerns, rapid technological advancements, and growing awareness of sustainable consumption (IBEF, 2024; Times of India Tech Survey, 2024). Consumers in Kerala, one of the most literate and environmentally conscious states in India, are increasingly showing interest in refurbished electronic products such as smartphones, laptops, televisions, and refrigerators (NITI Aayog, 2022; Kumar & Dash, 2024). However, despite the growing market potential, many consumers remain hesitant due to concerns related to product quality, warranty, reliability, trust, and perceived risk (Rijbr, 2024; ScienceDirect, 2024). Previous studies indicate that economic, psychological, environmental, and seller-related factors significantly influence consumer purchase intention toward refurbished products (Ajzen, 1991; Mendeley Research, 2025), yet there is limited region-specific empirical research focusing on Kerala, India (Kumar & Dash, 2024).

Research goal: To assess the key factors influencing consumer purchase intention toward refurbished electronics among consumers in Kerala, India.

Research methods: The study adopted a mixed-method research design combining quantitative and qualitative approaches. Primary data were collected through a structured questionnaire administered to 150 consumers and semi-structured interviews conducted with 15 experts to gain deeper insights into consumer behavior and market trends. Secondary data from academic journals, industry reports, and published studies supported the theoretical framework. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, reliability analysis, factor analysis, regression analysis, and graphical analysis, while qualitative interview responses were analyzed through content analysis.

Main findings: The study revealed that economic factors such as pricing advantage and perceived value significantly influence consumer purchase intention toward refurbished electronics. Product-related factors including perceived quality, warranty, and reliability positively affect purchasing decisions. Psychological and environmental factors such as trust, perceived risk, environmental concern, and sustainability awareness also play an important role in shaping consumer attitudes and purchase intention. In addition, seller and brand-related factors such as reputation, certification, and after-sales service were found to enhance consumer confidence and increase the likelihood of purchasing refurbished electronic products. The findings indicate that consumer purchase intention toward refurbished electronics in Kerala is multidimensional and strongly influenced by economic, psychological, environmental, and seller-related considerations.

Keywords: refurbished electronics; consumer purchase intention; consumer behaviour; sustainability; circular economy; Kerala; India.

Kavindya Hasith Bandara, Herath Mudiyansele. THE ROLE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN IMPROVING RURAL LIVELIHOODS IN SRI LANKA'S AGRICULTURE INDUSTRY

EKA University of Applied Sciences, study program "Circular economy and social entrepreneurship"

E-mail: hasith.bandara31@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Ksenija Ijevleva

Abstract

Research relevance: The agriculture industry plays a great role in Sri Lanka in helping rural livelihoods by providing them with better job opportunities and giving a stable income to a majority of the population of Sri Lanka. Somehow, several issues can be seen within these communities, such as low income levels, limited access to markets, lack of financial resources, and weak economic and environmental concerns. Social entrepreneurship has become one of the solid solutions to overcome these obstacles, acting as an innovative approach that combines social value creation with sustainable business practices.

Research goal: The aim of this research is to evaluate the role of social entrepreneurship in improving rural livelihoods in Sri Lanka's agricultural industry and to analyse how social enterprises contribute to the social and economic development of rural areas.

Research methods: The current study has a mixed-method approach, combining both qualitative and quantitative. Primary data was collected through structured survey questionnaire and expert interviews to collect practical insights. Secondary data was gathered through academic literature, government reports, and industry publications. The collected data were processed using different data processing methods such as frequency analysis, reliability analysis, correlation analysis, regression analysis, and graphical analysis.

Main findings: The findings of the study confirm that social entrepreneurship has a positive impact on rural livelihoods as it improves market access, increases income levels, and promotes sustainable business practices. Lastly, several obstacles were identified including limited financial resources, lack of government support, and operational issues that may reduce the long-term sustainability of social enterprises within the agricultural industry of Sri Lanka.

Keywords: social entrepreneurship; rural livelihoods; agriculture; sustainable development; Sri Lanka

Magalage Chaturangi Harshila, Perera. DEVELOPING A RESEARCH INSTRUMENT TO IDENTIFY THE FACTORS AFFECTING THE ADOPTION OF ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY PRACTICES IN THE HOTEL INDUSTRY IN SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "Circular economy and social entrepreneurship"

E-mail: chaturangi.harshila@gmail.com

Scientific advisor: Mg. Oļegs Ņikadimovs

Abstract

Research relevance: Tourism is an economic powerhouse since it is the third highest world category in export earnings in 2015, representing 10% of world GDP, 30% of services exports and 1 out of every 10 jobs in the world. The tourism industry generates approximately 35 million tons of solid waste annually which is comparatively higher than the waste produced by residents.

Research goal: To develop a research instrument to identify the most significant factors affecting environmental sustainability practice adoption in the hotel industry in Sri Lanka.

Research methods: Population of the study is 166 all-star-graded hotels that are registered with the Sri Lanka Tourism Development Authority (SLTDA) by 2025. Sample is 25 hotels managers. Data were collected using the structured questionnaire. Data Processing Methods is a Reliability Test using Cronbach's Alpha.

Main findings: The study developed a research Instrument with 36 items to identify the most significant factors affecting environmental sustainability practice adoption in the hotel industry in Sri Lanka. The reliability analysis conducted with 25 hotel managers displays that all nine constructs exceed the minimum acceptable threshold which is Cronbach's alpha > 0.7. The Instrument meet satisfactory internal consistency across all constructs and ready for application.

Keywords: hotel industry; instrument; environmental sustainability adoption; Sri Lanka

INTERNATIONAL CULTURAL PROJECT MANAGEMENT

Asitha Vipul Chandrasiri, Karuna Dewalage. DESIGNING A STUDY PROGRAM TO ENHANCE INTERCULTURAL SENSITIVITY AND ACADEMIC PERFORMANCE OF SRI LANKAN STUDENTS IN RIGA

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: asithanu66@gmail.com

Scientific advisor: Dr.Phil. Velga Vevere

Abstract

Research relevance: The rapid growth of the international student mobility has intensified the necessity to offer context-sensitive academic and intercultural services in the systems of higher education. Latvia, and specifically its capital Riga has become a more and more popular place of arrival of non-European Union students, including Sri Lankan students. Although this growth is observed, empirical studies on intercultural sensitivity and academic performance of small, culturally specific groups of students in Baltic institutions of higher learning are very scarce, thus confirming an evidence of a substantive research gap.

Research goal: to design and evaluate a project-based learning program that enhances intercultural sensitivity and academic performance of Sri Lankan students studying in Riga, Latvia

Research methods: The study employs a mixed-methods approach, combining a structured questionnaire survey (n = 201) with semi-structured expert interviews (n = 5). Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, correlation analysis, and multiple regression analysis, while qualitative data were examined through thematic analysis.

Main findings: The results reveal strong positive relationships between project-based learning, intercultural sensitivity, and academic performance, with project-based learning emerging as the strongest predictor of academic success. Qualitative findings further highlight challenges related to cultural adjustment, learning styles, and institutional support, underscoring the need for integrated, culturally responsive study programmes.

Keywords: intercultural sensitivity; academic performance; project-based learning; international students; Latvia

Abraham Akpan. STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN INTERNATIONAL PROJECT MANAGEMENT: LATVIAN-NORDIC NETWORK

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: akpanabraham66@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Steinbergs

Abstract

Research relevance: The competition within the Nordic-Baltic Mobility Program for Culture has been rising intensely; total applications have grown from 906 to 1,851 between program periods, whereas funding allocations awarded decreased from 432 to 321, thereby lowering the overall success rates from 47.7% to 17.3%. The success rate of the network projects decreased from 33.3% to 15.2%. Simultaneously, Latvian involvement was declining, which indicates structural and communication-related obstacles for Latvian cultural organizations in pursuing Nordic co-operation.

Research goal: This paper aims to examine the engagement practices with stakeholders implemented by the Latvian cultural organizations within Latvian – Nordic network projects and evaluating the impact on these practices created by the institutional heritage, program governance, and cross-cultural communication.

Research methods: The study uses a multi-method approach based on qualitative studies (semi-structured interviews, document analyses, observations), using theories such as stakeholder theory, the PMI model for stakeholder engagement, the concept of stakeholder salience, and the cross-cultural frameworks developed by Hofstede and Meyer.

Main findings: The study found that Latvian managers are working in an extremely fragmented post-Soviet system of governance; therefore, they need to develop relational local practices in order to correspond to the Nordic low-context evidence-based expectations. General project management models fail to provide full support for this type of environment. In addition, the dissertation identified three main areas where there are large-scale gaps and presented several practical recommendations for improving trust creation among parties involved, clarity of reports, and sensitivity towards context in evaluations in Latvian-Nordic cultural co-operation.

Keywords: stakeholder engagement; cultural project management; Latvian-Nordic cooperation; NBMP; cross-cultural Communication

Athul Krishna Thoni Purakkal. SOCIAL IMPACT OF THE INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ON THE LOCAL COMMUNITY IN TRIVANDRUM, INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: athuljk68@gmail.com

Scientific advisor: Dr.Phil. Velga Vevere

Abstract

Research relevance: Tourism and culture are interconnected; significant cultural events enhance creative industries, foster inclusiveness, and facilitate intercultural conversation, therefore advancing the UN's objectives for equitable employment and sustainable urban development.

Research goal: To assess the socio impact of event tourism generated by IFFK on the host community in Kerala.

Research methods: Data collection was carried out through surveys of 243 residents in Trivandrum and methodology applies descriptive statistical analysis, regression analysis, and comparative evaluation of performance indicators.

Main findings: The study concluded that IFFK greatly improves Kerala's worldwide reputation, social cohesiveness, cultural appreciation, and community morale.

Keywords: IFFK; social impact; film festival; local community

Nirmal Hari. IMPACT OF COMMERCIAL ACTIVITIES ON KUMBH MELA FESTIVAL

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: nandoos2107@gmail.com

Scientific advisor: Dr. oec. Jevgenija Dehtjare

Abstract

Research relevance: There is a scarcity of scholarly research assessing the influence of commercial activities on the traditional Kumbh Mela experience and the balance between cultural preservation and commercialization. The study of commercial activities during the Kumbh Mela Festival enriches academic understanding by linking cultural events with financial and management concepts. It illustrates the impact of commercialization on the long-term sustainability of extensive religious tourism, community engagement, and cultural conservation.

Research goal: To assess the impact of commercial activities on the Kumbh Mela festival.

Research methods: Data collection methods are secondary data and survey where survey was carried out through 220 respondents, and the processing methods include frequency analysis, descriptive analysis, and factor analysis.

Main findings: This study specifically evaluates the influence of highly increasing commercial activities such as tourism services, vendor markets, sponsorships, and digital promotions on pilgrims' spiritual experiences and the authenticity of the festival, in contrast to prior research that primarily concentrated on its religious, historical, and socio-cultural aspects. Summarizing the results the overall Commercial activities during the Kumbh Mela markedly led to impact pilgrims' religious experiences by offering vital amenities like as food booths, lodging, and transportation, thus augmenting comfort and enabling a heightened concentration on religious ceremonies.

Keywords: Kumbh Mela; commercial activities; economy; commercialization; festival

Chamindu Malith Lakshan Devapura Atharge. ECONOMIC IMPACT OF CULTURAL TOURISM POSTWAR JAFFNA, SRI LANKA

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: malithlakshan880@gmail.com

Scientific advisor: Mg. paed. Artūrs Homins

Abstract

Research relevance: Cultural tourism has become a major pillar of economic regeneration in the post-conflict areas and post-war Jaffna is not an exception. Heritage based tourism based at Nallur Kandaswamy Kovil, colonial sites, local craft and religious festivals have been experiencing a consistent growth since 2009. Nevertheless, there is limited empirical evidence that cultural tourism in Northern Sri Lanka has a global economic potential. Current literature mainly focuses on reconciliation and identity, with inadequate knowledge on its effects on employment, income generation, entrepreneurship and local economic development.

Research goal: The main aim of the study was to determine how cultural tourism, especially the Nallur Festival, benefits the livelihoods and local development in postwar Jaffna. The research questions were to examine the role of tourism participation in determining employment opportunities, household income, small business operation, and perception of economic development at the community level.

Research methods: The interdisciplinary approach was taken. Surveys were conducted on 268 people, comprised of residents, vendors, tourism and self-employed people, artisans partaking in the Nallur Festival as quantitative data. The qualitative data were collected as a result of seven semi-structured interviews with stakeholders. The quantitative analysis was done using descriptive statistics, reliability and validity tests and factor analysis, and qualitative data were analysed according to the thematic framework developed by Braun and Clarke.

Main findings: The paper establishes that cultural tourism plays a crucial role in the economic performance of Jaffna as it creates employment, raises household income and encourages micro-entrepreneurship. Nevertheless, these advantages are still seasonal and subject to infrastructure gaps, income inequality and governance issues, and as such, it requires strategic planning, enhanced support mechanisms and enabling policies to maintain cultural tourism as a long-term post-war development policy.

Keywords: cultural tourism; employment, income, entrepreneurship, postwar Jaffna

Mansurov Temurkhon. INTERCULTURAL PROJECT MANAGEMENT FOR GENDER DIVERSITY IN ICT: COMPARATIVE ANALYSIS OF WOMEN IN TECH INITIATIVES

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: temurreacts@gmail.com

Scientific advisor: Dr.Phil. Velga Vevere

Abstract

Research relevance: The persistent gender gap in the Information and Communication Technology (ICT) sector remains a significant management and social challenge, particularly in culturally diverse and transitional contexts. While Women in Tech initiatives aim to promote gender diversity, their effectiveness varies across countries due to cultural norms, institutional frameworks, and project governance practices. In Uzbekistan, these challenges are intensified by post-Soviet organizational structures, hierarchical decision-making, and limited availability of culturally adapted project management models. Therefore, there is a growing need for flexible and context-sensitive project management approaches that integrate intercultural and gender-aware principles.

Research goal: The aim of this study is to develop a Conceptual Hybrid Intercultural Project Management (IPM) Governance Model that enhances the organization and effectiveness of Women in Tech initiatives by adapting international best practices to the socio-cultural context of Uzbekistan.

Research methods: The research applies a mixed-methods approach combining analytical literature review with comparative case study analysis of Women in Tech initiatives in Estonia, Germany, India, and Uzbekistan. Empirical data were collected through semi-structured interviews with project organizers and an online survey involving approximately 130 participants. Data analysis includes descriptive statistical analysis, comparative evaluation, and thematic coding to identify cultural, managerial, and gender-related factors influencing project success.

Main findings: The study proposes a Hybrid IPM Governance Model that integrates structured project governance, Agile-based adaptive execution, and intercultural and gender-aware leadership tools. Empirical findings indicate that in Uzbekistan women represent only 18–22% of the ICT workforce, confirming structural gender imbalance in the sector. The results demonstrate that culturally adapted governance mechanisms, cultural intelligence, and gender-sensitive risk management significantly improve stakeholder engagement, project effectiveness, and sustainability of Women in Tech initiatives.

Keywords: intercultural project management; gender diversity; ICT; women in Tech; Uzbekistan

Ajith Joseph. MANAGING ONAM FESTIVAL FOR INTERNATIONAL TOURISTS IN KERALA: AN ASSESSMENT OF LOCAL ECONOMIC IMPACTS

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: ajithjoseph8444@gmail.com

Scientific advisor: MBA Zane Saukane

Abstract

Research relevance: Traditional festivals play an important role in destination development, cultural promotion and local economic development in the context of global cultural tourism. The Onam Festival in Kerala has strong potential to attract international tourists through food traditions, floral decorations, cultural performances, boat races, community celebrations and cultural heritage. However, the economic benefits of international tourist participation depend on effective festival management, stakeholder coordination and the inclusion of local businesses and cultural performers.

Research goal: To study the project management practices and analyse the economic impact of international tourist participation in the Onam Festival.

Research methods: The research uses a mixed-method approach combining analytical literature review, a quantitative questionnaire survey of 260 international tourists and semi-structured expert interviews with local stakeholders. Data analysis includes descriptive statistics, Cronbach's alpha reliability analysis, correlation analysis, multiple regression analysis and thematic analysis.

Main findings: The findings show that international tourist participation has a statistically significant positive impact on the local economy. Festival management effectiveness was the strongest predictor of local economic impact, followed by international tourist participation. Onam generates benefits for accommodation providers, restaurants, local transport, vendors, handicraft sellers, cultural performers and temporary employment. The results also indicate the need to improve transport convenience, multilingual information, stakeholder coordination, local vendor visibility and cultural interpretation.

Keywords: Onam Festival; international tourists; festival management; cultural tourism; local economic impact

Anjana Mohan. IMPACT OF INTERNATIONAL YOGA FESTIVALS IN INDIA ON WELL-BEING AWARENESS

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: neenumolvarkey@gmail.com

Scientific advisor: MBA Jelena Budanceva

Abstract

Research relevance: Yoga started in India; nevertheless, it has transformed into a global health practice, involving over 300 million practitioners. The IYF has been held yearly since 1999 along the banks of the Ganges River. It brings together thousands of individuals from over 100 nations for yoga, meditation, Ayurveda, and cultural immersion. Well-being is a complicated concept encompassing physical, mental, emotional, and social aspects of life. According to the World Health Organization (WHO, 2021), well-being is a condition where an individual has confidence in their strength, is able to respond to everyday stressors in life, is able to work and is able to contribute to their community. Thus, well-being is never constant due to factors such as individual circumstances, social norms and the environment.

Research goal: to assess the role of the International Yoga Festivals there were five people who were interviewed on purpose since their jobs offered them firsthand insight with how International Yoga Festivals work and how they affect the health of participants in promoting the global wellness movement and strengthening India's wellness tourism sector.

Research methods: The study used questionnaire the participants of the yoga festivals (n= 252), employing frequency analysis, descriptive analysis, and regression analysis as processing techniques. For the analyses of organizers perspective, 5 interviews were conducted and analyzed using transcription.

Main findings: Yoga festivals significantly contribute to ensuring that all individuals may partake in socio-economic advancement by actively involving businesses. This study seeks to evaluate the effectiveness of Yoga festivals across various professions within the specified industries. Yoga festivals significantly contribute to the enhancement of worldwide well-being. A strong consensus among respondents, supported by case processing results and boxplot patterns, indicates that effective festival design and enhanced education significantly elevate participants' awareness and understanding of holistic health.

Keywords: yoga festivals; economic impact; festival industry; well-being

Gavkhar Turaeva. FROM CUISINE TO CULTURE: ADAPTIVE MANAGEMENT OF UZBEK GASTRONOMY PROMOTION IN LATVIA

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: bintuzufartura@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: Promoting Uzbek cuisine in Latvia exemplifies an important international cultural project. Cuisine acts as a form of hospitality, a means of showcasing national identity, a way to support diaspora communities, and a channel for soft power. However, scholarship on gastrodiploacy has mainly concentrated on large, government-led programs. Initiatives driven by restaurants and diaspora communities, especially in Central Asian and Baltic contexts, are still underexplored.

Research goal: This paper aims to examine how international cultural project management principles can be applied to promote Uzbek cuisine in Latvia and to present the Adaptive Management Model for Gastronomy-Led Cultural Diplomacy, which was developed in the author’s Master’s thesis.

Research methods: The study uses a qualitative single instrumental case study featuring two embedded units: Uzbek restaurants Bukhara and Tashkenta in Riga. Data were gathered through five expert interviews, participant observation, and documentary analysis. The information was transcribed, analyzed using thematic and content analysis, compared, and validated via member checking.

Main findings indicate that successful gastronomy promotion depends on tailoring standard project management approaches to specific contexts. In Latvia, Uzbek gastronomy promotion mainly operates through informal, flexible, and network-driven coordination. Four key success factors are highlighted: stakeholder coordination, authenticity oversight, intercultural dialogue, and adaptable project strategies. Conversely, three major structural challenges hinder progress: low audience awareness, sourcing ingredients issues, and insufficient institutional collaboration. The proposed Adaptive Management Model for Gastronomy-Led Cultural Diplomacy integrates these insights into four adaptation areas and a seven-phase cycle, along with practical guidance suitable for resource-limited cultural diplomacy efforts.

Keywords: gastrodiploacy; international cultural project management; authenticity governance; diaspora cultural promotion; Uzbek cuisine

Khalil Bouarada. DEVELOPING INTERCULTURAL AWARENESS AND COMPETENCES THROUGH ERASMUS+ PROGRAM

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: Bouarada.khalil.tn@gmail.com

Scientific advisor: Dr.Phil. Velga Vevere

Abstract

Research relevance: In the context of the internationalisation of higher education, the development of cultural awareness and intercultural competences has become an essential objective for universities. Increasing student mobility requires graduates to possess not only academic knowledge but also the ability to communicate and cooperate effectively in culturally diverse environments. The Erasmus+ programme represents one of the most important European initiatives supporting intercultural learning through international mobility. Understanding its contribution to students’ cultural development is therefore highly relevant for higher education institutions seeking to enhance internationalisation strategies.

Research goal: The aim of this paper is to analyse how participation in the Erasmus+ programme contributes to the development of cultural awareness and intercultural competences among international students, with particular attention to cognitive, affective, and behavioural dimensions of intercultural learning.

Research methods: The study applies a mixed-methods research design. Quantitative data were collected through an online questionnaire administered to Erasmus+ students studying in Latvia, while qualitative data were obtained through semi-structured interviews. Descriptive statistical analysis and qualitative content analysis were used to interpret the data.

Main findings: The results indicate that Erasmus+ mobility has a strong positive impact on students’ cultural awareness and intercultural competences. Participants reported increased self-awareness, greater openness towards cultural diversity, improved communication skills, enhanced empathy, and higher behavioural flexibility. The findings also highlight the importance of institutional support mechanisms, such as orientation programmes and student networks, in strengthening intercultural learning outcomes.

Keywords: Erasmus+; cultural awareness; intercultural competence; student mobility; higher education

Neenumol Varkey. ECONOMIC IMPACT OF TRADITIONAL MUSIC FESTIVALS IN INDIA

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: neenumolvarkey@gmail.com

Scientific advisor: Dr.oec. Kaspars Šteinbergs

Abstract

Research relevance: Global Perspective: Traditional music festivals significantly contribute to local and national economies by generating revenue through tourism, hospitality, cultural industries, and creative employment (OECD, 2021). India's Festival Growth: India has undergone a boom in significant Traditional music festivals like Kalpathy Ragholsavam, Chamba Sangeetholasavam and Thrissur Pooram, which bring tourists from both India and foreign nations

Research goal: to assess the perceived economic impact of traditional music festivals in India, with a focus on tourism, cultural industries, and local stakeholder perspectives.

Research methods: The sample size for the study was determined to be 225, and the processing methods were frequency analysis, descriptive analysis, and regression analysis.

Main findings: The empirical evidence strongly supports the research hypothesis that traditional music festivals significantly enhance local tourist and hospitality revenue in India. The demographic and descriptive results reveal extensive participation and uniformly favorable opinions on cultural preservation, authenticity, organization, and visitor experience, while hypothesis testing confirms a statistically significant relationship between festival activities and tourism-related economic outcomes.

Keywords: traditional music festivals; economic impact; India; music

Rasika Dilrukshi Kande Devage. SOCIAL MEDIA AS PROJECT MANAGEMENT TOOLS IN INTERNATIONAL CULTURAL HERITAGE PROMOTION FOR GENERATION Z

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: rasi.dilrukshii@gmail.com

Scientific advisor: Mg. paed. Artūrs Homins

Abstract

Research relevance: social media has become a primary space where international youth encounter cultural heritage, yet institutions often treat it mainly as promotion rather than as a project management environment for planning, coordination, and evaluation. Understanding which platform-native content strategies generate Generation Z engagement is therefore essential for designing effective international heritage campaigns.

Research goal: To develop data-driven project management guidelines for international cultural heritage promotion on social media by analysing how content strategies influence Generation Z engagement, using Sri Lankan UNESCO heritage promotion as the empirical context.

Research methods: The research applies a mixed-method design combining content analysis of heritage-related posts and videos published between 2022–2025 on Instagram, TikTok, YouTube, and Facebook by Sri Lankan tourism/heritage institutions and UNESCO channels and an international online survey of social media users aged 13–28 (n=210), with emphasis on Gen Z (13–28) and semi-structured interviews with heritage communication and digital campaign professionals (n=5). Data processing includes descriptive statistics, comparative analysis across platforms and content types, and thematic analysis of interview data.

Main findings: The study triangulates content analysis, an international survey, and expert interviews to identify which formats, storytelling styles, authenticity cues, and interactive tools most influence Gen Z engagement with Sri Lankan UNESCO heritage content across Instagram, TikTok, YouTube, and Facebook. Findings are converted into project management guidelines for planning, workflow coordination, and KPI-based evaluation.

Keywords: cultural heritage promotion; Generation Z; social media engagement; project management; cultural project management

Rushiri Nadee, Dimungu Hewage. CULTURAL INFLUENCES ON PROJECT MANAGEMENT IN INTERNATIONAL SUSTAINABLE PACKAGING PROJECTS: A COMPARATIVE STUDY BASED ON HOFSTEDÉ'S MODEL

EKA University of Applied Sciences, study program "International Cultural Project Management"

E-mail: runadee@gmail.com

Scientific advisor: Dr. Phil. Aija Poikane Daumke

Abstract

Research relevance: Since sustainable packaging market growth, strict regulatory frameworks have emerged across the world. However, international sustainable packaging projects are facing integration challenges due to cultural diversity, creating barriers for project success. This highlights that the international sustainable packaging sector remains critically underexplored in the intersection of Hofstede's cultural dimensions model. The research investigates this collaboration issue through temporary sustainable packaging implementation at the cultural event of the Berlin Christmas markets.

Research goal: To identify and examine how Hofstede's cultural dimensions influence project management practice in the international cultural event context of Berlin Christmas Markets related to eco-packaging implementation.

Research methods: A convergent parallel mixed-methods design was employed with internal comparison and integrated with semi-structured interviews with 9 stakeholders and 15 document analysis. Applying Hofstede's model as the analytical lens, data processing was done by utilizing transcribing, descriptive statistics, content, and graphical analysis methods.

Main findings: Document analysis: UAI dominated with 38% (856 codes); subsequently, PDI (19%), MAS (16%), LTO (14%), IVR (8%), and IDV (6%). Interview analysis: Germany's high UAI strict rules opposed by low UAI nationalities; PDI (35) authority confusion causes; IDV communication gaps mitigation through translation tools; MAS mismatches efficiency resistant to feminine cultures that relationships require; LTO (83) contradicts long-term planning with short-term staff; IVR, a promise-reality gap (parallel celebration and regulation). Nine mitigation strategies recognized. The research questions and hypothesis are supported. Additionally, literature gaps were filled by the findings.

Keywords: cultural influences; Hofstede's cultural dimensions; project management; sustainable packaging; Berlin Christmas Market

Shon Kodiyathumolel Paul. SOCIAL MEDIA PROJECT MANAGEMENT FOR INTERNATIONAL AUDIENCE ENGAGEMENT IN CULTURAL EVENTS: THE CASE OF THE JAIPUR LITERATURE FESTIVAL

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: shonkpaul1234@gmail.com

Scientific advisor: Mg. art. Inga Oliņa

Abstract

Research relevance: Social media has become an important part of international cultural event management because audiences often discover, follow, and engage with cultural events through digital platforms before deciding whether to participate physically or online. In large-scale cultural events, social media is not only a promotional tool but also part of the wider project management process, including content planning, platform selection, audience interaction, monitoring, and post-event communication. Previous studies often examine social media mainly from a marketing perspective, while less attention is given to how social media activities are managed as structured project activities. This issue is relevant for the Jaipur Literature Festival, one of the internationally visible literature festivals, where social media communication can influence audience awareness, engagement, accessibility, and participation intention.

Research goal: The aim of the research is to examine how social media project management practices influence international audience engagement and participation in cultural events, using the Jaipur Literature Festival as a case study.

Research methods: The research used a mixed-methods single-case study design. The quantitative part was based on an online survey. At the time of the research draft, 58 survey responses had been collected, of which 27 met the screening criteria for preliminary analysis. The qualitative part was based on five semi-structured interviews with participants connected to literature, digital media, publishing, cultural studies, and cultural blogging. The survey data were analysed using descriptive statistics, reliability testing, and preliminary correlation analysis. The interview data were analysed using thematic analysis.

Main findings: The findings indicate that Instagram and YouTube are the most visible platforms for Jaipur Literature Festival social media communication among valid respondents. Visual content, livestreams, short videos, and storytelling-based communication were identified as major strengths. Emotional engagement received the highest mean score among the engagement dimensions, while dialogic engagement was weaker. The preliminary correlation results show positive associations between social media project management practices, audience engagement, and participation intention. However, because the valid survey sample is limited, the quantitative findings should be interpreted as exploratory rather than statistically generalisable.

Keywords: social media project management; cultural events; audience engagement; audience participation; Jaipur Literature Festival; international audiences

Vivek Mechur Sudhakaran. LEADERSHIP AND ORGANIZATIONAL PRACTICES IN INTERNATIONAL ART FESTIVALS: CASE STUDY OF KMB

EKA University of Applied Sciences, study program “International Cultural Project Management”

E-mail: vivek20181223@gmail.com

Scientific advisor: Mg. Anete Bērza

Abstract

Relevance to research: International art festivals have an important role in facilitating cultural exchange, increasing tourism and economic development. The Kochi-Muziris Biennale (KMB) is one of the biggest art festivals in India. It attracts diverse international participants. It increases the local economy through tourism and creative industries. Although the festival importance is growing in the country, its leadership and organizational factors are not studied. Understanding how leadership is followed in such environments is important for improving festival management, and improving participants experience and organizational performance.

Aim of the research: The aim of this research is to identify and evaluate the leadership and organizational practices in international art festivals by using the Kochi-Muziris Biennale as a case study. This research also aims to develop the framework for improving the festival management.

Methodology: This study uses mixed research method. Secondary data is collected from existing literature review. Primary data is collected by conducting survey from festival participants and interviews from leaders and stakeholders, For data analysis descriptive statistics and regression analysis are used to understand the characteristics and relationship between different variables. Thematic analysis is used to analyse the interview data. It identifies the common themes of leadership practices and organizational practices. Triangulation of survey, interview, and secondary data is done to improve validity and reliability of the results.

Main Findings: This study analyses how leadership practices effect organizational practices in international art festivals. The leadership practices mainly affect decision-making, coordination, and resource allocation. It also shows how organizational structures affect stakeholder coordination and operational efficiency in international art festivals and provides the framework for leadership by including all these elements.

Keywords: leadership practices; organizational structure; audience engagement; international art festivals; Kochi-Muziris Biennale